

**MINISTERUL MEDIULUI
INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI**

Anuarul IPM - 2024
„Protecția mediului în Republica Moldova”

Chișinău – 2025

Chișinău: Inspectoratul pentru Protecția Mediului; www.ipm.gov.md; mediu@ipm.gov.md; 294 pag.

Anuarul reprezintă raportul sintetizat al activităților controlului ecologic de stat și este destinat pentru utilizare autorităților guvernamentale și administrației publice, instituțiilor și specialiștilor de profil ecologic, instituțiilor de cercetare, agenților economici și societății civile.

Utilizarea datelor din Anuar se face cu indicarea sursei.

Colegiul de redacție al Anuarului IPM – 2024 „Protecția mediului în Republica Moldova”.

Ion BULMAGA	<i>șef al Inspectoratului</i>
Vasile MELNIC	<i>șef adjunct al Inspectoratului</i>
Daniel ZUGRAVU	<i>șef adjunct al Inspectoratului</i>
Alexandru BERLIBA	<i>șef Direcția juridică</i>
Serghei DEADIC	<i>șef interimar Direcția control geologic și resurse funciare</i>
Maxim BRUMA	<i>șef Direcția control gestionare deșeuri și substanțe chimice</i>
Viorel IACUB	<i>șef Direcția finanțe și logistică</i>
Alexandru JAMAN	<i>șef Direcția control fond forestier, arii naturale protejate și spații verzi</i>
Ludmila GOBJILA	<i>șef Serviciul sinteze informaționale și relații cu publicul</i>

Coordonator de redacție:

Vasile MELNIC *șef adjunct al Inspectoratului*

Culegere și procesare computerizată:

Ludmila GOBJILA *șef Serviciul sinteze informaționale și relații cu publicul*

Maria ȘEREMET *specialist superior, serviciul sinteze informaționale și relații cu publicul*

CUPRINS

	CUVÂNT ÎNAINTE	5
	<i>Ion BULMAGA</i> , Șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului	
I.	PROTECȚIA RESURSELOR ACVATICE	8
	<i>Vasile MELNIC</i> , Șef adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului <i>Alina BOTNARIUC</i> , Șef, Direcția control gestionare resurse de apă și aer atmosferic	
II.	PROTECȚIA AERULUI ATMOSFERIC	29
	<i>Vasile MELNIC</i> , Șef adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului <i>Simona PLAMADEALA</i> , Inspector principal, Direcția control gestionare resurse de apă și aer atmosferic <i>Cristina GHEORGHÎȚA</i> , Inspector principal, Direcția control gestionare resurse de apă și aer atmosferic	
III.	MANAGEMENTUL DEȘEURILOR ȘI SUBSTANȚELOR CHIMICE	40
	<i>Vasile MELNIC</i> , Șef adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului <i>Maxim BRUMA</i> , Șef, Direcția control gestionare deșeuri și substanțe chimice <i>Veronica FOCȘA</i> , Inspector principal, Direcția control gestionare deșeuri și substanțe chimice <i>Anastasia LIȚCAN</i> , Inspector principal, Direcția control gestionare deșeuri și substanțe chimice	
IV.	PROTECȚIA RESURSELOR MINERALE ȘI FUNCIARE	73
	<i>Serghei DEADIC</i> , Șef, interimar Direcția control geologic și resurse funciare <i>Serghei GUȚAN</i> , Inspector principal, Direcția control geologic și resurse funciare	
V.	PROTECȚIA FLOREI: FOND FORESTIER, ARII NATURALE PROTEJATE, SPAȚII VERZI	104
	<i>Daniel ZUGRAVU</i> , Șef adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului <i>Alexandru JAMAN</i> , Șef, Direcția control fond forestier, arii naturale protejate și spații verzi <i>Marin BULICANU</i> , Inspector principal, Direcția control fond forestier, arii naturale protejate și spații verzi	
VI.	PROTECȚIA FAUNEI: RESURSE CINEGETICE ȘI PISCICOLE, STAREA ȘI CONTROLUL PRIVIND UTILIZAREA RAȚIONALĂ A ACESTORA	123
	<i>Daniel ZUGRAVU</i> , Șef adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului <i>Ion BOTNARIUC</i> , Șef adjunct, Direcția control resurse cinegetice și piscicole	
VII.	CONTROALE DE STAT ÎN TEMEIUL LEGII NR. 131/2012 PRIVIND CONTROLUL DE STAT ASUPRA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚEBĂTOR	156
	<i>Liubov ROȘCA</i> , Șef, Direcția metodologie, evaluarea riscurilor și planificarea controalelor <i>Aliona RĂILEANU</i> , Specialist principal, Direcția metodologie, evaluarea riscurilor și planificarea controalelor	
VIII.	ASISTENȚA JURIDICĂ ȘI COMBATAREA CONTRAVENȚIILOR DE MEDIU	164
	<i>Alexandru BERLIBA</i> , Șef Direcția juridică	
IX.	ASPECTE ECONOMICO-FINANCIARE ÎN ACTIVITATEA INSPECTORATULUI	167
	<i>Viorel IACUB</i> , Șef Direcția finanțe și logistică <i>Marina Gherșcovici</i> , Șef, Secția buget și evidență contabilă	
X.	ASPECTE JURIDICO-ECONOMICE PRIVIND ÎNCASAREA PLĂȚII PENTRU POLUAREA MEDIULUI	173
	<i>Andrei ȘONȚOVOL</i> , Șef, Serviciul plăți și taxe pentru poluare	
XI.	ACȚIUNI PARTICIPATIVE DE MEDIU ȘI DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ	175
	<i>Ludmila GOBILA</i> , Șef, Serviciul sinteze informaționale și relații cu publicul	
XII.	ABORDARE STATISTICĂ A INFORMAȚIEI DE MEDIU	177
	<i>Maria ȘEREMET</i> , Specialist superior, Serviciul sinteze informaționale și relații cu publicul	
XIII.	CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE	291
	<i>Ion BULMAGA</i> , Șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului	
	BIBLIOGRAFIE (acte legislative și normative utilizate)	292
	ABREVIERI	293

CUVÂNT ÎNAINTE

Ion BULMAGA, Șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului

Dragi colegi, prieteni ai naturii, parteneri și cetățeni,

Mediul înconjurător este bunul nostru cel mai de preț, iar protejarea lui este o responsabilitate pe care o purtăm cu toții, indiferent de statut sau profesie.

În calitate de conducător al Inspectoratului pentru Protecția Mediului am privilegiul de a fi martor la fiecare pas pe care îl facem împreună în această misiune vitală.

Misiunea noastră nu se limitează la a aplica legea, ci este un angajament activ pentru prevenirea și restaurarea mediului, pentru educație și implicare comunitară, pentru a crea un viitor mai curat și mai sănătos.

Acest anuar reflectă nu doar realizările noastre, ci și provocările cu care ne confruntăm zilnic.

În ciuda obstacolelor, fiecare acțiune întreprinsă în direcția protejării naturii ne apropie de un viitor mai verde și mai sustenabil.

Prin monitorizare riguroasă, aplicarea legii și educație continuă, Inspectoratul pentru Protecția Mediului devine un scut împotriva degradării mediului și un braț al dreptății ecologice.

Vă invit să citiți cu atenție acest capitol și să înțelegeți mai bine cum fiecare dintre noi poate contribui la protejarea mediului înconjurător.

Este o muncă colectivă, iar împreună, putem face diferența.

Cu respect și încredere în viitorul pe care îl construim.

Ion Bulmaga
Șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului

MONITORIZARE ȘI PREVENȚIE – SCUTUL ÎMPOTRIVA DEGRADĂRII

Cum ar fi dacă am putea anticipa pericolele ecologice, exact ca un sistem de alarmă, înainte ca ele să lase urme ireparabile?

Inspectoratul pentru Protecția Mediului este acest scut de apărare.

Prin inspecții de teren, evaluări de impact și vigilență neîntreruptă, IPM:

- Verifică respectarea legislației în toate regiunile țării.
- Identifică sursele ascunse de poluare a componentelor de mediu.
- Previne defrișările ilegale și utilizarea abuzivă a resurselor naturale.

Scopul nostru nu este doar controlul, ci prevenția – cheia unui viitor în care mediul nu trebuie reparat, ci respectat.

APLICAREA LEGII – BRAȚUL DREPTĂȚII ECOLOGICE

Se poate apăra natura cu fermitate, fără a pierde din vedere dragostea pentru ea?

IPM răspunde cu un „DA” categoric.

- Aplicăm sancțiuni ferme celor care distrug mediul.
- Putem suspenda activitatea operatorilor economici ce încalcă regulile.
- Colaborăm cu Poliția și alte autorități pentru intervenții rapide și eficiente.

Transmitem un mesaj clar: poluarea costă, iar natura are apărători hotărâți să-i facă dreptate.

EDUCAȚIE ȘI IMPLICARE – DE LA INFORMARE LA TRANSFORMARE

Un copil care învață să planteze un copac azi va fi adultul care apără o pădure mâine.

IPM nu doar aplică legea, ci construiește viitorul prin educație:

- Organizăm lecții ecologice în școli, grădinițe și comunități rurale.
- Derulăm campanii publice împreună cu ONG-uri și voluntari.
- Îi inspirăm pe cetățeni să devină gardieni ai mediului lor.

Credem că **protecția mediului începe cu înțelegerea lui.**

Iar noi aprindem această scânteie.

RESTAURAREA ECOSISTEMELOR – NATURA POATE FI VINDECATĂ

Acolo unde natura a fost rănită, IPM intervine cu soluții și speranță.

- Reîmpădurim terenuri afectate și contribuim la reintroducerea speciilor dispărute.
- Salubrizăm râurile și lacurile sufocate de deșeuri.
- Transformăm spații industriale abandonate în oaze verzi.
- Nu ne limităm la reparații. Reimaginăm ecosistemele pentru un viitor mai curat și mai viu.

PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII – LUPTA CONTINUĂ

IPM este un luptător constant pentru mediu.

Dar lupta nu este ușoară:

- Legislația ecologică e adesea blocată de interese economice.
- Resursele – umane și tehnice – sunt limitate.
- Unii agenți economici rămân reticenți la schimbare.

Ce putem face mai bine?

- Introducerea de facilități fiscale pentru companiile „verzi”.
- Legiferarea și stimularea voluntariatului ecologic.
- Rapoarte de sustenabilitate obligatorii pentru operatorii economici.

CONCLUZIE: UN CONTRACT CU VIITORUL

Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu este doar o instituție – este o idee. Ideea că natura contează.

Că legile ei sunt și legile noastre.

Că viitorul se construiește din fiecare acțiune prezentă.

Fiecare inspecție, fiecare copac salvat, fiecare elev educat este o declarație de dragoste față de viață.

Fii parte din soluție.

Pentru că natura nu are voce – dar tu o ai. 🌿🌍

I. PROTECȚIA ȘI UTILIZAREA RESURSELOR DE APĂ

Vasile MELNIC

*Șef adjunct al Inspectoratului pentru
Protecția Mediului*

Alina BOTNARIUC,

*Șef, Direcția control gestionare
resurse de apă și aer atmosferic*

Resursele de apă reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, un element indispensabil pentru viață și societate, un factor determinant în menținerea echilibrului ecologic, o materie primă pentru activități productive, o sursă de energie și o cale de transport.

Apa nu este un produs comercial oarecare, ci un patrimoniu natural, care trebuie protejat, tratat și apărat ca atare. Orice persoană fizică sau persoană juridică are dreptul la folosința apei în condițiile legii.

Ținând cont de aceste imperative legale, se determină și unele aspecte ce țin de gestionarea corectă a resurselor de apă.

Astfel, conform Legii apelor nr. 272/2011, gestionarea resurselor de apă se bazează în fond pe:

- a) principiul participării utilizatorilor de apă, autorităților publice centrale și locale, a societății civile și altor părți interesate la procesele de planificare și de luare a deciziilor privind folosința și protecția resurselor de apă;
- b) principiul „poluatorul plătește”, potrivit căruia costurile prevenirii poluării sau depoluării resurselor de apă sânt suportate de către poluator;
- c) principiul precauției, care presupune că, în cazul în care există riscuri de prejudiciere gravă sau ireversibilă a resurselor de apă, lipsa certitudinii științifice totale nu poate fi folosită ca justificare a evitării luării de măsuri;
- d) principiul folosinței durabile a apei în sensul că necesitățile generațiilor prezente și viitoare trebuie să fie luate în considerare la folosința și la protecția apelor;
- e) principiul valorii economice a apei în sensul că valoarea economică a resurselor de apă și a gestionării lor trebuie să fie recunoscută prin introducerea unor mecanisme de recuperare a costurilor de gestionare a resurselor de apă.

În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 548 din 13.06.2018 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, misiunea Inspectoratului în *domeniul protecției resurselor acvatice este reprezentată de următoarele activități :*

- a) efectuarea controlul privind conformitatea utilizării resurselor de apă, respectarea normelor de consum, utilizarea rațională și deținerea actelor permise în domeniul gestionării apelor;

- b) exercitarea controlului și monitorizarea respectării regimului special de gestionare a zonelor de protecție a corpurilor de apă, a construcțiilor hidrotehnice și de acumulare a resurselor de apă în vederea neadmiterii activităților ce vin în contradicție cu regimul zonelor respective;
- c) exercitarea controlului în vederea contracarării acțiunilor de introducere a poluanților de orice proveniență și caracteristici în corpurile de apă (în ansamblu), în terenurile fondului apelor sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafață sau corp de apă subterană;
- d) controlul asupra modului de funcționare a stațiilor de epurare și respectarea condițiilor de calitate a apelor uzate evacuate, potrivit reglementărilor în vigoare;
- e) exercitarea controlului privind respectarea condițiilor de utilizare a resurselor de apă și de deversare a apelor uzate potrivit actelor permise deținute;
- f) în contextul supravegherii proprietății publice și a altor valori ocrotite de legislație, efectuarea controalelor inopinate, în modul și limita prevăzută de lege, în vederea depistării și contracarării cazurilor de folosire inadecvată/neautorizată a resurselor de apă, deversărilor neautorizate a apelor uzate.

Este de menționat că, principalul obiectiv strategic al Republicii Moldova în domeniul apelor este legat de integrarea europeană, ceea ce implică armonizarea și implementarea acquis-ului comunitar în domeniul protecției și calității resurselor acvatice, precum și a recomandărilor *Directivei-Cadru 2000/60 UE*.

Directiva, promovează elaborarea unei politici comunitare integrate în domeniul apei, urmărind prevenirea deteriorării corpurilor de apă de suprafață și subterane, dar și refacerea acestora, precum și a corpurilor de apă artificială. Directiva-cadru clarifică faptul că gospodărirea apei înseamnă mult mai mult decât distribuția și tratarea apei, ci implicând exploatarea și gestionarea terenurilor care afectează calitatea și cantitatea apei deopotrivă.

Aspectele generale privind apele de suprafață și subterane

Resursele acvatice din Republica Moldova sunt reprezentate de ape de suprafață și cele subterane. Astfel, *apa de suprafață* este definită în Legea apelor nr. 272/2011, ca „*apa stătătoare și apa curgătoare de la suprafața solului.*”, iar *apa subterană* definită ca, „*apa care se află sub suprafața solului în zona de saturație și în contact direct cu solul sau cu subsolul*”.

În ceea ce privește apele de suprafață, toate corpurile de apă din spațiul Republicii Moldova fac parte din două districte hidrografice: Dunărea - Prut - Marea Neagră și Nistru (**Figura 1**). Fiind astfel reprezentate prin 3 600 râuri și râulețe cu o lungime de peste 16 mii km și 4483 lacuri naturale și bazine artificiale cu suprafața de 43 494,6 ha, amplasate și construite pe cursurile și în albiile acestora (**Anexa 1 urmează la sfârșitul capitolului**).

Ce ține de apele subterane pe teritoriul Republicii Moldova, conform datelor deținute de Inspectorat, sunt 5011 sonde arteziene, dintre care 2 315 neexploatate și 2696 exploatare: 1711 cu destinație de resurse de apă potabilă, 690 resurse de apă

pentru necesități menajere, 47 necesități agricole, 232 cu menire industrială. (*Anexa 2 urmează la sfârșitul capitolului*).

Figura 1. Harta districtelor bazinelor hidrografice în Republica Moldova

Districtul bazinului hidrografic Nistru are o diversitate mare de condiții fizico-geografice, care se datorează structurii sale geologice, caracteristicilor geomorfologice și condițiilor climatice. Suprafața totală a districtului în hotarele Republicii Moldova este de 19076 km², ceea ce reprezintă 56,4 % din suprafața țării. Din punct de vedere teritorial-administrativ, Districtul bazinului hidrografic Nistru se extinde pe teritoriul a 19 raioane administrative cu un număr de 39 orașe și 559 sate.

Apele de suprafață. Densitatea rețelei hidrografice în Districtul bazinului hidrografic Nistru este de 0,56 km/km² și este reprezentată de 1591 de râuri, inclusiv 5 cu lungimea de peste 100 km. Cele mai lungi râuri din cadrul Districtului sînt Răut, Bîc și Botna. Fluviul Nistrul este cea mai importantă arteră hidrografică a Republicii Moldova, la care se adaugă și afluentul său principal Răut. Cele mai mari lacuri naturale în District sînt Bîc (3,72 km²), Roșu (1,6 km²) și Nistrul Vechi (1,86 km²). Cele mai mari lacuri artificiale sînt Dubăsari pe fluviul Nistru (67,5 km²) și Ghidighici pe Bîc (6,8 km²). Rețeaua de lacuri pe de o parte asigură regularizarea și răspunde presingului recreativ, pe de altă parte se folosește la aprovizionarea cu apă potabilă și tehnică, pentru irigare, navigație și în alte scopuri. În limitele Districtului, lacurile naturale sînt puține la număr și destul de mici, cu suprafețe de pînă la 0,2 km². Multe dintre ele au dispărut în anii '70 ai sec. al XX-lea, ca urmare a lucrărilor de îndiguire a zonelor inundabile, de regularizare și desecare a luncilor râurilor. Pentru protecția împotriva inundațiilor/viiturilor au fost create acumulări de apă, dar care au un rol multiplu – reglarea scurgerii rîului, pentru irigare, pescuit, recreere. Majoritatea acumulărilor de apă au fost proiectate și construite în perioada anilor '60-'70 ai sec. al XX-lea. Lacurile de acumulare Dubăsari și Cuciurgan au un rol important în gestionarea resurselor de apă din limitele Districtului bazinului hidrografic, astfel

acestea au drept scop producerea energiei electrice, dar și regularizarea debitului în aval, astfel este posibilitatea de control a fluxului de inundație. În total, în Districtul bazinului hidrografic Nistru sunt aproximativ 1700 de acumulări de apă, majoritatea avînd o suprafață a oglinzii apei relativ mică, pînă la 1 km² și fiind construite prin bararea rîurilor. Apogeul în construcția acumulărilor de apă, în special a celor cu volume de peste 5 mil. m³, se înregistrează în perioada anilor 1950-1965, cînd au fost date în exploatare lacul de acumulare Dubăsari pe fluviul Nistru (1954), lacul Ghidighici pe rîul Bîc și lacurile Ulmu, Costești și Răzeni pe rîul Botna.

Apele subterane. Distribuția spațială a apelor subterane în bazinul artezian moldovenesc este neuniformă. Majoritatea rezervelor de ape subterane sunt concentrate în regiunea centrală a țării și în fluviul Nistru. În limitele Districtul bazinului hidrografic sînt prezente cca 83,14% din resursele de exploatare a apelor potabile subterane ale Republicii Moldova și 44,11% din cele tehnice. Cele mai mari rezerve de ape subterane se află în raioanele Anenii Noi, Criuleni, Orhei din regiunea centrală a Districtului, în municipiul Bălți – din nord și în raionul Ștefan Vodă – din sud. În bazinul Nistrului se află 94 de zăcăminte de ape minerale (55,29% din total), dintre care sunt exploatate doar 14. Apele minerale curative au un grad de mineralizare foarte înalt (250 g/l).

Districtul bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră are o diversitate mare de condiții fizico-geografice, care se datorează structurii sale geologice, caracteristicilor geomorfologice și condițiilor climatice. Suprafața totală a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, în hotarele Republicii Moldova este de 14770 km², ceea ce reprezintă 43,6% din suprafața țării. Din punct de vedere administrativ-teritorial, districtul bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră se extinde pe teritoriul a 18 raioane administrative, inclusiv 10 raioane le cuprinde integral (Briceni, Edineț, Hîncești, Leova, Cimișlia, Cantemir, Basarabeasca, UTA Găgăuzia, Taraclia și Cahul), 5 raioane – mai mult de jumătate din teritoriu (Glodeni, Fălești, Ungheni, Nisporeni și Ștefan-Vodă) și 3 raioane – o anumită parte din teritoriu (Ocnița, Râșcani și Căușeni). Din punct de vedere al structurii administrativ-teritoriale la nivelul 2 și 3, cele 18 raioane din cadrul districtului cuprind 394 de comune, compuse din 657 de localități, inclusiv 23 orașe. În direcție meridională, de la Nord spre Sud, districtul se continuă pe o lungime de aproximativ 350 km, cu lățimi variabile: de 55 - 60 km în Nord, 25 - 30 în regiunea centrală a bazinului hidrografic Prut și de aproximativ 120 km în Sud, la latitudinea orașului Leova. Poziția geografică și configurația districtului determină prezența unor condiții naturale variate, iar specificul componentelor de mediu determină, în mod semnificativ, caracteristicile biotei, solurilor, hidrologice și hidrochimice ale apelor subterane și ale celor de suprafață.

Apele de suprafață. Resursele de apă de suprafață ale Districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră sunt destul de modeste. Regiunea concentrează doar aproximativ 1% din resursele de suprafață disponibile de apă a țării. Valoarea scurgerii medii anuale ale râurilor din bazinul Dunării și Mării Negre reprezintă 75,91 mil. m³, valoare cu mult mai redusă în raport cu afluenții Prutului (661,38 mil. m³).

Apele subterane. Distribuția spațială a apelor subterane este neuniformă.

Regiunea principală de alimentare a orizonturilor/complexelor de apă subterană pe teritoriul districtului este regiunea de nord a Districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, în timp ce apele subterane sunt distribuite în regiunile sudice, acestea constituie 137,38 mil. m³/an, dintre care 50,71 mil. m³/an sunt utilizate în diverse scopuri: ca apă menajeră și potabilă – 39,84 mil. m³/an (78,32%), ca apă tehnică – 10,16 mil. m³/an (20,09%), iar în scopuri terapeutice și recreaționale – 0,71 mil. m³/an (1,58%).

Sursele potențiale de poluare a resurselor de apă

Apa este un factor important pentru menținerea echilibrelor ecologice, iar poluarea acesteia este o problemă actuală cu consecințe mai mult sau mai puțin grave asupra mediului înconjurător.

Prin poluarea apei se înțelege „*introducere directă sau indirectă, ca rezultat al activității umane, a unor substanțe sau a căldurii în aer, în apă ori sol care poate prezenta riscuri pentru sănătatea umană sau pentru calitatea ecosistemelor acvatice ori a ecosistemelor terestre, ce depind în mod direct de ecosistemele acvatice, care duc la deteriorarea bunurilor materiale sau care dăunează ori afectează negativ serviciile și alte folosințe legale ale mediului*” – Legea apelor nr. 272/2011.

Poluarea apelor este fenomenul prin care se produc modificări calitative negative ale proprietăților naturale ale apelor, ce au ca urmare scoaterea lor parțială sau totală din folosință.

După originea sursei de contaminare a apei, poluarea poate fi naturală și artificială.

Poluarea naturală a apelor se produce prin acțiunea unor surse naturale de poluare cu caracter permanent, precum sărurile minerale solubile provenite din spălarea rocilor de către apele de suprafață sau freatice, particule solide rezultate din eroziunea solului sau datorită vegetației acvatice submerse și emerse care prin descompunere duc la scăderea cantității de oxigen din apă sau produc substanțe toxice.

Poluarea artificială sau antropică este cauzată de introducerea în apele naturale a unor substanțe poluante în mod direct sau prin deversarea apelor uzate menajere, industriale, agricole sau provenite din alte activități umane.

Se mai poate vorbi și despre poluarea controlată și necontrolată.

Poluarea controlată (organizată) se referă la poluarea datorată apelor uzate transportate prin rețeaua de canalizare și evacuate în anumite puncte stabilite prin proiecte.

Poluarea necontrolată (neorganizată) provine din surse de poluare care ajung în emisari pe cale naturală, de cele mai multe ori prin intermediul apelor de ploaie.

Poluarea normală și accidentală reprezintă categorii de impurificare folosite pentru a defini grupuri de surse de ape uzate.

Poluarea normală provine din surse de poluare cunoscute, colectate și transportate prin rețeaua de canalizare la stația de epurare sau direct în receptor.

Poluarea accidentală apare, de exemplu, ca urmare a dereglării unor procese industriale, când cantități mari (anormale) de substanțe nocive ajung în rețeaua de canalizare sau, ca urmare a defectării unor obiective din stația de preepurare sau epurare.

Sursele de poluare a apelor de suprafață și a celor subterane provin în cea mai mare parte din sectorul gospodăriei comunale (stațiile de epurare, apele uzate, deversările apelor neepurate din sistemul comunal, generarea și managementul neadecvat al deșeurilor menajere solide), al industriei alimentare, sectorul agricol (acumulările de dejectii animaliere, depozitele de pesticide etc.), sectorul energetic (bazele de produse petroliere, stațiile de alimentare cu petrol etc.) și alte focare de poluare continuă.

Sistemul actual de monitorizare a surselor de poluare a apelor de suprafață acoperă doar sursele provenite din activitățile utilizatorilor primari de apă în urma epurării insuficiente a apelor uzate sau a evacuării lor din sistemele de canalizare fără epurare, cazuri frecvente în majoritatea localităților urbane sau periurbane, situație agravată de starea deplorabilă și în continuă degradare a stațiilor de epurare și preepurare a apelor uzate.

Volumul deversărilor corelează cu profilul demografic și economic al unităților teritorial-administrative. Deversările apelor insuficient epurate sau neepurate au o pondere mai mare în mediul rural, unde rețelele de canalizare practic lipsesc, fermele de animale și gospodăriile casnice constituind numeroase surse de poluare.

Principalele surse de poluare antropică a apelor sunt:

- **apele menajere provenite din locuințe, spălătorii sau ape pluviale urbane** - aceste ape conțin cantități mari de substanțe organice, detergenți și săruri minerale, au un conținut microbial ridicat deci un potențial epidemiologic crescut;

- **apele uzate industriale** - considerate ca având în prezent ponderea cea mai mare. Aici putem constata activitățile din domeniul energetic, inclusiv problemele particulare pe care le ridică industria zahărului/ alcoolului/panificației etc., ce se numără printre ramurile industriei cu cel mai înalt nivel al consumului de apă, precum și deversări de ape neepurate;

- **apele reziduale agricole** - provin din sectoarele agrozootehnice, din irigații, din apele pluviale și freactice drenate de pe suprafețele agricole. Aceste ape conțin un număr mare de germeni microbieni, sunt încărcate cu îngrășăminte, pesticide, amendamente și au o cantitate mare de aluviuni preluate de pe suprafața terenurilor agricole;

- **aglomerările urbane** – care realizează mari concentrări de deșeuri menajere. Cele mai numeroase surse de poluare punctiformă o reprezintă deșeurile, modul în care în prezent sânt colectate și gestionate creează o situație de risc sporit pentru calitatea mediului și sănătatea populației.

Tipuri de poluanți:

Poluarea sau poluanții care afectează sursele de apă pot fi clasificate după natura lor, sau după proveniență. Astfel, se pot deosebi:

- **poluarea fizică** (termică, radioactive, cu particule solide);

- **poluarea chimică** (derivați ai carbonului și hidrocarburilor, sulfului, azotului, materiilor plastic, pesticide și alți compuși organici de sinteză, fluoruri, metale grele, materii organice fermentabile, etc.);

- **poluare biologică** (dejectii organice, agenți patogeni, bacterii și virusuri infecțioase etc.);

- **poluarea radioactivă.**

Stațiile de epurare a apelor uzate

Un aport considerabil pentru menținerea calității apelor conform normelor în vigoare, îl constituie epurarea apelor uzate, care fiind în prezent, în mod practic singurul mijloc de combatere a poluării apelor.

Astfel, primele stații de epurare au apărut în Anglia în secolul XIX. Inițial s-au realizat canalizări, care au rezolvat problema epidemiilor hidrice, dar au făcut din Tamisa un râu mort ce degaja miros pestilențial. Abia atunci s-a trecut la realizarea de stații de epurare. Tot în Anglia s-au pus bazele monitoringului. Parametrul consum biochimic de oxigen CBO5 a fost introdus în 1898 și a fost conceput în concordanță cu realitățile englezești - temperatură de 20°C, timp de rezidență în râu 5 zile, tipul de poluare predominantă fiind cea fecaloid-menajeră.

În SUA, în 1984 existau 15 438 de stații de epurare care deserveau o populație de 172 205 000 locuitori, adică 73,1%. Procentul de epurare a apelor din punct de vedere al încărcării organice măsurate prin CBO5 a fost de 84% iar din punct de vedere al suspensiilor de 86,3%. În anul 2005 existau 16 980 de stații de epurare care deserveau 243 723 000 locuitori, adică 86,6%. Pentru 2015 procentul de epurare a apelor din punct de vedere al încărcării organice măsurate prin CBO5 e planificat să atingă 89,9% iar din punct de vedere al suspensiilor de 88,9%.

În SUA tot mai puține ape uzate după epurare se descarcă din nou în emisar, acestea se infiltrează în sol sau se utilizează pentru irigații, în industrie, pentru recreere (lacuri), pentru piscicultură, și chiar ca sursă de apă potabilă, după descărcare în lacuri sau injectare în sol sau chiar direct, dar cu supunere la preparare avansată.

La nivel național, actualmente, stațiile de epurare fiind 271 la număr, dintre care de documentație de proiect dispun 119 unități, de normativele Deversării Limitat Admisibile (DLA) – 103 unități, cu epurare insuficientă funcționează – 160 (*Anexa 3 urmează la sfârșitul capitolului*).

Majoritatea stațiilor de epurare a apelor uzate au fost construite prin anii 90 sec. XX, atât în sate cât și în orașe, sunt distruse și au un grad sporit de uzură a construcțiilor. La aceasta a dus și reducerea esențială a volumelor de ape uzate, transmiterea stațiilor de epurare în gestiunea autorităților administrațiilor publice locale, care nu dispun de personal profesionist cu experiență și de investiții necesare.

Evacuarea apei uzate în receptorii naturali trebuie să fie efectuată doar după asigurarea epurării necesare. Situația din țară la acest capitol denotă lipsa asigurării cu sisteme de canalizare și, respectiv, a epurării apelor uzate, ceea ce determină poluarea apelor subterane și de suprafață, influențând asupra sănătății populației.

Conform prevederilor *Hotărârea de Guvern nr. 950 din 25.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau emisaruri de apă pentru localitățile urbane și rurale* înainte de a fi evacuate în receptori naturali, apele uzate menajere și industriale, colectate în rețelele de canalizare publice, vor fi supuse unei epurări corespunzătoare.

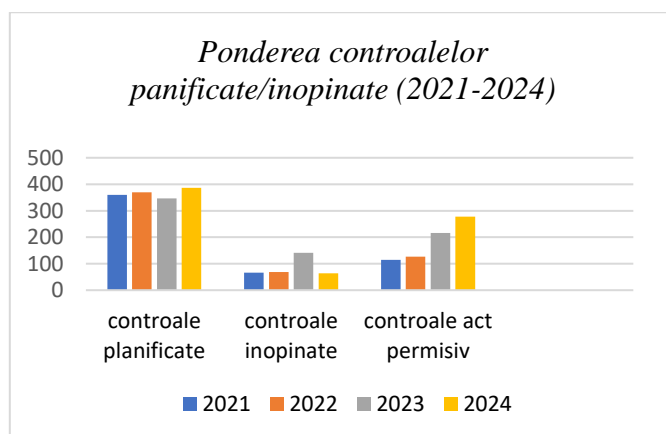
De asemenea, nu se permite evacuarea apelor reziduale în lipsa autorizației. Conform bunelor practici, odată cu construcția sistemelor de alimentare cu apă, e necesar de a construi și sisteme de canalizare. Rolul de preluare și epurare a apelor

uzate menajere și industriale revine stațiilor de epurare, acestea având ca scop îmbunătățirea calității apelor uzate, pentru a putea fi deversate fără a prejudicia mediul.

Activități privind supravegherea și controlul de stat asupra resurselor acvatice

Conform prevederilor Hotărârii de Guvern 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, misiunea Inspectoratului este implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile **Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat**, au fost efectuate 386 controale planificate și 342 controale inopinate, cu înaintarea a 461 prescripții agenților economici care prezintă pericol pentru resursele acvatice și pot influența asupra calității acestora. Concomitent, au fost efectuate 278 controale conform *art. 19¹ al Legii sus menționate*, privind eliberarea Autorizației de Mediu pentru folosința specială a apei.

Au fost încheiate 1 259 procese-verbale cu privire la contravenție, iar cuantumul amenzilor aplicate constituie suma de 3 560 750,0 lei, urmare a cărora a fost încasată suma de 1 695 975, 00 lei.

În aceeași ordine de idei, menționăm că, au fost înaintate 8 cereri la executorul judecătoresc cu suma care urmează a fi încasată în mărime de 46 100, 00 lei.

În rezultatul efectuării controalelor cu privire la încălcarea cerințelor ecologice pentru recuperarea prejudiciilor cauzate resurselor de apă Inspectoratul a calculat prejudicii și a înaintat pretenții în sumă totală 1 536 379 lei.

Concluzii și propuneri ce țin de prevenirea poluării și folosirea rațională a resurselor de apă

Importanța deosebită a apei și multiplele probleme pe care le determină utilizarea ei în prezent, a determinat preocupări din ce în ce mai intense și mai ample ale organismelor internaționale. Protecția resurselor de apă constituie o condiție

importantă, la nivel național și internațional. Dezvoltarea omenirii este strâns legată de resursele de apă .

Prin urmare, acordăm un interes deosebit protejării acestor resurse și avem o abordare unitară a lor. Activitate ce va asigura informarea permanentă și precisă despre situația din domeniul apelor prin înregistrarea și controlul proceselor ce au loc la nivel de gospodărire a apelor, fenomenelor climaterice, persoanelor încadrate în acest cadru al resurselor acvatice și eventual rezultatele acestor activități trebuie înglobată într-un sistem bine definit.

Componentele principale ale activităților de protecție a resurse lor de apă sunt următoarele:

- Supraveghere (monitoringul) dinamicii calității resurselor de apă;
- Planificarea măsurilor de protecție a calității resurselor de apă la nivelul bazinelor sau subbazinelor hidrografice;
- Măsuri ajutătoare la nivelul surselor de poluare pentru diminuarea debitelor și încărcărilor, respectiv adoptarea de tehnologii fie neconsumatoare, fie mici consumatoare de apă, tehnologii nepoluante sau mai puțin poluante, recircuirea apelor uzate;
- Epurarea eficientă a apelor uzate;
- Intervenții pe cursurile de apă receptoare de ape uzate, pentru îmbunătățirea diluției și a gradului de amestec, respectiv sporirea debitelor de diluție prin acumulări sau derivații, reaerare artificială, dirijarea fenomenelor de autoepurare;
- Perfecționarea legislației în domeniului resurselor de apă;
- Îmbunătățirea programului de monitoring a corpurilor de apă de suprafață;
- Îmbunătățirea programului de monitoring a corpurilor de apă subterane;
- Reducerea progresivă a poluării din surse punctiforme;
- Reducerea progresivă a poluării din surse difuze;
- Extinderea și refacerea habitatelor naturale;
- Îmbunătățirea accesului populației la serviciile de apă și sanitație;
- Crearea mecanismului de distribuție specială și stimulatorie a mijloacelor (plăți, amenzi, mijloace bugetare, credite, donații etc.) și de utilizare integrală a lor pentru întreținerea și dezvoltarea gospodăriei apelor;
- Determinarea exactă a obiectivului acvatic ca obiect de gestionare și obiect de posesie, cu luarea în considerare a suprafeței terestre și a rocilor saturate cu apă (pentru apele subterane), a suprafeței active a bazinului hidrografic, a zonelor de protecție a apelor și a ecosistemelor;
- Determinarea capacității juridice a beneficiarilor de folosință a apei, pornind de la posibilitățile lor reale de a realiza obligații privind întreținerea obiectivelor acvatice și a purta răspundere pentru starea acestora.

Legislația națională privind protecția resurselor de apă

- Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011;
- Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16.06.1993;
- Hotărârea Guvernului nr. 949 din 25 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă;
- Hotărârea Guvernului nr. 931 din 20 noiembrie 2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane;
- Hotărârea Guvernului nr. 932 din 20 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane;
- Hotărârea de Guvern nr.977 din 16.08.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului – tip de exploatarea a lacurilor/iazurilor,
- Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale;
- Hotărârea Guvernului nr. 835 din 29 octombrie 2013 privind aprobarea Regulamentului privind evidența și raportarea apei folosite;
- Hotărârea Guvernului nr. 890 din 12 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață;
- Hotărârea Guvernului nr. 590 din 21 iunie 2016 privind Concepția reformei sistemului național de gestionare, prevenire și reducere a consecințelor inundațiilor asupra mediului;
- Hotărârea Guvernului nr. 814 din 17 octombrie 2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru;
- Hotărârea Guvernului nr. 955 din 3 octombrie 2018 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră;
- Hotărârea Guvernului nr. 728 din 8 septembrie 2014 privind aprobarea Listei corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fâșiilor de protecție, precum și a Listei construcțiilor hidrotehnice gestionate de autoritatea administrativă de gestionare a apei;
- Hotărârea Guvernului nr. 836 din 29 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea poluării apelor din activități Agricole;
- Hotărârea Guvernului nr. 887 din 11 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea riscurilor de inundații;
- Hotărârea Guvernului nr. 1063 din 16 septembrie 2016 cu privire la aprobarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025.

Bibliografie:

1. Hotărârea de Guvern nr. 955 din 2018 privind planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea – Prut și Marea Neagră.
2. Hotărârea de Guvern nr. 814 din 17.10.2017 privind planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru.
3. Legea nr. 272 din 23.12.2011 apelor.
4. Băloiu. V., „Gospodărirea apelor”. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.
5. Drobot. R. „Bazele gospodării apelor”. I.C.B., București, 1983.
6. Măruță Al., Chiriac V., „Problemele actuale ale apei”. Editura Ceres, București, 1981.
7. [N. Ciobanu „Starea stațiilor de epurare a apelor uzate”](#).
8. <http://www.mediugov.md/>
9. Hotărârea de Guvern nr. 950 din 25.11.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisari de apă pentru localitățile urbane și rurale.
10. Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16.06.1993.
11. Hotărârea de Guvern nr. 548 din 13.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Inventarierea bazinelor acvatice (iazurilor)

Anexa 1

Nr.	Raionul	Deținătorul	Amplasarea bazinului (pe cursul de apă sau lateral)	Suprafața bazinului	Actul de proprietate/deținere	Modul de folosință (piscicultură, irigare, generală, antierozional, antiivăitură.	Actul de folosință a apei (Autorizația,	Prezența proiectului și avizul expertizei	Prezența pașaportului bazinului	Prezența regulilor de exploatare	Starea barajului, satisfăcător/avariat	Starea bazinului (înnămolit, uscat, acoperit cu vegetație, satisfăcător, ha)	Starea fișiei riverine de protecție (există, lipsește, împădurită)	Starea instalațiilor hidrotehnice. Tipul deversorului de avarie (lipsește, satisfăcător, avariat)	Starea evacuatorului de fund (funcționează, avariat)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Anenii Noi	47	pe curs-39 lateral-8	928,8	contract de arendă -21 APL-19 private-5 propr. de stat-2	generală-19 piscicult-23 irigare-5	3	4	3	3	satisf-44 avariat-3	satisf-3 acoperit cu veget-1 înnămolit-43	există-34 lipsă-9 împădur-4	satisf-29 lipsă-18	funcț-25 avariat-22
2	Bălți	20	pe curs-19 lateral-1	138,21	contract de arendă-11 APL-9	generală-4 piscicult-16	0	0	17	0	satisf-13 lipsă-7	satisf- 10 uscat-10	lipsă-9 împădur-11	satisf-7 lipsă-13	funcț-6 avariat-1 lipsă-13
3	Basarabasca	18	pe curs-5 lateral-13	168,11	contract de arendă-1 APL - 17	generală-17 irigare-1	1	0	1	1	satisf-16 avariat - 1 lipsă-1	satisf-1 uscat-17	există-3 lipsă-15	satisf-1 lipsă-17	lipsă-11 avariat-6 funcț - 1

4	Briceni	227	pe curs - 227	1.187,46	contract de arendă-104 APL -114 private-9	generală-104 piscic-90 irigare- 32 agrement-1	8	5	8	5	satisf- 104 avariat- 123	satisf-103 uscat-30 acoperit cu veget-7 înnămolit-87	există-98 lipsă-109 împădur-20	satisf-60 lipsă-153 avariat-14	funcț-49 avariat-11 lipsă-167
5	Cahul	104	pe curs- 37 lateral-67	4.139,13	contract de arendă-22 APL-82	generală-54 piscicol-30 irigare-13 uscat-6 antieroz-1	0	0	0	0	satisf- 78 avariat- 26	satisf-38 uscat-20 acoperit cu veget-25 înnămolit-21	există-20 lipsă-84	satisf-72 lipsă-30 avariat-2	funcț-58 avariat-46
6	Cantemir	49	pe curs- 34 lateral-15	519,3	contract de arendă-13 APL-34 private - 2	generală-32 piscicult-17	4	0	5	5	satisf- 40 avariat- 9	satisf-30 uscat-12 acoperit cu veget-2 înnămolit-5	există-38 lipsă-2 împădur-9	satisf-23 lipsă-24 avariat-2	funcț-35 lipsă-14
7	Călărași	187	pe curs-8 lateral- 179	631,67	contract de arendă-55 private-73 APL-59	piscicult-69 irigare-31 agrement-87	0	7	7	3	satisf- 172 lipsă-15	satisf-108 acoperit cu veget-68 uscat-2 înnămolit-9	există-180 împădur-7	satisf-83 lipsă-104	funcț-68 lipsă-119
8	Căușeni	100	pe curs- 95 lateral-5	863,05	contract de arendă-83 APL-11 private - 6	generală-5 piscic-89 irigare - 6	7	3	15	15	satisf- 73 avariat- 27	uscat-18 înnămol-82	există-37 lipsă-63	satisf-83 avariat-12 lipsă-5	funcț-40 avariat-35 lipsă-25
9	Chișinău	89	pe curs- 59 lateral-30	1146,73	contract de arendă-25 private-21 APL-29 propr.de stat-14	generală-40 piscicult-18 irigare-8 agrement-18 antieroz-1 pășune-4	1	9	15	10	satisf- 76 avariat- 4 lipsă- 9	satisf-1 înnămolit-3 acoperit cu veget-67 uscat-1	există-30 lipsă- 41 împădur-1	satisf-14 lipsă-57 avariat-1	funcț-25 lipsă-47
10	Cimișlia	71	pe curs- 62 lateral-9	856,31	contract arendă-26 APL-31 private-9 propr. de stat-5	generală-5 piscicult-49 irigare-12 antieroz-4 agrement-1	7	4	15	5	satisf- 69 avariat- 2	satisf-27 acoperit cu veget-2 înnămolit-42	există-6 lipsă-40 împădur-25	satisf-31 lipsă-40	funcț-26 avariat-3 lipsă-42

11	Criuleni	66	pe curs-66	340,79	contract de arendă-25 private-8 APL-27 propr.de stat-1 titlu-4	piscicol-24 irigare-14 agrement-19 generală-7	5	26	28	28	satisf-59 avariat-5	satisf-35 uscat-8 înnămolit-21	există-27 lipsă-20 împădur-17	satisf-55 lipsă-8 avariat-1	funcț-51 avariat -2 lipsă-11
12	Dondușeni	230	pe curs-225 lateral-5	796,78	contract de arendă-135 APL-90 private-5	generală -74 piscicult-149 irigare-5 agrement-1 tehnologic-1	9	0	33	33	satisf-190 avariat-40	satisf-141 uscat-25 înnămolit-64	există-156 lipsă-74	satisf - 136 lipsă - 94	funcț-70 avariat-160
13	Drochia	220	pe curs-157 lateral-63	1.121,65	contract de arendă-154 APL-63 private-3	generală-77 piscic-129 irigare-5 agrement-1 uscate-8	9	9	9	0	satisf-180 avariat-21 lipsă-19	satisf-122 uscat-53 acoperit cu veget-18 înnămolit-27	există-139 lipsă-81	satisf.-136 avariat-84	funcț-139 avariat-81
14	Dubăsari	1	lateral-1	2,35	APL-1	piscicol-1	0	1	1	1	satisf-1	satisf-1	există-1	satisf-1	funcț-1
15	Edineț	201	pe curs-39 lateral-162	888,4	contract de arendă-97 APL-94 private-10	generală -81 piscicult-120	3	0	4	5	satisf-186 avariat-15	satisf-173 înnămolit-28	există-115 lipsă-86	satisf-186 avariat-15	funcț-101 avariat-20 lipsă-80
16	Fălești	294	pe curs-98 lateral-196	2.631,31	contract de arendă-177 APL-117	generală-118 piscicult-169 irigare-7	0	1	27	27	satisf-268 avariat-26	satisf-12 uscat-16 acoperit cu veget-53 înnămolit-213	există-166 împădurit-1 lipsă-127	satisf-266 avariat-9 lipsă-19	funcț-272 avariat-22
17	Florești	111	pe curs-79 lateral-32	684,69	APL-25 private-13 contract de arendă-73	generală-37 piscic-61 irigare-10 agrement-3	8	5	14	14	satisf-94 avariat-17	satisf-61 uscat-20 acoperit cu veget-26 înnămolit-4	există-4 lipsă-107	satisf.-97 avariat-14	funcț-95 avariat-16

18	Găgăuzia	63	pe curs - 43 lateral - 20	1823,08	contract de arendă-25 APL-34 propr. de stat-4	generală-24 piscicult-29 uscate-10	19	0	3	0	satisf- 49 avariat- 14	satisf- 39 înnămolit-24	există-63	satisf-40 avariat- 23	funcț-8 avariat- 55
19	Glodeni	284	pe curs- 100 lateral- 184	1.846,00	contract de arendă- 206 APL- 66 private- 2 propr.stat- 10	generală-87 piscic-192 irigare- 5	22	55	52	55	satisf- 266 avariat- 18	satisf-159 uscat-14 acoperit cu veget-36 înnămolit-75	există-228 lipsă-38 împădur-18	satisf-134 avariat-2 lipsă-148	funcț-253 avariat-31
20	Hîncești	111	pe curs- 50 lateral-61	1291,36	contract de arendă-41 APL-37 private-33	generală-41 piscicult-63 irigare-3 antieroz-4	14	1	17	17	satisf- 96 avariat- 7 lipsă- 8	satisf-38 uscat-16 înnămolit-57	există-60 lipsă-51	satisf-98 lipsă-10 avariat-3	funcț-92 avariat-11 lipsă-8
21	Ialoveni	72	pe curs- 24 lateral-38	1.843,75	contract de arendă-26 APL-36	generală-11 piscicult-48 irigare-3	14	10	14	14	satisf- 46 avariat- 16	satisf-28 uscat-5 acoperit cu veget-12 înnămolit-17	există-30 lipsă-12 împădur- 20	satisf-43 lipsă-17 avariat-2	funcț-46 avariat-16
22	Leova	77	pe curs- 71 lateral-6	831,74	APL-29 contr.de arendă-30 private-16 propr.de stat-2	generală-25 piscicult-52	0	9	16	20	satisf- 61 avariat- 16	satisf-50 uscat-16 acoperit cu veget-2 înnămolit-9	există-44 lipsă-28 împădur-5	satisf-59 lipsă-16 avariat-2	funcț-52 avariat-20 lipsă-5
23	Nisporeni	63	pe curs- 42 later- 21	657,77	contract de arendă-18 APL-31 private-14	generală-47 piscicult-13 irigare-2 antieroz-1	0	0	0	0	satisf- 62 avariat- 1	satisf-27 uscat-3 acoperit cu vegetație-4 înnămolit-29	există-54 lipsă-9	satisf-30 lipsă-30 avariat- 3	funcț-32 avariat-31

24	Ocnița	234	pe curs-157 lateral-77	764,732	contract de arendă-130 APL-99 propr.de stat-5	generală-6 piscic-181 irigare-9 antieroz-37 uscat-1	0	0	7	7	satisf-231 avariati-3	uscat-45 înnămolit-58 satisf-131	există-213 lipsă-21	satisf-212 lipsă-16 avariati-6	funcț-104 avariati-18 lipsă-112
25	Orhei	143	pe curs-120 lateral-23	953,458	contract de arendă-71 APL-50 priv-22	generală-46 piscic-72 irigare-24 antieroz-1	3	15	13	13	satisf-126 avariati-17	satisf-31 uscat-25 acoperit cu veget-19 înnămolit-68	există-106 lipsă-34 împădur-3	satisf-79 lipsă-58 avariati-6	funcț-70 avariati-6 lipsă-67
26	Rezina	46	pe curs-43 lateral-3	280,9	contract de arendă-31 APL-13 private-2	generală-4 piscicult-41 irigare-1	1	0	5	5	satisf-29 avariati-17	uscat-15 înnămolit-31	există-31 lipsă-15	satisf-18 lipsă-3 avariati-25	funcț-21 avariati-25
27	Rîșcani	418	pe curs-65 lateral-353	7.709,84	contract de arendă-131 private-46 APL-229 propr.de stat-12	generală-232 piscicult-153 irigare-27 agreement-4 arie protejate-1 hidroenergi-1	49	7	95	92	satisf-414 avariati-4	satisf-70 uscat-84 înnămolit-148 acoperit cu veget-116	există-193 lipsă-225	satisf-370 lipsă-46 avariati-2	funcț-359 avariati-5 lipsă-54
28	Sîngerei	214	pe curs-192 lateral-22	1.588,86	contract de arendă-82 APL-127 private - 5	generală-104 piscicult-102 irigare-5 antieroz-3	0	0	18	18	satisf-196 avariati-18	satisf-47 veget-110 înnămolit-57	există-150 lipsă-58 împădur-6	satisf-165 lipsă-19 avariati-30	funcț-131 avariati-83
29	Soroca	168	pe curs-1 lateral-167	409,6	contract de arendă-76 APL-92	generală-97 piscicult-71	1	0	27	27	satisf-125 avariati-43	satisf-83 uscat-76 acop cu veget-5 înnămolit-4	există-149 lipsă-19	satisf-57 lipsă-64 avariati-47	funcț-67 avariati-47 lipsă-54
30	Strășeni	100	pe curs-8 lateral-92	464,66	contract de arendă-41 APL -24 private-35	generală-43 piscicult-51 irigare-6	3	3	22	22	satisf-100	satisf-98 uscat-2	există-19 lipsă-2 împădur-79	satisf-98 avariati-2	funcț-98 lipsă-2

31	Șoldănești	66	pe curs-65 lateral-1	197,47	private-15 contract de arendă-27 APL-22 propr.de stat-2	piscic-27 irigare-10 generală-28 antieroz-1	1	4	4	4	satisf-63 avariat-3	uscat -4 înnămolit-62	există-63 lipsă-3	lipsă-66	funcț-62 avariat-4
32	Ștefan Vodă	119	pe curs-113 lateral-6	1.900,70	contract de arenda-80 APL-31 private-6 propr. stat-2	generală-29 piscicult-87 antieroz-3	13	2	0	14	satisf-87 avariat-32	satisf-25 uscat-11 acoper cu veget-14 înnămolit-69	există-83 lipsă-36	satisf-94 lipsă-25	funcț-43 avariat-8 lipsă-68
33	Taraclia	40	pe curs-24 lateral-16	946,44	contract de arendă-21 APL-9 private -10	piscicult-20 generală-20	5	0	17	17	satisf-33 avariate -7	satisf-2 uscat-7 acoper cu veget-17 înnămolit-14	există-32 lipsă-8	satisf-33 lipsă-6 avariat-1	funcț-9 avariat-4 lipsă-27
33	Telenești	99	pe curs-8 lateral-91	1.357,83	contract de arendă-23 APL -73 private -3	generală-79 piscic-8 irigare-12	5	5	5	5	satisf-90 avariat-9	uscat-15 acoper cu veget-58 înnămolit-26	există-93 lipsă-6	satisf-88 lipsă-3 avariat-8	funcț-84 avariat-13 lipsă-2
33	Ungheni	136	pe curs-136	1.584,07	contract de arendă-18 APL-96 propr.de stat-22	generală-68 piscicult-59 irigare-9	2	7	2	2	satisf-122 avariat-14	satisf-97 uscat-4 înnămolit-35	există-79 lipsă-57	satisf-121 lipsă -10 avariat-5	funcț-71 avariat-65

	Total	4488	pe curs- 2191 lateral- 2084	43497	contract de arendă -1960 APL-1823 private- 393 propr.stat- 75 lipsă-24	generală-1662 piscicultură- 2202 irigare- 252 antierozional- 17 agrement- 139 tehnologic-1 hidroenergetic- 1 arie protejată de stat-1	217	192	519	487	satisf- 3651 avariat- 574 lipsă-50	satisfcător- 1580 uscate- 545 acoperit cu vegetație- 739 înnămolit- 1411	există- 2567 lipsă- 1481 împădurit- 227	satisfcător- 2812 lipsă- 1119 avariat-344	funcționează- 2577 avariat- 849 lipsă-849
--	--------------	-------------	--	--------------	---	--	------------	------------	------------	------------	---	---	--	--	--

Starea sondelor

Anexa 2

	Raionul	Total	Exploatate (unități)							Neexploatate (unități)			Sonde în construcție (unități)	Tamponate (unități)	Acte de control	Procese-verbale
			Total	Destinația					Autorizate	Total	În rezervă	Conservate				
				Potabilă	Menajeră	curativă	Necesități agricole	Menire industrială								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Anenii Noi	140	130	83	10	3	1	33	50	10	10	0	0	0	11	2
2	Bălți	103	12	7	0	0	0	5	15	91	81	3	0	7	6	1
3	Basarabeasca	49	39	30	6	0	3	0	5	10	5	5	0	0	0	3
4	Briceni	111	52	49	0	0	0	3	5	59	42	17	0	0	0	0
5	Călărași	110	60	43	0	0	0	17	6	50	0	50	0	0	1	1

6	Căușeni	234	107	82	8	0	1	16	1	127	5	119	1	2	18	1
7	Cahul	166	121	109	0	7	1	4	14	45	22	16	0	7	0	4
8	Cantemir	79	46	13	22	0	6	5	1	33	27	5	0	1	7	0
9	Chișinău	387	169	85	63	3	5	13	136	218	173	33	2	10	191	12
10	Cimișlia	151	95	89	3	0	3	0	6	56	35	11	0	10	24	5
11	Criuleni	182	131	106	1	0	12	12	10	51	7	38	3	3	0	9
12	Dondușeni	113	30	27	2	0	0	1	14	83	19	50	2	12	10	0
13	Drochia	120	58	58	0	0	0	0	8	62	20	38	4	0	15	0
14	Dubăsari	101	78	60	2	0	5	11	7	23	18	3	1	1	6	0
15	Edineț	142	70	62	0	0	0	8	2	72	1	70	0	1	0	0
16	Fălești	144	76	20	48	0	4	4	4	68	32	34	2	0	2	1
17	Florești	85	37	33	4	0	0	0	15	48	12	36	0	0	3	0
18	Găgăuzia	327	181	10	171	0	0	0	39	146	33	112	0	1	4	0
19	Glodeni	80	40	0	40	0	0	0	25	42	6	35	0	1	5	1
20	Hîncești	159	85	40	38	0	0	7	3	74	1	66	0	7	0	0
21	Ialoveni	202	130	121	6	0	0	3	38	72	18	19	1	34	0	4
22	Leova	108	25	8	8	0	0	9	8	83	8	68	0	7	9	1
23	Nisporeni	45	13	1	0	0	0	12	4	32	8	24	0	0	2	1
24	Ocnîța	69	11	8	1	0	1	1	3	58	3	55	0	0	0	2
25	Orhei	243	157	115	20	0	3	19	16	86	18	55	4	9	3	0
26	Rezina	61	45	45	0	0	0	0	1	16	13	0	3	0	0	0
27	Rîșcani	178	81	66	11	0	0	4	26	97	43	48	0	6	8	6
28	Sîngerei	183	82	65	8	1	0	8	0	101	38	58	0	5	5	5
29	Soroca	48	14	11	2	1	0	0	2	34	0	28	0	6	6	0
30	Strășeni	122	64	12	36	0	0	16	17	58	0	48	1	9	4	0
31	Șoldănești	57	32	28	1	0	0	3	0	25	6	12	0	7	5	0
32	Ștefan. Vodă	184	95	2	83	1	0	9	19	89	20	64	0	5	6	0
33	Taraclia	126	56	0	45	0	2	9	17	70	17	53	0	0	17	7
34	Telenești	253	209	209	0	0	0	0	5	44	10	34	0	0	0	0
35	Ungheni	142	60	14	46	0	0	0	3	82	11	42	0	29	0	0
36	Total	5011	2696	1711	690	16	47	232	497	2315	762	1349	24	180	368	66

Starea complexelor de evacuare și epurare a apelor uzate

Anexa 3

Nr. d/o	Raionul	Total unități	Prezența documentației de proiect / avizului EES	Normativul DLA/CMA	Autorizației de mediu de folosință specială a apei	Funcționează unități			
						Cu epurare normativă	Cu epurare insuficientă	Cu epurare parțială	Nu funcționează
1	2	3	4	5		6	7	8	9
1	Anenii-Noi	4	4	4	3	2	2	0	0
2	Bălți	2	0	1	0	1	0	0	1
3	Basarabeasca	4	0	0	2	0	1	0	3
4	Briceni	2	0	1	1	1	1	0	0
5	Călărași	6	5	0	2	0	6	0	0
6	Căușeni	20	15	17	2	1	13	3	3
7	Cahul	15	2	1	3	0	14	0	1
8	Cantemir	8	7	1	1	5	1	0	2
9	Chișinău	8	7	6	6	3	3	2	0
10	Cimișlia	2	2	0	0	0	1	1	0
11	Criuleni	8	6	0	2	2	5	0	1
12	Dondușeni	19	4	1	0	0	5	0	14

13	Drochia	3	1	3	2	0	3	0	0
14	Dubăsari	1	0	0	0	0	1	0	0
15	Edineț	8	7	1	0	0	8	0	0
16	Fălești	2	0	2	0	0	2	0	0
17	Florești	5	3	4	2	0	4	0	1
18	Găgăuzia	6	3	3	2	0	3	3	0
19	Glodeni	7	7	0	0	0	0	6	1
2	Hîncești	16	10	1	1	0	14	0	2
21	Ialoveni	8	4	3	1	1	6	0	1
22	Leova	11	4	3	5	2	7	1	1
23	Nisporeni	5	3	0	0	0	4	0	1
24	Ocnîța	6	6	5	2	3	0	1	2
25	Orhei	18	6	16	6	3	13	0	1
26	Rezina	6	5	2	1	1	1	0	4
27	Rîșcani	5	3	1	5	0	5	0	0
28	Ștefan-Vodă	16	10	16	3	0	13	0	3
29	Sîngerei	4	2	0	0	1	2	0	1
30	Soroca	2	2	0	0	0	1	0	1
31	Strășeni	13	8	13	2	2	7	0	4
32	Șoldănești	4	4	0	0	0	2	0	2
33	Taraclia	4	2	0	3	0	3	1	0
34	Telenești	6	3	0	0	1	0	0	5
35	Ungheni	17	8	1	2	0	10	1	6
	TOTAL	271	119	103	57	31	160	19	61

II. PROTECȚIA AERULUI ATMOSFERIC

Vasile MELNIC
*Șef adjunct al Inspectoratului
pentru Protecția Mediului*

Sima PLAMADEALĂ,
*Inspector principal, Direcția control
gestionare resurse de apă și aer atmosferic*

***„Aerul nu are granițe, dar responsabilitatea
de a-l păstra curat aparține fiecăruia dintre noi.”***

Aspecte generale privind protecția componentei de mediu - aer atmosferic

Aerul atmosferic este un amestec de gaze care alcătuiesc stratul inferior al atmosferei pământului, așa cum e definit în **Legea nr. 98/2022 calității aerului atmosferic**. El este factorul de mediu, ce favorizează transportul poluanților în mediu. Poluarea aerului are multe și semnificative efecte adverse asupra sănătății umane, poate provoca daune florei și faunei, a mediului înconjurător ca un întreg.

Printre cei mai principali poluanți enumerăm:

- Dioxid de sulf - gaz incolor, ce are ca sursă activitățile umane: sistemele de încălzire a populației care nu utilizează gaz metan, centralele termoelectrice, procesele industriale (siderurgie, rafinărie, producerea acidului sulfuric), industria celulozei și hârtiei și, în măsură mai mică, emisiile provenite de la motoarele diesel;

- oxizii de azot - ce se formează în procesul de combustie atunci când combustibilii sunt arși la temperaturi înalte, dar cel mai adesea ei sunt rezultatul traficului rutier, activităților industriale, producerii energiei electrice. Oxizii de azot sunt responsabili pentru formarea smogului, a ploilor acide, deteriorarea calității apei, efectului de seră, reducerea vizibilității în zonele urbane;

- monoxid de carbon - se formează în principal prin arderea incompletă a combustibililor fosili. Alte surse antropice: producerea oțelului și a fontei, rafinarea petrolului, traficul rutier, aerian și feroviar. Monoxidul de carbon se poate acumula la un nivel periculos în special în perioada de calm atmosferic din timpul iernii și primăverii (acesta fiind mult mai stabil din punct de vedere chimic la temperaturi scăzute), când arderea combustibililor fosili atinge un maxim;

- benzen - compus aromatic foarte ușor, volatil și solubil în apă.

- 90 % din cantitatea de benzen în aerul ambiental provine din traficul rutier. Restul de 10% provine din evaporarea combustibilului la stocarea și distribuția acestuia;

- particule în suspensie - activitatea industrială, sistemul de încălzire a populației, centralele termoelectrice. Traficul rutier contribuie la poluarea cu pulberi produsă de pneurile mașinilor atât la oprirea acestora cât și datorită arderilor incomplete;

- plumbul și metale toxice - provin din combustia cărbunilor, carburanților, deșeurilor menajere, etc. și din anumite procedee industriale. Se găsesc în general sub formă de particule (cu excepția mercurului care este gazos). Metalele se acumulează în organism și provoacă efecte toxice de scurtă și/sau lungă durată. În cazul expunerii la concentrații ridicate ele pot afecta sistemul nervos, funcțiile renale, hepatice, respiratoria;

- hidrocarburi aromatice policiclice - rezultă din combustia materiilor fosile (motoarele diesel) sub formă gazoasă sau de particule. [6]

Directiva privind angajamentele naționale de reducere a emisiilor (NECD) stabilește angajamente naționale de reducere a emisiilor pentru statele membre și UE pentru cinci poluanți importanți ai aerului: oxizi de azot (NO_x), compuși organici volatili nemetanici (NMVOC), dioxid de sulf (SO₂), amoniac (NH₃) și particule fine (PM_{2,5}). Acești poluanți contribuie la calitatea aerului, ducând la efecte negative semnificative asupra sănătății umane și asupra mediului.

Poluarea aerului are alte efecte dincolo de sănătatea umană, precum:

✓ *schimbări climatice* - manifestate prin așa numitul „fenomen de seră”, respectiv prin creșterea temperaturii medii a globului, datorită creșterii emisiilor de gaze;

✓ *deprecierea stratului de ozon* - prin creșterea concentrațiilor de cloruri, bromuri, substanțe utilizate în industria frigorifică, în ventilație etc. Stratul de ozon se află la 10-14 km de suprafața pământului și are rol în reținerea radiațiilor ultraviolete, conținând aproape 90% din ozonul atmosferic.

✓ *acidifierea sau placa acidă* - este produsă de oxizii de sulf și de azot care sunt emiși din procesele de combustie transportați la sute de km și transformați în acizi prin conversie chimică care apoi interferează cu ecosistemele;

✓ *smogul* - este rezultatul reacțiilor fotochimice ce constau în disocierea bioxidului de azot formând monoxid de azot și oxigen atomic, produși ce sunt capabili să inițieze și să susțină reacții în lanț cu radicalii liberi. Poluantul secundar cel mai important ce rezultă din participarea hidrocarburilor la acest ciclu este ozonul la nivelul solului care este toxic.

Deci poluarea mediului urmare a activităților economice reprezintă o problemă majoră atât pentru UE, cât și pentru Republica Moldova ce necesită a fi soluționată prin stabilirea unor mecanisme juridice, menite să asigure reducerea emisiilor în apă, aer, sol și generare de deșeuri, implementând măsuri de prevenire a poluării mediului.

UE dispune de trei mecanisme juridice diferite pentru a gestiona poluarea atmosferică: definirea standardelor generale privind calitatea aerului pentru concentrațiile de poluanți atmosferici în mediul înconjurător; stabilirea unor limite naționale privind totalul emisiilor poluante; și elaborarea unor acte legislative specifice privind sursa poluării, de exemplu pentru a controla emisiile industriale sau a stabili standarde privind emisiile care provin de la autovehicule, privind eficiența energetică sau calitatea combustibililor. Aceste acte legislative sunt completate de strategii și măsuri de promovare a protecției mediului înconjurător și de integrare a acesteia în alte sectoare.

Cu referire la aspectele juridice în Republica Moldova, constată progrese în transpunerea la nivel național a Directivelor Europene incluse în Acordul de Asociere

RM – UE, aducerea în concordanță a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și realizarea angajamentelor asumate în cadrul diverselor Convenții ratificate de Republica Moldova.

Spre exemplu domeniul „calitatea aerului” este reglementat prin **Legea 98 din 2022**, ce a intrat în vigoare la data de 13.05.2024. Prin această lege sunt transpuse în legislația națională prevederile Directivei 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa și ale Directivei 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător.

Legea prevede consolidarea capacităților instituționale în identificarea și punerea în aplicare a celor mai eficiente măsuri de reducere a emisiilor la niveluri care să minimizeze efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului. Scopul e de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului și de a garanta furnizarea informațiilor cu privire la calitatea aerului atmosferic publicului, în corespundere cu prevederile internaționale.

Totodată comunicăm că, Guvernul a aprobat un proiect pentru îmbunătățirea calității aerului pe teritoriul țării. Proiectul vizează implementarea a două sisteme: unul pentru inventarierea emisiilor de poluanți și altul pentru monitorizarea și gestionarea calității aerului. Aceste sisteme vor ajuta la monitorizarea în mod constant a calității aerului și luarea măsurilor pentru reducerea poluării.

Pentru prima dată, sistemul de monitorizare va fi extins cu stații automate pentru prelevarea și analizarea datelor privind calitatea aerului. Amintim că, prezent, Republica Moldova dispune de 17 stații de monitorizare a calității aerului. Proiectul va moderniza și extinde acest sistem, creând o Rețea Națională de Monitorizare a Calității Aerului, care va include 18 stații automate de monitorizare și o stație mobilă. Dintre acestea, 11 vor fi achiziționate cu sprijinul proiectului „Facilitarea unei tranziții verzi incluzive în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Restul stațiilor vor fi achiziționate cu sprijinul altor instituții donatoare și parteneri de dezvoltare.

Implementarea acestui sistem integrat de monitorizare și gestionare a calității aerului este un pas crucial pentru asigurarea unui mediu mai curat și mai sănătos.

Proiectul mai prevede și elaborarea unei metodologii pentru adoptarea planurilor de calitate a aerului, care va stabili un mecanism comun de identificare a acțiunilor necesare pentru minimizarea poluării la nivel local și național. Acest proiect se aliniază angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul protecției mediului și dezvoltării durabile și reprezintă un pas important în protejarea sănătății publice și a mediului înconjurător.

Un alt act normativ de bază, ce reglementează aspectul poluării industriale e **Legea 227/2022 emisii industriale, intrată în vigoare la data de 21.10.2024**. Aceasta prevede crearea sistemului de control de mediu prin asigurarea respectării cerințelor din autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu și instituirea procedurii și modului de aplicare a celor mai bune tehnici disponibile ce vor spori indicii de calitate a mediului. Sistemul de autorizare integrată de mediu – autorizare de mediu a emisiilor în apă, aer și sol va fi stabilit pentru fiecare sursă de poluare și nu pentru agenți

economici, așa cum este în prezent. Astfel, se elimină obligația de a obține diferite tipuri de autorizații pentru o activitate, cum ar fi: pentru emisia poluanților în atmosferă, pentru evacuarea apelor uzate în emisare, pentru gestionarea deșeurilor. Emisiile industriale sunt eliberate în aer, apă și sol de instalațiile industriale și care au efecte nocive asupra sănătății umane și a mediului. Ele provin din activități precum producția de energie electrică și de ciment, gestionarea și incinerarea deșeurilor și creșterea intensivă a animalelor. Legea va asigura promovarea unei politici orientate spre atingerea „obiectivului de reducere a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice” stipulat în Pactul Verde European, consolidarea respectării și îmbunătățirea sinergiilor cu alte acorduri multilaterale de mediu.

Poluarea nu trebuie privită doar ca rezultatul activității întreprinderilor mari, cu genuri de activitate de producție, ci și aspectele, precum gestionarea hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon (comercializarea, depozitarea, producerea aerosoli, extincatoare portabile, diverse substanțe chimice, freonul și toți derivații de la sistemele de climatizare a mașinilor, sisteme de răcire industrial etc.), gestionarea anumitor produse, vopsele, lacuri, produse de rafinare a autovehiculelor, produse petroliere generatoare de compuși organici volatili. Aceste aspecte sunt reglementate prin **Legea nr. 43 din 03.03.2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră**, care stabilește cadrul juridic pentru punerea în aplicare a măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice și de protecție a mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze fluorurate cu efect de seră. Astfel, conform prevederilor art. 9 din legea menționată, Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) efectuează controlul privind realizarea măsurilor de detectare a scurgerilor la instalațiile/echipamentele ce conțin gaze fluorurate cu efect de seră, să verifice ținerea evidenței datelor cu privire la utilizarea gazelor F de către operatorii instalațiilor/echipamentelor, precum și constatarea cazurilor de încălcare a legislației în domeniul reducerii emisiilor de gaze F și să aplice sancțiuni. În acest sens, în cadrul componentei de investiții a proiectului „Planul de management privind suprimarea eşalonată a hidroclorfluorocarburilor (HCFC), HPMP faza III – tranza 1”, cu suportul financiar al Fondului Multilateral al Protocolului de la Montreal au fost procurate 36 de seturi de detectoare electronice de scurgere a agenților frigorifici care au fost transmise către IPM, precum și a subdiviziunilor teritoriale.

Drept urmare, în vederea consolidării capacităților angajaților IPM privind utilizarea detectoarelor electronice de scurgere a agenților frigorifici, precum și în conformitate cu prevederile acțiunii 3.2. al anexei nr.3 la Hotărârea Guvernului nr. 856/2016, I.P. „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului” a organizat un seminar de instruire pentru inspectorii de mediu. Participanții la seminar au fost informați despre: obiectivele Protocolului de la Montreal și principiile puse la baza activităților de protecție a stratului de ozon, precum și despre actualizările recente ale cadrului legislativ național privind regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, dar și cadrul național privind gazele fluorurate cu efect de seră.

De asemenea, subiectele abordate s-au referit și la: clasificarea, etichetarea și identificarea SDO, certificarea personalului care deservește echipamente de

refrigerare, de climatizare și pompe de căldură, detectarea scurgerilor de agenți frigorifici, precum și impactul acestor scurgeri.

Un alt aspect supus inspecțiilor au fost stațiile de alimentare cu carburanți, terminalele stațiilor de alimentare cu produse petroliere, în vederea verificării implementării Hotărârii de Guvern nr. 587/2020, care reglementează controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere pe parcursul anului 2024 au fost desfășurate acțiuni de monitorizare și control pentru a verifica respectarea cerințelor impuse operatorilor economici din domeniul distribuției produselor petroliere.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului a efectuat controale privind conformitatea instalațiilor de recuperare a vaporilor de benzină, verificând aplicarea măsurilor de reducere a emisiilor.

Beneficiile aplicării prevederilor acestei Hotărâri este reducerea efectelor dăunătoare asupra sănătății și a mediului asociate cu emisiile de COV, cu toate acestea, ele vor conduce la o modernizare și la o mai bună eficiență a întregului lanț de manipulare a produselor petroliere, începând de la terminale până la stațiile de distribuție. Acest lucru va ajuta Republica Moldova să se alăture standardelor tehnice de ultimă oră care sunt aplicate în alte state ale UE.

Prin această armonizare a standardelor vor fi ușurate procesele de lucru, precum aplicarea încărcăturii de jos a autocisternelor, iar performanța funcționării va fi îmbunătățită, deși instalarea acestor sisteme este în general văzută ca fiind costisitoare de către operatorii din industria petrolieră, poate fi acceptată ca o măsură de sănătate și siguranță de protecție a personalului și a clienților lor, la care se adaugă economiile legate de recuperarea benzinei și micșorarea cheltuielilor de recuperare a prejudiciului posibil cauzat, și prevenirea accidentelor majore în urma producerii cărora costurile vor fi cu mult mai mari.

Având în vedere cele relatate, se constată de rang important implementarea tehnologiilor moderne existente care pot asigura o reducere considerabilă a pierderilor prin evaporare în rețeaua de distribuție a carburanților, și anume prin recuperarea vaporilor generați.

Astfel, conform datelor prezentate de inspecțiile teritoriale de mediu prevederile privind proiectarea și exploatarea instalațiilor de încărcare și depozitare a benzinei la stațiile de alimentare cu produse petroliere la pct.35 se aplică de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri doar la 1 stații de alimentare cu produse petroliere noi, 13 stații, care tranzitează o cantitate totală de benzină mai mare de 1000 m.c./an în decurs de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, 8 stații - cu o cantitate mai mare de 500 m.c./an - în decurs de 4 ani și 114 stații - în termen de 5 ani.

Urmează ca pe parcursul anului 2025 să fie supuși și alți subiecți inclusiv surse mobile, pasibili implementării hotărârii de guvern sus menționate.

Activitățile de inspectare și măsurile de constrângere, prejudiciile calculate

Activitatea principală a inspectorilor pentru protecția mediului s-a bazat pe controale planificate conform graficului aprobat și inopinate, ca urmare a sesizărilor, producerii de accidente sau incidente de mediu, examinarea petițiilor, inspectorii de mediu au continuat să lucreze cu cei pe care îi reglementează, răspunzând la reclamații, incidente și urgențe, efectuând controale la fața locului și cu implicarea specialiștilor de la Laboratorul de referință a calității mediului de la Agenția de Mediu. Activitățile au fost orientate spre recuperarea impactului negativ asupra mediului, de prevenire a poluării prin depistarea surselor, cauzelor, impunerea unor măsuri de constrângere a poluării de către agenții economici, de implementare a strategiilor de mediu.

Pe parcursul anului 2024 au fost inspectate 1 107 obiecte poluatoare a bazinului aerian. În procesul inspectării au fost depistate 127 contravenții și întocmite procese-verbale de sancționare contravențională cu aplicarea amenzilor în valoare de 585 400 lei.

În această ordine de idei constatăm, că din numărul total de controale 426 planificate, conform Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător, la compartimentul aer atmosferic s-au executat 351 controale. Aceste verificări au urmărit respectarea condițiilor impuse prin acordul/autorizația de mediu, stabilirea gradului de conformare conform încălcărilor, existența instalațiilor de captare, filtrarea emisiilor, modul de gestionare a deșeurilor, substanțelor chimice ca surse de poluare a bazinului aerian etc.

Totodată, în perioada anului 2024 a fost constatat un caz de producere a accidentului industrial în zona industrială a sec. Ciocana, mun. Chișinău și anume, emisia necontrolată a unui nor de praf rezultat a unei explozii a unui siloz de ciment cu capacitatea de 64 tone, astfel având loc emisii necontrolate de praf de ciment în aerul atmosferic, respectiv, o premisă pentru afectarea calității bazinului aerian, fapt pentru care a fost emisă Decizia contravențională în temeiul art. 144 Cod contravențional al RM, cu aplicarea sancțiunii contravenționale, sub formă de amendă.

Astfel, pe parcursul anului 2024 au fost întocmite planuri de remediere cu indicații în număr de 16.

În conformitate cu Legea nr. 160 din 22-07-2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, inspectorii de mediu fac parte din procesul de eliberare a actelor permise de mediu prin efectuarea inspecțiilor la fața locului. Ca rezultat, 591 de subiecți au obținut actul permisiv de la Agenția de Mediu.

În cadrul controalelor planificate au fost supus inspectării și agenții economici, autorizați pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor care distrug starul de ozon, al produselor și al echipamentelor care conțin asemenea substanțe, în conformitate cu contingentul anual acordat.

La nivel participativ, anual, în ultima sâmbătă din luna martie, milioane de oameni, instituții și companii sting luminile timp de o oră, în intervalul 20:30-21:30, ora locală, alăturându-se celei mai mari inițiative de mediu din istorie: Ora Pământului.

Ora Pământului are drept obiectiv motivarea oamenilor de a economisi energia electrică pe durata întregului an, de a-și schimba comportamentul și de a se angaja în acțiuni de protecție a mediului prin soluționarea problemelor de schimbare a climei. Populația este încurajată să se implice în activități prietenoase mediului, care pot fi realizate zilnic, cu un minim de efort. În condiții casnice acest obiectiv poate fi atins prin măsuri simple și accesibile pentru fiecare, cum ar fi: reducerea consumului excesiv de energie electrică prin utilizarea aparatului casnic eficient din punct de vedere energetic, reducerea pierderilor de apă potabilă, izolarea termică a caselor, apartamentelor, gestionarea deșeurilor.

Cele mai importante activități promovate în acest aspect se referă la:

- sporirea eficienței energetice în sectoarele economiei naționale;
- promovarea practicilor de gospodărire durabilă a pădurilor, a măsurilor de împădurire și reîmpădurire;
- promovarea unor forme durabile de agricultură (tehnologii conservative de prelucrare a solului și de combatere a deșertificării);
- cercetarea, promovarea, valorificarea și folosirea crescândă a surselor de energie regenerabilă.

Inițiativa a fost lansată la 31 martie 2007 în orașul Sydney de către Fondul Mondial pentru Natură (WWF) din Australia. Ora Pământului a devenit o mișcare voluntară de mediu, care reunește sute de milioane de oameni din întreaga lume interesați de soarta Planetei Pământ, și este organizată cu scopul de a atrage atenția comunității mondiale asupra fenomenului schimbărilor climatice și epuizării resurselor planetei. Republica Moldova marchează Ora Pământului din 2008.

În perioada de 16-22 septembrie a anului 2024 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a susținut organizarea și desfășurarea a celei de-a 23-a ediție a inițiativei UE „Săptămâna Mobilității Europene” Tema abordată reflectă oportunitățile mobilității urbane durabile. În scopul consemnării acestui eveniment, inspectorii de mediu din subdiviziunile teritoriale au întreprins un șir de acțiuni de informare/sensibilizare/conștientizare a necesității utilizării mijloacelor de transport alternativ. Printre cele mai importante acțiuni sunt: promovarea materialelor informaționale pe portalul guvernamental - ipm.gov.md și mediatizarea prin intermediul rețelelor sociale; publicarea articolului „Săptămâni mobilității europene 2024 în ziarele locale din or. Râșcani („Evenimentul zilei”) și or. Cimișlia („Gazeta de Sud”); remiterea materialelor ilustrative de promovare a campaniei date la instituțiile școlare (150), bibliotecilor publice raionale (4), administrațiilor publice locale (132).

Acțiuni propuse pentru anul 2025, în domeniul controlului și gestionării aerului atmosferic, sunt: continuarea monitorizării activităților cu impact asupra aerului prin mărirea numărului de inspectări prin autosesizări în cadrul inspectărilor de teren, exercitarea controalelor de stat planificate la toți importatorii de combustibil, în vederea stabilirii termenului de implementarea HG nr. 587/2020, monitorizarea aspectelor reclamate în mod frecvent de petiționari și multe acțiuni stabilite în Planul de acțiuni pentru anul 2025 al IPM.

Concluzii și propuneri, ce țin de prevenirea poluării aerului atmosferic

Cele mai recente rapoarte științifice arată schimbări fără precedent în clima lumii. Încălzirea globală provoacă schimbări crescute – și în unele cazuri ireversibile – ale curenților oceanici și ale precipitațiilor și ale vântului în toate regiunile lumii. Temperaturile mai ridicate și evenimentele meteorologice mai extreme duc la costuri uriașe pentru economia lumii și influențează capacitatea țărilor de a produce alimente. Combaterea schimbărilor climatice este imperativă pentru viitorul Europei și al lumii. Toate acestea pot fi încetinite prin aspectele normativ-legislative - adoptarea și respectarea lor. Actele normative-legislative pot controla poluarea direct la sursă – de exemplu, emisiile industriale, transportul rutier, arderea internă și agricultura.

Prin urmare, este important să se mențină o imagine de ansamblu asupra legislației, strategiilor de mediu. Iar instituțiile statului, precum guvernul cu organizațiile subordonate, trebuie să urmărească punerea în aplicare eficientă a acestora. Asigurarea respectării acestor reglementări de mediu este esențială pentru realizarea obiectivelor de reducere a poluării.

Pentru acesta eforturile trebuie concentrate pe:

- reglementări de mediu și acte permissive calitative;
- un mecanism eficient instituțional cu personal calificat, doat etc.;
- monitorizare riguroasă a respectării legislației;
- măsuri de implementare funcționale și promovare proactivă a respectării voluntare.

Estimarea efectelor măsurilor propuse pentru menținerea nivelului de calitate a aerului
Măsurile propuse pentru menținere / reducere vizează categoriile de activități identificate a exercita impact negativ asupra calității aerului, și anume:

- trafic rutier
- încălzirea în sectorul rezidențial și instituțional/comercial
- terenuri agricole și zone forestiere degradate

Bibliografie:

1. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/clean-and-sustainable-mobility/Bibliografie>
2. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=126366&lang=ro
3. <https://www.mmediu.ro/categorie/compusi-organici-volatili-cov/84>
4. <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/emissions-of-the-main-air>
5. https://environment.ec.europa.eu/strategy/zero-pollution-action-plan_en
6. https://www.calitateaer.ro/public/assessment-page/pollutants-page/?_locale=ro
7. <https://ipm.gov.md/ro/controale-planificate>

Denumirea unității teritorial - administrative	Tipurile de controale						Constatările stabilite				
	planificate	inopinate			cu prelevare de probe	fără prelevare de probe	nr. surselor fixe de poluare (org/neorg)	masa emisiilor (t)	existența /inexistența actului permisiv	Numărul de instalații pentru captare/filtrare	
		la solicitare eliberarea actelor permise	reclamațiilor	autosesizare						eficiente	neeficiente
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Aparatul Central	3	10	6								
Bălți	33	27		1			295/431	290,82	46	38	
Chișinău	106	233	37		6		1104/2119	798,304	220	82	
Cahul	2	8	2	1			57/126		10	14	
UTA Găgăuzia	8	20					159/234	347,52	17		
Anenii-Noi	3	18	9				240/486	197,611		22	
Basarabasca	10	5					30/54	4,929	5	17	
Briceni	22	17					81/272	55,323	25	14	
Cantemir	6	6					57/76	20,455			
Călărași	8	8					126/32	19,606	11		
Căușeni		6					142/73	38,269	6	75	

Cimișlia	10	18					54/229	353,671	18	17	
Criuleni	7	15					115/200	47,33	19	24	
Dondușeni	15	5					45	18,85			
Drochia	7	11					15/135	190,83	9	3	
Dubăsari	3	5					14				
Edineț	12	8					145/144	46,9		4	
Fălești	4	10					117/188	121,137	19		
Florești	15	25					117/188	121,137	19		
Glodeni	7	9					27/127	27,64	8		
Hîncești	9	21					78/188	33,65	16		
Ialoveni	12	19					200/143	29,415	22		
Leova	30	9					176/138	27,704	13	6	
Nisporeni	5	8					16/29	4,39	5		
Ocnîța	1	6					84	4,314		58	26
Orhei	7	17		1	1		308	71,898	16	13	
Rezina	14	4					109/112	5885,632		59	
Rîșcani	11	10					182/116	123,64	15	2	
Ștefan-Vodă	5	4					39	9,52	3		
Sîngerei	4	6					27/71	6,412	6		
Soroca	13	41					97/198	34,393	17		
Strășeni	2	14					225/81	70,18	14	16	

Șoldănești	13	3					47/160	4,308	4	23	
Taraclia	10	12		1			117/188	61,656	15	12	
Telenești	2	4			2		35	10,92	4		
Ungheni	7	10					138/210	134,4	17	6	
TOTAL	426	591	46	4	9		6251/8494	9212,764	763	753	31

III. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR ȘI SUBȘTANȚELOR CHIMICE

*Maxim BRUMA,
Șef, Direcția control gestionare
deșeuri și substanțe chimice
Veronica FOCȘA,
Inspector principal, Direcția control gestionare
deșeuri și substanțe chimice
Anastasia LIȚCAN,
Inspector principal, Direcția control gestionare deșeuri
și substanțe chimice*

Gestionarea deșeurilor este o prioritate a politicii de mediu în Republica Moldova, având drept reper Directivele UE din domeniul gestionării deșeurilor, precum și promovarea economiei circulare, transformând provocările în posibilități și contribuind la dezvoltarea durabilă a societății.

Aplicarea ierarhiei deșeurilor, care prevede prevenirea generării deșeurilor; pregătirea pentru reutilizare; reciclare; alte operațiuni de valorificare, inclusiv valorificarea energetică; eliminarea, sunt obligatorii pentru toți subiecții implicați în gestionarea deșeurilor, asigurând prevenirea generării deșeurilor și gestionarea eficientă a deșeurilor, astfel încât să se reducă efectele negative ale acestora asupra mediului.

Astfel politica în domeniul gestionării integrate a deșeurilor constă în crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor necesare, având obiectiv principal prevenirea poluării mediului, reducerea cantităților de deșeuri depozitate, creșterea ratei de reciclare și reducerea consumului de resurse naturale, care stau la baza producerii de bunuri și mărfuri, atât la nivel global, național și local.

Gestionarea deșeurilor municipale

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv supravegherea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentelor de eliminare.

În Republica Moldova responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale aparține administrațiilor publice locale, care în limita resurselor financiare aprobate în acest scop de către consiliile locale pe anul bugetar respectiv, sunt abilitate cu dreptul de a asigura crearea unui sistem eficient de gestiune integrată a deșeurilor municipale, însă potențialul financiar al acestor autorități este redus.

Structura deșeurilor municipale este relativ aceeași: deșeuri municipale generate de populație, deșeurile similare (generate de instituții publice, agenți economici) și deșeurile stradale.

Evaluarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor municipale, existente denotă că în 2024 la nivel național au funcționat 1124 depozite de deșeuri cu suprafața de

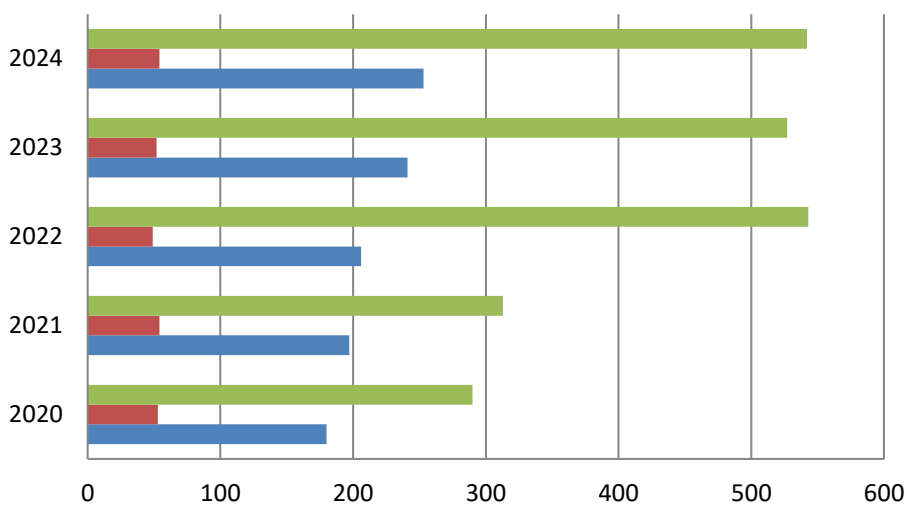
1274,22 ha (*Anexa 1*), 2 stații de sortare (în mun. Chișinău și or. Fălești), o stație de transbordare a deșeurilor în mun. Chișinău. A fost lichidat definitiv un depozit de deșeuri municipale din s. Plopi, r-nul Dondușeni și un depozit de deșeuri municipale neconform din s. Braicău, com. Sudarca, r-nul Dondușeni. Totodată au fost lichidate 884

gunoiști stihinice/neconforme depistate, cu inițierea de către autoritățile publice locale a măsurilor concrete pentru neadmiterea formării din nou a acestora. În proces de lichidare sunt 727 gunoiști stihinice, care se lichidează anual dar pe parcurs se formează din nou, deoarece în multe localități nu este creat un sistem eficient de colectare, inclusiv colectare separată și de transportate a deșeurilor.

O mare parte din depozitele actuale de deșeuri nu sunt exploatate corespunzător: nu se compactează și nu se acoperă periodic cu materiale inerte în vederea prevenirii incendiilor, a răspândirii mirosurilor neplăcute; nu există facilități pentru recuperarea biogazului produs sau pentru recuperarea/tratarea filtratului; drumurile de acces spre depozite și în interiorul acestora nu sunt întreținute; depozitele nu dispun de împrejmuire, cu intrare corespunzătoare și panouri de avertizare. În unele localități depozitele de deșeuri se află în exploatare de circa 20-30 ani, respectiv sunt supraîncărcate. În cazul exploatării neconforme a depozitelor de deșeuri municipale, în lipsa operatorilor/persoanelor responsabile și a utilajului de compactare a deșeurilor, au fost semnalate cazuri de incendiere a deșeurilor la depozitele de deșeuri, care au fost lichidate la intervenția Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. În unele localități depozitele de deșeuri sunt localizate în zona de protecție a obiectivelor acvatice care reprezintă o sursă de poluare a acestora; în preajma sectorului locativ, fapt care provoacă incomodități, iar uneori pun în pericol sănătatea populației din localitățile respective.

Actualmente, în majoritatea primăriilor activitățile cu privire la problemele salubrității localităților, colectării separate a deșeurilor, sunt organizate la nivel satisfăcător. Servicii specializate în colectarea și eliminarea deșeurilor există în municipii, în toate centrele raionale, gestionarea acestora fiind realizată în mod organizat prin intermediul acestor servicii, care lucrează pe bază de contract cu generatorii individuali. Implicarea serviciilor de salubritate în localitățile urbane și rurale din Republica Moldova este prezentată în *Anexa 2*. Astfel, sunt organizate și funcționează 253 servicii specializate în colectarea, transportarea și eliminarea deșeurilor (54 servicii în sectorul urban și 199 servicii în sectorul rural). Au beneficiat de servicii de colectare a deșeurilor municipale 542 localități rurale. În comparație cu anii precedenți, formarea serviciilor de salubritate este în creștere, activitatea acestora fiind prezentată în figura de mai jos.

ACTIVITATEA SERVICIILOR DE SALUBRIZARE ÎN PERIOADA ANILOR 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
■ numărul localităților rurale deservite	290	313	543	527	542
■ numărul localităților urbane deservite	53	54	49	52	54
■ servicii de salubritate	180	197	206	241	253

Cu toate acestea în multe localități rurale lipsesc întreprinderile de gestionare a deșeurilor, transportarea deșeurilor la locurile de depozitare, în mare parte, se face individual de generatorii de deșuri, iar amenajarea depozitelor de deșuri municipale este organizată de către autoritățile publice locale. Astfel, 713 depozite de deșuri din localitățile rurale sunt întreținute și amenajate de către autoritățile publice locale în timpul campaniilor de salubritate.

Circa 90% din cantitatea de deșuri municipale colectate de serviciile de salubritate a fost eliminată prin depozitare, colectarea selectivă fiind organizată parțial în mun. Chișinău și în unele centre raionale. Ratele de reciclare și valorificare a deșeurilor sunt încă foarte reduse. Multe materiale reciclabile și utile sunt depozitate împreună cu cele nereciclabile, astfel pierzându-se o mare parte a potențialului lor util (hârtie, sticlă, metale, materiale plastice). Fiind amestecate și contaminate din punct de vedere chimic și biologic, recuperarea lor este dificilă.

Programul Național pentru gestionarea deșeurilor pentru anii 2023-2027 va contribui la dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic și care să asigure protecția mediului înconjurător și a sănătății populației.

Activități de salubritate a localităților

Pe parcursul anului 2024 au fost organizate mai multe acțiuni de salubritate a localităților. În scopul asigurării și desfășurării eficiente a acțiunilor de salubritate și amenajare a localităților, recunoscute deja tradiționale, Inspectoratul a elaborat și

prezentat Inspecțiilor teritoriale Dispoziția cu privire la salubritatea și amenajarea localităților nr. 06-d din 29.02.2024 cu privire la organizarea și desfășurarea acțiunilor de primăvară de salubritate și amenajare a localităților și a corpurilor de apă (04 martie – 04 mai 2024 și Dispoziția nr. 16-d din 19.09.2024 cu privire la organizarea și desfășurarea Campaniei de toamnă de salubritate și amenajare a localităților în perioada 23 septembrie – 01 noiembrie 2024. Concomitent au fost elaborate și prezentate Programele de acțiuni privind organizarea și desfășurarea Campaniilor de salubritate, care au fost un suport consultativ-metodologic pentru autoritățile publice locale la întocmirea programelor și planurilor locale de organizare și desfășurare a acțiunilor de salubritate.

Inspecțiile, pe parcursul Campaniilor de salubritate, au monitorizat organizarea și desfășurarea acțiunilor de salubritate a localităților de către autoritățile administrației publice locale. În timpul Campaniilor de salubritate inspectorii de mediu au organizat raiduri ecologice în comun cu reprezentanții primăriilor din localitățile urbane și rurale respective, în rezultatul cărora au fost concretizate volumele de lucru pentru lichidarea gunoștilor stihinice formate în parcuri, păduri, fișii de protecție a drumurilor, pe terenuri agricole și publice.

Pe parcursul Campaniei de primăvară au fost depistate 1169 terenuri afectate de deșeuri (suprafața mai mică de 200 m.p.) cu suprafața de 97,21 ha, din acestea - 937 terenuri, cu suprafața de 63,41 ha au fost salubritate. Totodată au fost depistate 197 gunoști stihinice (suprafața mai mare de 200 m.p.) cu suprafața de 47,01 ha, din acestea – 121 gunoști, cu suprafața de 27,17 ha au fost lichidate. Au fost restabilite 41 terenuri afectate de depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor prin împădurirea a 14,36 ha.

Vinovații de încălcarea legislației privind gestionarea deșeurilor au fost sancționați: au fost încheiate 397 procese-verbale cu privire la contravenție persoanelor fizice, juridice și cu funcții de răspundere. Suma amenzilor aplicate a constituit 984 400 lei, din care a fost achitată suma de 390 800 lei.

Pe parcursul Campaniei de toamnă de către inspectorii de mediu au fost depistate 1507 terenuri afectate de deșeuri (suprafața mai mică de 200 m.p.) cu suprafața de 74,70 ha, din acestea - 1266 terenuri, cu suprafața de 66,68 ha au fost salubritate. Totodată au fost depistate 249 gunoști stihinice (suprafața mai mare de 200 m.p.) cu suprafața de 101,457 ha, din acestea – 154 gunoști, cu suprafața de 74,25 ha au fost lichidate. Au fost restabilite 7 terenuri afectate de depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor prin împădurirea a 9,14 ha. Au fost încheiate 474 procese-verbale cu privire la contravenție

în privința persoanelor fizice, persoanelor juridice și cu funcții de răspundere. Suma amenzilor aplicate a constituit 703 850 lei, din care a fost achitată suma de 317125 lei.

Pe parcursul campaniilor inspectorii de mediu au desfășurat acțiuni de educație ecologică a populației prin intermediul seminarelor și adunărilor în colective, întrunirilor cu factorii de decizie. Măsurile întreprinse de salubritate a localităților și rezultatele obținute au fost pe larg reflectate în mass-media scrisă, emisiuni radio și televiziune.

Gestionarea anumitor categorii de deșeuri

Unitățile și întreprinderile care sunt antrenate în activitățile de gestionare a deșeurilor, inclusiv producătorii de deșeuri, participă la procesul de raportare a datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora conform Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.501 din 29.05.2018. Cantitățile de deșeuri generate variază de la an la an, datorită variației activităților generatoare de deșeuri, a re tehnologizării, a preocupării crescânde de a minimiza cantitatea de deșeuri generată.

Producătorii de deșeuri periculoase, precum și operatorii economici autorizați în domeniul colectării, transportării, stocării, tratării sau valorificării deșeurilor periculoase sunt obligați să colecteze, să transporte și să stocheze separat diferitele categorii de deșeuri periculoase în funcție de proprietățile fizico-chimice, de compatibilități și de natura substanțelor, astfel încât să se poată asigura un grad ridicat de protecție a mediului și a sănătății populației. Totodată, producătorii de deșeuri periculoase au obligația să nu amestece deșeurile periculoase cu alte categorii de deșeuri periculoase sau cu alte deșeuri, substanțe sau materiale.

Prin natura lor, deșeurile periculoase au cel mai mare impact asupra mediului înconjurător și sănătății populației. Ținând cont de proprietățile lor specifice care fac ca acestea să fie periculoase (explozive, oxidante, inflamabile, iritante, cancerigene, corozive, infecțioase, mutagene, sensibilizante, ecotoxice) este necesar ca activitățile de gestionare a deșeurilor periculoase să fie abordate într-un mod riguros. O modalitate de soluționare a problemei gestionării deșeurilor periculoase este crearea Centrului de gestionare a deșeurilor periculoase, care se va ocupa de repartizarea tratamentelor pentru deșeurile poluanților organici persistenti sau pentru cele contaminate cu poluanți organici persistenti, pentru deșeurile cu conținut de mercur și deșeurile periculoase formate în urma dezmembrării bateriilor și acumulatorilor, a echipamentelor electrice și electronice, a automobilelor scoase din uz, precum și de exportul acestora pentru eliminare finală.

Implementarea principiului responsabilității extinse a producătorului (REP)

În scopul promovării principiului REP, prioritar sunt supuse unui regim de responsabilitate extinsă a producătorului următoarele produse: baterii și acumulatori, echipamente electrice și electronice, vehicule, uleiuri, ambalaje, anvelope.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, conform funcțiilor autorizate prin Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, asigură supravegherea și controlul respectării legislației de mediu de către agenții economici inclusiv în procesul de gestionare a deșeurilor. Astfel, supravegherea și controlul operatorilor economici a căror activitate este producerea, importul și comercializarea de produse supuse REP, inclusiv implementarea REP este

în sarcina organului de control. Controlul implementării cerințelor responsabilității extinse a producătorului pentru anul 2024 este redat în *Anexa 3*.

Deșeurile de echipamente electrice și electronice

Deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) sunt reglementate prin Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212 din 07.03.2018, care reglementează categoriile de DEEE enumerate în Anexa nr. 1A pentru gestionarea acestora în scopul prevenirii sau reducerii impactului asupra mediului și reducerea efectelor negative ale generării și gestionării deșeurilor.

Conform Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, producătorii de echipamente electrice și electronice (EEE) au obligația de a implementa responsabilitatea extinsă a producătorilor, care este o politică de mediu ce vine să responsabilizeze agenții economici prin asumarea răspunderii de către aceștia de a prelua de pe piață deșeurile generate în urma consumului produselor de EEE. Producătorii pot implementa REP în mod individual sau prin aderarea la un sistem colectiv.

Din momentul punerii în aplicare a regulamentului au fost autorizate 5 sisteme colective în scopul preluării și îndeplinirii obligațiilor producătorilor de EEE sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea DEEE: Asociația Patronală „Moldcontrol”; Asociația Patronală din Domeniul Colectării și Prelucrării Deșeurilor „Colectez.eu” Asociația Obștească „Univers Ecologic”; Fundația „Eco Save”; Asociația Obștească „Smart Green Group”. Totodată a fost organizat un sistem individual de către SRL ”Termostal Imex”

Începând cu 01.01.2019, pot introduce pe piață EEE numai producătorii înregistrați în Lista producătorilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor”. Până la finele anului 2024 în Lista producătorilor pentru produsele de EEE au fost înregistrați 904 operatori economici.

Deșeurile de baterii și acumulatori

Deșeurile de baterii și acumulatori (DBA) sunt reglementate prin Regulamentul privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 586 din 31.07.2020.

Până la finele anului 2024 în Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului pentru baterii și acumulatori s-au înregistrat 286 operatori economici.

În scopul preluării și îndeplinirii obligațiilor producătorilor de baterii și acumulatori sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea DBA, au fost autorizate 3 sisteme colective: Asociația Patronală „Moldcontrol”; Asociația Patronală de Reciclare a Bateriilor „Recbat”; Fundația „Eco Save”. În mod individual își onorează obligațiile producătorilor de

produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorilor 7 agenți economici.

Ambalaje și deșeuri de ambalaje

Ambalajele și deșeurile de ambalaje sunt reglementate prin Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 31.07.2020.

Până la finele anului 2024 în Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului pentru ambalaje s-au înregistrat 4232 operatori economici.

În vederea realizării obligațiilor producătorilor de ambalaje sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea deșeurilor de ambalaje, sunt autorizate 4 sisteme colective: Asociația Patronală „Moldcontrol”, Asociația Obștească „Asociația Producătorilor și Importatorilor de Ambalaje din Moldova” (APIAM), Fundația „Eco Save”, Asociația Obștească „Reciclare”.

Pentru colectarea deșeurilor de ambalaje, prin intermediul sistemelor colective menționate au fost create puncte de colectare a deșeurilor de ambalaje în localitățile urbane și rurale a Republicii Moldova.

Anvelope uzate

Gestionarea anvelopelor uzate este reglementată prin Regulamentul privind gestionarea anvelopelor uzate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 31.07.2020, care reglementează prevederile art. 60 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, aplicată categoriilor de deșeuri generate de la tipurile de anvelope enumerate în Anexa nr.1, în scopul reducerii efectelor negative ale generării și gestionării anvelopelor uzate.

În vederea realizării obligațiilor producătorilor de anvelope sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea anvelopelor uzate a fost autorizat Sistemul colectiv Asociația Patronală „Moldcontrol”. În mod individual își desfășoară activitatea de preluare gratuită și colectare separată a anvelopelor uzate 10 agenți economici.

Totodată în scopul colectării, transportării și tratării deșeurilor din cauciuc (anvelope scoase din uz) sunt autorizați următorii agenți economici: SRL „Ecoelastic Lux”, str. Uzinelor, mun. Chișinău; SRL „Ispan Lux”, str. Uzinelor, nr. 3, or. Taraclia; SRL ”Erodals”, pasajul Octeabrischii, 19, or. Tiraspol, TDS Nistrului; SRL ”Palin Construct”, str. Lunca Bîcului 26/1, mun. Chișinău.

Uleiuri uzate

Gestionarea uleiurilor uzate este reglementată prin Regulamentul privind gestionarea uleiurilor uzate aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 731 din 26.10.2022.

Producătorilor de uleiuri le revine obligația de a asigura gestionarea corespunzătoare a cantităților și tipurilor de uleiuri uzate rezultate din uleiurile plasate pe piață, conform cerințelor din Regulament, inclusiv de a contribui financiar la îndeplinirea obligațiilor care le revin în materie de răspundere extinsă a producătorului.

În procesul de gestionare a uleiurilor uzate se interzice:

- deversarea uleiurilor uzate în apele de suprafață, în apele subterane și în sistemele de canalizare;
- evacuarea pe sol sau depozitarea în condiții necorespunzătoare a uleiurilor uzate, precum și abandonarea necontrolată a reziduurilor rezultate și incinerarea acestora;
- valorificarea și eliminarea uleiurilor uzate prin metode care generează poluare peste valorile-limită de emisie, stabilite prin actele normative aprobate de Guvern;
- amestecarea diferitor categorii de uleiuri uzate,
- amestecarea cu alte substanțe care impurifică uleiurile;
- colectarea, stocarea și transportul în comun cu alte tipuri de deșeuri;
- gestionarea uleiurilor uzate de către persoane neautorizate;
- utilizarea uleiurilor uzate ca agent de impregnare a materialelor.

Vehicule scoase din uz

Gestionarea vehiculelor scoase din uz este reglementată prin Regulamentul privind gestionarea vehiculelor scoase din uz, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 28.02.2023.

Toate vehiculele scoase din uz, pe cât este posibil din punct de vedere tehnic, toate părțile uzate înlăturate la repararea vehiculelor pentru transport de persoane sînt supuse colectării și transmiterii la stațiile de colectare.

Pentru executarea cerințelor de responsabilitate extinsă a producătorului producătorii de vehicule sunt obligați să asigure crearea unor sisteme individuale și colective de returnare și colectare a tuturor vehiculelor scoase din uz, precum și dezvoltarea sistemelor de valorificare materială a deșeurilor de vehicule scoase din uz.

Valorificarea deșeurilor

Valorificarea deșeurilor reprezintă un pilon fundamental în lupta împotriva poluării și în promovarea unei economii mai durabile și mai responsabile din punct de vedere ecologic. Acest proces implică o serie de etape și tehnologii pentru transformarea deșeurilor în produse utilizabile sau energie.

Pe parcursul anului 2024 în Republica Moldova au activat 34 agenți economici autorizați în domeniul colectării deșeurilor din mase plastice, majoritatea funcționează în mun. Chișinău și centrele raionale (*Anexa 4*). Deșeurile din plastic care au fost colectate separat și ulterior valorificate, sunt exportate sub formă primară a produselor din plastic (granule din plastic) de cele mai dese ori în țările din Uniunea Europeană.

În cazul deșeurilor de hârtie și carton funcționează 31 agenți economici autorizați în domeniul colectării deșeurilor, iar numărul agenților economici care asigură reciclarea finală este semnificativ mic. Astfel, reciclarea deșeurilor de hârtie și carton

este asigurată de S.A. „Combinatul de articole de carton” și S.R.L. „Candelux-Com” din mun.Chișinău.

Reciclarea deșeurilor din sticlă este asigurată de doi agenți economici – companii producătoare de articole din sticlă, fiind astfel totodată și reciclatori finali (Î.S. „Fabrica de sticlă din Chișinău” și S.R.L. „Vetropack Chișinău” din mun.Chișinău), colectarea deșeurilor din sticlă fiind asigurată de 24 agenți economici autorizați.

Activitățile autorizate de colectare și transportare a deșeurilor de metale feroase și neferoase se realizează de 150 agenți economici autorizați, cu organizarea punctelor de colectare a deșeurilor de metale feroase și neferoase, amplasate în localitățile urbane și rurale ale Republicii Moldova. Deșeurile de metale feroase după colectare sunt predate pentru tratare la Uzina Metalurgică Moldovenească din or. Rîbnița sau sunt exportate în alte țări cu aprobarea notificării pentru export sau tranzit de către autoritățile competente desemnate de țara importatoare, cu respectarea prevederilor regulamentelor privind transferurile de deșeuri.

În scopul optimizării și eficientizării efectuării controlului la livrarea mărfurilor, importul în țară a deșeurilor prezentate în Anexa nr.7 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, inclusiv a deșeurilor și resturilor de fontă, de fier sau de oțel, deșeuri lingotate din fier sau oțel, în baza Ordinului comun nr. 29 din 12.05.2022, au fost create grupuri de control comune cu antrenarea reprezentanților din cadrul Inspectoratului General al Poliției, Agenției Naționale Transport Auto, Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal. Astfel, de către inspectorii din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Rezina, au fost verificate încărcăturile cu deșeuri de metale feroase în posturile vamale 2200 Rîbnița (PVI), 2220 Rezina pod (PVIC), fiind permisă transportarea deșeurilor doar de către agenții economici autorizați în domeniul colectării și transportării deșeurilor de metale feroase. Pe parcursul anului 2024 de către inspectorii din cadrul Inspecției pentru protecția Mediului Rezina au fost verificate 17175 camioane și 13 vagoane cu deșeuri de metale feroase transportate de către agenți economici autorizați din Republica Moldova, cazuri de încălcare a prevederilor prescrise în autorizațiile de mediu respective nu s-au depistat.

Potențialul energetic al deșeurilor biodegradabile produse anual în sectorul agrar și industrial ar putea contribui esențial la soluționarea problemei energetice. Pe parcursul anului 2024 au activat sezonier agenți economici în domeniul producerii de peleți și brichete, care au utilizat în procesul de producere paie de cereale, rumeguș de lemn, coji de semințe de floarea soarelui, coji de nuci și alte resturi vegetale.

Deșeurile de grajd de la animale sunt surse periculoase de poluare a mediului. În același timp, sursele generatoare de deșeuri biodegradabile din sectorul zootehnic reprezintă cel mai înalt potențial de producere a îngrășămintelor organice și a biogazului prin tehnologia fermentării anaerobe, care nu este utilizată suficient în practica autohtonă. Stații de obținere a biogazului din deșeuri provenite de la creșterea animalelor funcționează în s.Fîrlădeni, r. Hâncești (S.R.L. „Garma Grup”); s.Târnova, r-nul Dondușeni (S.R.L. „Rom-Cris”); s.Zăbriceni, r-nul Edineț (Mănăstirea Zăbriceni), s.Bulboaca, r-nul Anenii Noi (SRL „Agronatura”).

La fabrica de zahăr ÎM „Sudzucher Moldova” S.A. din or. Drochia se utilizează deșeurile rezultate în urma procesului de extragere a zahărului din sfeclă pentru obținerea biogazului, producând energie electrică pentru necesitățile întreprinderii.

Conform procedurii de eliberare a autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, stabilită în art.25 din Legea nr.209 din 29.07.2016 privind deșeurile, inspectorii de mediu au participat la examinarea a 57 cereri pentru autorizarea gestionării deșeurilor (metale feroase și neferoase; baterii și acumulatori, hârtie și carton).

Prevenirea generării deșeurilor, prin utilizarea unor tehnologii moderne și inovative, precum și transformarea deșeurilor generate într-o resursă, sunt obiectivele principale ale politicii europene, stabilite și prin legislația în domeniu, care trebuie implementată în totalitate în întreaga Uniune. Aceasta include aplicarea ierarhiei deșeurilor și utilizarea eficace a instrumentelor economice pentru a se asigura eliminarea progresivă a depozitelor de deșeuri, limitarea valorificării energetice numai la materiale nereciclabile, utilizarea deșeurilor reciclate ca sursă majoră de materii prime, gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor periculoase și reducerea generării acestora, eradicarea transporturilor ilegale de deșeuri și eliminarea obstacolelor de pe piața internă, astfel încât toate activitățile de reciclare să se desfășoare la cele mai înalte standarde de protecție a mediului.

Managementul substanțelor chimice

Substanțele chimice sunt prezente în toate sectoarele din economia națională (industria ușoară, industria materialelor de construcție, industria alimentară și a băuturilor, etc.). Dat fiind faptul că țara produce un spectru foarte mic al substanțelor chimice, cifra de utilizare a substanțelor chimice este practic egală cu importurile înregistrate. Principalele substanțe chimice importate sunt: îngrășăminte chimice, pesticide, diverse materii prime, produse și substanțe pentru industria de prelucrare și pentru alte industrii. Printre substanțele și produsele chimice utilizate în sectoarele economiei naționale cu relevanță deosebită pentru managementul substanțelor chimice pot fi enumerate produsele de uz fitosanitar, fertilizantii și substanțele ce distrug stratul de ozon.

Utilizarea substanțelor chimice în agricultură

Utilizarea produselor de uz fitosanitar (PUF) și a fertilizanților joacă un rol important în producția agricolă a Republicii Moldova prin menținerea sănătății plantelor, prin prevenirea distrugerii lor din cauza bolii și a infectării și contribuirea la creșterea și dezvoltarea lor. Prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor în contextul practicilor agricole prietenoase mediului se recomandă să se execute printr-un sistem de protecție integrată a plantelor, care cuprinde atât măsuri agrotehnice, cât și efectuarea numai a tratamentelor chimice strict necesare pentru tratarea semințelor, ori în scopuri profilactice, pentru menținerea viabilității plantelor în timpul vegetației.

Pe parcursul anului 2024 de către inspecorii de mediu în comun cu reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în cadrul comisiilor mixte au fost verificate 37 depozite și magazine de comercializare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților. Evidența produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților importați și comercializați de către agenții economici se efectuează în Registrul de evidență a importului, comercializării și stocului produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților. Stocarea și păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind gestionarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în economia națională, aprobat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

În scopul verificării respectării legislației de mediu, de către inspecorii de mediu au fost efectuate 82 controale la utilizatorii de produse de uz fitosanitar. În timpul controalelor efectuate și a informațiilor deținute a fost stabilit faptul că majoritatea gospodăriilor țărănești și agenții economici verificați păstrează temporar produsele de uz fitosanitar și fertilizanții în încăperi separate, fiind folosite în scurt timp după procurarea acestora pentru prelucrarea terenurilor agricole și plantelor. Deșeurile de ambalaje sunt depozitate selectiv în aceleași încăperi pînă la predarea agenți economici autorizați.

În timpul controalelor respective, deținătorii și gestionarii terenurilor agricole au fost informați referitor la regimul de desfășurare a activităților în zonele de protecție a apelor, de-a lungul drumurilor, căilor ferate, în zone specifice (parcuri, grădini publice, terenuri de sport și de recreere, arii naturale protejate), inclusiv cele de trai și anume:

- interzicerea utilizării în limitele zonelor de protecție a apei a pesticidelor pe fâșii cu o lățime de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (2) lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011;
- respectarea prevederilor art. art. 17, 18, 19 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;
- respectarea prevederilor art. art. 14, 18 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice;
- interzicerea utilizării pesticidelor și insecticidelor pentru prelucrarea câmpurilor, fișiiilor forestiere și a plantațiilor de arbuști în perioada înfloririi plantelor nectar-polenifere.

Utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor reprezintă un element de bază în obținerea unei producții agricole durabile pentru asigurarea unui sistem agricol competitiv la nivel european și internațional. Pe parcursul anului 2024 în cadrul IPM, la solicitarea Instituției Publice „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor”, au fost examinate 411 dosare a produselor de uz fitosanitar în vederea omologării, reomologării și extinderii sferei de activitate a acestora. O bună gestionare a produselor de protecție a plantelor reprezintă orice activitate legată de omologare, fabricare/import, ambalare, depozitare, transportare, neutralizare, utilizare sau distrugere a produselor expirate.

Utilizarea excesivă a produselor de protecție a plantelor pot avea un impact asupra calității apei și solului, asupra biodiversității și a ecosistemelor și se pot regăsi

ca reziduuri în alimente, afectând siguranța alimentară a populației. În scopul reducerii impactului asupra mediului provocat de stocurile de pesticide inutilizabile și de stocurile contaminate cu POP au fost întreprinse un șir de măsuri întru executarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma ratificării tratatelor internaționale de mediu, care reglementează substanțele chimice, stocurile și deșeurile acestora. Astfel, eliminarea pesticidelor inutilizabile și interzise din depozitele raionale a fost realizată în cadrul proiectelor implementate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și gestionată de către Oficiul Managementul Durabil POP, precum și în două proiecte implementate de Ministerul Apărării și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Totodată, conform datelor disponibile și controalelor efectuate de către subdiviziunile teritoriale ale IPM, au fost depistate rămășițe de pesticide inutilizabile, cantitatea și localizarea acestora este redată în *Anexa 5*. Pesticidele depistate se află în stare solidă și lichidă și în majoritatea cazurilor sunt stocate în ambalaj din plastic, metal, în unele cazuri sunt amestecate cu sol. Locațiile sunt diferite: depozite neconforme, încăperi aflate în gestiunea unor agenți economici, fără pază.

În cadrul proiectului „Reducerea riscurilor legate de depozitul de deșeuri periculoase Cișmichioi”, inițiat de către Compania Deconta, în baza unui contract semnat cu Agenția Cehă pentru Dezvoltare, Ministerul Mediului și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, pe parcursul anului 2019 au fost efectuate lucrări de ermetizare a poligonului de pesticide inutilizabile cu suprafața de 2,4 ha din s.Cișmichioi, r-nul Vulcănești. Astfel, toate cele 14 sarcofage cu pesticide inutilizabile au fost izolate cu straturi din argilă și membrană impermeabilă, apoi toată suprafața a fost recultivată tehnic. Obiectivul este asigurat cu pază.

Deșeurile cu conținut de substanțe periculoase constituie surse de risc pentru mediu și sănătate datorită conținutului de substanțe periculoase, precum metale grele (plumb, cadmiu), pesticide, solvenți, uleiuri uzate, poluanți organici persistenti etc. Problema cea mai dificilă pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de substanțe chimice o constituie lipsa facilităților de tratare și eliminare a acestora în țară. Majoritatea deșeurilor periculoase sunt exportate spre tratare și eliminare în alte țări vecine.

Activități de inspectare

Activitățile de inspectare în vederea realizării obiectivelor și măsurilor trasate în planul de activitate pentru anul 2024 au fost orientate spre reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului și sănătății populației, ridicarea nivelului de conștientizare, respectării legilor și actelor normative în problemele protecției mediului și folosirii resurselor naturale.

Pe parcursul anului 2024 Inspectoratul pentru Protecția Mediului și structurile sale din teritoriu au efectuat controale planificate și inopinate și au întocmit 1704 acte de inspectare și 212 procese-verbale de control la compartimentul gestionarea deșeurilor și 77 procese-verbale de control la compartimentul substanțe chimice; au fost examinate 792 petiții și semnale de la persoane fizice și juridice.

Ca rezultat al controalelor efectuate au fost depistate cazuri de nerespectare a modului de depozitare și gestionare a deșeurilor municipale, periculoase și de altă proveniență, neasigurarea de către persoanele responsabile a colectării selective și evacuării deșeurilor, admiterea stocării deșeurilor de orice proveniență în locuri neautorizate. Prin urmare au fost încheiate 1 875 procese-verbale cu privire la contravenție în privința persoanelor fizice, juridice și cu funcții de răspundere, care au admis încălcări ale normelor de drept prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova.

În limitele prevăzute de lege au fost aplicate sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 5 068 650 lei, din care au fost încasate 2 264 975 lei.

În scopul investigării eficiente a infracțiunilor de mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Inspectoratul General al Poliției participă în cadrul proiectului internațional EMERITUS, care are ca scop agregarea instrumentelor tehnologice avansate într-o platformă digitală cu intrare unică. Acesta este destinat să sprijine organele de control în investigarea eficientă a infracțiunilor de mediu la nivel național și transfrontalier în zonele urbane, rurale, în ariile naturale protejate de stat; cât și pentru facilitarea operațiunilor de colaborare și crearea de rețele în acest domeniu.

Obiectivul general al acestui proiect este dezvoltarea unui protocol pentru investigarea eficientă a infracțiunilor de mediu, integrând utilizarea în operațiuni a tehnologiilor inovatoare de supraveghere și analiză – cum ar fi drone, date satelitare, senzori virtuali, date de geo-intelligence etc. într-o platformă digitală unică.

Proiectul a fost lansat la 01.09.2022, cu participarea a 9 țări: Austria, Belgia, Grecia, Italia, Portugalia, Spania, Regatul Unit, România și Republica Moldova.

Obiective în domeniul gestionării deșeurilor și utilizării substanțelor chimice

Obiectivele generale pe care Republica Moldova trebuie să le urmeze în domeniul gestionării deșeurilor sunt identificate în Programul Național pentru gestionarea deșeurilor pentru anii 2023-2027, care a fost elaborat în vederea executării Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2023 din 28.02.2023.

Programul conține următoarele obiective:

- dezvoltarea în Republica Moldova a infrastructurii și serviciilor necesare pentru gestionarea deșeurilor în cadrul unui sistem integrat având ca scop prevenirea poluării mediului;
- reducerea cantităților de deșeuri depozitate;
- creșterea cu până la 40-60% a ratei de recuperare și reciclare a produselor supuse regimului de responsabilitate extinsă a producătorului;
- sporirea nivelului de conștientizare privind importanța gestionării deșeurilor.

Programul de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030, care a fost elaborat în vederea executării Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin HG nr. 89/2023 va contribui la realizarea

obiectivului general „Asigurarea unui mediu sănătos și sigur”. Programul cuprinde obiectivele și prioritățile naționale pentru dezvoltarea sistemului de management durabil al substanțelor chimice de-a lungul întregului ciclu de viață, a fost elaborat în corespundere cu prevederile Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice și conține următoarele:

- reducerea progresivă a poluării cu substanțe chimice a componentelor de mediu;
- diminuarea presiunilor generate de gestionarea inadecvată a deșeurilor de substanțe chimice, minimizarea impactului advers al substanțelor chimice asupra sănătății și mediului, îmbunătățirea managementului riscului accidentelor asociate cu substanțe;
- asigurarea bunei guvernări în domeniul managementului integrat al substanțelor chimice pe întreg ciclul lor de viață.

Bibliografie

- ✓ Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător;
- ✓ Legea nr. 1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului;
- ✓ Legea nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile;
- ✓ Legea nr. 277 din 29.11.2018 privind substanțele chimice;
- ✓ Legea nr. 119 din 22.06.2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;
- ✓ Lista deșeurilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99 din 30.01.2018;
- ✓ Instrucțiunea cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 501 din 29.05.2018 ;
- ✓ Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212 din 07.03.2018 ;
- ✓ Regulamentul privind gestionarea anvelopelor uzate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 31.07.2020, (în vigoare din data de 23.03.2023);
- ✓ Regulamentul privind gestionarea uleiurilor uzate aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 731 din 26.10.2022 (în vigoare din 25.05.2023);
- ✓ Regulamentul privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 586 din 31.07.2020;
- ✓ Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 31.07.2020;
- ✓ Regulamentul privind gestionarea vehiculelor scoase din uz, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 28.02.2023;
- ✓ Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81 din 02.02.2009;
- ✓ Regulamentul sanitar privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 696 din 11.07.2018;

- ✓ Regulamentul cu privire la importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1045 din 05.10.2005;
- ✓ Regulamentul privind atestarea și omologarea de stat a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pentru utilizare în agricultură și silvicultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1307 din 12.12.2005;
- ✓ Regulamentul sanitar privind stabilirea condițiilor de plasare pe piață a produselor biodistructive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 564 din 10.09.2009;
- ✓ Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.373 din 24.04.2018 ;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr.315 din 26.04.2010 pentru aprobarea regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman;
- ✓ Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 248 din 10.04.2013.

Depozitarea deșeurilor municipale (la data de 31.12.2024)

Anexa 1

Nr. d/o	Municipiul, raionul, localitatea	Numărul de localități	Numărul populației	Depozite de deșeuri municipale exploatare		Operatorul depozitului de deșeuri municipale		Gunoști neconforme*, număr	
				unități	suprafața, (ha)	Serviciu de salubritate nr. (ÎM, SS)	APL	în proces de lichidare	lichidate definitiv, an.2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	mun. Chișinău	35	173481	8	20,0	2	6	13	103
2	mun. Bălți	3	129400	3	26,5	3	-	-	-
3	Cahul	55	74934	44	53,21	17	19	10	24
4	Comrat	13	62855	13	14,7	6	6	-	27
5	Anenii Noi	45	78718	23	43,9239	14	12	2	-
6	Basarabeasca	10	16200	8	17,39	2	5	-	-
7	Briceni	39	72381	27	47,75	4	24		79
8	Cantemir	51	59263	38	26,35	8	19	-	-
9	Cimișlia	39	31781	29	21,1	3	26	2	1
10	Criuleni	43	62749	30	41,5	20	5	33	4
11	Călărași	44	43214	40	13,6	4	24	5	3
12	Ceadr-Lunga	9	56424	9	24,0172	2	7	41	19
13	Căușeni	47	81733	30	36,25	18	9	9	4
14	Dondușeni	30	43141	38	38,3	3	19	17	16
15	Drochia	40	77530	32	40,15	4	28	25	21
16	Dubăsari	15	37820	10	18,1	6	4	-	3

17	Fălești	74	88233	71	52,27	5	28	17	4
18	Florești	74	76457	52	46,45	20	20	40	122
19	Edineț	49	83771	38	49,85	5	27	285	11
20	Glodeni	35	60318	20	51,3	11	8	3	2
21	Hîncești	63	128522	46	34,65	5	34	-	49
22	Ialoveni	35	106333	27	35,61	9	15		1
23	Leova	40	47648	35	17,3	3	31	22	22
24	Nisporeni	39	63289	29	39,37	4	18	30	13
25	Ocnîța	33	48795	21	31,96	5	18	5	116
26	Orhei	76	126109	67	93,86	5	58	-	10
27	Rezina	41	48495	36	22,81	1	24	16	-
28	Rîșcani	54	59653	43	47,28	-	43	17	33
29	Ștefan Vodă	26	70238	31	30,6	8	15	27	63
30	Sângerei	70	86078	23	14,1	3	21	8	3
31	Soroca	67	101511	50	50,55	1	34	15	4
32	Strășeni	39	61754	24	28,54	7	18	2	13
33	Șoldănești	33	28629	20	18,46	2	17	11	27
34	Taraclia	26	37517	18	22,8	5	10	45	37
35	Telenești	54	49667	44	60,2	1	29	2	1
36	Ungheni	72	117400	43	38,97	2	31	25	44
37	Vulcănești	4	22849	4	4,45	2	1	-	5
TOTAL		1522	2614890	1124	1274,2211	220	713	727	884

Gestionarea deșeurilor municipale

Anexa 2

Nr. d/o	Municipiul, raionul, localitatea	Organizarea transportării deșeurilor municipale		Localități deservite de serviciul de salubritate, unități		Controale efectuate	
		Serviciu de salubritate, unități	APL	Sector urban	Sector rural	P/v de control/ act de inspectare, unități	P/v contravențional, unități/articol
1	2	3	4	6	7	8	9
1	Anenii Noi	14	12	1	17	4/7	1, art. 154
2	Basarabeasca	3	4	1	2	0/3	-
3	Bălți	0	5	1	2	3/0	
4	Briceni	5	24	2	5	0/64	33, art. 154
5	Cahul	17	19	1	35	0/17	30, art. 154
6	Cantemir	8	6	1	23	4/3	-
7	Călărași	4	25	1	27	3/65	56, art. 154
8	Căușeni	19	3	2	26	4/59	
9	Ceadr-Lunga	2	7	1	8	0/18	1, art. 154
10	Chișinău	9	1	9	21	16/33	40, art. 154
11	Cimișlia	18	11	1	17	0/18	-
12	Comrat	6	6	1	11	0/28	
13	Criuleni	20	5	1	43	3/0	
14	Dondușeni	3		1	2	0/2	
15	Drochia	4	5	1	8	0/46	93, art. 154

16	Dubăsari	9	1		10	11/20	41, art. 154
17	Edineț	5	11	2	3	0/92	
18	Fălești	3		1	2		
19	Florești	1	2	3	21	1/58	64 , art. 154
20	Glodeni	9	8	1	18	0/43	
21	Hâncești	5	34	1	62	0/27	1, art. 154
22	Ialoveni	9	15	1	20	2/4	
23	Leova	3	12	2	13	5/38	6, art. 154
24	Nisporeni	7	3	1	9	2/0	
25	Ocnîța	4	17	3	18	0/36	
26	Orhei	5	29	1	14	5/96	63, art. 154
27	Râșcani	7	4	2	10		2, art. 154
28	Rezina	1		1	3	1/0	
29	Sângerei	3	21			3/7	4, art. 154
30	Soroca	1	34	1		0/31	1, art. 154
31	Strășeni	7	20	1	7	0/22	39, art. 154
32	Șoldănești	18	5	1	17	2/55	33, art. 154
33	Ștefan Vodă	8	15	1	7	0/5	54, art. 154
34	Taraclia	7		2	23	0/19	3, art. 154
35	Telenești	1	29	1	5	0/1	-
36	Ungheni	6	27	2	31	0/28	
37	Vulcănești	2	1	1	2	0/8	
Total		253	421	54	542	69/953	565, art. 154

Controlul implementării cerințelor Responsabilității Extinse a Producătorului (REP)

Anexa 3

N/o	Denumirea agentului economic, adresa, IDNO	Tipul produsului plasat pe piață conf. art. 12, alin. (14) Legea 209/2016					Numărul de înregistrare în Lista Producătorului	Onorarea obligațiilor REP		Rezultatul controlului, anul 2024		
		BA	EEE	Vehicule	Uleiuri	Ambalaje		Sistem individual	Sistem colectiv (SC)/numărul autorizației(SC)	Proces verbal de control, numărul	Proces verbal contravențional, art.	Plan de remediere
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
MUN. CHIȘINĂU												
1.	S.R.L., „Aprotehpro” șos. Chișinău-Orhei, f/n km 11, s. Grătiești, mun. Chișinău c/f 1003600044846	+					MD 2023-2-BA-001		Sistem individual		Nr.034502 din 31.05.2024 art.154 alin.10	
2.	A.O., „Univers Ecologic” , str.Bulgară, 33/1, or.Chișinău c/f 1020620008544		+						A.O., „Univers Ecologic” Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21040502 din 26.05.2021;		Nr.034501 din 30.05.2024 art.154 alin.10	
3.	S.R.L. „Aridan Center” , str. Basarab Matei, 5/1, ap. (of.) 1 mun.Chișinău	+					MD 2022-8-BA-002		Sistem individual		Nr.034503 din 03.06.2024 art.154 alin.10	

	c/f 1015600017850											
4.	S.R.L.,Maximum Electronic ”, bd. Iu. Gagarin, 16, mun. Chişinău, c/f 1016600011040	+	+			+	MD2024-6-EEE-1296 MD2024-6-BA-057 MD2023-11-A-045		Asociația Patronală „Moldcontrol”- Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21051811 din 19.05.2023; Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21021101 din 17.08.2023; Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 22120101 din 27.01.2023.	Proces-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00753 din 19.04.2024 conex Procesului-verbal de control nr. PV-IPM 2023-02933 din 29.11.2023	Nr. 031535 din 25.04.2024 , art. 154 (10), (13)	
5.	Î.C.S.,BM Technotrade” S.R.L. , Piața Cantemir, 1, mun. Chişinău, c/f 1012600030830		+				MD2024-6-EEE-039			P-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00370 din 06.03.2024 conex Procesului-verbal de control nr PV-IPM-2023-02934 din 29.11.2023	Nr. 031513 din 07.03.2024 , art. 154 (10), (13);	

6.	S.R.L., „HI-TECH GROUP” , str. Albișoara, 4, mun. Chișinău, c/f 1016600027032		+				MD2024-6EEE-1298		Asociația Patronală „Moldcontrol”- Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21021101 din 17.08.2023	Proces-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00607 din 01.04.2024 conex Procesului-verbal de control nr. PV-IPM 2023-02889 din 24.11.2023	Nr. 031531 din 22.04.2024 , art. 154 (10), (13);	
MUN. STRĂȘENI												
7.	S.R.L. „Elitagrotehnologie” mun. Straesni str. A Mateevici, 18B c/f 1011604001385					+	MD 2023-3-A-019 din 23.02.23		Fundatia „Eco Save” Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 22121701 din 06.01.2023	PV-IPM-2024-02557 din 10/12/2024		
8.	S.R.L., „Nipasso” , mun. Strășeni, str Victor Crăsescu, 1 c/f 1017600052613		+				MD 2024-9-EEE-053 din 19.09.24		Asociația Patronală „Moldcontrol” Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21021101 din 17.08.2023	PV nr. 12 din 08.11.2024		
CĂUȘENI												

9.	S.R.L. „Hi Tech Group” or.Căușeni, str. M.Eminescu,14 c/f 1016600027032		+				MD2024-6-EEE-1298		Asociația Patronală „Moldcontrol” Autorizația de Mediu seria 005 nr. AM 21021101 din 17.08.2023	PV-IPM-2024-00671 din 09.04.2024		
DROCHIA												
10.	S.R.L.„Bomi Servis” or. Drochia, str. Eternitate, 3 c/f 1003607015849					+	MD 2023-12-A-007 din 04.12.2023		Asociația Obștească „Eco Rep” or. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 193 AM 23092801 din 13.10.2023	PV-IPM-2024-00330 din 29.02.2024		
RÎȘCANI												
11.	S.A.„Lactis”, or.Rîșcani, str. Comarov,73 1003602151429					+	MD2024-6-A-475		Asociația Obștească „Reciclare” Autorizația AM22121206 din 09.01.2023	PV-IPM-2024-02092 din 15.10.2024		

Gestionarea autorizată a deșeurilor

Anexa 4

Nr. d/o	Municipiul, raionul, localitatea	Agenți economici autorizați în domeniul gestionării deșeurilor				
		plastic	hîrtie	sticlă	metal	deșeuri periculoase
1	2	3	4	5	6	7
1	<i>Mun. Chișinău</i>	SRL „Candelux-Com,, SRL „Uispac” SRL „Dolvida” SRL „Bambus Prim” SRL „Eagle Trans” SRL „Teodora Plast” SRL „Uniplast” SRL „Queengiada” SRL „Proterea Group” SRL „Autovoiaj” SRL „Pandrim” SRL „Vladecaprim” SRL „ABS” AP „Moldcontrol” AO „Reciclare” Fundatia „Ecosave” SRL „Recycling Company” SRL „Salubeco” SRL „Atlas Trading” AO „Asociația Producătorilor și	SRL „Candelux-Com,, SRL „Dolvida” SRL „Pro Ambrocart” SRL „Eagle Trans” SA „Combinatul articole din carton” SRL „Queengiada” SRL „Proterea Group” SRL „Vladecaprim” SRL „ABS” AP „Moldcontrol” AO „Reciclare” Fundatia „Ecosave” SRL „Andropapp” SRL „Recycling Company” SRL „Salubeco” SRL „Atlas Trading” AO „Asociația Producătorilor și Importatorilor de	ÎS „Fabrica de sticla din Chișinău” SRL „Queengiada” SRL „Proterea Group” SRL „ABS” SRL „Vetropack Chișinău” AP „Moldcontrol” AO „Reciclare” Fundatia „Ecosave” SRL „Recycling Company” SRL „Salubeco” AO „Asociația Producătorilor și Importatorilor de Ambalaje din Moldova” SRL „Conscom Comerț” SRL „Eco Recycling”	SRL „Metalferos” SRL „New Metal construct” SRL „Rufi Expres” SRL „Gramatic Group” SRL „Aser Computer” (4 puncte de colectare) SRL „Queengiada” SRL „Transcom M” SRL „Basarabia Metal” (2 puncte e colectare) SRL „Sofilarex Plus” (4 puncte de colectare) SRL „Elitmetal” SRL „Adis Line” SRL „Megacomplex” SRL „Primat” SRL „BMP Trade” SRL „Agrias Group” (3 puncte colectare) SRL „Lisilprim” SRL „Metalica Group”- (2 puncte de colectare) SRL „Planeta Recicării”	SRL „Uispac” SRL „Ecostat” SRL „Entuziast” SRL „Moldrec Group” SRL „Kirkland Group” SRL „GMG Inovațion” SRL „Grenbart” SRL „Amid Auto” SRL „Aser Computer” (2 puncte de colectare) SRL „Elitmetal” SRL „Adis Line” SRL „Maximum Auto” SRL „Gralex Com” AP „Moldcontrol” AO „Smart Green Group” SRL „Respiră Verde”

		<p>Importatorilor de Ambalaje din Moldova”</p> <p>SRL „Eco Recycling”</p> <p>SRL „Gărilor Auto Moderne”</p> <p>SRL „GMR Recycling Solutions”</p> <p>SRL „Eco Save Team”</p> <p>SRL „Prest Energy”</p>	<p>Ambalaje din Moldova”</p> <p>SRL „Eco Recycling”</p> <p>SRL „Gărilor Auto Moderne”</p> <p>SRL „GMR Recycling Solutions”</p> <p>SRL „Eco Save Team”</p> <p>SRL „Prest Energy”</p>	<p>SRL „Gărilor Auto Moderne”</p> <p>SRL „GMR Recycling Solutions”</p> <p>SRL „Serbo SV Trucks”</p> <p>SRL „Eco Save Team”</p> <p>SRL „Prest Energy”</p> <p>SRL „Bostaplus”</p>	<p>SRL „Balmez” (2 puncte de colectare)</p> <p>SRL „Vlădecaprim”</p> <p>SRL „Don”</p> <p>SRL „Arvi Invest”</p> <p>SRL „Anvi Prim”</p> <p>SRL „Fier Grup” -(2 puncte de colectare)</p> <p>SRL „Gralex Com”</p> <p>SRL „Serconstrans”</p> <p>SRL „Resermet Group”</p> <p>ÎM „Calea Ferată din Moldova”</p> <p>AP „Moldcontrol”</p> <p>AO „Reciclare”</p> <p>Fundația „Ecosave”</p> <p>SRL „Prometcom Grup”</p> <p>SRL „Recycling Company”</p> <p>SRL „Art Formax”</p> <p>SRL „Skymetal”</p> <p>SA „Metalferos”</p> <p>SRL „Arvi Invest Trading”</p> <p>AO „Asociația Producătorilor și Importatorilor de Ambalaje din Moldova”</p> <p>SRL „Kat-Reciclare”</p> <p>SRL „Global Metal Trade”</p> <p>SRL „Eco Recycling”</p> <p>SRL „Ecoville”</p> <p>SRL „Seven Cars”</p> <p>SRL „Miranmet”</p>	<p>SRL „New Metal Construct”</p> <p>SRL „Recycling Company”</p> <p>SRL „Art Formax”</p> <p>SRL „Global Metal Trade”</p> <p>SA „Metalferos”</p> <p>SRL „Arvi Invest Trading”</p> <p>SRL „Kat-Reciclare”</p> <p>SRL „Global Metal Trade”</p> <p>SRL „Eco Recycling”</p> <p>SRL „Palin Construct”</p> <p>SRL „Ecoelastic Lux”</p> <p>SRL „Eliontrans”</p> <p>SRL „Big Boss Trucks”</p> <p>SRL „GMR Recycling Solutions”</p> <p>SRL „Serbo SV Trucks”</p> <p>SRL „Eco Save Team”</p> <p>SRL „Prest Energy”</p>
--	--	---	---	---	--	--

					SRL „Bifaexpres” SRL „Stibconplus” SRL „Berkat Recycling” SRL „Ecometal Colect” SRL „Eliontrans” SRL „Amid Auto” Big Boss Trucks” SRL „GMR Recycling Solutions” SRL „Serbo SV Trucks” SRL „Eco Save Team” SRL „Prest Energy”	
2	<i>Mun. Bălți</i>	SRL „Finplast Prim”. SRL „Ghelibert”	SRL „Fin Plast Prim”	SRL „Fin Plast Prim”	SRL „Transfiermet” SRL „Tintoretto” SRL” Nord metal” (2 puncte colectare) SRL „Taburna Com” SRL „Fier Grup” SRL „Metalconsulting SRL „BPM Trade” SA „Metalferos” SRL „Pronibur”	
3	<i>Mun. Cahul</i>	SRL „Beta-Clean”	SRL „Beta-Clean”		SC „VTS Constant” SRL SRL „Metalconsulting” SC „Anvi Prim” SRL „Sudfier” SC „Metal Optima” SRL	
4	<i>Mun Comrat</i>				SRL”Tintoretto” SRL „Metalconsulting” SRL „Metal Optima” SRL „Agrometalic” SRL „Vector Metal” SRL „First Titan” SRL „Calimera”	SRL „Rafmol”

5	<i>Mun. Edineț</i>				SRL „Oasis Mondo” SRL „Nord Metal”	SRL „Agropiese TGR” SRL „Aprotehpro”
6	<i>Anenii Noi</i>				SRL „Metalconsulting” SRL „Global Metal Trade” SRL „Balimez” SRL „Anvi-Prim”	
7	<i>Basarabasca</i>	-	-	-	-	-
8	<i>Briceni</i>	-	-	-	SRL „Metalprogres- Nord”	-
9	<i>Cantemir</i>	-	-	-	SRL „Metalica Group”	-
10	<i>Cimișlia</i>	-	-	-	SRL „Metalconsulting”	-
11	<i>Criuleni</i>	AO „APIAM” SRL „EcoPrivat”	AO „APIAM” SRL „EcoPrivat”	AO „APIAM” SRL „EcoPrivat”	SRL „Aser Computer” SRL „Calea Orheiului” SRL „Anvi Prim” SRL „DVS Echipament Special” AO „APIAM” SRL „EcoPrivat”	-
12	<i>Călărași</i>	-	-	-	SRL „Agroil Exim” SRL „Sofilarex Plus”	
13	<i>Ceadr Lunga</i>	-	-	-	-	-
14	<i>Căușeni</i>	SRL „Ecoprodtext”	SRL „Ecoprodtext”		SRL „First Titan” SRL „Aser-Computer” SRL „Aspi-Transwell” (transportare)	
15	<i>Drochia</i>		-	-	SRL „Fier Grup”	
16	<i>Dubăsari</i>	-	-	-	SRL „Anvi Prim” SRL „Alvero” SRL „Elitmetal”	-
17	<i>Dondușeni</i>	-	-	-	SRL „Fier Grup” SRL „Cuprum Group”	-

					SRL „Metalprogres Nord”	
18	<i>Fălești</i>	-	-	-	SRL ”Nord metal” SRL „Bord” SRL „Arvi Invest” SRL „Sofilarex Plus” SRL „Pronibur” AP „Moldcontrol” SRL „Reupies”	-
19	<i>Florești</i>	-	-	-	SRL „Metalica Group” (2 puncte de colectare) SRL „Balimez” SRL „Artway T” SRL” CS Aserv” SRL „Gramatic Grup”	-
20	<i>Glodeni</i>	-	-	-	SRL” Nord Progres Metal” SRL „Tintoreto” SRL „Mettranslegal”	-
21	<i>Hîncești</i>	-	-	-	SRL „Sofilarex Plus” SRL „Pronibur” SRL „Metal Vic” SRL „Svetrans-premium”	-
22	<i>Ialoveni</i>	-	SRL „Amipak”	-	SRL „Bivol Metal Grup” SRL „Ilmetalcor”	SRL „Grand Connect Lux”
23	<i>Leova</i>	-	-	-	SRL „Metal Optima”	-
24	<i>Nisporeni</i>	SRL „Ecorecycling”	SRL „Ecorecycling”	SRL „Ecorecycling”	SRL „Sofilarex Plus” SRL „Ecorecycling”	SRL „Ecorecycling”
25	<i>Ocnîța</i>	-	-	-	SRL „Metalprogres-Nord”	-
26	<i>Orhei</i>	SRL „ABS”	-	-	SRL „Fier Grup ” SRL „Sofilarex Plus” SRL „Global Metal Trade”	-

27	<i>Rezina</i>	SA „Lafarge Ciment (Moldova)”	SA „Lafarge Ciment (Moldova)”	-	SA „Metalferos” SRL „Reparatii echipamente mecanice”	SRL „Agropiese TGR”
28	<i>Râșcani</i>	-	-	-	SRL „Piloglobal” SRL „Bujordannic” SRL „Influent car”	SRL „Octacore”
29	<i>Ștefan Vodă</i>	-	-	-	SRL „Anvi Prim” SRL „Fier Grup „ - SRL „Olaliza Group” SRL „Metalconsulting”	-
30	<i>Sîngerei</i>	S.R.L. „Ghelibert”	-	-	SRL „Fier Grup” SRL „Nord Metal” SRL „Luava Trade”	-
31	<i>Soroca</i>	-	-	-	SRL „Cuprum Grup”- (2 puncte de colectare) SRL „Bernava S” - (3 puncte colectare) SRL „Metalconsulting” SRL „Svetrans-Premium” SRL „Bogdan Daniel Prim” SRL „Sorfier”	-
32	<i>Strășeni</i>	-	-	-	SRL „Terrecycling” SRL „Anvi Prim”	-
33	<i>Șoldănești</i>	-	-	-	SRL „Pronibur”	-
34	<i>Telenești</i>	-	-	-	SRL „Sofilarex Plus” SRL „Anvi Prim”	-
35	<i>Taraclia</i>	SRL „Evghen Com”	SRL „Evghen Com”	SRL „Evghen Com”		-
36	<i>Ungheni</i>	SRL „AVE Ungheni”	SRL „AVE Ungheni”	SRL „AVE Ungheni”	SRL „Olvizcons” SRL „Agrias Group” SRL „Metalica Grup”	-
37	<i>Vulcănești</i>	-	--	-	-	-

**Stocarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților inutilizabili sau cu termen expirat
la data de 31.12.2024**

Anexa 5

Nr. d/o	Agentul economic/APL, IDNO	Amplasamentul		Caracteristica produsului			Tipul ambalajului (metal, plastic, altul)
				Denumirea (cunoscut/ necunoscut)	Cantitatea de produse depozitate, tone	Starea (solidă sau lichidă)	
		Localitatea	încăpere închisă/ deschisă, cu pază/fără				
1	2	3	4	5	6	7	8
TARACLIA							
1	Primăria Tvardița	or. Tvardița	Deschis, fără pază	Necunoscut	2,0 0,24	Solidă lichidă	plastic
2	SRL „Kelley Grains Impax”	s.Balabanu, r.Taraclia	Deschis (depozit)	Valsafid	0,126	solidă	Capsule în recipiente de aluminiu
BRICENI							
3	SRL Belevicanca	s. Beleaviniți r. Briceni	Deschis	Necunoscut	1,2	solidă	metal
CIMIȘLIA							
4	SA „Agrofirma Cimișlia”	s. Selemet, r. Cimișlia	Închis/fără pază	Amofos Carbomid Superfosfat	102,92	solidă	hârtie
SOROCA							
5	APL Rudi	s. Rudi, r. Soroca	Închis	-	0,8	solidă	Saci din polietilenă
ANENII NOI							

6	CAP „Basarabia Agro”	r. Anenii Noi s. Hîrbovăț	Închis/fără pază	Necunoscut	4,6	solidă	metal
7	ÎS „Serele Moldovei”	r. Anenii Noi s. Speia	Închis/fără pază	Dialen	1,724	lichidă	metal
CAHUL							
8	GȚ ”Vasile Paladi,,	r.Cahul, s.Iujnoe	Închisă	Fungicid	0,2	solidă	plastic
BĂLȚI							
9	SA „Porumb” (lichidată) SRL „Linacor”	mun. Bałți, str. Boris Glavan, 1	Închis/sigila t pază	Semințe de sfeclă tratate cu termen de germinare expirat	27,885	solidă	plastic
CHIȘINĂU							
10	FPC „Bioprotect” SRL	mun. Chișinău, s.Stauceni, drum. M2, Km10,nr.9	Închisa/cu pază	Produse de uz fitosanitar cu termen expirat	4,86	Solidă/lichidă	plastic
EDINEȚ							
11	P/f, „Plohoi Adrian”	s. Hlinaia, r. Edineț	Închis/fără pază	Protrazin50%	0,45	solidă	saci
				Tetral-75%	2,25	solidă	saci
				Bitoxibacilin	0,7	solidă	saci
				Keltan	0,5	solidă	metal
				Eter butilic granulat-10%	1,4	solidă	
				Substanță necunoscută.	0,45	solidă	saci
FLOREȘTI							
12	SRL „Pan Clip”	s. Mărculești, r. Florești	Închis/cu pază	Preparat30	7,0	solidă/ lichidă	metal, saci

13	SRL „Chip Agro”	s. Prodanești, r. Florești	Închis/cu pază	Necunoscut amestecat cu praf	3,0	solidă	plastic
14	APL „Vărvăreuca”	s. Vărvăreuca, r. Florești	Deschis/pe sol	Necunoscut	5,5	solidă	fără ambalaj
15	APL „Ștefănești”	s. Ștefănești, r. Florești	Deschis/fără pază	Sulfură acidă de zinc	2,0	solidă	fără ambalaj
16	APL „Cunicea”	s. Cunicea, r. Florești	Teritoriul fost depozit PUF, pe sol,	Necunoscut	3,0	solidă	fără ambalaj
17	Centrul de Sănătate Publică Florești”,	or. Florești, str. bd. Victoriei 64A	Închis/cu pază	Carbofos	1,200	solidă	saci de hîrtie
				Lizol	1,180	lichidă	plastic
				Metafos	0,020	lichidă	sticlă
				DDBF	0,100	solidă	plastic
				Hipoclorid de calciu	0,210	solidă	saci de hîrtie
				Reopan	0,008	solidă	plastic
18	P/f, „Vartan Mircea”	s. Prăjila, r. Florești	Închis/cu pază	Furadorm	16,6	solidă	metal
				Royal-flor	5,46	lichidă	plastic
				Semințe de sfeclă tratate neutilizabilă	10,0	solidă	saci pentru cereale
				Tronox-	0,35	solidă	saci de hîrtie
				Aqvagel	1,75	solidă	saci
				Titanium dioxid	0,25	solidă	saci de hîrtie
				Ti-lose	0,35	solidă	saci de hîrtie
				Kaolin	0,525	solidă	saci de hîrtie

				necunoscut	2,0	solidă	saci de hîrtie
				Lignicel	0,50	solidă	saci pentru cereale
FĂLEȘTI							
19	SA „Fertilitatea”	s. Hitrești, r. Fălești	Închis/cu pază	Necunoscut	1,100	solidă	metal
STRĂȘENI							
20	SRL „Chimagromarchetin g”	or.Strășeni	Închis/cu pază	Zenit	0,760	solid	recipient plastic
21	SRL „Oberagro”	or.Strășeni	pază	Vitalon Expert	1,085	solid	recipient plastic
Total					216,253		

V. PROTECȚIA RESURSELOR MINERALE și RESURSELOR FUNCIARE

Vasile MELNIC,
*Șef adjunct al Inspectoratului
pentru Protecția Mediului*

Serghei DEADIC,
*Șef interimar Direcția control
geologic și resurse funciare*

Resursele minerale reprezintă o parte componentă importantă a resurselor naturale ce reprezintă baza materială pentru dezvoltarea unei țări. Dezvoltarea continuă a bazei de materie primă minerală, utilizarea rațională a materiei prime cât și protejarea lor sunt factori ce asigură în mare parte securitatea economică și dezvoltarea durabilă a societății.

În Republica Moldova, majoritatea resurselor minerale sunt exploatate prin cariere, (la suprafață) și doar câteva tipuri de calcare sunt exploatate prin galerii (subterane). Exploatarea resurselor minerale prin cariere, de regulă, poate avea consecințe negative asupra mediului, cum ar fi distrugerea solurilor agricole, a vegetației și conduce la acumularea deșeurilor miniere, care ulterior pot duce la un dezechilibru ecologic.

Resursele minerale utile din Republica Moldova se clasifică în trei grupuri:

- *combustibile,
- * metalifere,
- *nemetarifere.

*Combustibilii sunt explorați și evaluați în special în partea de sud a țării, în regiunile Cahul, Cantemir, Comrat, Ceadâr-Lunga și Vulcănești, și constau din combustibili: *gazoși, lichizi și solizi*. Această resursă este esențială pentru alimentarea diverselor sectoare economice și necesită o gestionare eficientă pentru a asigura utilizarea sustenabilă și benefică.

Combustibilul gazos este reprezentat de zăcămintul de gaz metan „Victorovca” și este unul dintre resursele importante ce este utilizat în mare măsură pentru comunitatea locală și este gestionată de către ÎS „EHGeoM. Estimările indică existența zăcămintelor de gaze naturale și în alte zone precum satele Gotești și Flocoasa.

Combustibilul lichid este reprezentat de zăcămintul de petrol de la „Văleni”, unde rezervele sunt evaluate la aproximativ 1,7 milioane de tone. Stația de extracție este amplasată în lunca râului Prut, în apropierea satului Văleni din raionul Cahul, și este gestionată tot de către ÎS „EHGeoM. Pentru evaluarea completă a rezervelor de petrol, în ultimii ani au fost efectuate lucrări de forare a sondelor noi și reparația sondelor vechi pentru asigurarea unei exploatare eficiente și sustenabile ale zăcămintului de petrol.

Combustibilul solid este reprezentat de 4 zăcăminte de cărbune brun, cu rezerve evaluate la aproximativ 1,2 milioane de tone. Aceste zăcăminte se găsesc în straturile nisipoase-argiloase din depunerile neogene (N), având grosimi între 1,0 m și 2,0 m și adâncimi variind între 6,0 m și 60,0 m până la 400,0 – 650,0 m. Cărbunele este de o calitate relativ scăzută, cu conținut mare de cenușă aproximativ 50% și sulf aproximativ 10%, iar condițiile tehnice complexe de exploatare nu sunt rentabile.

*Zăcămintele de substanțe metalifere (metalice) din Republica Moldova sunt concentrate în special în regiunea satului Naslavcea și orașul Rezina, de-a lungul cursului mijlociu al fluviului Nistru. Acumulările sunt reprezentate prin concentrații majore de metale precum plumb, zinc, cupru și fier, și au fost identificate prin investigații geofizice efectuate în anii postbelici. Unul dintre cele mai studiate este zăcământul de minereu de fier, compus din piroxen-magnetit-cuarțit, cu rezerve estimate la aproximativ 280 de milioane de tone. Zăcământul se află în apropierea s. Vărăncău din r. Soroca și este alcătuit dintr-o serie de corpuri stratigrafice, cu adâncimi între 200,0 - 370,0 m și grosimi variabile între 1,0 - 2,0 m până la 20,0 - 50,0 m. Ca și cărbunele, extragerea minereului de fier din acest zăcământ este considerată nerentabilă în prezent.

*Zăcămintele de substanțe minerale nemetalice sunt prezentate prin granit și gabronorit (plăci de finisare), gresie (plăci de finisare și blocuri), gips (industria materialelor de construcții, medicină), cretă, calcaruri (fabricile de zahăr, ciment), argile (producerea cimentului, ceramicii, țiglei, țevilor, cheramzitei, cărămizii, teracotei, în industria chimică, alimentară pentru curățirea vinurilor, sucurilor, uleiurilor-bentonită), nisipuri (sticlă, mortart, pentru formare- nisipul cleios), nisip-prundiș (construcții), tripol (diatomite) și marnă, ce constituie baza asigurării industriei materialelor de construcție cu materie primă.

Pe teritoriul Republicii Moldova, există peste 400 de zăcăminte de substanțe minerale utile înregistrate de către organele de prospectare, incluzând calcar, argile, nisipuri, gresie, ghips, granit, tripoli și diatomit. Aproximativ 40% din aceste zăcăminte sunt exploatare, din care circa 150 sunt exploatare la zi, (active 85%) iar aproximativ 30 sunt exploatare subteran, (active 25%).

Exploatarea minieră în Republica Moldova este reglementată legal. În prezent zăcămintele se dau în folosință prin Contract pentru atribuirea în folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile încheiat cu Ministerul Mediului, controlul de stat asupra folosirii rationale și protecției subsolului îi revine Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Informația privind cantitatea resurselor minerale utile extrase în prezent se coordonează de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. Principiul acțiunii preventive este esențial în evaluarea impactului asupra mediului, fiind realizată la etapa de planificare, proiectare și luare a deciziilor, având în vedere informațiile tehnice și științifice disponibile la momentul respectiv. Această evaluare

include și indicarea măsurilor pentru reducerea sau prevenirea impactului potențial asupra mediului, în concordanță cu dezvoltarea durabilă a țării. Necesitatea scoaterii din circuitul agricol a terenurilor destinate industriei miniere și atribuite pentru exploatarea zăcămintelor poate fi realizată doar prin legalizarea înstrăinării terenurilor, schimbarea categoriei de destinație, compensarea pierderilor agricole, decopertarea și depozitarea stratului de sol fertil, recultivarea și reintegrarea terenurilor în circuitul agricol.

O atribuție deosebită în bilanțul terestru al sursei de apă îi revine apelor subterane. Apele subterane joacă un rol esențial în ciclul hidrologic și sunt parte integrantă a debitului subteran de apă. Acestea sunt esențiale pentru alimentarea cu apă a populației din zonele rurale, aproximativ 40% din aceasta folosind apa din straturile subterane cu presiune hidrostatică și din primul strat acvatic freatic (fără presiune). Pe teritoriul Republicii Moldova, există 17 complexe și orizonturi acvifere de diverse vârste geologice, începând de la cuaternară și meoticiană până la arhaică. Acestea includ complexe din sarmatian, tortonian, paleogen, cretacic, jurasic, permian-triasian, carbonifer, silurian și altele. Ele sunt utilizate în diverse scopuri practice, inclusiv ca ape potabile, tehnice, minerale, industriale și termale.

În evaluarea stării chimice a apelor subterane, s-a constatat o distribuție neuniformă a macro și micro-elementelor. Pentru analiza distribuției acestora pe teritoriu, se folosesc hărți ale mineralizării. Conform evaluării, se observă că apele subterane nu au o calitate chimică optimă și necesită implementarea unor măsuri pentru reducerea poluării surselor de apă potabilă. Din totalul de ape subterane extrase în țară, aproximativ 50% nu pot fi utilizate în scopuri potabile fără o tratare preliminară, din cauza nivelului crescut de mineralizare, incluzând elemente precum fluor, hidrogen sulfurat, fier, sodiu, amoniac și altele.

Exploatățile neautorizate a subsolului reprezintă o problemă semnificativă în ceea ce privește protecția resurselor minerale și au un impact negativ asupra degradării solului pe întreg teritoriul Republicii Moldova. În anul 2024, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a desfășurat acțiuni de control la 19 agenți economici care desfășoară activitatea de exploatare a resurselor minerale întru soluționarea acestor probleme. În procesul de control, s-au identificat diverse încălcări, cum ar fi nerespectarea prevederilor contractului de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol, nerespectarea normelor legale privind folosirea și protecția subsolului, crearea unor situații periculoase pentru populație și mediu, nerespectarea cerințelor proiectului tehnic, neprezentarea informațiilor corecte despre rezervele de substanțe minerale extrase, nerespectarea limitelor perimetrului minier, etc. De asemenea, au fost efectuate 13 inspectări în cazurile unde au fost efectuate extrageri ilicite de substanțe minerale utile fără a deține drepturi de exploatare a

subsolului. Aceste încălcări afectează negativ terenurile agricole, pădurile și alte terenuri din afara hotarelor destinate activităților miniere autorizate.

Ca urmare a încălcărilor constatate, se estimează că suma totală a prejudiciului cauzat subsolului în rezultatul lucrărilor ilicite de exploatare este de 14 265 022 lei. Totuși, este important de menționat că Inspectoratul pentru Protecția Mediului a expediat spre examinare toate materialele de constatare către organelor de drept, iar suma finală a prejudiciului cauzat mediului poate să difere în urma procedurilor de contestare. De asemenea, pe anul 2024 au fost întocmite 71 procese- verbale contravenționale conform prevederilor CCo cu aplicarea amenzilor în valoare de 427550 lei, dintre care suma achitată este de 186275 lei.

Spre final, neglijarea însemnătății resurselor minerale de care dispune Republica Moldova, subaprecierea lor prin irosire și gestionarea lor într-o stare ecologică periculoasă,

Bibliografie

Legea nr.1515-XII din 16.05.1993 privind protecția mediului înconjurător;
Codul subsolului nr.3 din 02.02.2009;
Codul funciar nr.22 din 15.02.2004;
Codul contravențional nr.218 din 24.10.2008;
Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de srtat;
Legea nr.86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.
va reduce la minim asigurarea securității economice a țării.

Informații generale despre întreprinderile miniere, anul 2024

Anexa 1

Nr. ord.	Denumirea agentului economic, locul amplasării sectorului de subsol	Tipul substanței minerale utile	Suprafața perimetrului minier (ha)	Suprafața exploatată (ha)	Suprafața terenurilor excluse din circuitul agricol (ha)	Suprafața recultivată (ha)	Suprafața reîntoarsă în circuitul agricol (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
ANENII-NOI							
1	S.R.L. „Silmax – Exim”, s. Șerpeni	nisip-prundiș	52,42	31,02	21,75	23,68	10,24
2	S.R.L. „Silmax – Exim”, s. Șerpeni	calcar	-	-	-	-	-
3	S.R.L. „Zavricico – Prim”, s. Șerpeni	nisip-prundiș	38,45	30,20	11,2622	28,50	8,4049
4	S.A. „Cariera Cobusca”, s. Salcia	nisip	174	27,0	38,83	93,0	85,4
5	S.A. „Cariera Cobusca”, s. Gura Bîcului	nisip-prundiș	901	12,00	21,81	4,0	0
6	S.R.L. „Arconics – Com”, s. Puhăceni	nisip	148,8	33,21	45,5839	23,12	10,9218
7	S.R.L. „Mercons – Prim”, s. Puhăceni	calcar și nisip-prundiș	14,95	12,8	13,00	19,4	4,5
8	S.R.L. „Meteor”, s. Chirca	nisip	14,83	3,6	4,0	2,2	2,2

9	A.I.C. nr. 1, s. Chirca	nisip	11,71	9,2	4,5823	5,8	-
10	S.R.L. „N Gorgan”, s. Puhăceni	nisip- prundiș	37,04	34,41	36,0	22,49	7,0
11	S.R.L. „Petriș Grup”, s. Delacău	nisip- prundiș	45,6	-	-	-	-
12	S.R.L. „Sigiliu Lux”, s. Chirca	nisip	26,35	7,85	-	18,28	-
	S.R.L. „Sigiliu Lux”, s. Chirca	argilă	15,92	3,9	-	18,97	-
13	S.R.L. „Somer Decomur” or. Anenii Noi	nisip	11,73	4,63	1,0	5,5	-
14	S.R.L. „Explorator Group” s. Varnița	nisip- prundiș	51,14	5,40	-	3,24	-
15	SRL „Orient” Anenii Noi	nisip	-	-	-	-	-
16	SRL „Coșbucian Alexei” Anenii Noi	nisip	-	-	-	-	-
17	SRL „Safari-Impex” Anenii Noi	nisip	-	-	-	-	-
18	SRL „Promecar”	Nisip- prundiș	-	-	-	-	-
19	ÎI „Chiperi Terenti” Anii Noi	calcar	-	-	-	-	-
20	SRL „Diles” Anenii Noi	calcar	-	-	-	-	-
BRICENI							
21	S.R.L. „Gravel-Nord” s. Criva	nisip- prundiș	11,65	0,8	1,0	-	-
22	S.R.L. „Knauf-Gips” ÎCS s. Criva	gips	114,19	63,6	57,9	5,01	42,5
23	S.A. „Calcar”, s. Beleaviniți	calcar	66,9	38,3	-	-	-

CAHUL							
24	S.R.L. „Geamgi”, s. Borceag	nisip	18,48	7,20	10,241	5,0	-
25	S.R.L. „Colomeț Valentin”, s. Moscovei	nisip	5,3	3,48	5,00	-	-
26	Î.I. „Lira-2-Culea”, s. Slobozia Mare	nisip	0,93	0,50	0,9374	-	-
27	S.C. „DC. Adim” S.R.L., s. Manta	nisip	6,6	4,95	5,0	-	-
28	„Golden Sands,, SRL Cahul	nisip	44,52	4,5	4,5	-	-
29	SRL „ Valieschimp, s.Văleni, s. Baimaclia	petrol gaz	- -	- -	- -	- -	- -
CĂUȘENI							
30	S.R.L. „Loticons”, s. Cărmățeni	nisip	5,85	3,34	2,92	2,72	1,91
	SRL „ Cariera Lux”	nisip	-	-	-	-	-
CĂLĂRAȘI							
31	S.R.L. „Ionel-Agil”, s. Bravicea	nisip	10,8	1,66	1,66	-	-
32	S.C. „Euroceramica” S.R.L., s. Hoginești	nisip, argilă	6,23	2,0	2,0	-	-
33	S.R.L. „Nirom-Roz”, s. Bahmut	nisip	8,12	0,9	1,4275	-	-
CIMIȘLIA							
34	Î.I. „G.G. Prodius”, s.Selemet	nisip	4,15	0,95	1,75	-	-
35	S.A. „Drumuri Căușeni”, s. Batâr	nisip	6,88	1,1	1,9	-	-

CRIULENI							
36	S.R.L. „Baumall Mineral”, s. Pașcani (mină)	calcar	89,04	33,27	-	-	-
37	S.R.L. „Subteran”, s. Mișcăuți (mină)	calcar	620,0	64,88	-	-	-
38	S.R.L. „ElisavPrest”, s. Jevreni	calcar	1,69	1,17	-	-	-
39	S.R.L. „Remih și Co”, s. Slobozia Dușca	nisip- prundiș	43,03	26,91	22,643	18.5422	18.5422
40	S.R.L. „Pentagon”, s. Boșcana	Nisip- prundiș	7,16	0,80	1,0	-	-
41	SRL „Excomprim” s. Jevreni	nisip- prundiș	5,31	0,7	1.3791	-	-
42	SRL Cariere Extra, s. Raculești	calcar	21.20	-	-	-	-
43	SRL „Igmaz-plus”	Argilă, nisip- prundiș	-	-	-	-	-
DUBĂSARI							
44	S.R.L. „Elecom-Plus”, s. Holercani	calcar	10,0	0,4	-	-	-
42	S.A. „Criconstrucția”, s. Ustia	nisip- prundiș	91,5	27,5	-	-	-
45	S.R.L. „Terraconstrucția”, s. Ustia	nisip- prundiș	100,4	29,4	19,95	-	-
46	SRL „Carieramol”	Nisip- prundiș	-	-	-	-	-
47	SRL „P Bond Copm”	Nisip- prundiș	-	-	-	-	-
48	S.R.L. „Probioterm”, s. Pârâta	nisip- prundiș	27,68	18,95	10,919	5,00	-

EDINEȚ							
49	S.A. „Maconrut”, I-II s. Brânzeni	calcar	43,27	43,27	-	-	-
50	S.R.L. „Cariera-Nord”, s. Fetești	calcar	30,6	26,99	-	-	-
51	SRL „, Covilora G. A.	calcar	-	-	-	-	-
52	S.A. „MINA Cupcini”, s. Chetroșica	calcar	23,5	22,0	-	-	-
53	S.A. „MINA Cupcini”, s. Chetroșica	calcar	165,9	116,0	-	-	-
54	S.A. „MINA Cupcini”, s. Volodeni	calcar	45,0	6,7	-	-	-
55	S.A. „MINA Cupcini”, s. Hancăuți	calcar	12,15	4,6	4,5541	-	-
56	S.A. „Mina Cupcini”, s. Gordinești	calcar	49,6	2,92	-	-	-
FĂLEȘTI							
57	S.R.L. „Flota Prut”, s. Pruteni	nisip- prundiș	62,80	5,00	5,00	-	-
58	F.P.C. „Bavir” S.R.L., s. Răuțel	argilă	9,85	2,50	-	-	-
	SRL „, Rifinform”, s, Natalievca	argilă	4,7	3,34	-	-	-
FLOREȘTI							
59	S.R.L. „Divaserv Media”, s. Ștefănești	calcar	11,02	5,67	-	-	-
60	S.R.L. „, Mod Construct” s. Zăluceni	nisip- prundiș	7,9	0,7	3,9085	0,1	-
61	S.R.L. „Izvorul de piatră”, s. Japca	calcar	23,05	3,48	-	-	-
62	S.R.L. „Agroindservice M”, s. Prodănești	argilă	30,47	0,52	-	3,5	-

63	SRL „ FMC DUO”	calcar, nisip- prundiș	-	-	-	-	-
64	SRL „ Explorator Grup”, s. Groznova	nisip- silicat	129,05	0,47	-	-	-
65	SRL „ Nicsir Flor”, s. Sănătăuca	nisip- prundiș	7,58	0,08	-	-	-
66	SRL „ Anri-Agro”	nisip- prundiș	-	-	-	-	-
67	SRL „ Topograf”	nisip- prundiș, calcar	-	-	-	-	-
68	SA „ Tegulum”	nisip- prundiș, tripoli	-	-	-	-	-
GLODENI							
69	S.R.L. „Maconrut”, s. Balatina	calcar	12,5	3,36	2,234	-	-
70	S.R.L. „Cariera Cobani”, s. Cobani	calcar	27,75	24,5	24,5	24,6	24,6
LEOVA							
71	S.R.L. „Iulautocomplex”, s. Sarata-Răzești	nisip	5,5	2,0	2,0	-	-
NISPORENI							
72	S.R.L. „Sergandex”, s. Șișcani	calcar	3,54	-	-	-	-
73	S.R.L. „Nisfruct-Prut” or. Nisporeni	nisip	8,49	-	-	-	-
OCNIȚA							
74	S.C. „Sblaex Plus” S.R.L., s. Bârnova	nisip	84,1	1,41	-	-	-

75	S.A. „Tezeu-Lux”, or. Otaci	nisip	98,15	12,03	13,31	0,7	-
76	S.A. „Tezeu-Lux”, s. Vălcineț	argilit, gresie	40,26	4,32	-	-	-
77	S.A. „Mina din Cupcini” or. Ocnîța	calcar	-	7,3	-	-	-
78	S.A. „Mina din Cupcini” s. Naslavcea	Argilit	23,22	4,1	-	-	-
79	S.A. „Mina din Cupcini” s. Bîrnova	argilă	23,87	0,8	-	-	-
ORHEI							
80	S.R.L. „Cariera Ivanos”, mun. Orhei	calcar	46,75	8,8	-	-	-
81	SRL „Pruniscom”	Nisuip- prundiș	-	-	-	-	-
82	S.R.L. „Pietrișcom”, mun. Orhei	calcar	18,71	10,36	-	-	-
83	S.R.L. „Comcarinvest”, mun. Orhei,	calcar	8,95	8,95	-	0,2	-
84	S.R.L. „Ordonatcom”, s. Badea	calcar	15,58	9,8	-	2,3	-
85	S.R.L. „La Hotar”, s. Jora de Mijloc	nisip- prundiș	18,41	6,98	7,7864	2,2466	-
86	Î.S. „Brănești”, s. Jeloboc, s. Brănești	calcar	190,2	165	-	-	-
87	S.A. „Nerudnic” s. Brănești	calcar	117,89	28,54	-	-	-
88	S.R.L. „Exminut”, s. Susleni,	calcar	4,8	1,19	-	-	-
89	SRL „Natanol Priorit”	calcar	-	-	-	-	-
REZINA							

90	S.A. „Lafarge ciment Moldova”, s. Ciorna	calcar, argilă, nisip	548,0	225,99	299,34	2,04	-
91	S.A. „FMC Rezina”, s. Trifești.	calcar, argilă, nisip- prundiș	24,4	19,01	29,4885	-	-
92	S.R.L., „Mina de Piatră Lalova”, s. Lalova	calcar	208,1	45,89	-	-	-
93	S.R.L. „Sand Gravel”, s. Tarasova	nisip- prundiș	31,2	6,18	3,478	-	-
RÂȘCANI							
94	S.A. „CarieraȘaptebani”, s. Șaptebani	calcar	60,62	5,3	-	-	-
95	S.A. „Niutams Ceramica”, or. Râșcani	argilă	20,6	8,47	-	-	-
96	S.R.L. „Magistral Nord”, s. Duruitoarea Veche	calcar	30,8	6,2	-	-	-
97	S.R.L. „Arden Plus”, s. Pascauți	nisip	133	3,2	18,7	3,2	7,5
98	S.R.L. „Vaslarix”, s. Druță	calcar	8,11	-	-	-	-
99	SRL „, Caritrans-Nord	nisip- prundiș	-	-	-	-	-
100	S.R.L. „Rocaprund”, s. Zăicani	calcar	8,75	2,7	-	-	-
101	CAP „, Corlăteanca”	calcar	-	-	-	-	-
SÎNGEREI							
102	S.R.L. „Macromex” s. Popeni,	nisip	19,6	-	-	-	-
ȘOLDĂNEȘTI							

103	S.R.L. „Climionin”, s. Vadul-Rașcov	nisip	2,79	2,74	-	-	-
104	SRL „Mina- Nouă”	calcar	-	-	-	-	-
105	SRL „Parmund-D”	calcar	-	-	-	-	-
106	SC"EXOCET GRUP"SRL	nisip	-	-	-	-	-
ȘTEFAN-VODĂ							
107	Î.I. „Noroc”, s. Cioburciu	nisip	1,38	1.1	1,1	-	-
108	SRL „Euroimport”	nisip	-	-	-	-	-
SOROCA							
109	S.A. „CGP Soroca”, s. Cosăuți	granit	73,5	43,0	-	-	-
110	S.A. „CGP Soroca”, s. Egoreni	gresie	19,6	17,25	-	-	-
111	S.R.L. „Veer”, s. Cosăuți	nisip- prundiș	4,5	2,74	-	1,42	-
112	S.R.L. „Veer”, s. Egoreni	gresie	1,5	1,2	-	-	-
113	S.R.L. „Diamax-Agro”, s. Egoreni	gresie	1,31	1,1	-	-	-
114	S.R.L. „Scala-Agrovim”, s. Egoreni,	gresie	2,56	1,9	-	-	-
115	S.R.L. „Marvest-Nord”, s. Iarova	nisip	3,12	3,12	-	3,12	-
116	S.R.L. „Topograf”, s. Vărăncău	nisip- prundiș	16,5	9,58	-	5,27	-
117	S.R.L. „Piatra decorativă”, s. Egoreni	gresie	1,3	1,15	-	-	-
118	S.R.L. „Soracidor”, s. Holoșnița	nisip	1,3	0,9	-	-	-

119	S.R.L. „Cifozap”, s. Cerlina	nisip- prundiș	6,79	4,07	-	-	-
STRĂȘENI							
120	S.R.L. „Acit-Trans”, s. Peresecina	calcar	21,35	8,36	1,228	-	-
TARACLIA							
121	S.R.L. „Ergobrix”, or. Tvardița	argilă	19,12	1,5	4,0	-	-
122	SRL „ Vadimox”	Nisip, nisip	-	-	-	-	-
TELENEȘTI							
123	S.R.L. „Corsaclim”, s. Căzănești	calcar	5,1	4,6	-	-	-
124	S.R.L. „Nisip-Si”, s. Verejeni	nisip	4,2	3,21	1,10184	-	1,45
125	S.R.L. „Nisip-Si”, s. Ordășei	calcar	4,58	2,87	2,89	-	-
UNGHENI							
126	S.R.L. „Feodora”, s. Costuleni	nisip- prundiș	13,05	-	-	-	-
127	S.R.L. „Carferm”, s. Cetireni	nisip- prundiș	10,66	-	-	-	-
128	S.R.L. „Sampdoria”, s. Medeleni	nisip, nisip	5,18	0,98	-	-	-
129	S.R.L. „Floarea Petrei”, s. Manoilești	argilă	12,68	-	-	-	-
UTA GĂGĂUZIA							
130	S.R.L. „TER S.C.”, or. Ceadîr-Lunga	nisip	2,71	0,48	-	-	-
131	S.R.L. „ILDĂZ”, s. Congaz	argilă	6,50	0,47	0,46	-	-

CHIȘINĂU							
132	S.A. „Mina din Chișinău”, mun. Chișinău	calcar	369,0	139,5	-	-	-
133	S.A. „Mineral”, mun. Chișinău Cricova	calcar, calcar	277,6	221,0	-	-	-
134	S.A. „Mineral”, mun. Chișinău Cricova	calcar, calcar	418,0	155,0	-	-	-
135	S.R.L. „PIATRA”, Cricova	calcar	25,96	-	-	-	-
136	S.R.L. „ZĂCĂMÂNT”, Cricova	calcar	27,86	21,3	-	-	-
137	S.R.L. „Magia Pietrei”, Cricova	calcar	25,11	21,93	-	-	-
138	C.P. „Orizont-Extragere”, Cricova	calcar	53,31	45,970	-	-	-
139	S.R.L. „Larensia-COM”, Cricova	calcar	51,07	37,7	-	-	-
140	S.R.L. „PIATRA RARĂ”, s. Pașcani	calcar	2,0	1,58	-	-	-
141	S.R.L. „Larensia COM”, s. Făurești	calcar	61,1	22,5	-	-	-
142	S.A. „CONCOM RTCA”, s. Goian	calcar	53,7	53,7	-	-	-
143	S.R.L. „Calcar Trans”, s. Goian	calcar	38,4	38,4	-	-	-
144	S.R.L. „Bunegoț-C”, mun. Chișinău	calcar	23,89	0,36	-	-	-
145	S.R.L. „Slatina GRUP”, s. Goian	calcar	10,29	-	-	-	-
146	S.R.L. „Pietrișul”, s. Goian	Calcar	15,9	8,91	-	-	-
147	S.A. „Pietriș”, mun. Chișinău	calcar	55,6	-	-	-	-

148	S.A. „Edilitate”, com. Ghidighici	calcar	19,8	19,8	-	-	-
149	Î.I. „DanielaChimac”, s. Făurești	calcar	1,19	1,10	-	0,10	-
150	S.R.L. „Buchistin”, s. Făurești	calcar	3,4	2,5	-	0,71	-
151	S.A. „PIETRIȘ”, mun. Chișinău	argilă	47,9	-	-	-	-
152	C.M.C. „Macon” S.A., mun. Chișinău,	argilă nisip	23,45 3,62	14,41	15,14	8,08	-
153	C.M.C. „Macon” S.A., s. Revaca	argilă	20,26	2,5	-	-	-
154	C.M.C. „Macon” S.A., s. Humulești	argilă	6,02	-	-	-	-
155	S.R.L. „STRATEX”, Făurești	calcar	29,19	4,37	-	-	-
156	S.R.L. „SLATINA TRANS”, Făurești	calcar	28,91	-	-	-	-
157	SRL „ Mega Stone”	calcar, calcar	-	-	-	-	-
158	S.R.L.,„BAUMALL MINERAL,,, s. Goian	calcar	4,9	-	-	-	-
159	S.R.L.,„BAUMALL MINERAL”, s. Făurești	calcar	89,04	89,04	-	-	-
160	CAP „ Bacii”	calcar, calcar	-	-	-	-	-

**Informație generală despre agenții economici care gestionează zăcămintele
de apă subterană pentru aprovizionarea populației, îmbutelierea apelor minerale și de masă**

Anexa 2

Nr.	Denumirea agentului economic, locul amplasării	Autorizație de folosință a apei, termenul de valabilitate	Sursa de îmbuteliere <i>(sonda nr. / izvor)</i>	Măsurile de control aplicate
1	2	3	4	5
ANENII-NOI				
1	S.R.L. „Beșleaga ERVA”, s.Varnița	P-0288/2022 din 20.05.2022 – 19.05.2034	Sonda Varnița-3 Varnița- 2C	-
2	SRL „ Mirealux” Mereni	-	Sonda 1350	-
3	SRL „ Luxtubinstal”	-	Sonda nr.17/40	-
BĂLȚI				
4	S.R.L. „Beermaster Brewery”, mun. Bălți	AM 797, nr.01-08-06/2 din 13.11.2018, valabil până la 12.11.2030	Sonda nr. 1 și 2	-
CAHUL				
5	S.R.L. „Cahul Pan”, or.Cahul,	IES, nr.333, din 22.05.2017, valabil până la 22.05.2027	Sonda nr. CH-1	-
6	S.R.L. „Bere Unitanc” or.Cahul,	AM, nr.P-0213/2021 din 20.07.2021, valabil până la 20.07.2033	Sonda nr.305	-

CĂLĂRAȘI				
7	ÎM. „GCL Călărași”	AC nr. 000579, valabil 2041	Sipoteni	-
CĂUȘENI				
8	SA „Succes”	-	sonda nr. 3006	-
COMRAT				
9	ÎM. „, SU-Canal”	-	Sonda 1-12	-
CRIULENI				
10	SRL „, Grifon Lux”	-	Sonda nr.26M	-
DONDUȘENI				
11	S.R.L. „Plop Trăisteni” s. Plop	Lipsește	izvor	P-V de contravenție nr.031453 din 12.03.2024, pe art.119 al.7, amenda aplicată-3000 lei P-V de contravenție nr.032292 din 15.07.2024, pe art.119 al.7, amenda aplicată-3250 lei
12	Î.I. „Acvamarin Cebotari” s. Baraboi	nr. P-0187/2021 din 19.04.2021 (termen de valabilitate 10 ani)	Sonda nr.1150	-
13	Î.S. „Editura Statistica” s. Plop	nr. p-0255/2021 din 12.11.2021 (termen de valabilitate 5 ani)	Sondă nr. 15/31	-
DUBĂSARI				
14	SRL „, Colizei Vechi”	-	Sonda nr. 3p, nr. 4p	-
15	SRL „, Sanatoriul Struguraș”	-	Sonda 5p	-
EDINEȘ				
16	CRMH Nașterea Domnului	Nr. 051515 valabil 2022	Sonda nr. 5, nr. 6	-
FLOREȘTI				
17	S.R.L. „Rusnac Moldaqua” s. Gura Căinarului	IES, nr. 486/04 din 07.12.2017, valabilă pînă la 07.12.2029	izvor nr.3, nr.4	-
HÎNCEȘTI				

18	SA „Galbvin”	N 044192, valabil 2019	Sonda 08/37	-
IALOVENI				
19	S.R.L. „Cascad Vin”, or. Ialoveni	P-0360/2022 din 16.12.2022, valabil până la 15.12.2027	Sonda nr. 08/44	-
20	SRL „ Casa Ceaiului” SC	-	-	-
ORHEI				
21	SA „Pivnițele din Brănești”, s. Brănești	P-0332/2022 din 01.11.2022 (termen de valabilitate 12 ani)	Sonda nr.4831	-
22	SA. „ Regia Apă Canal Orhei”	-	Mitocul Nou Izvorul Jeloboc Urban	-
23	SRL „ Orhei-Vit”	-	sect. Fabrica de conserve	-
RÎȘCANI				
24	ÎI. „ Gheorghiță Victor”	-	Sonda nr. 3	-
ȘTEFAN-VODĂ				
25	Î.M. „KAVPEN” S.R.L. s. Purcari	IES, nr. 233, din 13.09.2016, valabil până la 13.09.2021	Sonda nr. 2742/2	-
SÂNGEREI				
26	S.R.L. „Gelibert” or. Sângerei,	IES, nr. 265, din 13.10.2016, valabil până la 13.10.2028	Sonda nr. 6B	-
CHIȘINĂU				
27	Î.C.S. „Grip-Engineering” s. Goian	IES, nr. 01-30/475-07, valabil până la 10.04.2029	Sonda nr.4677/2	-
28	S.R.L. „Serlin Com”, s. Ciorescu,	IES, nr. 01-30/1503-27, valabil până la 25.09.2029	Sonda nr.4852	-

29	S.R.L. „Apă de Dobrogea” mun. Chișinău	IES, nr. 05-10-307/386, valabil până la 06.07.2028	Sonda nr. 23-Ch	-
30	S.A. „JLC”, mun. Chișinău	IES, nr. 05-10-309/392, valabil până la 10.06.2028	Sonda nr.4039	-
31	S.R.L. „Anticor-Service” s. Trușeni	IES, nr. 05-10-288/66, valabil până la 04.02.2028	Sonda nr.128- A	-
32	S.R.L. „KELLERS” s. Budești,	IES, nr. 01-30/851, valabil până la 22.04.2028	Sonda nr. 383	-
33	S.R.L. „DIMIDAR” s. Ciorescu	P-0191/2021, valabil până la 27.05.2033	Sonda nr. 13/06	-
34	S.R.L. „DILONI GRAND” mun. Chișinău	P-0027/2019, valabil până la 09.10.2026	Sonda nr. 252/4503	-
35	SRL „Ignis-Electrum” s.Vatra	AE0001, valabilă până la 24.04.2015	sonda nr. 5065a	-
36	SRL „Diata-Plus” mun. Chișinău	05-10-308/391 Valabilă până la 25.03.2028	Sonda nr. 97- Ch	-
37	SRL „Pietrișsolid”	-	Sonda 1K	-
38	SRL „ Transcomunicații”	-	-	-

PROTECȚIA RESURSELOR MINERALE ȘI FUNICIARE

Vasile MELNIC,
*Șef adjunct al Inspectoratului
pentru Protecția Mediului*

Serghei GUȚAN,
*Inspector principal, Direcția control
geologic și resurse funciare*

Actele legislativ-normative de bază în domeniu:

- 1. Legea nr. 1515 din 16.06. 1993 privind protecția mediului înconjurător.*
- 2. Codul funciar nr. 828 din 25.12.1990.*
- 3. Hotărârea Guvernului nr. 1170 din 25.10.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri.*

Solul reprezintă un corp natural organo-mineral cu profil vertical, care se formează pe suprafața uscatului prin interacțiunea îndelungată a organismelor cu rocile parentale, sub influența unui climat specific și pe diverse elemente de relief. Acesta constituie baza existenței vieții terestre, având roluri esențiale în menținerea echilibrului ecologic și în asigurarea resurselor alimentare pentru populația globală. Deși solul acoperă doar 29% din suprafața planetei, în contrast cu 71% apă, el este responsabil pentru 95% din producția alimentară necesară vieții pe Pământ.

În schimb, apa contribuie doar cu 5% la producția de hrană. Solul servește nu doar ca suport pentru plantele terestre, dar și ca habitat pentru o varietate de organisme pedobiotice, fiind totodată un mediu de reciclare a reziduurilor organice.

În ceea ce privește Republica Moldova, solurile sale sunt clasificate în cinci clase principale, care includ 15 tipuri genetice și 36 de subtipururi, reflectând astfel o diversitate semnificativă. Aceste unități solului se diferențiază prin grosimea, textura, gradul de eroziune, salinizare, solonețizare și hleizare, printre altele, iar acest fapt subliniază variabilitatea considerabilă a solurilor din țară. În ciuda acestui potențial, solurile Moldovei sunt supuse unor provocări semnificative, atât din cauza factorilor antropici, cât și din cauza celor climatici, care afectează capacitatea acestora de a susține agricultura națională într-un mod sustenabil.

Republica Moldova beneficiază de soluri extrem de fertile, fiind recunoscută pentru resursele sale naturale deosebite. Potrivit datelor din 2025 ale Centrului Republican de Pedologie Aplicată, solurile Moldovei conțin aproximativ un miliard de tone de humus, 50 milioane de tone de azot, 60 milioane de tone de fosfor și 700 milioane de tone de potasiu. Aceste resurse constituie fundamentul pentru agricultura națională, sectorul agricol având o pondere majoritară în economia țării, reprezentând aproape 50% din totalul exporturilor naționale. Agricultura este astfel un pilon central al economiei Republicii Moldova, iar solul joacă un rol deosebit în acest context.

Cu toate acestea, starea solurilor din Republica Moldova este într-o continuă degradare, ceea ce constituie o problemă majoră. Bonitatea solurilor, un indicator esențial al fertilității acestora, este de 63 de puncte în medie, iar acest scor scade anual din cauza proceselor de degradare. Eroziunea solului este unul dintre cele mai mari pericole pentru

calitatea acestuia, reducând potențialul de producție agricolă cu până la 80% în zonele afectate de eroziune puternică. Eroziunea este cauzată de multiple factori, inclusiv de practicile agricole nesustenabile și de schimbările climatice, iar acest fenomen afectează în mod direct capacitatea solului de a susține producția agricolă.

Printre cauzele principale ale degradării solurilor se numără fragmentarea terenurilor agricole, deteriorarea sistemelor de protecție antierozională, aplicarea insuficientă a îngrășămintelor și lipsa unor măsuri eficiente de conservare a solurilor. În plus, sistemele de asolament nu sunt aplicate corespunzător, iar cultivarea pe pante a unor culturi prășitoare agravează și mai mult eroziunea solului. Toate aceste aspecte sunt semnale de alarmă pentru autoritățile și pentru sectorul agricol, care trebuie să adopte măsuri urgente pentru a preveni deteriorarea suplimentară a solurilor.

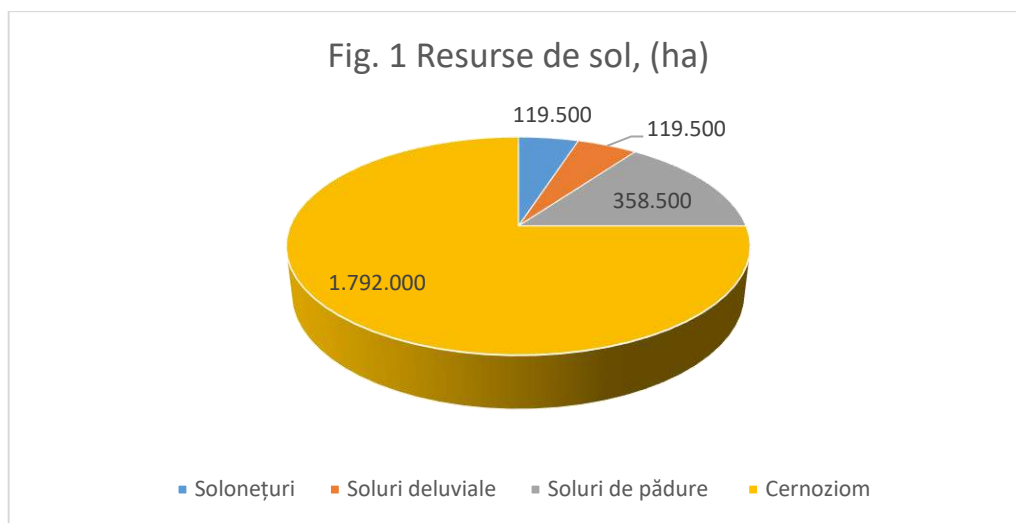
Fondul funciar al Republicii Moldova are o suprafață totală de 3.384,72 mii hectare, dintre care 2.091,9 mii hectare sunt destinate agriculturii. Dintre aceste terenuri, 783,9 mii hectare sunt în proprietatea publică a statului (23,1%), 700,4 mii hectare sunt în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale (20,7%), iar 1.900,4 mii hectare sunt deținute de proprietari privați (56,2%). Aceste statistici reflectă structura actuală a fondului funciar, iar gestionarea acestuia într-un mod sustenabil devine esențială pentru viitorul agriculturii din Republica Moldova.

Suprafața totală a terenurilor cu destinație agricolă	2 028 250 ha
Suprafața terenurilor erodate	1 015 693 ha
Pierderile anuale de sol fertil	26 mln t
Miriștea arsă pe o suprafață de	6055 ha
Agenți economici supuși controlului	824
Cazuri depistate de încălcare a legislației ecologice funciare	235

Repartizarea fondului funciar pe categorii de terenuri

<i>Categoria</i>	<i>Suprafața totală (mii ha)</i>
1. Terenuri cu destinație agricolă	2.360,61
2. Terenurile din intravilanul localităților	316,07
3. Terenurile destinate industriei, transporturilor și altor destinații speciale	60,01
4. Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății și activităților recreative	4,11
5. Terenurile fondului silvic	450,62
6. Terenurile fondului apelor	87,95
7. Terenurile fondului de rezervă	205,35
Total terenuri	3.484,72

În anul 2024, din diferite întreprinderi și organizații, au fost alocate pentru scopuri non-agricole un total de 108 ha de teren. În ceea ce privește solul fertil depozitat și păstrat de la obiectele de construcție și cariere, acesta a ajuns la o cantitate de 37.183 milioane metri cubi, dintre care 32.890 milioane metri cubi au fost deja utilizate.

Fondul funciar al Republicii Moldova se caracterizează printr-o serie de trăsături specifice, care influențează atât potențialul agricol, cât și condițiile de gestionare a resurselor pedologice. În primul rând, predomină cernoziomul în învelișul de sol, fiind solul cu cel mai înalt potențial de productivitate agricolă. De asemenea, caracteristica unui grad înalt de valorificare a solurilor se află în contrast cu gradul de degradare accelerată a acestora, cauzată de procesele erozionale și de utilizarea intensivă a terenurilor agricole.

Aproximativ 80% din terenurile agricole sunt situate pe versanți, aspect care intensifică procesul de eroziune a solului, mai ales în contextul unei predominanțe a culturilor prășitoare și al unei insuficiente aplicări a măsurilor antierozionale eficiente. În ceea ce privește exploatarea terenurilor agricole, se remarcă faptul că 63% din suprafața totală a țării este alocată activităților agricole intensive, incluzând atât terenurile arabile, cât și plantațiile perene. În contrast, suprafețele destinate fânețelor și pășunilor înregistrează un declin constant. Totodată, suprafețele lăsate în pârlăoagă au continuat să se extindă, atingând 42.000 ha, ceea ce echivalează cu 1,7% din fondul funciar național.

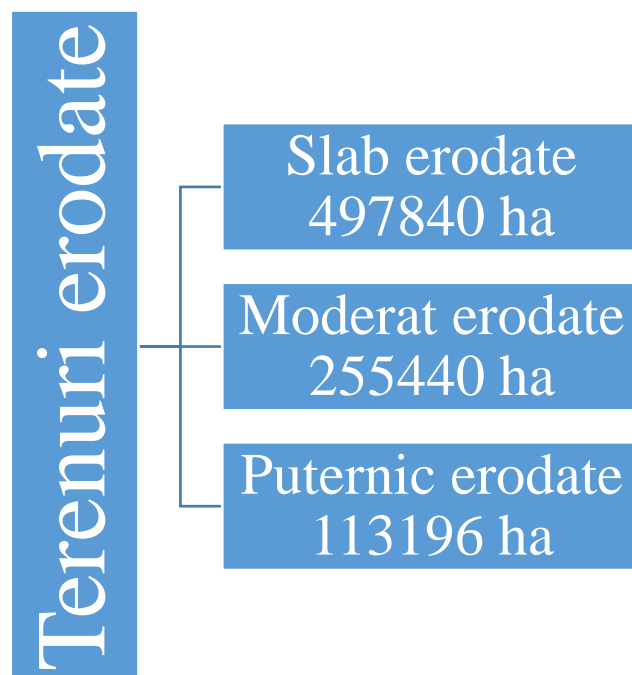
În ceea ce privește calitatea solurilor, aceasta este evaluată pe baza indicelui de bonitate, care, pentru cernoziomul tipic moderat humifer, este considerat maxim la 100 de puncte. În prezent, indicele mediu al zonelor pedogeografice se află între 59 și 69 puncte, iar pentru raioanele pedogeografice acest indice variază între 50 și 75 puncte. Deși cernoziomurile predomină și sunt considerate soluri de calitate superioară, realitatea din teren arată o reducere semnificativă a acestora din cauza eroziunii și a altor procese de degradare.

Calitatea resurselor de sol pe teritoriul Republicii Moldova continuă să se deterioreze, fenomen determinat de extinderea suprafețelor afectate de procesele de halomorfizare (solonețizare și salinizare), hidromorfizare (cernoziomoidizare și mocirlire), precum și de poluarea solului cu deșeuri industriale și produse chimice utilizate în agricultură.

Relieful fragmentat, precipitațiile torențiale și suprafețele forestiere insuficiente contribuie semnificativ la accelerarea proceselor de eroziune a solului pe pante, generând un risc sporit de alunecări de teren.

Conform Cadastrului Funciar pentru anul 2024, suprafața totală a terenurilor afectate de eroziune se situează la 885.730 hectare, înregistrând o creștere de 8.086 hectare față de anul precedent, în conformitate cu ritmul mediu anual de extindere de 7.086 hectare pe an.

În perioada analizată, s-a constatat o extindere cumulată a suprafeței solurilor erodate cu 866.476 hectare în ultimele patru decenii. Conform datelor disponibile din 2024, raioanele cu cel mai înalt nivel de eroziune a terenurilor agricole din Republica Moldova sunt:

- **Călărași:** 56,1% din terenurile agricole afectate de eroziune.
- **Cahul:** 44,4% din terenurile agricole afectate de eroziune.
- **Hâncești:** 43,7% din terenurile agricole afectate de eroziune.
- **Ungheni:** 43,4% din terenurile agricole afectate de eroziune.
- **Nisporeni:** 43,4% din terenurile agricole afectate de eroziune.

Pierderile anuale de sol fertil cauzate de eroziune pe terenurile agricole sunt estimate la 26,5 milioane tone, din care:

- Humus – 710 mii tone
- Azot – 52 mii tone
- Fosfor – 35 mii tone
- Potasiu – 600 mii tone

Efectele indirecte ale proceselor de degradare includ colmatarea iazurilor și bazinelor acvatice, poluarea apelor subterane cu produse fitosanitare și fertilizanți, deteriorarea infrastructurii de transport și distrugerea construcțiilor hidrotehnice.

Suprafața terenurilor afectate de procesele de ravinare este, în anul 2024, de 12.149 hectare, cu o creștere anuală de aproximativ 100 hectare. Se estimează că aceste terenuri scot din circuitul agricol un volum de 10–15 milioane m³ de sol anual, ceea ce aduce prejudicii economiei naționale în valoare de circa 85 milioane lei.

Alunecările de teren reprezintă un alt factor major de degradare a resurselor funciare. În anul 2024, suprafața afectată de astfel de procese se ridică la 26.684 hectare, cu o creștere anuală de 2.500 hectare. Cele mai mari suprafețe afectate de alunecări sunt situate în raioanele:

- Călărași – 3.888 hectare
- Ungheni – 2.113 hectare
- Hâncești – 1.305 hectare
- Strășeni – 879 hectare
- Telenești – 616 hectare

Alunecările de teren pun în pericol construcțiile civile, infrastructura rutieră și obiectivele hidrotehnice.

Consecințele acestor procese de degradare afectează proprietățile fizico-chimice ale solului, prin diminuarea conținutului de humus cu aproximativ 1 tonă la hectar, concomitent cu intensificarea proceselor de eroziune de adâncime.

Factori determinanți ai degradării resurselor funciare:

Parcelarea excesivă a fondului funciar și dezafectarea sistemelor antierozionale regionale

Parcelarea excesivă a fondului funciar, adesea determinată de politici de privatizare sau de schimburi de terenuri, duce la fragmentarea acestora în suprafețe mici, ceea ce face

dificilă implementarea unor strategii eficiente de conservare a solurilor. Astfel, gestionarea individuală a fiecărei parcele poate deveni inefficientă, în special în zonele unde pantele sunt accentuate sau unde condițiile climatice favorizează erodarea. În plus, sistemele antierozionale, care au fost proiectate pentru a proteja suprafețele mari de terenuri, sunt adesea abandonate sau degradate, având un impact negativ asupra protecției solurilor. Aceste structuri includ, de obicei, diguri, canale de drenaj și fâșii de vegetație care ajută la prevenirea eroziunii, dar când sunt lăsate în paragină, solul devine mult mai vulnerabil.

Lipsa organizării antierozionale și a măsurilor de conservare a terenurilor agricole

Măsurile antierozionale sunt esențiale pentru protejarea terenurilor agricole de procesele de eroziune, care afectează grav fertilitatea solului. Lipsa unor programe de conservare și gestionare adecvată a terenurilor, cum ar fi plantarea de culturi de acoperire, construirea de terase, folosirea barierelor de vânt sau menținerea unei vegetații protejate pe pantele înclinate, conduce la pierderea substratului fertil. Eroziunea solului poate fi cauzată atât de ploi torențiale, cât și de vânturi puternice, iar fără măsuri corespunzătoare de prevenire, terenurile agricole sunt supuse unei pierderi constante de nutrienți și materie organică. De asemenea, în multe cazuri, nu există reglementări clare sau aplicate riguros pentru protecția terenurilor agricole de eroziune, iar autoritățile locale pot să nu aibă resurse suficiente pentru a implementa măsuri de conservare.

Utilizarea insuficientă a îngrășămintelor organice

Îngrășămintele organice, cum ar fi compostul, gunoiul de grajd sau resturile vegetale, joacă un rol esențial în îmbogățirea solurilor cu nutrienți și în îmbunătățirea structurii acestora. Totuși, utilizarea insuficientă a acestora este o problemă frecventă, în special în contextul preferinței pentru îngrășămintele chimice, care sunt mai rapide și mai ușor de aplicat. Îngrășămintele chimice, deși sunt eficiente pe termen scurt, nu contribuie la îmbunătățirea pe termen lung a structurii solului și pot duce la acidificarea sau salinizarea acestuia. În schimb, îngrășămintele organice îmbunătățesc capacitatea solului de a reține apa, stimulează activitatea microorganismelor benefice și adaugă materie organică esențială pentru fertilitatea pe termen lung. Lipsa utilizării acestora este o cauză majoră a pierderii fertilității solurilor agricole, iar promovarea unei gestionări adecvate a deșeurilor organice ar putea ajuta la restabilirea echilibrului ecologic al solurilor.

Absența practicilor de asolamente și ponderea ridicată a culturilor prășitoare pe terenurile în pantă

Asolamentele reprezintă o practică agricolă care presupune alternarea culturilor pe un teren pe parcursul mai multor ani, pentru a preveni epuizarea solului de anumite substanțe nutritive și pentru a controla dăunătorii specifici fiecărei culturi. Absența acestora conduce la o utilizare continuă și necontrolată a terenurilor, ceea ce duce la o

scădere treptată a fertilității solului. Practicile de asolamente sunt esențiale pentru menținerea unui echilibru între culturile de iarnă și de vară, pentru a preveni uzura excesivă a solului și pentru a optimiza utilizarea nutrienților. În plus, terenurile aflate pe pante accentuate sunt adesea folosite pentru culturi prășitoare, care sunt extrem de sensibile la eroziune. Culturile prășitoare, cum ar fi porumbul, cartofii sau grâul, sunt plantate pe pante fără măsuri de protecție, ceea ce favorizează spălarea solului și pierderea nutrienților, contribuind astfel la deteriorarea solului și la scăderea capacității de producție a acestuia. Este necesar ca aceste terenuri să fie gestionate cu precauție, prin implementarea unor practici de asolamente și prin aplicarea unor măsuri de protecție antierozională.

Poluarea cu substanțe chimice

Utilizarea excesivă și necontrolată a pesticidelor, fertilizanților chimici și altor produse de uz fitosanitar contribuie la contaminarea solurilor, reducând biodiversitatea și afectând structura acestora pe termen lung.

Eroziunea hidrică și vântul

Modificările climatice și gestionarea necorespunzătoare a apelor pot accelera procesele de eroziune, mai ales pe terenurile agricole malformate sau defrișate, expunând solul la riscuri mai mari de compactare și spălare a nutrienților.

În ansamblu, acești factori subliniază importanța unui management coerent și sustenabil al resurselor funciare, pentru a preveni pierderea fertilității solurilor și pentru a asigura o utilizare eficientă a terenurilor agricole pe termen lung. Implementarea unor politici de conservare, însoțite de educație și sensibilizare a fermierilor, este esențială pentru a preveni degradarea acestora.

Caracteristica calitativă a terenurilor

Tabelul 2

Nr. d/o	Denumirea unităților administrativ-teritoriale	Total terenuri agricole, (ha)	Din care supuse cercetărilor or pedologice, (ha)	Nota medie ponderată de bonitate, (puncte)	Terenuri erodate, ha			
					Total	inclusiv		
						Slab	Moderat	Puternic
I	2	3	4	5	6	7	8	9
1	r-ul Anenii Noi	58587	55291	59	3296	1345	1408	543
2	r-ul Basarabeasca	23183,50	21637	56	10054	5573	2980	1501
3	r-ul Briceni	62441,94	51143	70	11298	7945	2601	752
4	r-ul Cahul	115873,17	63768	58	52105	23827	17619	9760
	r-ul Cantemir	64960,50	62508	57	27042	14517	8906	3619
6	r-ul Călărași	40958,16	35049	50	23148	9922	8877	4400
7	r-ul Căușeni	97055,67	71765	62	25290	13293	7824	4173
8	r-ul Cimișlia	71804,67	68890	62	33749	20108	10080	3561
9	r-ul Criuleni	44300,00	27480	69	16820	11033	4643	1144
10	r-ul Dondușeni	53575,48	48943	78	12995	9013	3137	833
11	r-ul Drochia	60050,00	34221	73	25829	18879	5491	1267
12	r-ul Dubăsari	19067,00	14713	66	4354	2886	924	544
13	r-ul Edineț	74196,98	56864	72	17332	12732	3413	1187
14	r-ul Fălești	54169,74	22263	65	31906	18066	8445	5423
15	r-ul Florești	89297,36	83796	71	27979	19863	6000	2116
16	r-ul Glodeni	56353,12	34156	72	22197	15515	4897	1785
17	r-il Hîncești	88934,00	47932	58	41002	20137	13234	7628
18	r-ul Ialoveni	52886,32	51630	58	27710	13249	9647	4814
19	r-ul Leova	56401,00	28579	57	27822	14216	9195	4411
20	r-ul Nisporeni	39063,88	34652	54	17041	8189	6314	3441
21	r-ul Ocnița	45897,52	40201	71	8870	6051	2264	555
22	r-ul Orhei	62637,71	32203	63	30434	18491	8780	3162
23	r-ul Rezina	43199,10	41313	62	22404	13094	7000	2310
24	r-ul Rîșcani	68787,00	40626	70	28161	16259	8308	3595
25	r-ul Sîngerei	79661,21	75838	55	34056	16634	10329	6599
26	r-ul Soroca	63246,00	37668	71	25578	17790	5831	1957
27	r-ul Strășeni	34627,33	32240	55	16016	7831	5445	2740
28	r-ul Șoldănești	35338,80	20226	74	15112	9312	4558	1242
29	r-ul Ștefan-Vodă	78535,00	49363	62	29172	18560	7979	2417
30	r-ul Taraclia	55321,32	51594	60	16179	9836	4605	1316
31	r-ul Telenești	63051,22	58718	58	24874	13351	8171	3352
32	r-ul Ungheni	73728,84	68255	54	32184	13726	11229	7228
33	mun. Chișinău	25345,95	13409	64	11936	6780	3678	1478
34	mun. Bălți	4032,27	2618	65	623	541	46	36
35	mun. Bender	1812,09	1236	83	230	209	21	-
36	UTA Găgăuzia	138000,00	80663	56	57337	31132	19122	8742
37	UAT din stânga Nistrului	264231,80	238666	68	53939	37935	12439	3565
	Total	2360612,65	1800117	63	866074	497840	255440	113196

În anul 2024, Republica Moldova a intensificat eforturile de reabilitare a terenurilor degradate și de extindere a suprafețelor împădurite. În cadrul Programului Național de Împădurire, în anul 2024 au fost plantate și regenerare păduri pe o suprafață de peste 7.000 de hectare. Această inițiativă a implicat peste 15.000 de voluntari și silvicultori, care au

sădit 26,5 milioane de puieți, inclusiv specii precum stejar, frasin, salcâm, paltin, ulm, plop și glădiță.

Pentru a susține aceste eforturi, Republica Moldova a semnat un acord de finanțare cu Banca Europeană de Investiții, obținând un împrumut de 200 de milioane de euro. Fondurile sunt destinate extinderii pădurilor și reabilitării fâșiilor forestiere degradate pe o suprafață totală de 63.200 de hectare, ceea ce va contribui la reducerea emisiilor de dioxid de carbon cu aproximativ 12 milioane de tone în următorii 30 de ani.

În ceea ce privește fertilitatea solurilor, Guvernul a adoptat în decembrie 2024 o lege menită să încurajeze producția de fertilizanți din resurse locale, reducând astfel dependența de importuri. Această măsură sprijină utilizarea materiilor reciclate și organice pentru fabricarea îngrășămintelor, conform normelor Uniunii Europene, și promovează dezvoltarea economiei circulare.

Pentru combaterea degradării solurilor și îmbunătățirea managementului terenurilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a lansat un apel pentru granturi de până la 10.000 de dolari, destinat agricultorilor care implementează tehnologii durabile precum No-Till și Strip-Till, măsuri de protecție și ameliorare a solului, și sisteme moderne de irigare.

În ciuda acestor inițiative, provocările persistă în ceea ce privește pășunatul excesiv și degradarea pășunilor, precum și problemele legate de solonețizare și salinizare. Pentru a atenua deficitul de umiditate și a spori productivitatea solurilor în condițiile climatice aride, irigarea rămâne o soluție esențială, cu condiția utilizării apelor de calitate corespunzătoare și respectării stricte a normelor de irigare.

În prezentul context al anilor 2024-2025, se observă o situație alarmantă cu privire la terenurile afectate de contaminarea cu pesticide, fiind identificate aproximativ 1.600 de unități terenuri cu o suprafață totală de aproximativ 330 hectare. Conform evaluărilor recente, aceste terenuri au fost clasificate în cinci nivele de risc. Anumite zone din prima categorie, cu risc extrem (reprezentând aproximativ 5% din total), și din a doua categorie, cu risc ridicat (aproape 30% din total), necesită intervenții imediate pentru remediere. Experiența acumulată în cadrul unor proiecte pilot sugerează utilizarea sarcofagelor pentru izolare, ca metodă eficientă de gestionare a deșeurilor periculoase, un exemplu fiind construirea sarcofagului pentru deșeurile POP în apropierea localității Congaz (UTA Găgăuzia), aflat la o distanță de aproximativ 3 km de așezare. Volumul deșeurilor depozitate în această zonă este semnificativ: 1.014 m³ deșeuri de construcție dintr-un fost depozit de chimicale și 786 m³ de sol contaminat.

Pe lângă factorii chimici de poluare, o contribuție majoră la degradarea terenurilor agricole o constituie practica incendierii miriștilor și resturilor vegetale, deși acest fenomen este în continuă reducere. În perioada 1995-2000, aceste incendieri afectau zeci de mii de hectare, iar în prezent, datorită măsurilor proactive implementate de inspectoratele ecologice, suprafața incendiată a scăzut la aproximativ 456 hectare,

conform celor mai recente date. De asemenea, creșterea producției de peleți și brichete din biomasă a contribuit substanțial la reducerea numărului de incendii ale resturilor vegetale, având un impact pozitiv asupra stării ecologice a terenurilor.

Un aspect alarmant al controlului pentru protecția mediului constă în degradarea solurilor fertile, elemente fundamentale ale țării, supuse unui proces continuu de deteriorare din cauza factorilor naturali și antropici. Deși solurile rămân o resursă valoroasă, eficiența utilizării acestora este grav afectată de diverse probleme structurale și de gestionare, precum fragmentarea terenurilor agricole, deteriorarea sistemelor de protecție antierozională și insuficienta aplicare a măsurilor de conservare a solului. De asemenea, există o deficiență în utilizarea rațională a îngrășămintelor și o predominanță a cultivării pe pantele înclinate a culturilor prășitoare, ceea ce contribuie la accelerarea procesului de eroziune.

În anul precedent, au fost inspectați 824 de agenți economici, fiind identificate 235 de încălcări ale legislației ecologice și funciare. Acestea au dus la aplicarea unor sancțiuni în valoare de 474500 lei, iar valoarea totală a pagubelor recuperate a fost estimată la 7.528.770 lei. În paralel, au fost organizate 464 de comisii pentru selectarea terenurilor destinate diferitelor construcții, 69 de comisii de recepție a obiectelor în exploatare, și au fost examinate 40 de dosare cadastrale. Măsurile de protecție și restabilire a solurilor au fost promovate prin intermediul mass-media și al activităților educative.

Deși există progrese în domeniu, încă sunt frecvente nereguli, precum prelucrarea necorespunzătoare a solurilor în zonele de protecție ale râurilor Nistru, Răut, Bâc și altele, și utilizarea ilegală a terenurilor pentru construcții. De asemenea, se constată frecvent ocuparea abuzivă a terenurilor în raioanele Telenești, Taraclia și în alte regiuni, precum și cultivarea inadecvată a culturilor pe terenuri erodate sau cu înclinație mare, ceea ce duce la accentuarea procesului de eroziune și pierderea fertilității solurilor.

În ceea ce privește măsurile legislative, activitatea Inspectoratului pentru protecția mediului a fost intensificată prin elaborarea unor reglementări menite să combată arderea miriștilor și resturilor vegetale. De asemenea, s-au desfășurat activități de prevenire a incendiilor și de educare a agenților economici cu privire la riscurile de incendiere în perioada recoltării cerealelor. Măsurile de protecție a solurilor includ și dezvoltarea unor programe complexe de restabilire a fertilității acestora, prin aplicarea tehnologiilor moderne de conservare a solurilor, și prin implementarea unor măsuri agrotehnice și hidrotehnice pentru combaterea eroziunii.

Pentru consolidarea eficienței acestor măsuri, se impune implementarea unor strategii integrate în toate localitățile, vizând protecția și regenerarea solurilor, prin utilizarea rațională a terenurilor și prevenirea ocupării ilegale a acestora. Aceste programe ar trebui să includă, printre altele, aplicarea asolamentelor științifice, restaurarea terenurilor erodate și poluate, și promovarea unor culturi de protecție a solurilor, precum și reabilitarea fâșiilor forestiere antierozionale.

Degradarea resurselor funciare reprezintă o problemă complexă și urgentă, rezultată dintr-o combinație de factori naturali și antropogeni. Pătrunzând mai adânc în analiza acestor cauze, observăm că atât utilizarea incorectă a terenurilor, cât și gestionarea defectuoasă a acestora joacă un rol esențial în pierderea fertilității solului și a capacității de producție agricolă.

Fenomene precum parcelarea excesivă a terenurilor, lipsa unor măsuri antierozionale adecvate și utilizarea insuficientă a îngrășămintelor organice subminează sănătatea solurilor. Practicile agricole necorespunzătoare, în special pe terenuri cu pante înclinate, accentuează riscurile de eroziune, în timp ce absența asolamentelor și cultivarea excesivă a culturilor prășitoare agravează procesul de epuizare a resurselor naturale. De asemenea, utilizarea abuzivă a pesticidelor și fertilizanților chimici, poluarea cu substanțe toxice și construirea ilegală pe terenuri agricole contribuie la pierderea echilibrului ecologic al solurilor.

Însă nu toate este pierdut, deoarece există soluții viabile care pot transforma acest proces de degradare într-o oportunitate de regenerare și conservare a solurilor. Implementarea unor politici coerente de protecție a mediului, gestionarea durabilă a terenurilor, aplicarea măsurilor antierozionale și promovarea utilizării îngrășămintelor organice sunt esențiale pentru menținerea fertilității pe termen lung. De asemenea, educația și sensibilizarea fermierilor și autorităților, precum și integrarea unor tehnologii moderne de conservare a solurilor, pot ajuta la prevenirea și chiar la recuperarea terenurilor afectate de poluare și eroziune.

Astfel, protejarea solurilor nu este doar o chestiune de eficiență agricolă, ci și de responsabilitate ecologică și economică, având un impact direct asupra sustenabilității pe termen lung a resurselor naturale și a producției alimentare. Colaborarea între autoritățile de mediu, cercetători și fermieri este fundamentală pentru a crea un cadru favorabil dezvoltării unor practici agricole sustenabile, care să prevină degradarea continuă a solurilor și să le redea vitalitatea.

V. PROTECȚIA FLOREI: FOND FORESTIER; SPAȚII VERZI, STAREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE STAT

Daniel ZUGRAVU,
*Șef adjunct, Inspectoratul
pentru Protecția Mediului*

Marin BULICANU,
*Inspector principal, Direcția control fond forestier,
arii naturale protejate și spații verzi*

Alexandru JAMAN,
*Șef, Direcția control fond forestier,
arii naturale protejate și spații verzi*

Actele normative în domeniu:

- Codul silvic nr.887 al RM din 21.06.1996;
- Codul contravențional al RM nr. 218 din 24.10.2008;
- Codul funciar al RM nr.828-XII din 25.12.1991;
- Legea nr.1515-XII din 16.05.1993 privind protecția mediului înconjurător;
- Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591-XIV din 23.09.1999.
- Legea regnului vegetal. nr.239-XVI din 08.11.2007
- Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat. nr.1538-XIII din 25.02.1998.
- Legea nr. 105 din 02.06.2005 cu privire la grădinile botanice.
- Legea nr. 272 din 23.12.2011 apelor;
- Legea pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate nr.1041-XIV din 15.06.2000.
- Legea culturilor nucifere nr. 658-XIV din 29.10.1999.
- Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat;
- Legea nr. 1102 din 06.02.1997 cu privire la resursele naturale;
- Legea nr. 325 din 15.12.2005 cu privire la Cartea Roșie;
- Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător;
- Hotărârea Guvernului nr. 740 din 17.06.2003 pentru aprobarea actelor normative vizând gestionarea gospodăriei silvice;
- Hotărârea Guvernului nr. 27 din 19.01.2004 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afarafondului forestier.

Flora

Flora Republicii Moldova, variată și bogată, cuprinde peste 5,5 mii specii de plante sălbatice. Diversitatea botanică a țării este condiționată de poziția geografică, de caracteristicile sale topografice și de climă. La nivel de landșaft, teritoriul ei este situat în trei zone naturale: pădure, silvo-stepă și stepă.

Ecosistemele forestiere ale țării conțin 45 specii băștinașe de arbori, 81 specii băștinașe de arbuști și 3 specii native de liane arboricole. Printre cele mai răspândite specii native de plante lemnoase care se întâlnesc în pădurile noastre sînt stejarul comun (*Quercus robur*), gorunul (*Quercus petraea*), stejarul pufos (*Quercus pubescens*), frasinul european (*Fraxinus excelsior*), carpenul european (*Carpinus betulus*), ulmul comun (*Ulmus laevis*), arțarul sicomor (*Acer pseudoplatanus*), teiul comun (*Tilia cordata*), mesteacănul european (*Betula pendula*) și fagul european (*Fagus sylvatica*).

Pădurea a fost sursa de inspirație, materie și energie în viața oamenilor de-a lungul istoriei. După oceane, pădurile stochează cea mai mare parte a dioxidului de carbon.

Actualmente vegetația forestieră este repartizată neuniform și fragmentată puternic, iar Podișul Central Moldovenesc, cu cea mai mare altitudine (maximum 429 m), are cele mai însemnate suprafețe de păduri – Codrii. Majoritatea vegetației forestiere este inclusă și gestionată în cadrul fondului forestier național, pe când vegetația din afara acestuia este preponderent reprezentată prin perdele forestiere de protecție, spații verzi sau vegetație forestieră spontană de pe terenurile agricole (deseori abandonate) sau alte proprietăți funciare.

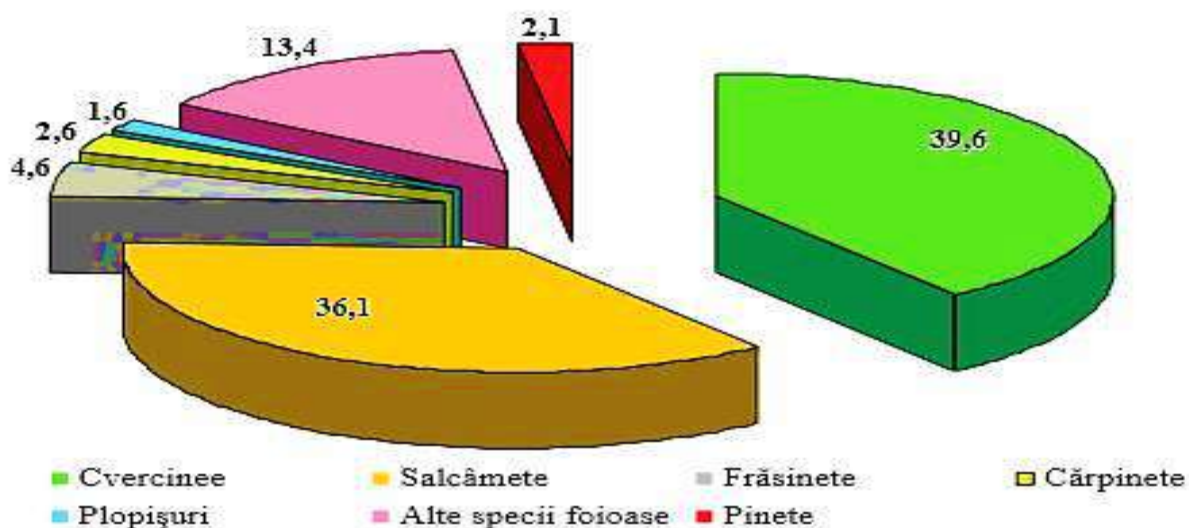
Actualmente, fondul forestier național constituie 12,7% din teritoriul țării (**Tabelul I**). Majoritatea terenurilor acoperite cu păduri (87,2%) se află în proprietatea statului, restul fiind deținute de primării (12,2%) și doar 0,6% - de proprietari privați. Deși are o participare relativ nesemnificativă, fondul forestier, proprietate privată, este în continuă creștere.

Structura fondului forestier național conform Cadastrului funciar general

Tabelul 1

Nr. d/o	Categoriile de deținători	Suprafața totală/ponderea, mii ha/%	Suprafața acoperită cu păduri/ponderea, mii ha/%
1.	Fondul forestier proprietate publică a statului	362,0/86,4	326,4/87,2
2.	Fondul forestier proprietate publică a unităților administrative-teritoriale	54,5/13,0	45,7/12,2
3.	Fondul forestier proprietate privată	2,6/0,6	2,4/0,6
Total		419,1/100	374,5/100

Compoziția pădurilor Republicii Moldova este predominată de specii de foioase (97,8%), inclusiv cvercinee -39,6%, frăsinete - 4,6%, cărpinete - 2,6%, salcâmete - 36,1%, plopișuri - 1,6% etc., rășinoasele fiind prezentate doar în proporție de 2,2% (**Figura 1**).

Cvercineele sunt cele mai valoroase arborete ale fondului forestier. Din suprafața totală a acestora - circa 27% provin din sămânță și 73% din lăstari. Această repartiție influențează și productivitatea cvercineelor, din care circa 43% sunt de productivitate superioară și 57% de productivitate inferioară.

Volumul total al masei lemnoase pe picior din pădurile Moldovei constituie circa 46 milioane metri cubi, la un hectar revenind în mediu 124 metri cubi. Creșterea medie a pădurilor constituie 3,3 metri cubi/an/hectar, iar creșterea medie totală constituie circa 1236 mii metri cubi/an. Clasa medie de producție constituie 2,3. Structura pe vârste la toate speciile forestiere este dezechilibrată, îndeosebi cele de productivitate inferioară.

Pădurile din Republica Moldova sunt împărțite în cinci categorii funcționale, conform cadrului normativ-legal:

1. păduri cu funcții de protecție a apelor (1.6%);
2. păduri cu funcții de protecție a terenurilor și a solurilor (7.9%);
3. păduri cu funcții de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători (47.4%);
4. păduri cu funcții de recreere (26.4%);
5. păduri cu funcții de interes științific și ocrotire a genofondului și ecofondului forestier (16.7%).

Ecosistemele forestiere asigură habitate pentru o mare parte a biodiversității, care acoperă nevoile sociale (securitatea alimentară, nutrițională, energetică etc.) și susțin sănătatea omului.

Moldova se confruntă cu o insuficiență de resurse forestiere, mai ales în ceea ce privește lemnul ca sursă importantă pentru încălzire și pentru pregătirea hranei (îndeosebi în zonele cu deficit de păduri). Această situație devine tot mai pronunțată odată cu intensificarea fenomenelor climatice sau în perioade de criză (energetice, economice). Fluctuațiile prețurilor la sursele de energie accelerează și mai mult presiunea asupra pădurilor, care devin și mai vulnerabile la acțiunile abuzive și nesustenabile. Acest fenomen pune în pericol potențialul pădurilor de a sechestra gazele cu efect de seră (în continuare – GES) (preponderent CO₂) și reduce din contribuția acestora la reducerea efectelor climatice nefavorabile.

Mărirea suprafețelor acoperite cu păduri a fost mereu în vizorul autorităților silvice, iar creșterea interesului față de produsele lemnoase și schimbările de mediu (climaterice, ecologice) au stat la baza inițierii unei acțiuni de interes național. Reziliența comunităților, în special la secete sau la temperaturile ridicate, prin resurse forestiere asigurate, cantitativ și calitativ, reprezintă calea de adaptare la schimbările climatice. Populația țării (inclusiv diaspora și agenții economici) este cea care a susținut apelul de creștere a suprafeței pădurilor, fiind beneficiarul acestei acțiuni.

În 2021, la inițiativa Președinției Republicii Moldova și a autorităților de mediu/silvice, cu sprijinul societății civile, a fost lansat un apel național de înverzire a peisajelor prin extinderea pădurilor. La ședința comună din 3 decembrie 2021, care a avut loc în Rezervația Naturală „Codrii”, cu participarea extinsă a celor interesați (conducerea de vârf a țării, Ministerul Mediului, Agenția „Moldsilva”, experți, membri ai organizațiilor neguvernamentale) și a reprezentanților instituțiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, a fost prezentată viziunea și necesitatea unei acțiuni urgente de împădurire.

Programul național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 (în continuare – PNERP) a fost conceptualizat pentru a atinge aceste scopuri și a face față provocărilor social-economice, ecologice și climatice. Acesta se încadrează în angajamentele și tendințele globale legate de păduri și utilizarea.

Luând în considerare specificul domeniului forestier, precum și obiectivele stabilite, PNERP-ul nu poate fi realizat într-o perioadă de timp medie (3-5 ani). Realizarea obiectivelor stabilite pentru sectorul forestier în Strategia „Moldova Europeană 2030” și Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” necesită o perioadă de minimum 10 ani.

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor – reduceri de emisii în volum de circa 1272 kt CO₂/an sau o creștere cu circa 56% a capacităților curente; reconstrucția/reabilitarea a 35 mii ha păduri necorespunzătoare și vulnerabile la schimbările climatice; plantarea culturilor silvice noi (100 mii ha, inclusiv 15 mii ha în fâșiile riverane) adaptate climatic; adaptarea domeniului de producere a materialului forestier semincer și săditor la evoluția schimbărilor climatice etc.

Gradul redus de împădurire este rezultatul activității umane, deși activitățile de extindere a pădurilor au fost mereu în vizorul autorităților. De-a lungul istoriei, teritoriul dintre Prut și Nistru a trecut prin perioade mai dificile (războaie, foame, extinderea agriculturii sovietice, tăierile în masă din perioadele de tranziție), ceea ce plasează în prezent Moldova printre țările cu cea mai mică rată de împădurire din Europa (media europeană reprezintă 29%, iar țările UE – 37,7%).

Pădurile gestionate de Agenția „Moldsilva” sunt acoperite în proporție de 100% cu amenajamente silvice (instrumente de planificare tehnico-economică, cu implicații sociale și de mediu), în timp ce pădurile din fondul forestier gestionat de alți deținători (autoritățile administrației publice locale, persoane fizice sau juridice) ce dispun de amenajamente silvice reprezintă doar 24%. Multe suprafețe din Fondul forestier național sunt caracterizate prin indicatori nefavorabili și ecosisteme destul de degradate ca urmare a activităților anterioare nesustenabile. Prin prisma dezvoltării durabile, există suprafețe extinse ce pot fi catalogate ca instabile și slab productive.

Un fenomen alarmant privind schimbările climatice, sesizat de savanți, este deșertificarea – procesul de aridizare a climei și degradare a terenurilor care determină potențialul biologic al solului, creându-se astfel premise pentru apariția condițiilor de deșert.

Impactul împăduririi fâșiilor riverane se va resimți prin: reducerea scurgerilor de suprafață, sporirea infiltrării acestora în sol, contribuția la creșterea umidității în zonele riverane și umede (în special în perioada de vară), precum și sporirea resurselor de umiditate în sol. Pădurile noi vor contribui la reglarea debitelor râurilor, minimizând riscurile legate de lipsa apei în terenurile agricole limitrofe.

Pe parcursul anului 2024 de către entitățile silvice subordonate Agenției ”Moldsilva” în cadrul PNERP-ului au fost împădurite 4292 ha. (**Tabelul 2**)

Tabelul 2

Entitatea silvică	ÎS Bălți	ÎS Călărași	ÎS Chișinău	ÎSC Cimișlia	ÎS Comrat	ÎS Edineț	ÎS Glodeni	ÎS Hîncești silva	ÎS.Iargara	Î.S.Nisporeni Silva	ÎS Orhei	ÎS Silva Centru	ÎSC Sil-Răzeni	ÎS Silva Sud	ÎS Soroca	ÎSC Strașeni	ÎS Șoldănești	ÎS Telenești	ÎS Tighina	RN Pădurea Domn	RN Codrii	RN Plaiul Fagului	RN Prutul de Jos
Suprafața împădurită, ha	146	268	200	129	192	384	181	427	184	171	301	159	89	316	216	156	124	131	287	72	65	73	21

Totodată, de către entitățile silvice ale Agenției „Moldsilva” s-au efectuat următoarele lucrări:

- la compartimentul ”Regenerarea pădurii”,
 - plantarea în fondul forestier pe o suprafață de 1263, față de 1155 ha în anul 2023;
 - ajutorarea regenerării naturale pe o suprafață de 1855ha, față de 1794 ha în anul 2023;
 - regenerarea naturală pe o suprafață de 226 ha, față de 275 ha în anul 2023;
 - fâșii forestiere de protecție pe o suprafață de 189 ha, față de 20 ha în anul 2023;
 - plantarea arborilor și arbuștilor în cadrul PNERP-ului – 20 148 000 bucăți.
- la compartimentul ”Lucrări silvice”,
 - tăieri de produse principale pe o suprafață totală de 4314 ha, cu obținerea unui volum total brut de 300128 m³ masă lemnoasă;
 - tăieri de produse secundare pe o suprafață totală de 16663 ha, cu obținerea unui volum total brut de 231518 m³ masă lemnoasă;
 - tăieri diverse pe o suprafață totală de 784,8 ha, cu obținerea unui volum total brut de 7346 m³ masă lemnoasă;

În cadrul Acțiunii de înverzire a Plaiului „Un arbore pentru dănuirea noastră”, pe întreg teritoriul republicii au fost întreprinse un șir de măsuri de plantare a arborilor și

arbuștilor pe terenurile spațiilor verzi, fondului apelor și pe terenurile degradate ale unităților teritorial administrative.

Controlul de stat privind protecția mediului

Inspectoratul pentru Protecția Mediului este împuternicit prin prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 548/2018, să efectueze supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale și să-și realizeze funcțiile în mai multe domenii, inclusiv - protecția florei, faunei și ariilor naturale protejate.

Controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondului forestier este exercitat de guvern și organele de stat pentru protecția mediului înconjurător în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 2 al Codului silvic.

Rezultatele controlului stat privind protecția mediului la compartimentul „Floră” sunt prezentate în tabelul nr.3.

Rezultatele controlului stat privind protecția mediului la compartimentul "Floră"

Tabelul 3

Nr.	Încălcări depistate și măsurile întreprinse	Unitatea de măsură	Total	Inclusiv pe beneficiari						
				Agenția Moldsilva	Primăriile			Ministerul Infrastructurii	Alți deținători	
					Spații verzi	Păduri	Fâșii forestiere		Păduri	Fâșii forestiere
1.	Contravenții	Caz	1564	602	215	100	502	62	9	74
2.	Art. 95 alin. (1)	Caz	62	25	2	5	25	1	0	4
	Amenzi aplicate	Lei	50300	22750	1500	4000	18300	500	0	3250
	Amenzi încasate	Lei	24650	10875	750	2000	9150	250	0	1625
2.1	Art. 95 alin. (2)	Caz	111	45	2	4	43	3	2	12
	Amenzi aplicate	Lei	109000	48400	1500	3750	40400	2250	1500	11200
	Amenzi încasate	Lei	52875	22950	750	1875	19825	1125	750	5600
2.1	Art. 120	Caz	4	2	0	1	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	19500	12500	0	4500	2500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	9750	6250	0	2250	1250	0	0	0
	Acțiuni înapătate (prejudiciul cauzat)	Lei	14040	0	0	13824	216	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	14040	0	0	13824	216	0	0	0
	Art. 121	Caz	1	0	0	0	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	2500	0	0	0	2500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	1250	0	0	0	1250	0	0	0

	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Art. 122 alin. (1)	Caz	755	257	40	43	347	42	3	23
	Amenzi aplicate	Lei	2376250	884250	118500	133000	1045500	126000	0	69000
	Amenzi încasate	Lei	1077825	420625	54500	56250	440750	68750	0	36950
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	716399	241360	104964	39966	279410	34046	0	16652
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	476990	156840	22143	35798	216570	28986	0	16652
	- arbori tăiați	Ex.	7716	3018	70	1023	3110	325	0	170
	- arbori vătămați	Ex.	508	217	15	0	96	125	0	55
	b) volumul masei lemnoase	m ³	1290	531	21	93	541	89	0	15
2.2.1	Art. 122 alin. (2)	Caz	109	1	102	2	2	0	1	1
	Amenzi aplicate	Lei	429550	2500	384250	5000	12500	0	10300	15000
	Amenzi încasate	Lei	188775	1250	168625	0	6250	0	5150	7500
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	439414	5379	394536	0	2386	0	18912	18201
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	264160	5379	219282	0	2386	0	18912	18201
	- arbor tăiați	Ex.	317	7	226	0	32	0	1	51
	- arbor vătămați	Ex.	69	0	67	0	2	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	84	4	78	0	1	0	1	0
2.2.2	Art. 122 alin. (2) prim	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0

	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	- arbori vătămați pînă la 1/3	Ex.	0	0	0	0	0	0	0	0
	- arbori vătămați mai mult de 1/3	Ex.	0	0	0	0	0	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3	Art. 122 alin. (3)	Caz	18	9	2	2	1	4	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	74500	46500	7000	6000	3000	12000	0	0
	Amenzi încasate	Lei	37250	23250	3500	3000	1500	6000	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	47189	38480	2016	3953	1039	1701	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	43311	38480	2016	76	1039	1701	0	0
	- arbori tăiați	Ex.	1169	1036	0	101	20	12	0	0
	- arbori vătămați	Ex.	8	0	8	0	0	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	142	123	0	5	1	14	0	0
2.2.4	Art. 122 alin. (4)	Caz	7	3	0	0	2	2	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	55000	25000	0	0	15000	15000	0	0
	Amenzi încasate	Lei	23750	12500	0	0	3750	7500	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	2141	0	0	0	43	2098	0	0

	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	2098	0	0	0	0	2098	0	0
	- arbori tăiați	Ex.	62	0	0	0	1	61	0	0
	- arbori vătămați	Ex.	1	0	0	0	1	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	5	0	0	0	0	5	0	0
2.3	Art. 182	Caz	15	0	14	0	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	87000	0	85500	0	1500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	43500	0	42750	0	750	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	64287	0	64287	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	57567	0	57567	0	0	0	0	0
	- arbori tăiați	Ex.	27	0	27	0	0	0	0	0
	- arbori vătămați	Ex.	54	0	54	0	0	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	5	0	5	0	0	0	0	0
2.4	Art. 123	Caz	1	1	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	2500	2500	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	1250	1250	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5	Art. 124	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0

	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.6	Art. 125	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.7	Art. 126	Caz	4	0	4	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	7600	0	3600	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	3800	0	1800	0	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	1773	0	1215	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	1773	0	1215	0	0	0	0	0
	Art. 126²	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Art. 126³	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.8	Art. 127 alin. (1)	Caz	99	57	2	25	13	1	1	0
	Amenzi aplicate	Lei	25000	14650	4000	6350	3400	300	300	0
	Amenzi încasate	Lei	12550	7375	2000	3275	1600	150	150	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	79181	50334	558	15383	10638	2106	720	0

	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	57480	31812	558	12204	10638	2106	720	0
2.8.1	Art. 127 alin. (2)	Caz	7	5	0	2	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	17200	16600	0	600	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	8450	8150	0	300	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	486	216	0	270	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	324	216	0	108	0	0	0	0
2.9	Art. 130	Caz	3	3	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	900	900	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	450	450	0	0	0	0	0	0
2.10	Art. 132	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.11	Art. 133	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.12	Art. 134	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13	Art. 134 prim	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0

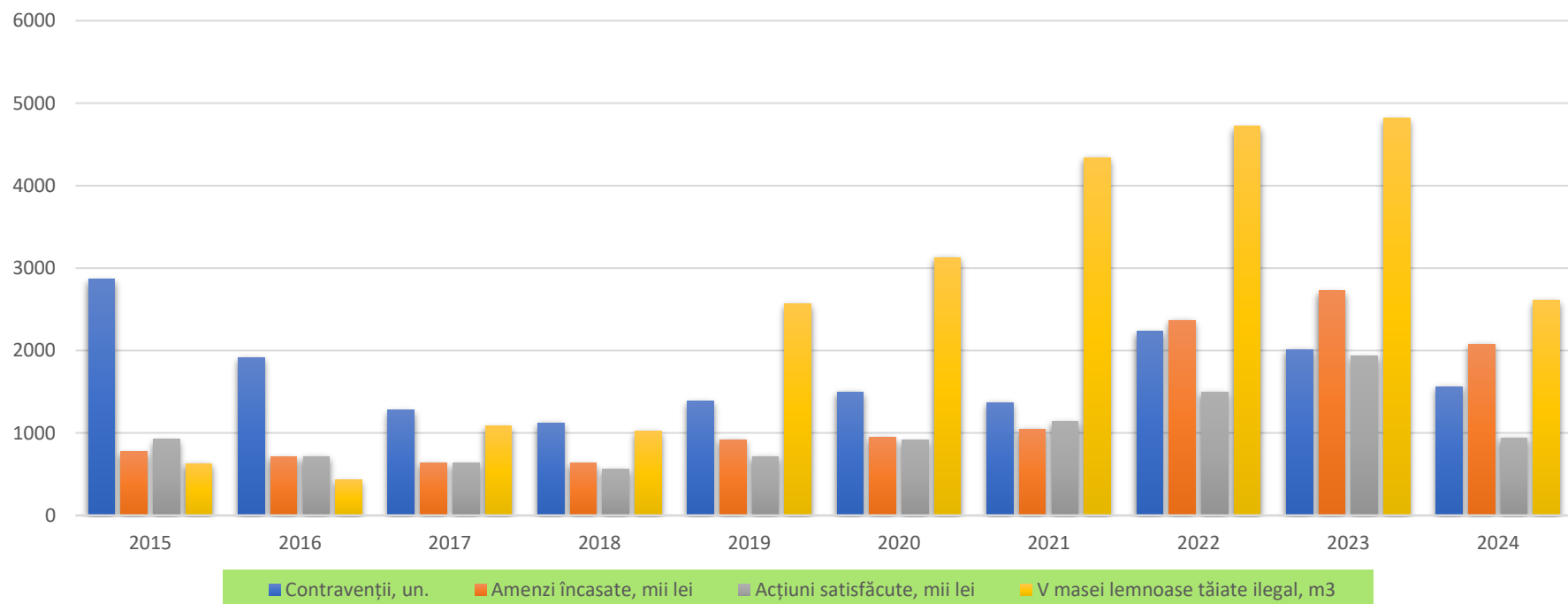
2.13.1	Art. 134 alin. (1)	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13.2	Art. 134 alin. (2)	Caz	1	0	1	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	1050	0	1050	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	525	0	525	0	0	0	0	0
2.14	Art. 135	Caz	10	4	4	0	2	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	1850	600	750	0	500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	925	300	375	0	250	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	1974	86	1600	0	288	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	1974	86	1600	0	288	0	0	0
2.15	Art. 136	Caz	16	10	2	3	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	20000	12500	3000	3500	1000	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	10500	6750	1500	1750	500	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	1037	692	0	346	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	1037	692	0	346	0	0	0	0
2.16	Art. 137 alin. (1)	Caz	60	24	32	3	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	80500	33500	42500	3000	1500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	40500	15500	22750	1500	750	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0

	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.16.1	Art. 137 alin. (2)	Caz	3	1	1	0	1	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	10500	4000	4000	0	2500	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	5250	2000	2000	0	1250	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	200	0	200	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	200	0	200	0	0	0	0	0
2.17	Art. 140 alin. (1)	Caz	3	3	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	9000	9000	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	4500	4500	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	20475	20475	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	13650	13650	0	0	0	0	0	0
2.17.1	Art. 140 alin. (2)	Caz	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
2.18	Art. 141 alin. (1)	Caz	3	3	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	7500	7500	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	3750	3750	0	0	0	0	0	0

2.18.1	Art. 141 alin. (2)	Caz	9	9	0	0	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	19000	19000	0	0	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	10125	10125	0	0	0	0	0	0
2.18.2	Art. 141 alin. (3)	Caz	2	0	1	1	0	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	12500	0	2500	10000	0	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	6250	0	1250	5000	0	0	0	0
2.19	Art. 142 alin. (1)	Caz	63	36	6	2	13	2	1	3
	Amenzi aplicate	Lei	326250	229000	22500	12500	35750	15000	4000	7500
	Amenzi încasate	Lei	154375	116500	8750	6250	14125	5000	0	3750
2.19.1	Art. 142 alin. (2)	Caz	181	89	3	7	43	7	1	31
	Amenzi aplicate	Lei	565650	270400	7500	15000	124000	20500	2500	125750
	Amenzi încasate	Lei	269075	140200	3750	5000	53250	7750	1250	57875
2.19.2	Art. 142 alin. (3)	Caz	17	15	0	0	2	0	0	0
	Amenzi aplicate	Lei	170000	150000	0	0	20000	0	0	0
	Amenzi încasate	Lei	82500	72500	0	0	10000	0	0	0
3.0	Materiale înaintate Procuraturii, inclusiv de ordin penal	Caz	11	2	3	4	1	0	0	1
	- arbori tăiați	Ex.	923	58	68	454	195	0	0	148
	- arbori vătămați	Ex.	0	0	0	0	0	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	305	28	41	152	43	0	0	41
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	514905	20802	214039	147973	68140	0	0	63951

	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	0	0	0	0	0	0	0	0
4.0	Materiale înaintate MAI, inclusiv de ordin penal	Caz.	148	3	6	48	82	7	0	2
	- arbori tăiați	Ex.	7338	36	59	2808	3347	1076	0	12
	- arbori vătămați	Ex.	34	0	34	0	0	0	0	0
	b) volumul masei lemnoase	m ³	780	4	30	303	394	48	0	2
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	1102012	407094	287508	92134	257198	56721	0	1357
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	6585	0	0	961	2625	3000	0	0
5.0	Total:									
	- Amenzi aplicate	Lei	4480600	1812050	689650	207200	1329850	191550	18600	231700
	- Amenzi încasate	Lei	2074400	887050	315575	88450	566200	96525	7300	113300
	Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	2292913	543557	969759	273882	339949	62626	19632	83509
	Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	941189	247154	304581	63316	233762	37891	19632	34853
	a) arbori:	Nr.	18226	4372	628	4386	6804	1599	1	436
	- tăiați	Ex.	17552	4155	450	4386	6705	1474	1	381
	- vătămați	Ex.	674	217	178	0	99	125	0	55
	b) volumul masei lemnoase	m ³	2611	690	175	552	980	155	1	58

Indicatori ai controlului la compartimentul Flora în perioada anilor 2015-2024

Indicatori/ani	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Contravenții, un.	2867	1916	1275	1120	1365	1497	1367	2233	2012	1564
Amenzi încasate, lei	772110	707666	641705	633525	918100	951225	1048740	2366775	2725550	2074400
Acțiuni satisfăcute, lei	924714	714961	633014	558084	716159	912449	1140354	1496081	1930644	941190
Arbori tăiați ilegal, un.	2606	4760	5676	4590	12743	13166	12735	32314	32866	17550
V masei lemnoase, m3	630	431	1084	1022	2568	3129	4340	4720	4815	2611

Fondul ariilor naturale protejate de stat

Suprafața ariilor naturale protejate de stat constituie 66995 ha sau 4,65% din teritoriul țării și cuprinde 387 obiecte, inclusiv 294 arbori seculari. După acest indice Republica Moldova este situată pe unul dintre ultimele locuri din Europa.

Din punct de vedere științific s-a stabilit că, extinderea la scară națională a rețelei de arii naturale protejate până la 10% din teritoriu poate asigura protecția a cca 50% din totalul de specii care reflectă diversitatea taxonomică a structurii sistemelor biologice.

Acestea fac parte din prima categorie ale Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii și au cel mai strict regim de protecție. Rezervațiile științifice au menirea de a proteja ecosistemele naturale cu toate componentele mediului din cadrul lor, care includ specii de arbori, arbuști și alte specii de plante, la fel și specii de mușchi, licheni, ciuperci și întregul complex faunistic. Prin valoarea naturală și gradul redus al intervenției umane, ariile protejate devin cele mai bune modele pentru sistemele ecologice naturale. Exploatarea incorectă a mediului a făcut ca multe dintre componentele naturii să-și piardă aspectul, calitățile și structura de altădată, de aceea, a fost necesară implementarea conceptului de dezvoltare durabilă.

Republica Moldova se bucură de o mare diversitate a peisajelor și aspectului geomorfologic, iar pentru a-și păstra bogățiile naturale a delimitat diverse teritorii care au statut special de protecție.

Conservarea biodiversității în ariile naturale protejate în Republica Moldova este reglementată de Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr.1538-XIII din 25.02.98, care stabilește bazele juridice ale creării și funcționării fondului ariilor naturale protejate, principiile, mecanisme și modul lui de conservare, precum și atribuțiile autorităților

publice centrale și locale, ale organizațiilor neguvernamentale și ale cetățenilor în acest domeniu.

Conform legii nominalizate supra, fondul ariilor naturale protejate de stat include obiectele și complexele naturale cu valoare primordială incontestabilă pentru conservarea biodiversității și habitatelor naturale, pentru studierea proceselor naturale, restabilirea echilibrului ecologic și pentru educația ecologică a populației.

Prin crearea fondului ariilor protejate se urmărește protecția și conservarea obiectelor și complexelor naturale pentru generația actuală și generațiile viitoare, ce presupune o corelare efectivă a măsurilor organizatorice, economice, educaționale cu potențiale activități antropogene, asigurată de norme juridice.

Astfel, legea prevede expres atragerea la răspundere a persoanelor fizice și juridice care au cauzat prejudicii ariilor protejate. Întru diminuarea presiunii economice, care persistă, obiectele și complexele din fondul ariilor protejate sunt declarate proprietate publică, cu excepția terenurilor private incluse în fond, dar luate sub protecția statului..

Terenurile obiectelor și complexelor din fond – proprietate publică, nu pot fi privatizate și nici arendate, iar deținătorii lor sunt obligați să asigure finanțarea întreținerii.

Din cauza degradării componentelor naturii a devenit necesar să se ia măsuri de protecție a mediului, ca societatea umană să folosească resursele naturale fără a aduce daune mediului ambiant.

Rezervațiile științifice reprezintă cele mai importante arii naturale protejate, care sunt destinate în mod prioritar protecției mediului (Tabelul 4).

Tabelul 4

Nr. crt.	Denumirea	Suprafața (ha)	Amplasamentul	Deținătorii de terenuri
1	2	3	4	5
1	Codru	5177	Raionul Strășeni, satul Lozova	Autoritatea centrală pentru mediu
2	Iagorlic	836	Raionul Dubăsari, satul Goian	Autoritatea centrală pentru mediu
3	Prutul de Jos	1691	Raionul Vulcănești, satul Slobozia Mare	Autoritatea centrală pentru mediu
4	Plaiul Fagulii	5642	Raionul Ungheni, satul Rădenii Vechi	Autoritatea centrală pentru mediu
5	Pădurea Domnească	6032	Raioanele Glodeni și Fălești	Autoritatea centrală pentru mediu
TOTAL		19378		

Ponderea relativă redusă a ariilor naturale protejate de stat în raport cu teritoriul Țării și caracterul izolat al amplasării obiectelor de protecție teritorială nu asigură o conservare efectivă a diversității biologice conform cerințelor stipulate în convențiile internaționale din domeniu. Aceasta situație se agravează și prin nerespectarea regimului de protecție pe unele suprafețe din cadrul fondului ariilor naturale protejate de stat, prin lacunele cadrului instituțional, nivelul insuficient al calificării cadrelor și al responsabilității autorităților locale.

Toți acești factori pot avea un impact negativ de proporții asupra stabilității ecologice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Bibliografie:

1. Legea nr.1538 din 25.02.1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.
2. Hotărârea Guvernului nr.55 din 17.02.2023 cu privire la aprobarea Programului național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia pe perioada 2023-2027.
3. <https://moldova.md/ro/content/geografie>.
4. <https://www.moldsilva.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=180&t=/Fondul-forestier-national/Resursele-forestiere>.
5. <https://ecopresa.md/padurile-fondul-forestier-moldova/>
6. Rapoartele anuale din perioada anilor 2015-2023.
7. Procesarea datelor din rapoartele anuale la compartimentul "Floră" prezentate de către subdiviziunile Inspectoratului.
8. Scrisoarea Agenției "Moldsilva" nr. AM 02/05-480 din 12.03.2025.

- Codul silvic nr.887 al RM din 21.06.1996;
- Codul contravențional al RM nr. 218 din 24.10.2008;
- Codul funciar al RM nr.828-XII din 25.12.1991;
- Legea nr.1515-XII din 16.05.1993 privind protecția mediului înconjurător;
- Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591-XIV din 23.09.1999.
- Legea regnului vegetal. nr.239-XVI din 08.11.2007
- Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat. nr.1538-XIII din 25.02.1998.
- Legea nr. 105 din 02.06.2005 cu privire la grădinile botanice.
- Legea nr. 272 din 23.12.2011 apelor;
- Legea pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate nr.1041-XIV din 15.06.2000.
- Legea culturilor nucifere nr. 658-XIV din 29.10.1999.
- Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat;
- Legea nr. 1102 din 06.02.1997 cu privire la resursele naturale;
- Legea nr. 325 din 15.12.2005 cu privire la Cartea Roșie;
- Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreținător;
- Hotărârea Guvernului nr. 740 din 17.06.2003 pentru aprobarea actelor normative vizând gestionarea gospodăriei silvice;
- Hotărârea Guvernului nr. 27 din 19.01.2004 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afarafondului forestier.

VI. PROTECȚIA FAUNEI: RESURSE CINEGETICE ȘI PISCICOLE, STAREA ȘI CONTROLUL PRIVIND UTILIZAREA RAȚIONALĂ A ACESTORA

Daniel ZUGRAVU,

Șef adjunct, Inspectoratul pentru Protecția Mediului

Ion BOTNARIUC,

Șef adjunct, Direcția control resurse cinegetice și piscicole

Direcția control resurse cinegetice și piscicole - subdiviziune a Inspectoratului pentru Protecția Mediului efectuează controlul privind respectarea legislației de mediu la capitolul protecția și folosirea rațională a resurselor cinegetice din fondul cinegetic național și a resurselor piscicole din bazinele acvatice naturale.

Actele legislative de bază în domeniu:

Codul Contravențional nr.218 din 24.10.2008.

Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515 din 16.06.1993.

Legea regnului animal nr. 439 din 27.04.1995.

Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă nr. 440 din 27.04.1995.

Legea vânătorii și protecția fondului cinegetic, nr. 55 din 34.11.2024.

Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149 din 08.06.2006.

Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538 din 25.02.1998.

Hotărâri de Guvern și alte acte normative din domeniul de activitate.

Fauna

Lumea animală a Republicii Moldova cuprinde aproximativ șaptesprezece mii de specii animale dintre care aproximativ șaisprezece mii cinci sute sunt nevertebrate și patru sute șaiszeci vertebrate. Fauna vertebratelor include șaptezeci și două specii de mamifere, răspândite pe teritoriul republicii, animale superioare din clasa principală a vertebratelor terestre, care se disting prin diversitatea lor, determinată de poziția geografică a teritoriului situat la interferența a trei zone biogeografice.

Două sute optzeci și una specii de păsări populează toate ecosistemele silvice, acva-palustre, de stepă, cât și agrocenozele și localitățile. Paisprezece specii de reptile populează ecosistemele silvice, pietrofite și oazele biocenotice. Paisprezece specii de amfibieni și optzeci și două specii de pești le putem întâlni în bazinele acvatice naturale.

Ediția a treia a Cărții Roșii include treizeci specii de mamifere, dintre care șaisprezece specii de lilieci, șaiszeci și două specii de păsări: cincisprezece specii răpitoare, nouă specii de reptile, nouă specii de amfibieni, douăzeci și trei specii de pești, o specie de chișcar, optzeci specii de insecte, o specie de crustacee și trei specii de moluște.

Starea fondului cinegetic în Republica Moldova pentru anul 2024 și trendul evoluției în următorii ani

Coautor: Coordonatorul Grupului Interdepartamental de Cinegetică, doctor-conferențiar A. Savin

Condițiile climaterice în condițiile *ecosistemelor agrare* din iarna precedentă, presiunea prădătorilor, impactul parazitar și cel antropic au provocat pierderi în populația *iepurelui de câmp*, în perioada post-reproductivă, de 33% din efectivul de toamnă a anului 2023. Astfel efectivul de reproducere - circa 158 mii sp., cu o medie de densitate de 63 iepuri la 1 mie ha mai dens distribuiți la sud (68 sp./1mie ha), în acest an este în regres numeric cu 12% (*Figura 1*) cu o tendință de descreștere în următorii ani. Populațiile locale au devieri de densitate ce variază între 50 și 120 specimene la 1 mie ha, proces mai caracteristic zonei de nord, unde densitățile medii sunt de 60 sp./1 mie ha. Fenomenul de concentrări insulare a populației se observă, deja, la faza inițială a depresiei numerice, deoarece condițiile mediului în ecosisteme, la această fază, devin neuniforme.

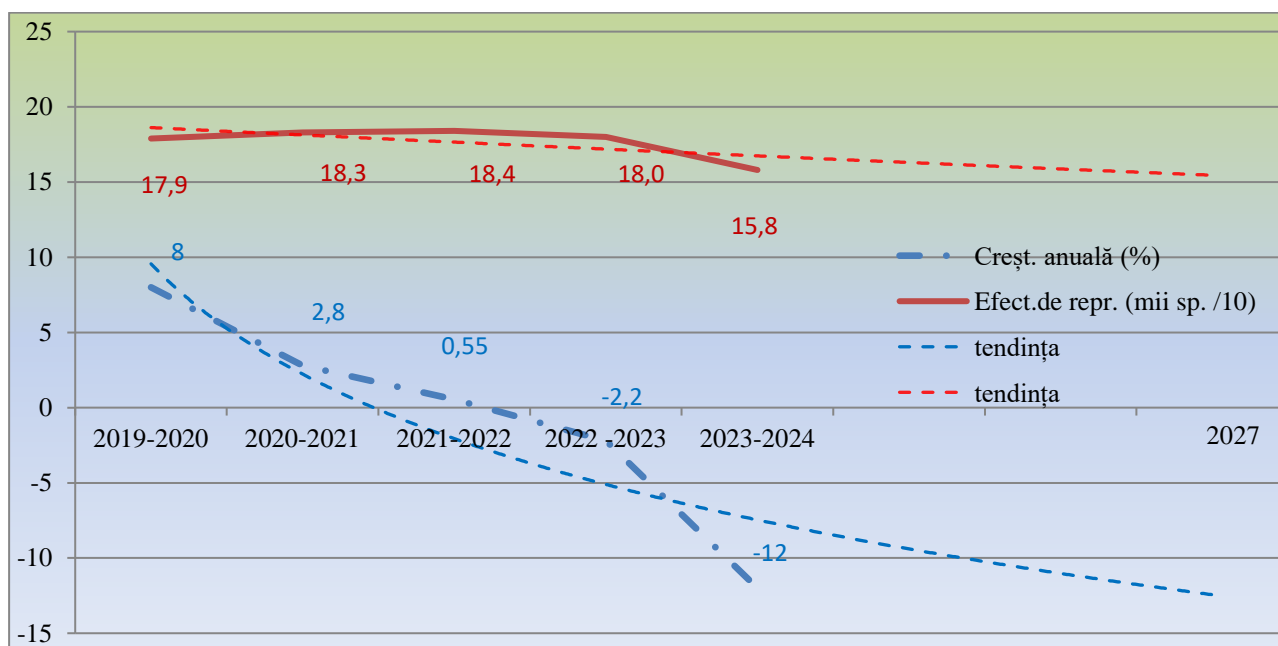

Figura 1. Dinamica stocului și a salturilor reproductive anuale în populația iepurelui de câmp în ultimii cinci ani și tendința evoluției numerice.

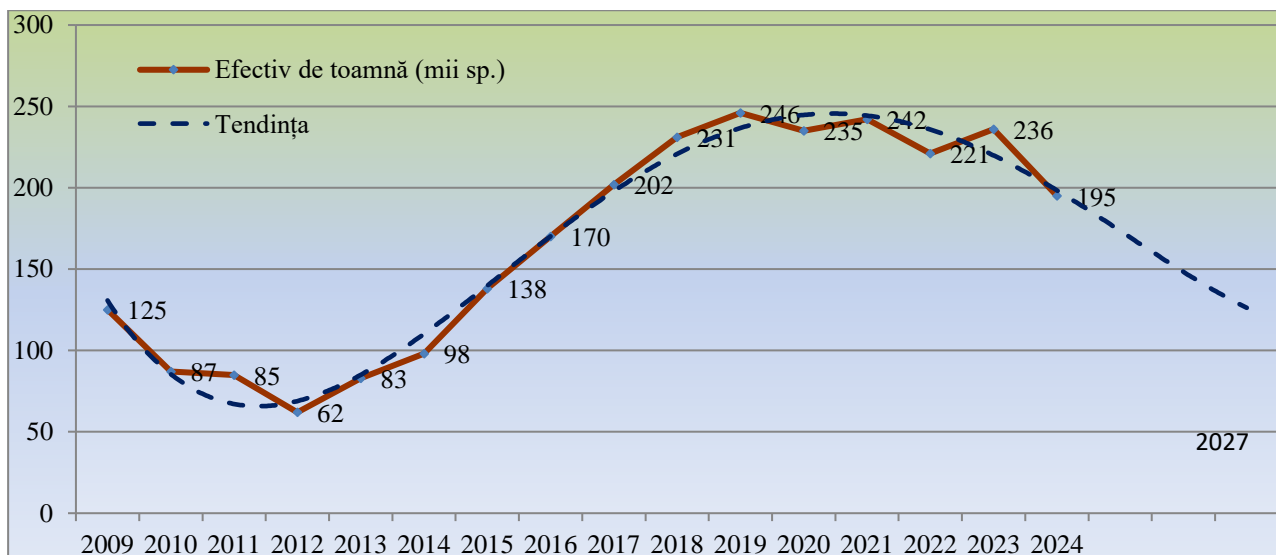

Figura 2. Dinamica multianuală a efectivelor de toamnă a iepurelui de câmp și tendința evoluției numerice.

Evaluările din toamna acestui an demonstrează că, condițiile nefavorabile de reproducere, din primăvară cu ploi reci și arșița de vară sau rezultat cu un spor anual mediu de circa 26% din stocul de reproducere (41 mii iepuri) numărând astfel toamna circa 195 mii iepuri și o medie de densitate de 80 iepuri la 1 mie ha, având astfel o tendință de regresie în următorii ani (*Figura 2*). Ținând cont de cele expuse propunem de a reduce cotă de recoltare, pentru sezonul de vânătoare 2024-2025 la 10 mii iepuri (25 % din sporul anual preconizat). În scopul protecției efectivului de reproducere a speciei principale de vânat sedentar- iepurele de câmp, se propune la această specie de efectuat o singură vânătoare în sezon, în aceleași habitate, cu distribuția cotelor pentru cel mult 25 % din sporul anual a fondului, doar în condiția când efectivul de reproducere depășește 75 % din cel optimal (70 iepuri la 1 mie ha pentru zona centrală și de nord și 75 iepuri la 1 mie ha pentru zona de sud a republicii).

Densitatea medie (19 perechi/1mie ha) a *potârnichei*, evaluată în primăvara anului curent, *scade cu circa 5 %* față de efectivele anului trecut (fig. 3), grație condițiilor vitale nefavorabile (climaterice, trofice, ascunziș, prădători, braconaj) în perioada post-reproductivă, rezultând cu un efectiv reproductiv (38 mii perechi) în ecosistemele favorabile (2 mln ha), mult sub cel optimal (90 mii perechi reproductiv-primăvara și 450 mii specimene-toamna), astfel nu este posibilă o cotă republicană de recoltare pentru această specie în sezonul de vânătoare 2024-2025.

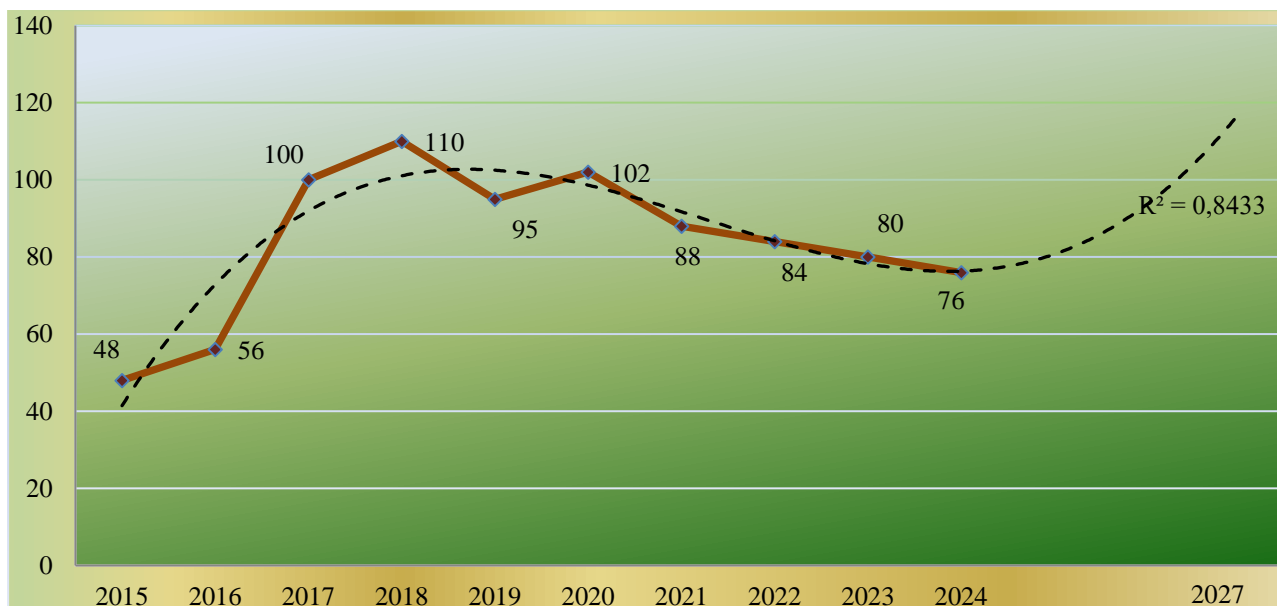

Figura 3. Dinamica efectivului de reproducere a populației potârnichei în ultimul deceniu și tendința pentru viitorii ani

La evaluările de toamnă numărăm efective cu sporuri anuale mai mari (140-160 %) **doar** în unele fonduri din raioanele de sud și nordul republicii (Taraclia, Ștefan Vodă, Briceni), unde densitatea variază de la 190 la 400 specimene la 1 mie ha, în raport cu mediile republicane de 94 specimene la 1 mie ha, având totuși o tendință de creștere, în următorii ani (**Figura 3**).

Populația **fazanului** a suportat în timpul iernii pierderi de 49 % din efectivul de toamnă. Estimările de primăvară, în biotopurile favorabile reproducerii (circa 220 mii ha), au înregistrat un efectiv în stocul reproductiv, de circa 90 mii fazani, atestând o **creștere de 3,4 %** în raport cu anul precedent (**Figura 4**) și un trend pozitiv în viitorii ani. Sunt distribuiți mai dens (59,4 sp./100ha) în ecosistemele zonei de sud cu semnificații ecologice (W_A) între 8 și 14%, unde capacitățile de suport în perioada de iarnă sunt mult mai favorabilă în comparație cu cele a zonei de nord (28,5 sp./100 ha).

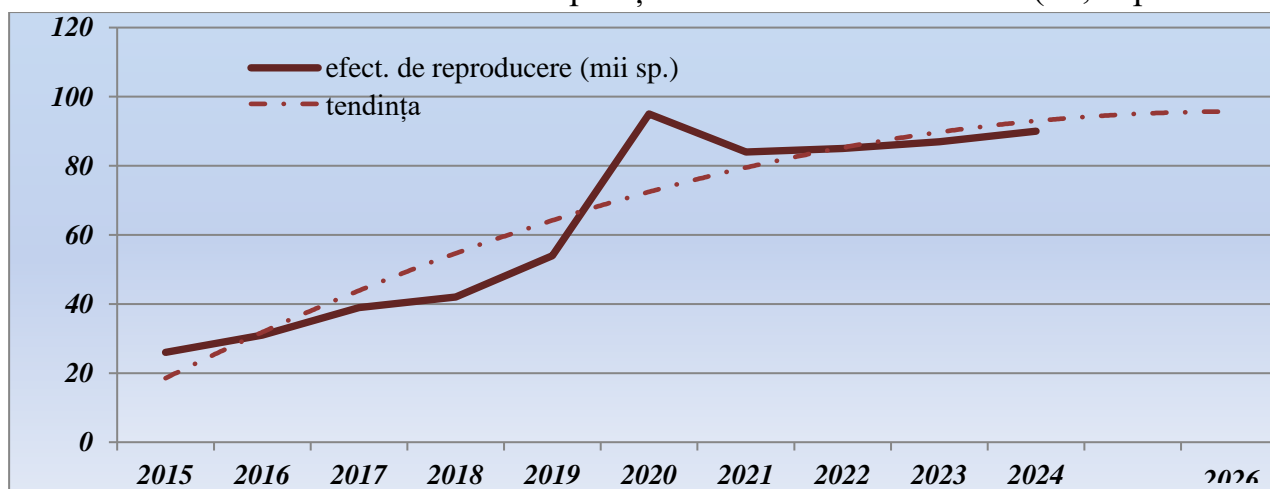

Figura 4. Dinamica efectivului de reproducere a fazanului și trendul în viitorii ani.

Evaluările de toamnă demonstrează un spor anual a populației locale de circa 80 % (72 mii fazani) cu un efectiv de circa 195 mii după popularea din crescătorii. Astfel, pentru sezonul de vânătoare 2024-2025 recomandăm o cotă de recoltare de 26 mii fazani, ceea ce constituie nu mai mult de 25 % din sporul anual, alcătuit din sporul anual local (72 mii fazani) și 35 mii fazani populați din crescătorii.

Pe câmpurile de cereale, culturi boboase multianuale și terenuri nelucrate, favorabile cuibăritului (peste 500 mii ha), au fost evaluate, în stocul reproductiv, circa 170 mii perechi *prepelețe* cu o creștere, în raport cu anul precedent, de doar 2,1 % (*Figura 5*) cu o densitate medie de 34 perechi la 100 ha de terenuri favorabile cuibăritului sau 5 perechi la km² a suprafeței totale republicane, înregistrând o stabilizare la această densitate. La un spor anual de 180% (300 mii sp.) prepelița înregistrează către toamnă un efectiv de peste 470 mii specimene.

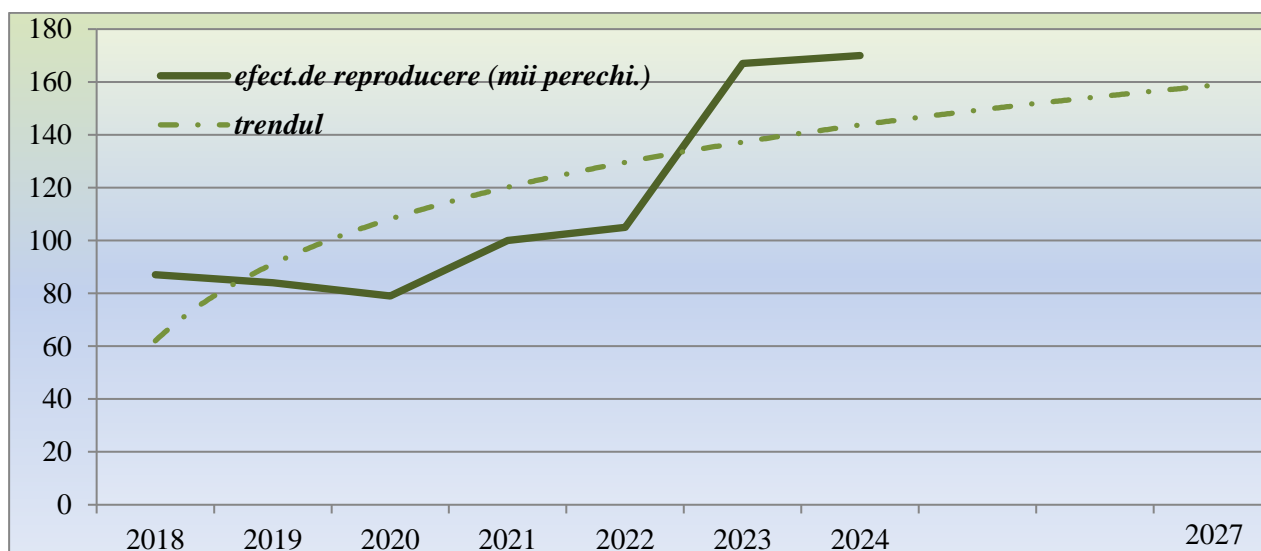

Figura 5. Dinamica efectivelor de reproducere a prepeliței în ultimii ani și tendința evoluției lor.

La pasaj în luna septembrie, pe teritoriul republicii, se opresc la hrană și odihnă mai mult de 250 mii de prepelițe. Ținând cont de evoluția efectivelor populației și recoltări prepeliței în ultimii 5 ani recomandăm, în sezonul de vânătoare 2024-2025, o cotă de 20 mii prepelițe ce reprezintă toamna, mai puțin de 4 % din sporul anual total.

Porumbelul gulerat, care în ultimii ani iernează pe tot teritoriul republicii în stoluri mari (800-1200 specimene) este evaluat la cuibărit în localități și în ecosistemele forestiere în preajma bazinelor acvatice și cursurilor râurilor, însumând un efectiv de circa 49 mii perechi, cu **o creștere de 20 %** în raport cu anul precedent. După un spor anual a populației locale de 85 % (83 mii specimene) și torentul de pasaj (100 mii sp.) porumbelul gulerat este evaluat toamna la circa 280 mii păsări. Recomandăm o cotă de recoltare de 5 % din sporul de toamnă (180 mii sp.) – 9 mii porumbei gulerați.

Speciile de păsări de interes cinegetic din spectru *acvupalustru* a fost constituit la cuibărit, în primăvara anului 2024 din: specii comune de *rațe* (rața mare, rața cârâitoare, rața cu cap castaniu, rața lingurar, rața pestriță) cu un efectiv de peste 30 mii perechi cu *o creștere* anuală de **17 %** în raport cu anul precedent. La un spor anual de 120 % toamna au fost numărate peste 130 mii rațe. *Lișițe* evaluate la circa 34 mii perechi au un *regres numeric* de **8 %** în raport cu anul precedent. După un spor mediu anual preconizat de circa 80 % lișițele vor înregistra, către toamnă, un efectiv de peste 150 mii specimene. În perioada pasajului de toamnă, pe cele peste 80 mii ha de suprafețe acvupalustre se opresc la trofică și odihnă peste 200 mii rațe și lișițe. O cotă de recoltare, recomandată la vânătoria, de 25 mii rațe (rața mare, rața cârâitoare, rața lingurar, rața pestriță, rața mică) și lișițe, va constitui mai puțin de 20 % din sporul anual (125 mii specimene) și circa 10 % din efectivul pasajului de toamnă; *Gâsca de vară* devine tot mai frecventă la cuibărit pe apele de suprafață din luncile Nistrului, Prutului și a unor afluenți ai acestora, înregistrându-se, în acest an, circa 3,4 mii perechi, cu *o creștere* de **17 %** în raport cu anul trecut. După un spor anual de 80%, gâsca de vară locală este evaluată, către toamnă, la peste 16 mii păsări, cu cele circa 3 mii din torentul de pasaj. Recomandăm o cotă de recoltare pentru găște (gâsca de vară, gărlita mare) de **1,5 mii păsări**, ceea ce constituie 10 % din efectivul de toamnă a găștei de vară și mai puțin de 2,5 % din efectivul găștelor (gâsca de vară, gărlita mare) din pasajului de toamnă (circa 50 mii găște), care deja este semnalat.

În biotopii arboricoli-arbusticoli a agrocenozelor cu o suprafață de peste 130 mii ha a fost evaluat în stocul reproductiv un efectiv de circa 5900 *căpriori a ecotipului de "câmp"* cu o densitatea medie de circa 45 căpriori la 1 mie ha de teren favorabil reproducerii, mult mai numeroasă în zona centrală (de la 40 până la 90 căpriori la 1 mie ha de teren favorabil reproducerii), semnalând *o creștere de peste 37 %* față de efectivul anului precedent, asigurată atât de sporul anual, cât și de dispersia din ecosistemele silvice, cu condiții trofice și de adăpost mult inferioare, asigurând astfel o tendință de creștere evidentă ($r^2=0,98$) a efectivului populației de "câmp" a speciei (*Figura 6*).

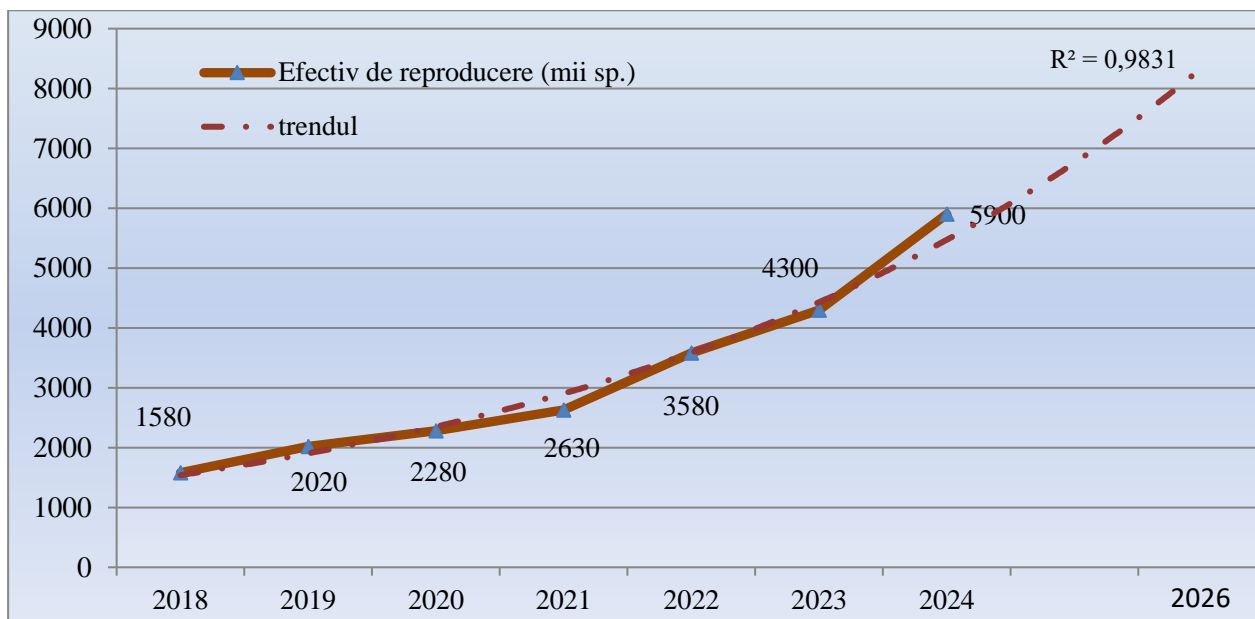

Figura 6. Dinamica multianuală a stocului reproductiv și trendul populației căpriorului “de câmp” în ecosistemele agrare.

În *ecosistemele silvice* pe parcursul a 13 ani (2012-2024) efectivul *cerbului comun* a crescut cu 87% - de la 209 la 384 specimene (**Figura 7**), ceea ce este asigurat de o *creștere medie anuală* de circa **6,7%**, iar la un spor mediu anual posibil de peste 10% efectivul ar putea fi de circa 700 cerbi.

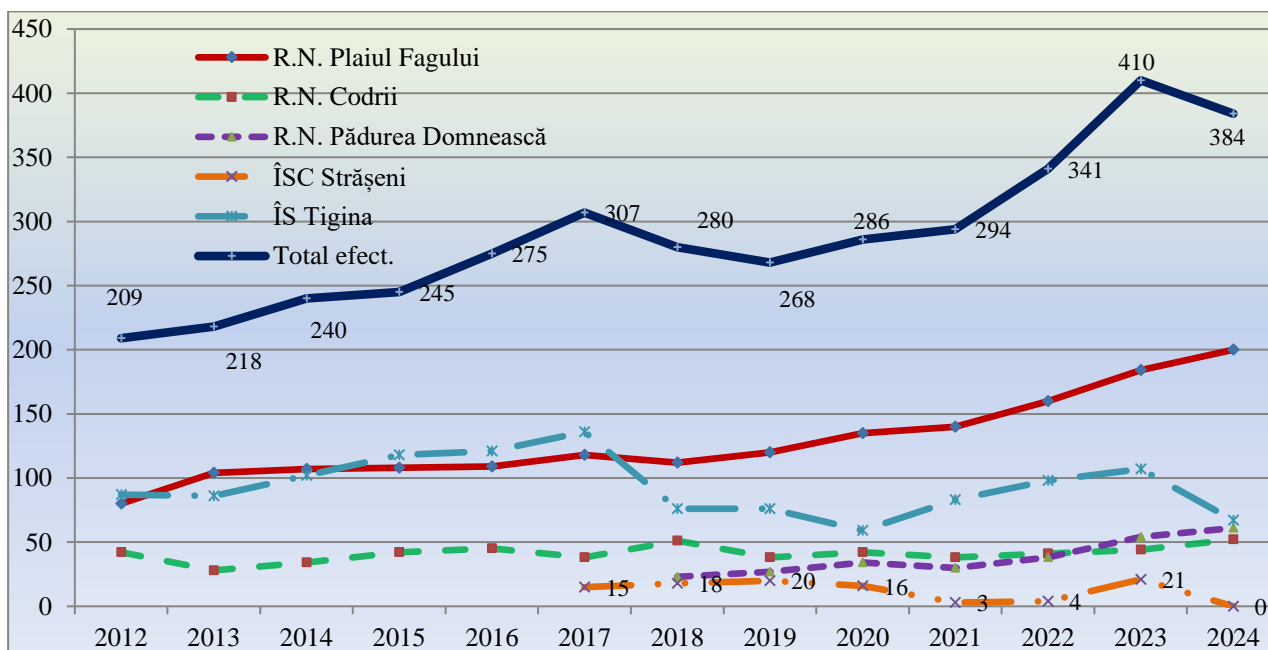

Figura 7. Dinamica multianuală a efectivului cerbului comun în ecosistemele silvice republicane

Densitatea medie în 2024 a populației cerbului comun (384 cerbi comuni populează o suprafață de 40,2 mii ha) este de 9,6 sp./1 mie ha, cu variații de la 2,8 sp./1 mie ha (ÎS Tigina) până la 35,7 sp. /1 mie ha (RN Plaiul Fagului).

Densitatea medie în 2024 a populației **cerbului cu pete** (848 specimene populează o suprafață de 23,6 mii ha) este de 35,9 sp./1 mie ha, cu variații de la 19 sp. /1 mie ha (ÎSC Strășeni) până la 91,3 sp. /1 mie ha (RN Codrii). În perioada anilor 2012-2024 efectivul cerbului cu pete a crescut (cu 370 %) de la 182 la 854 specimene (**Figura 8**), având **o creștere medie anuală de 28,4 %** (de 4,2 ori mai mare în raport cu această creștere la cerbul comun).

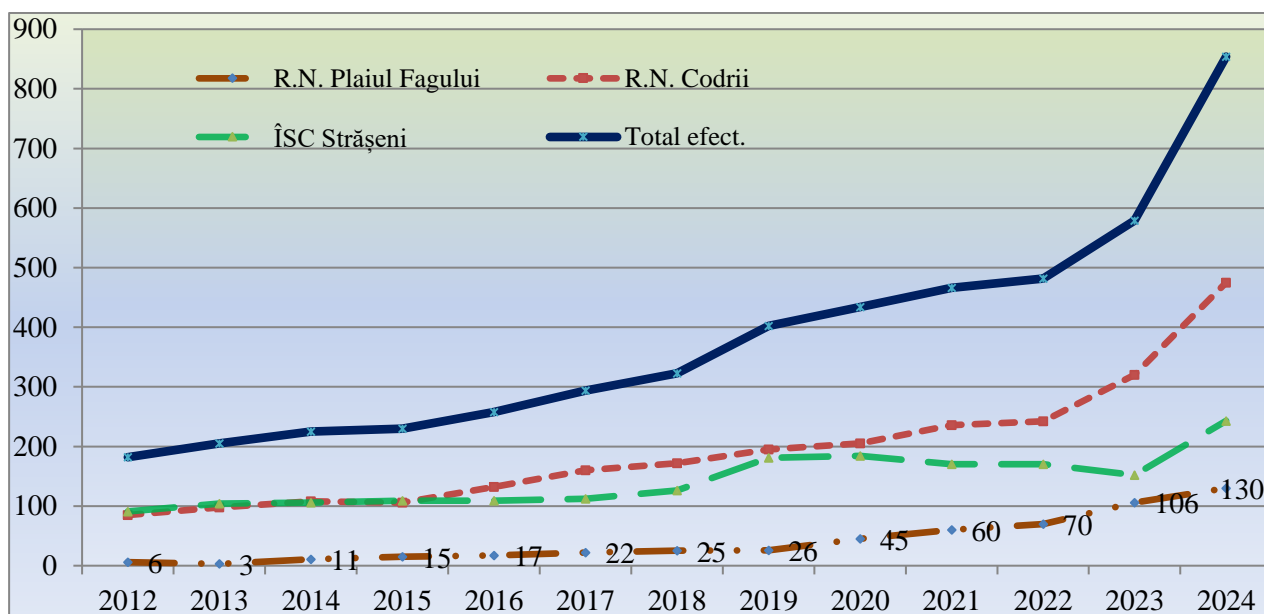

Figura 8. Dinamica multianuală a efectivului cerbului nipon în ecosistemele silvice a Codrilor Centrali

Astfel, actualmente, populațiile **simpatrice de cerbi au densități medii de: 58,9 sp. /1 mie ha** (RN Plaiul Fagului); 101,3 sp. /1 mie ha (RN Codrii), depășind mult efectivele optimele.

Densitățile optimele pentru cerb în ecosistemele forestiere naționale pot varia de la 9 la 20 sp./1 mie ha, cu o medie de 15 sp./1 mie ha. Aceste ecosisteme ar putea fi populate, conform Concepției de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale (Hotărârea Parlamentului nr.1442-XIII din 24 decembrie 1997), de un efectiv de circa 2 mii cerbi. În prezent, pe o **suprafață de 53 mii ha sunt 1228 cerbi, cu o densitate medie de 23,4 sp./1 mie ha**, ceea ce depășește valorile optimele a capacităților de suport a ecosistemelor populate, cu o dominație numerică dublă a cerbului cu pete.

Pe parcursul anilor 2012-2024 în zona Codrilor Centrali coraportul între efectivul cerbului cu pete și cel al cerbului comun a crescut de la 1,49 la 2,3 în ultimii ani. În **rezervația Codrii**, unde cerbul cu pete este adaptat maximal la condițiile rezervației, pe parcursul acestor ani, efectivul cerbului comun a avut o creștere anuală neînsemnată, cu variații de la 34 la 52 specimene, contrar **cerbului cu pete**, efectivul căruia a crescut de la 85 specimene la 475 (cu 460%), având, astfel, actual **o superioritate numerică de 9,1 ori**.

Căpriorul în perioada anilor 2015-2024 a avut o creștere de 69,4 % (de la 5,2 mii sp. la 8,7 mii), cu o medie anuală de 6,9 %. Actualmente (a.2024), **stocul reproductiv** al căpriorului în ecosistemele silvice **are un efectiv de 8,7 mii specimene**, cu o creștere anuală medie de **doar 2%**, (mai semnificativă, de 24 % – în RN “Codrii”), având o densitate medie de 25,9 sp./1 mie ha (**Figura 9**), cu variații de la 2,8 sp./1 mie ha (RN “Prutul de Jos”) până la 58 sp./1 mie ha (RN “Plaiul Fagului”, ÎS Edineț). La un efectiv optimal mediu pentru capacitățile de suport a ecosistemele silvice (S=337 mii ha) de 40-50 sp./1 mie ha, am putea avea un efectiv de circa 13-16 mii căpriori. Sporul anual de 20% din stocul reproductiv (1740 sp.) evaluat pentru populațiile ecosistemelor silvice, asigură către toamnă un efectiv de 10,5 mii căpriori. Odată cu atingerea a 75% din efectivul optimal (40-50 sp./1 mie ha) în populațiile căpriorului, în unele întreprinderi silvice (Edineț, Soroca, Nisporeni-Silva, Tighina, ISC Strășeni) este recomandată, în scopul asigurării unei structuri genetice sănătoase, extragerea selectivă pentru repopulare, sau prin vânatoare sportivă selectivă, a unei cote de până la 25% din sporul anual local.

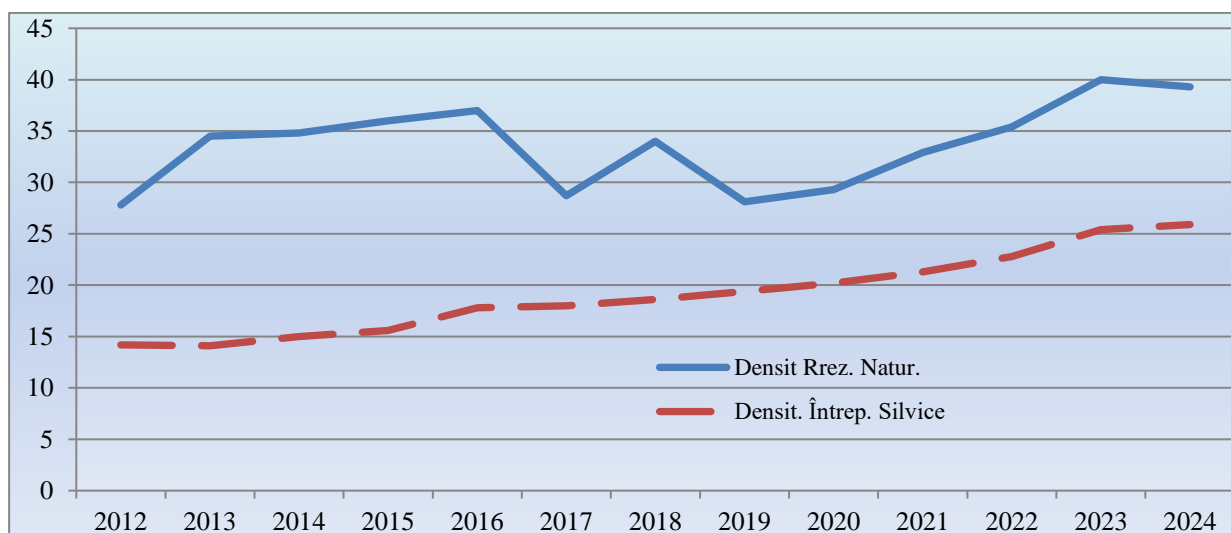

Figura 9. Dinamica multianuală a densității căpriorului în întreprinderile silvice și rezervațiile naturale.

Mistrețul, după o restrângere a răspândirii peștei porcine africane, semnaleză o creștere de doar 2,6% în raport cu efectivele de primăvară ale anului 2020, înregistrând în stocul reproductiv 1612 mistreți, cu o densitate medie de 4,8 sp./1 mie ha, ceea ce nu depășește normele sanitare (5 sp./1 mie ha). Excepție fac ÎS: Tighina (8,5 sp./1 mie ha), Iargara (6,7 sp./1 mie ha), Silva – Centru (5,9 sp./1 mie ha), Nisporeni-Silva și Hâncești-Silva (5,8 sp./1 mie ha), ÎSC Răzeni (5,4 sp./1 mie ha) și rezervațiile naturale “Pădurea Domnească” (16,3 sp./1 mie ha), “Codrii” (13,6 sp./1 mie ha), “Plaiul Fagului” (26,8 sp./1 mie ha), “Prutul de Jos” (9,1 sp./1 mie ha), unde densitățile

depășesc mult normele sanitare și, pe alocuri, cele optimale (8-12 sp./1 mie ha) pe parcursul a mai multor ani (**Figura 10**).

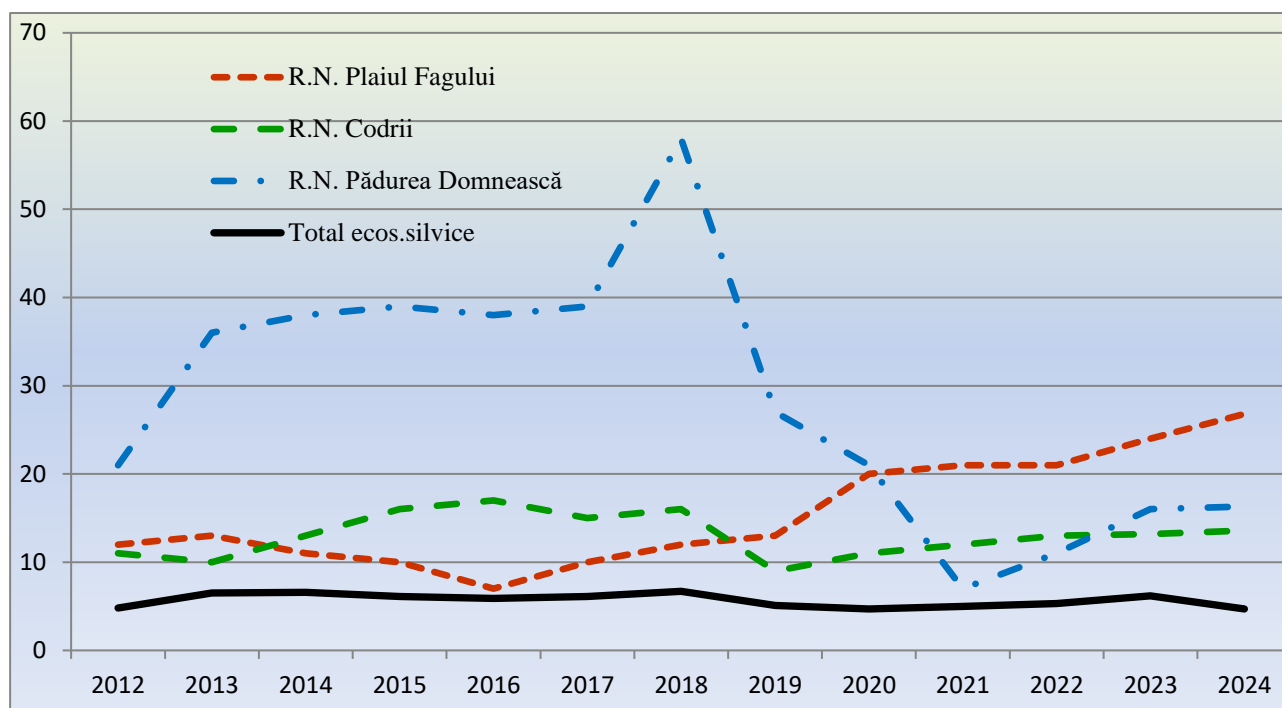

Figura 10. Dinamica multianuală a densității mistrețului (sp./1 mie ha) în rezervații și total în ecosistemele silvice pentru perioada anilor 2012-2024.

Sporurile anuale pronosticate pentru mistreț (40% din stocul reproductiv - circa 650 specimene) suplinesc, către toamnă, populația mistrețului până la un efectiv de circa 2300 specimene, fapt care ne permite să recomandăm o cotă de recoltare în sezonul de vânătoare 2024-2025 de circa 25-40% din sporul anual. În ecosistemele silvice, unde mistrețul depășește normele sanitare, se vor extrage doar speciile bătrâne și 30% din cele tinere (1-2 ani). Pentru a nu admite apariția și răspândirea focarelor de pestă porcină africană, afectarea ecosistemelor protejate și provocarea pagubelor considerabile agroecozelor învecinate, recomandăm o reglare numerică a efectivului mistrețului și în rezervațiile naturale.

Efectivul **șacalului** în biotopurile arboricole și stufăriile agroecozelor din luncile Prutului, Nistrului și a afluenților lor, în perioada de iarnă-primăvară a anului 2024, a fost evaluat la peste 1690 specimene cu o creștere de circa 54 % față de efectivul anului trecut atât prin sporul anual (80-90 %), cât și dispersia din zonele limitrofe, fiind mult mai concentrat (70 %) în luncile zonelor inferioare a fl. Nistru și r. Prut. Circa 650 șacali au fost estimați în ecosisteme silvice de luncă, cu un salt anual de peste 25 %. Astfel, în ecosistemele republicane, favorabile șacalului, efectivul este

evaluat la circa 2300 specimene, cu o *creștere medie de 46 %* în raport cu anul precedent.

Vulpile estimate în ecosistemele agrare la un efectiv reproductiv de peste 20 mii specimene cu o stabilizare la un efectiv republican de peste 32 mii vulpi (20,3 mii-agrocenoze, 6,5 mii - localități, 5,2 mii- ecosisteme silvice) ce depășesc de 8-9 ori normele ecologice (1-2 vulpi la 1 mie ha). Pentru o reducere stabilă a populației vulpii până la efectivul optimal este necesară o extragere anuală integrală a sporului mediu anual (19 mii vulpi) + 20 % din stocul reproductiv (6 mii vulpi) = circa 25 mii vulpi. Pentru a reveni la echilibrul ecologic de 1 prădător la 70-100 sp. pradă recomandăm reglarea numerică a șacalilor și vulpilor pe parcursul întregului sezon de vânătoare 2024-2025 fără reglementare numerică până la efectivele capacităților de suport a ecosistemelor.

Rezultatele razilor efectuate asupra protecției fondului cinegetic și piscicol, anul 2024

Tabelul 2

	Subdiviziuni ale IPM	Acte de inspectare (un.)	Contravenții (total)	Amenda		Prejudiciu		Materiale înaintate la MAI (nr.)	Prejudiciu		Razii antibraconaj (nr.)	Arme ridicate (nr.)
				Aplicată	Încasată	Aplicat	Încasat		Remis organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	Remis organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)		
1.	Aparatul central (DCRCP)	48	415	322800	159000	92380	79800	3	18090	10385	142	11
2.	Chișinău	-	7	4200	1800	-	-	3	-	-	1	-
3.	Bălți	24	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-
4.	Cahul	1	38	20600	9200	84000	22000				25	-
5.	UTA Gagauzia	-	4	5300	2650						31	1
6.	Anenii Noi		11	4200	2100	6000	6000	-	-	-	49	-
7.	Basarabeasca	1	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-
8.	Briceni	144	13	6150	3075	-	-	-	-	-	93	
9.	Cantemir	1	4	5200	2600						32	
10.	Cimișlia	26	2	1200	300	-	-	-	-	-	42	-
11.	Criuleni	7	35	18900	8850		-	-	-	-	12	-
12.	Călărași		5	10200	5100						24	2
13.	Căușeni		21	9700	5150			2	501000		48	
14.	Dondușeni	17	3	4600	2300			4	75000		99	
15.	Drochia	15	19	11900	4500	-	-	-	-	-	153	-
16.	Dubăsari	26	117	68100	34050	10650	10650				33	
17.	Fălești	10	3	1800	900	25000	25000				13	1

18.	Florești	18	51	16650	8325	-	-	-	-	-	153	1
19.	Edineț	88	70	32650	16325			2	829000		88	-
20.	Glodeni	37	9	5800	2900	-	-	-	-	-	48	-
21.	Hîncești	3	13	21200	10600	6250	6250		-	-	1	-
22.	Ialoveni		-	-	-	-	-	-	-	-	160	-
23.	Leova	7	37	32250	16275	17500	10000	2	-	-	82	1
24.	Nisporeni	1	10	8300	4150	-	-			-	37	-
25.	Ocnîța	16	3	1800	900	-	-	-	-	-	16	-
26.	Orhei	34	39	31400	13650	-	-	-	-	-	27	-
27.	Rezina	42	24	16150	7850	-	-	-	-	-	56	-
28.	Rîșcani	77	112	50100	25275	19500	22500	-	-	-	110	-
29.	Ștefan Vodă	5	182	75300	37450	19750	13250	-	-	6500	130	-
30.	Sîngerei	15	2	4000	2000	-	-	-	-	-	29	-
31.	Soroca	59	17	15100	5300	20318	12715		-	-	62	-
32.	Strășeni	24	6	3600	2100						19	2
33.	Șoldănești	40	17	6600	3300			-	-	-	50	-
34.	Taraclia		27	9600	5100	2500	2500	-	-	-	17	-
35.	Telenești		8	15000	7500	-	-	-	-	-	53	-
36.	Ungheni	83	32	21200	10450	2500	2500	-	-	-	67	1
37.	TOTAL	869	1356	861550	421025	306347	213165	16	1423090	16885	2039	20

Caz de braconaj cinegetic în raionul Călărași.

Resurse piscicole

*Coautor: Șef al laboratorului Ihtiologie și Acvacultură,
Institutul de Zoologie al USM
dr. hab., conf. Cerc, BULAT Dumitru.*

Caracteristica principalelor ecosisteme acvatice din Republica Moldova

Sursa: Bulat Dumitru, *Reglementările din domeniul protecției și folosirii raționale a resurselor biologice acvatice din Republica Moldova*, Chișinău 2024.

În anul 2024 investigațiile ihtiologice au fost efectuate în ecosistemele fl. Nistru și r. Prut. Probele ihtiologice a fost prelevate prin pescuituri științifice cu o garnitură

variată de unelte de pescuit permise de lege (plase flotabile și staționare, năvod pentru puiet).

Capturile cu volocul pentru puiet în cele patru stațiuni de prelevare a probelor de pe fluviul Nistru și anume Naslavcea, Soroca, aval de Dubăsari și Olănești pune în evidență diferențe semnificative în ceea ce privește compoziția și ponderea speciilor de pești (Tabelul 1).

La Naslavcea diversitatea taxonomică este reprezentată cel mai sărac, însă valorile cantitative sunt deosebit de ridicate. *Gasterosteus aculeatus* este specia eudominantă, constituind 81,96% din capturi (268 exp.), ceea ce indică un aport semnificativ la formarea ihtiocenozei. De menționat și așa specii precum *Phoxinus phoxinus* (7,65%) și *Neogobius fluviatilis* (4,28%). Prezența masivă a speciilor criofile reflectă o condiție ecologică specifică, datorită regimului termic creat de nodul hidrotehnic Dnestrovsk, unde temperatura apei vara nu se ridică mai mult de 15°C.

La Soroca a fost constatată o creștere a diversității taxonomice. *Gasterosteus aculeatus* rămâne specie dominantă (30,15%), dar ponderea ei este semnificativ mai mică față de Naslavcea. Alte specii, precum *Leuciscus leuciscus* (20,85%) și *Alburnus alburnus* (11,31%), au ponderi destul de ridicate. De asemenea, a fost înregistrat un efectiv semnificativ al speciilor interveniente, cum sunt guvizii *Neogobius fluviatilis* (8,79%) și *Neogobius gymnotrachelus* (6,53%).

În aval de Dubăsari, pescuiturile științifice denotă o majorare semnificativă a diversității specifice. *Alburnus alburnus* devine specie dominantă (11,18%), urmată de *Rhodeus amarus* (10,98%) și *Cobitis taenia* sensu lato (7,78%). Speciile invazive și interveniente, cum ar fi *Carassius gibelio*, *Neogobius kessleri*, sunt bine reprezentate, de asemenea, este întâlnit în capturi puietul speciilor euritope *Rutilus rutilus*, *Perca fluviatilis* și a speciilor reofile *Rutilus frisii*, *Vimba vimba*, *Aspius aspius*.

La Olănești, au fost înregistrați reprezentanți ai diverselor grupe ecologice, caracteristici diferitor tipuri de ecosisteme acvatice (lac și baltă, albie, liman, mare), grație zonei de ecoton formate. Domină în capturi *Rhodeus amarus* (24,52%), urmată de *Alburnus alburnus* (9,57%) și *Neogobius fluviatilis* (6,61%). La fel, sunt prezente în capturi speciile interveniente de origine limanică ca *Clupeonella cultriventris* (3,13%) și *Atherina boyeri* (1,22%).

**Ponderea speciilor de pești în capturile cu volocul din diferite stațiuni în fl. Nistru
(limitele teritoriale ale Republicii Moldova)**

Tabelul 1

Naslavcea	Ar (%)	Soroca	Ar (%)	aval l.a. Dubăsari	Ar (%)	Olanesti	Ar (%)
<i>Gasterosteus aculeatus</i>	81,96	<i>Gasterosteus aculeatus</i>	30,15	<i>Alburnus alburnus</i>	11,18	<i>Rhodeus amarus</i>	24,52
<i>Phoxinus phoxinus</i>	7,65	<i>Leuciscus leuciscus</i>	20,85	<i>Rhodeus amarus</i>	10,98	<i>Alburnus alburnus</i>	9,57
<i>Neogobius fluviatilis</i>	4,28	<i>Alburnus alburnus</i>	11,31	<i>Cobitis taenia s. lato</i>	7,78	<i>Neogobius fluviatilis</i>	6,61
<i>Neogobius gymnotrachelus</i>	2,75	<i>Neogobius fluviatilis</i>	8,79	<i>Carassius gibelio</i>	7,58	<i>Cobitis taenia s. lato</i>	5,91
<i>Alburnus alburnus</i>	1,83	<i>Neogobius gymnotrachelus</i>	6,53	<i>Neogobius fluviatilis</i>	6,99	<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>	4,87
<i>Alburnoides bipunctatus</i>	0,92	<i>Rhodeus amarus</i>	5,28	<i>Rutilus rutilus</i>	6,19	<i>Syngnathus abaster</i>	4,52
<i>Pseudorasbora parva</i>	0,61	<i>Cobitis taenia s. lato</i>	4,52	<i>Perca fluviatilis</i>	5,39	<i>Neogobius gymnotrachelus</i>	4,17
<i>Clupeonella cultriventris</i>		<i>Proterorhinus semilunaris</i>	3,02	<i>Neogobius kessleri</i>	5,39	<i>Carassius gibelio</i>	3,48
<i>Esox lucius</i>		<i>Carassius gibelio</i>	1,51	<i>Syngnathus abaster</i>	4,39	<i>Cyprinus carpio</i>	3,30
<i>Abramis brama</i>		<i>Rutilus frisii</i>	1,51	<i>Cyprinus carpio</i>	4,19	<i>Clupeonella cultriventris</i>	3,13
<i>Vimba vimba</i>		<i>Pungitius platygaster</i>	1,51	<i>Rutilus frisii</i>	3,79	<i>Abramis brama</i>	3,13
<i>Aspius aspius</i>		<i>Pseudorasbora parva</i>	1,01	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	3,19	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	2,96
<i>Blicca bjoerkna</i>		<i>Neogobius melanostomus</i>	1,01	<i>Neogobius melanostomus</i>	3,19	<i>Esox lucius</i>	2,78
<i>Cyprinus carpio</i>		<i>Barbus barbus</i>	0,75	<i>Aspius aspius</i>	2,99	<i>Blicca bjoerkna</i>	2,61
<i>Carassius gibelio</i>		<i>Romanogobio kesslerii</i>	0,75	<i>Silurus glanis</i>	2,40	<i>Rutilus rutilus</i>	2,61
<i>Rhodeus amarus</i>		<i>Alburnoides bipunctatus</i>	0,50	<i>Neogobius gymnotrachelus</i>	2,00	<i>Silurus glanis</i>	2,09
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>		<i>Leucaspis delineatus</i>	0,50	<i>Vimba vimba</i>	1,20	<i>Aspius aspius</i>	1,74
<i>Rutilus rutilus</i>		<i>Squalius cephalus</i>	0,50	<i>Chondrostoma nasus</i>	1,20	<i>Neogobius kessleri</i>	1,74
<i>Rutilus frisii</i>		<i>Clupeonella cultriventris</i>		<i>Romanogobio kesslerii</i>	1,20	<i>Gasterosteus aculeatus</i>	1,39

<i>Scardinius erythrophthalmus</i>		<i>Esox lucius</i>		<i>Blicca bjoerkna</i>	1,00	<i>Rutilus frisii</i>	1,22
<i>Leucaspis delineatus</i>		<i>Abramis brama</i>		<i>Pseudorasbora parva</i>	1,00	<i>Atherina boyeri</i>	1,22
<i>Leuciscus leuciscus</i>		<i>Vimba vimba</i>		<i>Lepomis gibbosus</i>	1,00	<i>Pseudorasbora parva</i>	1,04
<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>		<i>Aspius aspius</i>		<i>Abramis brama</i>	0,80	<i>Perca fluviatilis</i>	1,04
<i>Cobitis taenia s. lato</i>		<i>Blicca bjoerkna</i>		<i>Sander lucioperca</i>	0,80	<i>Neogobius melanostomus</i>	1,04
<i>Silurus glanis</i>		<i>Cyprinus carpio</i>		<i>Squalius cephalus</i>	0,60	<i>Lepomis gibbosus</i>	0,87
<i>Syngnathus abaster</i>		<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>		<i>Gymnocephalus cernua</i>	0,60	<i>Pungitius platygaster</i>	0,87
<i>Atherina boyeri</i>		<i>Rutilus rutilus</i>		<i>Esox lucius</i>	0,40	<i>Vimba vimba</i>	0,52
<i>Perca fluviatilis</i>		<i>Scardinius erythrophthalmus</i>		<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	0,40	<i>Sander lucioperca</i>	0,52
<i>Lepomis gibbosus</i>		<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>		<i>Pungitius platygaster</i>	0,40	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	0,35
<i>Proterorhinus semilunaris</i>		<i>Silurus glanis</i>		<i>Barbus barbus</i>	0,40	<i>Abramis sapa</i>	0,17
<i>Neogobius kessleri</i>		<i>Syngnathus abaster</i>		<i>Gobio sarmaticus</i>	0,40	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	
<i>Pungitius platygaster</i>		<i>Atherina boyeri</i>		<i>Benthophilus nudus</i>	0,40	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	
<i>Barbus barbus</i>		<i>Perca fluviatilis</i>		<i>Abramis sapa</i>	0,40	<i>Leucaspis delineatus</i>	
<i>Chondrostoma nasus</i>		<i>Lepomis gibbosus</i>		<i>Gymnocephalus acerina</i>	0,20	<i>Leuciscus leuciscus</i>	

În **Tabelul 2** sunt prezentați indicii de diversitate sintetici Shannon, Simpson și numărul de specii identificate în fiecare stațiune. Valoarea indicelui Shannon variază între 1,069 la Naslavcea și 4,391 în aval de Dubăsari, ceea ce sugerează diferențe majore în diversitatea ihtiofaunistică între stațiuni. Astfel, la Naslavcea diversitatea este cea mai scăzută, ceea ce confirmă faptul că în această stațiune predomină câteva specii, în special, *Gasterosteus aculeatus*, așa cum reiese și din capturile prezentate anterior. De asemenea, și valoarea indicelui Simpson (0,68) indică o diversitate redusă, sugerând că majoritatea capturilor sunt dominate de una sau două specii. Ghidrinul – *Gasterosteus aculeatus*, fiind o specie crioofilă de talie mică, este un indicator perfect al modificării drastice a regimului termic din fluviu ca urmare a construcției nodului hidrotehnic Novodenestrovsc.

La Soroca diversitatea specifică este semnificativ mai mare, cu un indice de 3,121, sugerând o comunitate mai echilibrată și o distribuție mai uniformă a speciilor.

În aval de Dubăsari se constată cea mai ridicată valoare a indicelui (4,391), explicată prin prezența unui număr mare de specii (34), precum și printr-o distribuție mai uniformă a acestora, confirmând încă odată necesitatea măsurilor mai riguroase de protecție și conservare a acestei zone sensibile, pentru menținerea echilibrului ecologic. La Olănești indicele de diversitate Shannon este egal cu 4,148, similar valorii înregistrate în aval de Dubăsari, indicând o diversitate mare a comunității piscicole, cu 30 de specii de pești prezente.

Indicii de diversitate sintetici (Shannon și Simpson) și numărul de specii în capturile cu volocul din fl. Nistru, anul 2024

Tabelul 2

Parametru	Stațiunea			
	Naslavcea	Soroca	aval l.a. Dubăsari	Olănești
Indicele Shannon-Wiener (Hs)	1,069	3,121	4,391	4,148
Indicele Simpsons (Is)	0,68	0,164	0,059	0,091
numărul de specii	7	18	34	30

Matricea de similitudine arată că există variații semnificative în compoziția speciilor între stațiunile de colectare, cu diferențe semnificative între Naslavcea și celelalte situate în aval, care sunt mult mai diverse după bogăția de specii (Tab. 3).

Similaritatea ridicată dintre aval de Dubăsari și Olănești (67,29%) indică o asemănare vădită a comunităților piscicole, în timp ce Naslavcea se caracterizează prin condiții ecologice specifice, puternic influențată de gradientul termic, având o comunitate piscicolă mult mai săracă, formată, în special, din specii criofile de pești. Aceste rezultate sugerează că activitățile antropice, cum ar fi edificarea barajelor și fragmentarea habitatelor, pot influența în mod semnificativ distribuția și compoziția speciilor, afectând biodiversitatea acestui macroecosistem fluvial.

Matricea de similitudine a stațiunilor de colectare a probelor din fl. Nistru în anul 2024 după componența speciilor de pești

Tabelul 3

	Naslavcea	Soroca	aval l.a. Dubăsari	Olănești
Naslavcea	*	42,2069	7,4879	8,6475
Soroca	*	*	37,8198	38,6434
aval l.a. Dubăsari	*	*	*	67,2862
Olănești	*	*	*	*

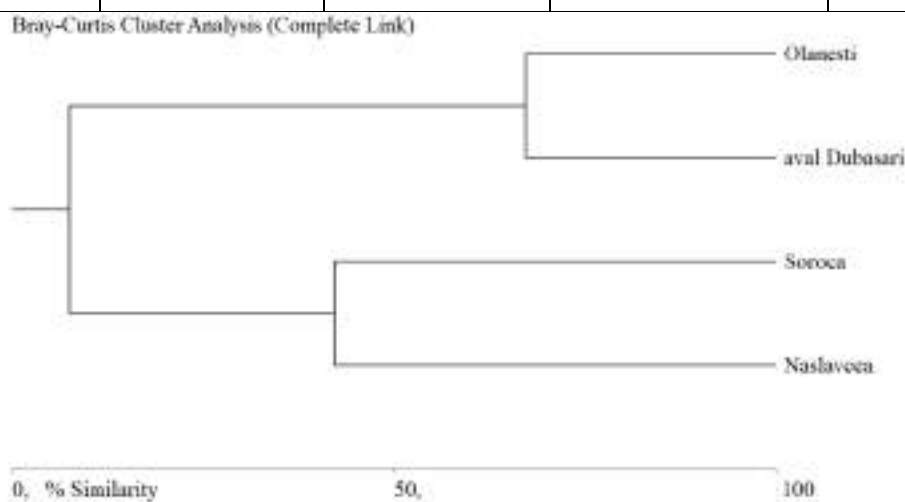

Figura 1. Analiza clasterială a similarității componenței specifice din stațiunile de prelevare a probelor ihtiologice (fl. Nistru, limitele teritoriale ale Republicii Moldova, anul 2024)

Un deosebit interes în investigațiile ihtiologice prezintă zonele sensibile din punct de vedere a biodiversității ecosistemului fl. Nistru.

Tabelul 4 relevă ponderea speciilor de pești utilizând două metode distincte de colectare a probelor ihtiologice, care vin în completarea reciprocă a datelor ihtiologice și oferă o imagine mai cuprinzătoare a comunității piscicole: plase staționare cu dimensiuni ale laturii ochiului de 40x40-60x60 mm și volocul pentru puiet.

Valorile abundenței relative sunt exprimate procentual ($Ar, \%$) și oferă o imagine asupra distribuției speciilor în funcție de metodele de capturare. Așadar, în capturile cu plase staționare *Carassius gibelio* (24,82%) domină, fiind o specie comună în ecosistemele modificate antropice, urmată de *Cyprinus carpio* (16,08%), *Vimba vimba* (15,60%), *Abramis brama* (7,57%) și *Perca fluviatilis* (7,33%) având un rol deosebit în formarea comunității piscicole. În capturile cu volocul pentru puiet iese în evidență ghilda speciilor de talie mică cu ciclu vital scurt: domină *Alburnus alburnus* (11,18%) și *Rhodeus amarus* (10,98%) urmate de *Cobitis taenia* sensu lato (7,78%) și *Carassius gibelio* (7,58%). Alte specii cu un aport important la formarea ihtiocenozei includ

Neogobius fluviatilis (6,99%), *Rutilus rutilus* (6,19%) și *Perca fluviatilis* (5,39%) (Tabelul 4).

**Ponderea speciilor în capturile cu plasele staționare și volocul pentru puiet în
aval de lacul de acumulare Dubăsari, anul 2024**

Tabelul 4

fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), plase staționare cu dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60	Ar (%)	fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), voloc pentru puiet	Ar (%)
<i>Carassius gibelio</i>	24,82	<i>Alburnus alburnus</i>	11,18
<i>Cyprinus carpio</i>	16,08	<i>Rhodeus amarus</i>	10,98
<i>Vimba vimba</i>	15,60	<i>Cobitis taenia sensu lato</i>	7,78
<i>Abramis brama</i>	7,57	<i>Carassius gibelio</i>	7,58
<i>Perca fluviatilis</i>	7,33	<i>Neogobius fluviatilis</i>	6,99
<i>Rutilus rutilus</i>	6,86	<i>Rutilus rutilus</i>	6,19
<i>Blicca bjoerkna</i>	6,38	<i>Perca fluviatilis</i>	5,39
<i>Silurus glanis</i>	5,20	<i>Ponticola kessleri</i>	5,39
<i>Chondrostoma nasus</i>	1,89	<i>Syngnathus abaster</i>	4,39
<i>Aspius aspius</i>	1,65	<i>Cyprinus carpio</i>	4,19
<i>Squalius cephalus</i>	1,65	<i>Rutilus frisii</i>	3,79
<i>Rutilus frisii</i>	1,65	<i>Neogobius melanostomus</i>	3,19
<i>Abramis sapa</i>	0,95	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	3,19
<i>Barbus barbus</i>	0,71	<i>Aspius aspius</i>	2,99
<i>Sander lucioperca</i>	0,71	<i>Silurus glanis</i>	2,40
<i>Esox lucius</i>	0,47	<i>Babka gymnotrachelus</i>	2,00
<i>Lepomis gibbosus</i>	0,47	<i>Vimba vimba</i>	1,20
<i>Romanogobio kesslerii</i>		<i>Chondrostoma nasus</i>	1,20
<i>Gobio sarmaticus</i>		<i>Romanogobio kesslerii</i>	1,20
<i>Rhodeus amarus</i>		<i>Blicca bjoerkna</i>	1,00
<i>Pseudorasbora parva</i>		<i>Pseudorasbora parva</i>	1,00
<i>Alburnus alburnus</i>		<i>Lepomis gibbosus</i>	1,00
<i>Cobitis taenia sensu lato</i>		<i>Abramis brama</i>	0,80
<i>Syngnathus abaster</i>		<i>Sander lucioperca</i>	0,80
<i>Babka gymnotrachelus</i>		<i>Squalius cephalus</i>	0,60
<i>Neogobius fluviatilis</i>		<i>Gymnocephalus cernua</i>	0,60
<i>Neogobius melanostomus</i>		<i>Barbus barbus</i>	0,40
<i>Ponticola kessleri</i>		<i>Esox lucius</i>	0,40
<i>Proterorhinus semilunaris</i>		<i>Gobio sarmaticus</i>	0,40
<i>Pungitius platygaster</i>		<i>Pungitius platygaster</i>	0,40
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>		<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	0,40
<i>Gymnocephalus cernua</i>		<i>Benthophilus nudus</i>	0,40
<i>Gymnocephalus acerina</i>		<i>Abramis sapa</i>	0,40
<i>Benthophilus nudus</i>		<i>Gymnocephalus acerina</i>	0,20

Tabelul 5 prezintă indicii de diversitate Shannon și Simpson, precum și numărul de specii identificate în capturile din aval de barajul Dubăsari. Aceste date sunt esențiale pentru a înțelege modul în care diferite metode de prelevare a probelor ihtiologice reflectă valorile structurale ale faunei piscicole atât la nivel calitativ, cât și cantitativ.

Indicii de diversitate în raport cu uneltele de pescuit utilizate la prelevarea probelor ihtiologice din fl. Nistru (aval baraj Dubăsari)

Tabelul 5

Parametru	plase staționare cu dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60	voloc pentru puiet
Indicele Shannon-Wiener (Hs)	3,279	4,391
Indicele Simpsons (Is)	0,134	0,059
numărul de specii	17	34

Similaritatea redusă între capturile realizate cu plasele staționare și volocul pentru puiet (38,10%) sugerează că utilizarea ambelor metode de pescuit este esențială pentru a obține o imagine completă a diversității și a structurii comunității piscicole din zona investigată (*Tabelul 6*).

Similaritatea capturilor în raport cu uneltele de pescuit utilizate

Tabelul 6

	fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), plase	fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), voloc
fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), plase	*	38,0952
fl. Nistru (aval baraj Dubăsari), voloc	*	*

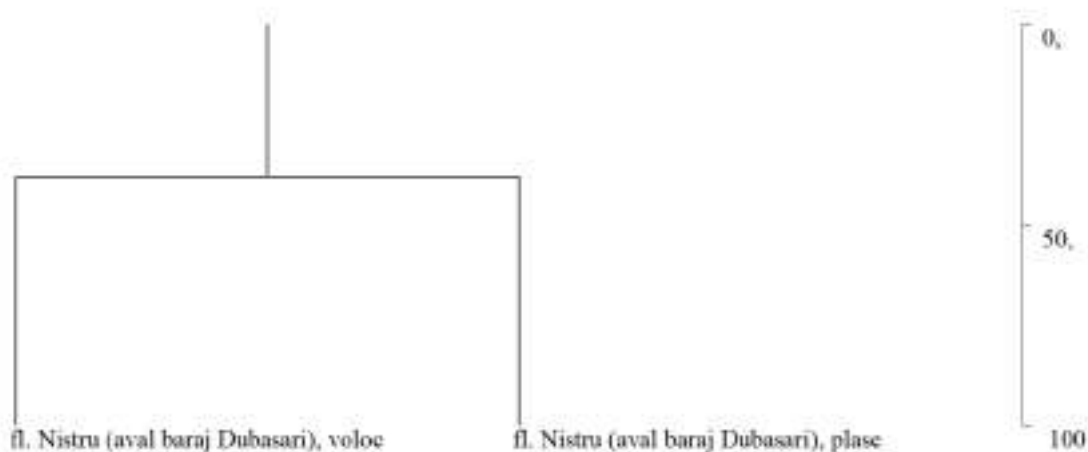

Figura 2. Analiza clasterială a similarității componente specifice în funcție de uneltele de pescuit utilizate

La analiza comparativă a probelor ihtiologice colectate cu ajutorul plaselor staționare cu dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60 mm nemijlocit în aval de lacul de acumulare Dubăsari și în lac (tronsonul s.Lopatna – s. Jora-de-Jos) au fost puse în evidență un șir de particularități ihtiofaunistice (**Tabelul 7**).

În aval de lacul Dubăsari specia eudominantă este *Carassius gibelio* (24,82%), urmată de *Cyprinus carpio* (16,08%), *Vimba vimba* (15,60%), *Abramis brama* (7,57%) și *Perca fluviatilis* (7,33%).

În lacul Dubăsari comunitatea piscicolă este dominată de specii limnofile și limno-reofile, precum *Abramis brama* (24,11%), *Rutilus rutilus* (18,09%), *Perca fluviatilis* (16,67%), *Scardinius erythrophthalmus* (12,77%).

Abundența relativă (Ar, %) a speciilor în capturile cu plasele staționare cu dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60 mm nemijlocit în aval de lacul de acumulare Dubăsari și în lac (tronsonul s. Lopatna - s. Jora-de-Jos)

Tabelul 7

fl. Nistru (aval baraj Dubăsari)	Ar (%)	l.a. Dubăsari	Ar (%)
<i>Carassius gibelio</i>	24,82	<i>Abramis brama</i>	24,11
<i>Cyprinus carpio</i>	16,08	<i>Rutilus rutilus</i>	18,09
<i>Vimba vimba</i>	15,60	<i>Perca fluviatilis</i>	16,67
<i>Abramis brama</i>	7,57	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	12,77
<i>Perca fluviatilis</i>	7,33	<i>Carassius gibelio</i>	8,87
<i>Rutilus rutilus</i>	6,86	<i>Cyprinus carpio</i>	4,26
<i>Blicca bjoerkna</i>	6,38	<i>Silurus glanis</i>	3,19
<i>Silurus glanis</i>	5,20	<i>Rutilus frisii</i>	3,19
<i>Chondrostoma nasus</i>	1,89	<i>Aspius aspius</i>	2,48
<i>Aspius aspius</i>	1,65	<i>Esox lucius</i>	2,48
<i>Squalius cephalus</i>	1,65	<i>Sander lucioperca</i>	1,77

<i>Rutilus frisii</i>	1,65	<i>Vimba vimba</i>	1,06
<i>Abramis sapa</i>	0,95	<i>Abramis sapa</i>	1,06
<i>Barbus barbus</i>	0,71	<i>Barbus barbus</i>	
<i>Sander lucioperca</i>	0,71	<i>Blicca bjoerkna</i>	
<i>Esox lucius</i>	0,47	<i>Chondrostoma nasus</i>	
<i>Lepomis gibbosus</i>	0,47	<i>Squalius cephalus</i>	

Comparând cele două stațiuni prin prisma indicilor de diversitate sintetici, putem menționa că în aval de barajul Dubăsari diversitatea piscicolă este ușor mai mare atât în ceea ce privește indicele Shannon (3,279), cât și după indicele Simpson (0,134), dar și după numărul de specii identificate (**Tabelul 8**).

Indicii de diversitate în baza capturilor cu plasele staționare (40x40-60x60 mm) nemijlocit în aval de lacul de acumulare Dubăsari și în lac (tronsonul s. Lopatna – s. Jora-de-Jos)

Tabelul 8

Parametru	lacul de acumulare Dubăsari	fl. Nistru aval baraj Dubăsari
Indicele Shannon-Wiener (Hs)	3,079	3,279
Indicele Simpsons (Is)	0,145	0,134
numărul de specii	13	17

Similaritatea moderată de 46,24% sugerează că, deși există specii comune între cele două comunități piscicole, condițiile ecologice din lacul de acumulare limitează conviețuirea mai multor ghilde ecologice, în special, a celor migratoare, reofile și litofile de pești. Astfel, fragmentarea biotopului prin construcția barajului Dubăsari limitează migrațiile de reproducere pentru majoritatea speciilor anadrome, ceea ce accentuează încă o dată necesitatea unor măsuri specifice de protecție a acestor zone sensibile (**Tabelul 9**).

Similaritatea stațiunilor de prelevare a probelor în funcție de structura specifică a capturilor piscicole din lacul de acumulare Dubăsari și nemijlocit în aval de baraj

Tabelul 9

	lacul de acumulare Dubăsari	fl. Nistru aval baraj Dubăsari
lacul de acumulare Dubăsari	*	46,24
fl. Nistru aval baraj Dubăsari	*	*

Figura 3. Analiza clasterială a similarității componente specifice a capturilor cu plasele staționare (40x40-60x60 mm) din lacul de acumulare Dubăsari și nemijlocit în aval de baraj

În scopul evaluării intensității migrațiilor reproductive ale scrumbiei-de-Dunăre din fl. Nistru, în prima decadă a lunii mai 2024 au fost realizate 10 trieri cu plasa flotabilă (dimensiunile laturii ochiului 30x30 mm, înălțimea plasei – 3 m, distanța de triere – 500 m). Ca rezultat, au fost identificate 6 specii, indicii ecologici Shannon de 0,9867, Simpson – de 0,0175 și echitabilitatea egală cu 0,424 reflectă o diversitate relativ scăzută, cu dominarea speciilor *Alosa immaculata* și *Rutilus frisii*, ceea ce este normal, având în vedere unealta selectivă destinată scrumbiei-de-Dunăre (Tab. 10). Însă, este de importanță majoră poziția de dominare în capturi în anul 2024 a speciei *Rutilus frisii* (specie inclusă în Cartea Roșie, ediția a III-a), ceea ce indică restabilirea populației, inclusiv în sectorul inferior al fl. Nistru. De remarcat că în ultimii ani această specie a demonstrat o progresie biologică evidentă doar în sectorul medial al fluviului, inclusiv lacul de acumulare Dubăsari.

Valorile indicilor ecologici analitici și sintetici în rezultatul trierilor cu plasa flotabilă în Nistrul inferior, s. Olănești, prima decadă a lunii mai, anul 2024

Tabelul 10

Nr. ord.	Specia	An(%)	C(%)	W(%)	pi	pi ²	Pi*Log2 Pi
1	<i>Alosa immaculata</i> Bennett, 1835	37,50	80	30,00	0,37	0,1406	-0,53
2	<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	8,33	40	3,33	0,08	0,0069	-0,29
3	<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	14,58	30	4,38	0,14	0,0213	-0,40
4	<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann, 1840)	25,00	50	12,50	0,25	0,0625	-0,5
5	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	4,17	20	0,83	0,04	0,0017	-0,19
6	<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)	10,42	30	3,13	0,10	0,0109	-0,33
	Număr de specii	6			Is	H	e
	Număr de exemplare	48			0,23	1,92	0,82

Figura 4 ilustrează scăderea continuă a capturilor pe unitate de efort începând cu anul 2020. Declinul de la 30,07 exp./triere în anul 2019 la doar 1,8 exp./triere în anul 2024 trezește semne de îngrijorare. Alternarea gradientilor de mediu datorită consecințelor fragmentării ecosistemului prin construcția nodurilor hidrotehnice Novodnestrovsk și Dubăsari în concurs, probabil, cu condițiile existente de război din țara vecină, unde pescuitul scrumbiei-de-Dunăre este dificil de reglementat, afectează vădit capacitatea de migrare și reproducere a acesteia și necesită măsuri urgente de implementare a unor politici care să reglementeze pescuitul și să restabilească starea populațională a acestei specii anadrome de importanță economică ridicată.

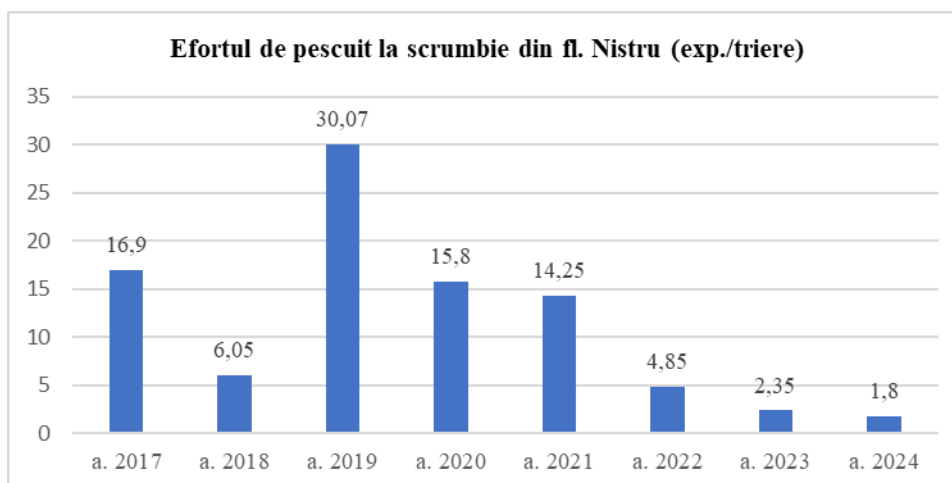

Figura 4. Captura pe unitate de efort la scrumbia-de-Dunăre din fl. Nistru în aspect multianual

Rezultatele pescuitorilor științifice din ecosistemul r. Prut reflectă ponderea speciilor de pești capturate cu volocul pentru puiet în două habitate diferite din ecosistemul râului Prut: cel reofil – albia cursului inferior al r. Prut pe tronsonul Brânza-Câșlița, și cel limnofil – lacul de acumulare Costești-Stânca (**Tabelul 11**). În capturile din zona Brânza – Câșlița-Prut specia eudominantă este *Blicca bjoerkna* (12,00%), urmată de *Neogobius fluviatilis* (9,33%), *Rutilus rutilus* (8,76%) și *Carassius auratus* (8,38%). Comunitatea piscicolă din lacul Costești-Stânca este dominată de *Perca fluviatilis* (49,06%) – specie oportunistă ihtiofagă facultativă, care găsește condiții favorabile de hrană și reproducere în acest habitat, urmat de *Alburnus alburnus* (17,69%) și *Rutilus rutilus* (12,03%).

Abundența relativă (Ar, %) a speciilor de pești în capturile cu volocul pentru puiet din ecosistemul r. Prut

Tabelul 11

Brânza – Câșlița-Prut	Ar (%)	Lacul de acumulare Costești-Stânca	Ar (%)
<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)	12,00	<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	49,06
<i>Neogobius fluviatilis</i> (Pallas, 1814)	9,33	<i>Alburnus alburnus</i> (Linnaeus, 1758)	17,69
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	8,76	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	12,03
<i>Carassius auratus</i> s. lato	8,38	<i>Neogobius fluviatilis</i> (Pallas, 1814)	8,96
<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	5,71	<i>Neogobius gymnotrachelus</i> (Kessler, 1857)	3,77
<i>Alburnus alburnus</i> (Linnaeus, 1758)	4,00	<i>Gymnocephalus cernuus</i> (Linnaeus, 1758)	2,12

<i>Neogobius gymnotrachelus</i> (Kessler, 1857)	3,81	<i>Carassius auratus</i> s. lato	1,18
<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	3,43	<i>Proterorhinus semilunaris</i> (Heckel, 1837)	1,18
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck et Schlegel, 1842)	3,43	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	0,71
<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)	2,86	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	0,71
<i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943)	2,86	<i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943)	0,71
<i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu et Maier, 1969	2,86	<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	0,71
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	2,86	<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	0,47
<i>Leuciscus idus</i> (Linnaeus, 1758)	2,67	<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)	0,47
<i>Proterorhinus semilunaris</i> (Heckel, 1837)	2,67	<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	0,24
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	2,10	<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	1,90	<i>Abramis sapa</i> (Pallas, 1814)	
<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	1,90	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Romanogobio kessleri</i> (Dybowski, 1862)	1,90	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)	1,71	<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Neogobius kessleri</i> (Gunther, 1861)	1,71	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	1,52	<i>Romanogobio kessleri</i> (Dybowski, 1862)	
<i>Gymnocephalus baloni</i> Holc?k & Hensel, 1974	1,33	<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck et Schlegel, 1842)	
<i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	1,33	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	
<i>Benthophilus nudus</i> Berg, 1898	1,33	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	
<i>Abramis sapa</i> (Pallas, 1814)	1,14	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	1,14	<i>Leuciscus idus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	1,14	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	0,95	<i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu et Maier, 1969	
<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)	0,76	<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	
<i>Gymnocephalus cernuus</i> (Linnaeus, 1758)	0,76	<i>Gymnocephalus baloni</i> Holc?k & Hensel, 1974	
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	0,57	<i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	0,38	<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	0,38	<i>Neogobius kessleri</i> (Gunther, 1861)	
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	0,38	<i>Benthophilus nudus</i> Berg, 1898	

Indicele Shannon pentru Brânza – Cășlița-Prut este de 4,606, indicând o diversitate foarte ridicată și echilibrată, fapt confirmat și de indicele Simpson de 0,053, de altfel, și de numărul de specii identificate pe acest tronson (35). Ecosistemul lacului de acumulare este mult mai sărac din punct de vedere al diversității speciilor de pești, confirmat de valoarea indicelui Shannon (2,369) și numărul redus de specii (15), în care *bibanul* are un rol important în structura ihtiocenotică (**Tabelul 12**).

**Indicii de diversitate sintetici și numărul de specii capturate cu ajutorul volocul
în două habitate distincte ale r. Prut (albia Prutului inferior și lacul de
acumulare Costești-Stânca)**

Tabelul 12

Parametru	Brânza – Cășlița-Prut	lacul de acumulare Costești-Stânca
Indicele Shannon-Wiener (Hs)	4,606	2,369
Indicele Simpsons (Is)	0,053	0,295
numărul de specii	35	15

Similaritatea între capturile din tronsonul Brânza – Cășlița-Prut și lacul de acumulare Costești-Stânca este de 34,352%. Această valoare indică o asemănare relativ scăzută între comunitățile piscicole din cele două stații de colectare a probelor ihtiologice și reflectă diferențele ecologice dintre cele două habitate, unul tipic lotic, cu specii reofile, și altul tipic lentic, cu specii limnofile sau limno-reofile (*Tabelul 13*).

**Similaritatea stațiunilor după componența pe specii de pești din diferite habitate
acvatice ale r. Prut, anul 2024, în baza capturilor cu volocul (limitele teritoriale
ale Republicii Moldova)**

Tabelul 13

	Brânza – Cășlița-Prut	lacul de acumulare Costești-Stânca
Brânza – Cășlița-Prut	*	34,352
lacul de acumulare Costești-Stânca	*	*

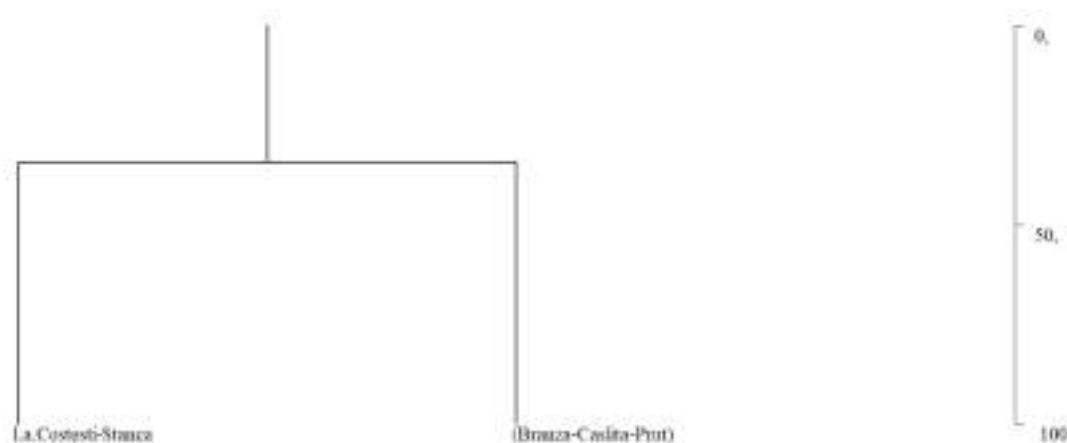

Figura 5. Analiza clasterială a similarității componenței specifice a capturilor cu volocul din două habitate acvatice distincte situate în ecosistemul r. Prut (limitele teritoriale ale Republicii Moldova)

Rezultatele pescuiturilor științifice efectuate cu ajutorul plaselor staționare în aceleași stațiuni de colectare reflectă următorul tablou ihtiografic: în capturile din Brânza – Cășlița-Prut specia eudominantă se prezintă *Blicca bjoerkna* (53,45%) urmată de *Abramis brama* (10,55%), *Carassius auratus* (9,45%) *Rutilus rutilus* (6,91%) și *Cyprinus carpio* (4,73%). Comunitatea piscicolă din lacul Costești-Stânca este dominată de *Perca fluviatilis* (27,59%) și *Rutilus rutilus* (24,14%), urmate de *Abramis brama* (19,54%) și *Aspius aspius* (7,28%) (**Tabelul 14**).

Abundența relativă (Ar, %) a speciilor de pești în capturile cu plasele staționare (dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60 mm)

Tabelul 14

r. Prut (Brânza – Cășlița-Prut)	Ar (%)	lacul de acumulare Costești-Stânca	Ar (%)
<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)	53,45	<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	27,59
<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	10,55	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	24,14
<i>Carassius auratus</i> s. lato	9,45	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	19,54
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	6,91	<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	7,28
<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	4,73	<i>Carassius auratus</i> s. lato	6,51
<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	3,27	<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)	4,60
<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)	1,82	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	2,68
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	1,82	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	2,68
<i>Abramis sapa</i> (Pallas, 1814)	1,45	<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	1,92
<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	1,09	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	1,15
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	1,09	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	0,77
<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)	1,09	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)	0,77
<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	0,73	<i>Abramis sapa</i> (Pallas, 1814)	0,38
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	0,73	<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Leuciscus idus</i> (Linnaeus, 1758)	0,73	<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)	
<i>Gymnocephalus baloni</i> Holc?k & Hensel, 1974	0,73	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	0,36	<i>Leuciscus idus</i> (Linnaeus, 1758)	

Albia râului Prut pe tronsonul Brânza – Cășlița-Prut găzduiește o diversitate ihtiografică mai ridicată decât lacul Costești-Stânca, fapt demonstrat atât prin prisma indicilor ecologici (Shannon – 2,531), cât și după numărul total de specii identificate – 17. Ihtiocenoza lacului de acumulare se caracterizează printr-un număr redus de specii (13), cu o dominanță clară a câtorva specii generaliste ca *bibanul*, *babușca*, *plătica*, *avatul* și *carasul argintiu* (**Tabelul 15**).

Indicii de diversitate sintetici și numărul de specii capturate cu ajutorul plaselor staționare (dimensiunile laturii ochiului 40x40-60x60 mm) în două habitate distincte ale r. Prut (albia Prutului inferior și lacul de acumulare Costești-Stânca)

Tabelul 15

Parametru	r. Prut (Câșlița-Prut – Brânza)	lacul de acumulare Costești-Stânca
Indicele Shannon-Wiener (Hs)	2,531	2,806
Indicele Simpsons (Is)	0,313	0,183
numărul de specii	17	13

Cat privește valoarea coeficientului de similaritate între capturile piscicole prelevate cu plasele staționare, acesta constituie doar 35,82%. Este evident că particularitățile de biotop dintre Brânza – Câșlița-Prut și lacul Costești-Stânca sugerează un grad redus de asemănare între comunitățile lor piscicole.

Similaritatea stațiilor după componența pe specii de pești din diferite habitate acvatice ale r. Prut, anul 2024, în baza capturilor cu plasele staționare (limitele teritoriale ale Republicii Moldova)

Tabelul 16

	Brânza – Câșlița-Prut	lacul de acumulare Costești-Stânca
Brânza – Câșlița-Prut	*	35,820
lacul de acumulare Costești-Stânca	*	*

Figura 5. Analiza clasterială a similarității componenței specifice a capturilor cu plasele staționare din două habitate acvatice distincte situate în ecosistemul r. Prut (limitele teritoriale ale Republicii Moldova)

Concluzii

Rezultatele științifice din anul de studiu 2024 evidențiază faptul că diversitatea ihtiofaunei din Republica Moldova este puternic influențată de activitățile antropice,

schimbările climatice și nu în ultimul rând de factorii biologici, printre care menționăm aportul speciilor alogene cu efect invaziv.

Lacurile de baraj, ca Dubăsari pe fl. Nistru și Costești-Stânca pe r. Prut, găduiesc comunități piscicole caracteristice ecosistemelor lentice, reducându-se considerabil importanța speciilor reofile, pe fundalul proliferării speciilor oportuniste de talie mică-mădie, multe dintre ele demonstrând un potențial invaziv major.

În ultima perioadă se constată o ameliorare ușoară a efectivelor populațiilor speciilor fitofile de talie mare, cu reproducere târzie, precum este crapul european și somnul european, ceea ce indică condiții favorabile de reproducere naturală în ultimii ani.

Declinul semnificativ al capturilor scrumbiei-de-Dunăre (*Alosa immaculata*) în fl. Nistru, observat în perioada 2020-2024, subliniază impactul factorilor antropici, printre care pescuitul excesiv, fluctuația gradientilor termici și hidrologici și, de asemenea, reducerea intensității migrațiilor de reproducere din cauza războiului din țara vecină.

Controlul ecologic

Controlul ecologic are drept scop - protecția mediului, efectuat întru preîntâmpinarea și înlăturarea încălcărilor legislației ecologice.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului are misiunea implementării politicii statului în domeniul protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor din domeniul de activitate.

Protecția mediului reprezintă un ansamblu de reglementări, acțiuni și mijloace, care au drept scop menținerea și protejarea factorilor de mediu împotriva degradării în urma activității antropogene (*Tabelele 1*).

Braconaj piscicol cu plasele în raionul Edineț.

Pe parcursul anului 2024 inspectorii Inspectoratului pentru Protecția Mediului și ai subdiviziunilor sale cu participarea reprezentanților Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Moldsilva și Societății Vânătorilor și Pescarilor din Moldova au întreprins 2038 razii antibraconaj.

Pentru încălcările regulilor de protecție a resurselor cinegetice, regulilor de pescuit și a prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic, conform articolelor 114 și 128 din Codul Contravențional al Republicii Moldova au fost încheiate 1356 procese-verbale, cu aplicarea amenzilor în sumă de 861550 lei. Au fost ridicate de la contravenienți 20 arme de vânătoare și 1262 scule pentru pescuit.

Indicatorii Inspectoratului pentru Protecția Mediului privind controlul efectuat în domeniul protecției resurselor cinegetice și piscicole în anul 2024 comparativ cu 2023

Tabelul 2

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea măsurilor</i>	<i>Unitatea de măsură</i>	<i>Indici</i>	
			<i>a. 2024</i>	<i>a. 2023</i>
1.	<i>Acte de control întocmite</i>	<i>Unități</i>	869	777
2.	<i>Razii întreprinse</i>	<i>Unități</i>	2039	1370
3.	<i>Procese-verbale încheiate</i>	<i>Unități</i>	1356	1370
4.	<i>Ridicate arme de vânătoare/scule interzise pentru pescuit</i>	<i>Unități</i>	22/1262	18/829
5.	<i>Amenzi aplicate</i>	<i>Lei</i>	861550	940900
6.	<i>Amenzi încasate</i>	<i>Lei</i>	421025	463325
7.	<i>Prejudiciu cauzat mediului calculat înaintat spre achitare plus prejudiciul remis organelor de drept</i>	<i>Lei</i>	1729437	661607
8.	<i>Prejudiciu recuperat</i>	<i>Lei</i>	213165	377377

Bibliografie:

1. Savin A. Starea fondului cinegetic în Republica Moldova pentru anul 2024 extras din raportul științific anual a Grupului Interdepartamental de cinegetică a Laboratorului de Vertebrate Terestre. (scrisoarea nr. IPM0-288 din 31.01.2025)
2. Bulat Dm. Ihtiofauna Republicii Moldova: rezultatele pescuiturilor științifice din anul 2024 în ecosistemele acvatice din bazinele hidrografice ale fl. Nistru și r. Prut, „Determinarea schimbărilor mediului acvatic, evaluarea migrației și impactului poluanților, stabilirea legalităților funcționării hidrobiocenozelor și prevenirea consecințelor nefaste asupra ecosistemelor” AQUABIO (program de Stat 2020-2023)(scrisoarea nr. IPM-129 din 17.01.2025)

3. Dumitru Bulat, Reglementările din domeniul protecției și folosirii raționale a resurselor biologice acvatice naturale din Republica Moldova, Chișinău 2022.
4. Bulat Dm. Ihtiofauna Republicii Moldova: geneza, starea actuală, tendințe și măsuri de ameliorare. Rezumatul tezei de doctor habilitat în științe biologice. Chișinău, 2019. 68 p
5. Savin A., O. Ciocoi, M. Șcerbliuc, G. Grosu, V. Nistreanu. Seazonal and multiannual dynamics of sedentary species populations of hunting interest. X-th international Conference of zoologists. Chișinău-2021, p. 364-369
6. Savin A., V. Caisîn, G. Chiriță. Dinamica efectivelor și activității copitatelor în ecosistemele forestiere a R. Moldova. Simpozionul științific internațional-50 ani de la fondarea rezervației "Codrii". Lozova-2021, p. 342-347.
7. Usatîi, M., Șaptefrați, N., Bulat D., ș.a. Starea ihtiocenozelor din ecosistemele acvatice naturale și măsuri de ameliorare. Tipograf. "Balacron". Chișinău, 2018. 48 p. ISBN 978-9975-3255-6-1
8. Usatîi, Ad., Usatîi, M., Șaptefrați, N., Dadu, A. Resursele piscicole naturale ale Republicii Moldova. Ed. Balacron, Chișinău, 2016. 124 p.
9. Usatîi, M. Evoluția, conservarea și valorificarea durabilă a diversității ihtiofaunei ecosistemelor acvatice ale Republicii Moldova. Autoreferat al tezei de doctor habilitat în științe biologice, Chișinău, 2004. 48 p.
10. Бодареу, Н.Н. Динамика рыбного населения и популяций отдельных видов в реконструированных водоемах бассейна Днестра. В: Автореф. диссерт. доктора биол. наук. Москва, 1993. 66 с.
11. Долгий, В.Н. Ихтиофауна Днестра и Прута (современное состояние, генезис, экология и биологические основы рыбохозяйственного использования). Изд. Штиинца. Кишинев, 1993. 323 с.
12. Попа, Л.Л. Рыбы Молдавии. Справочник – определитель. Изд. Картя Молдовеняскэ. Кишинев, 1977. 200 с.
13. Ярошенко, М.Ф. Гидрофауна Днестра. Изд. АН СССР. Москва, 1957. 169 с.
14. Ярошенко, М.Ф., Ганя, И.М., Вальковская, О.И., Набережный, А.И. К вопросу об экологии и промысловом значении некоторых рыб Днестра. В: Изв. Молд. филиала АН СССР. 1951, №1 (4). с. 273-295.
- 15..
16. Usatîi M., Usatîi A., Crepis O., Șaptefrați N., Bulat Dm., Bulat Dn., Toderaș I., Cebanu A., Dadu A. Evaluarea stării resurselor piscicole. Tipogr. "Balacron", 2017, 142 p., ISBN 978-9975-128-92-6.
17. Usatîi, M., Șaptefrați, N., Bulat D., ș.a. Starea ihtiocenozelor din ecosistemele acvatice naturale și măsuri de ameliorare. Tipograf. "Balacron". Chișinău, 2018. 48 p., ISBN 978-9975-3255-6-1

VII. CONTROALE DE STAT ÎN TEMEIUL LEGII NR. 131/2012 PRIVIND CONTROLUL DE STAT

Liuba ROȘCA,
*Șef, Direcția metodologie,
evaluarea riscurilor și planificarea controalelor*

Aliona RĂILEANU,
*Specialist principal, Direcția metodologie,
evaluarea riscurilor și planificarea controalelor*

Planificarea, efectuarea și rezultatele controalelor

Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat are drept scop consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător prin asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor, supravegherea introducerii și circulației pe piață a produselor în vederea asigurării siguranței acestora și implementarea sistemului de analiză a riscurilor în baza criteriilor de risc. Aceasta reglementează organizarea și desfășurarea controlului, stabilirea principiilor fundamentale și a procedurii de efectuare a controlului.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, ca autoritatea administrativă subordonată Ministerului Mediului, este împuternicit să efectueze supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale și să-și realizeze funcțiile în următoarele domenii:

- *realizarea politicii de mediu;*
- *protecția aerului atmosferic;*
- *protecția resurselor acvatice;*
- *protecția florei, faunei și ariilor naturale protejate;*
- *protecția solului și subsolului;*
- *gestionarea deșeurilor și a substanțelor chimice;*
- *utilizarea rațională a resurselor naturale;*
- *activități planificate;*

La baza controlului de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale stau criteriile de risc relevante domeniilor de competență ale Inspectoratului, cu acordarea punctajului corespunzător și raportarea acestuia la ponderea fiecărui criteriu de risc, în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc.

Conform planului controalelor planificate aprobat prin Ordinul nr. 70 din 20.11.2023 al Inspectoratului, pentru anul 2024 au fost planificate **1319** controale în domeniile de competență, față de **1692** controale sau cu **22%** mai puțin față de anul 2023.

Pe parcursul anului 2024 au fost efectuate în total **2798** (domenii) controale:

- **1117** (domenii) controale planificate;
- **246** (domenii) inopinate în baza petițiilor, sesizărilor organelor de drept, autosesizărilor;
- **1435** (domenii) în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv.

Durata acestor controale a fost de la 1 la 5 zile calendaristice, însă pentru 27 de controale s-a decis prelungirea acestora, cu până la 5 zile.

În cadrul **1363** controale (1117 planificate executate și 246 inopinate executate): **191** controale sunt cu grad sporit de risc (800-1000), ceea ce reprezintă **14%**, fiind înregistrată o creștere cu 3% față de anul 2023, când au fost efectuate **1916** controale, dintre care 220 controale cu grad sporit de risc (800-1000), ceea ce reprezintă 11%. De asemenea, **567** controale nu s-au soldat cu aplicarea măsurilor restrictive și/sau sancțiunilor contravenționale pentru încălcările depistate, ceea ce reprezintă 42%.

Pe parcursul anului 2024, urmare a controalelor efectuate, au fost stabilite **531** de încălcări grave (în cadrul a 2522 obiecte controlate) ceea ce reprezintă **21%**, față de **707** de încălcări grave (în cadrul a 3123 obiecte controlate) ceea ce reprezintă **23%**, cu **2 %** mai puțin ca în anul 2023.

Dintre acestea în **151** (174 de contravenții) de cazuri au fost aplicate sancțiuni conform Codului contravențional al Republicii Moldova (CC al RM), sub formă de amenzi în mărime de **1 860100.00** lei .

Pentru alte **357** de încălcări grave (contravenții), au fost întocmite **279** Planuri de remediere, în conformitate cu art. 46¹ al CC al RM. În **330** de cazuri s-a stabilit lipsa actelor permissive pentru desfășurarea legală a activităților cu impact asupra mediului înconjurător și anume:

- Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei - **186 cazuri**;
- Autorizație de emisie a poluanților în atmosferă de la surse fixe – **122** cazuri;
- Autorizație de mediu privind gestionarea deșeurilor - **17** cazuri;
- Autorizație pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier – **5 cazuri**.

Cele mai frecvent întâlnite încălcări sunt:

- ✓ încălcarea regimului de protecție a apelor;
- ✓ încălcarea regulilor de folosire a apei;
- ✓ încălcarea regulilor de desfășurare a activității economice în zonele de protecție a apelor;
- ✓ încălcarea modului de protecție și de folosire a subsolului;
- ✓ tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor;
- ✓ încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare și de export al lemnului;
- ✓ neefectuarea plății pentru poluarea mediului;
- ✓ nefolosirea instalațiilor pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate;

- ✓ încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor.

În anul 2024 au fost depistate **6 cazuri de poluare gravă** (5 apă și 1 sol), față de 14 (6 apă, 3 sol, 5 aer) cazuri în perioada similară anului 2023 sau cu 57% mai puțin. Materialele pe cazurile enumerate au fost înaintate organelor de drept pentru stabilirea tuturor circumstanțelor și atragerea la răspundere a persoanelor culpabile cu repararea prejudiciilor cauzate mediului înconjurător.

Principalele motive care au stat la baza celor mai grave încălcări de mediu depistate în anul 2024:

- ✓ lipsa stațiilor de epurare și preepurare a apelor reziduale, or depășirea termenelor de exploatare a stațiilor de epurare existente, care deversează apele reziduale cu depășiri ale concentrației maxime admisibile a poluanților direct în apele reziduale;

- ✓ quantumul mic al prejudiciilor și mărimea sancțiunilor aplicate în cazurile tăierilor ilegale de arbori în fondul forestier, precum și numărul insuficient al agenților constatatori cu împuterniciri privind protecția vegetației forestiere;

- ✓ exploatarea zăcămintelor miniere în lipsa actelor permissive, cu depășirea perimetrelor miniere și pe terenuri cu altă destinație;

- ✓ numărul insuficient de inspector angajați, responsabili pentru efectuarea controalelor în domeniul protecției solului și subsolului, în raport cu numărul mare de agenți economici din domeniul extragerii substanțelor minerale utile și a volumului mare de lucru necesar de efectuat în cadrul controalelor în domeniul nominalizat;

- ✓ procesul îndelungat al investigațiilor efectuate de către organele de drept, pentru stabilirea cauzelor și a persoanelor culpabile de acțiuni ilegale de folosire a resurselor subsolului și atragerea ulterioară a acestora la răspundere;

- ✓ neconformarea agenților economici cu prevederile legislației de mediu sau neglijarea în totalitate a acestora.

Instrumentele utilizate de către Inspectorat la atingerea obiectivelor și indicatorilor de performanță

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 355/2020 privind Metodologia de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător, IPM prin Planul de acțiuni la nivel de organ de control aprobat prin Ordinul nr. 33 din 27.02.2024 al Ministerului Mediului

a stabilit 7 obiective și 12 indicatori de performanță, dintre care 10 indicatori universali și 2 indicatori individuali, fiind stabilite valorile-țintă.

În vederea realizării acțiunilor planificate, atingerea indicatorilor de performanță, precum și a valorilor-țintă, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a utilizat următoarele instrumente:

- resursele financiare alocate din bugetul de stat pentru activitățile de control, evaluarea riscurilor și planificarea controalelor, creșterea gradului de conștientizare și conformare cu prevederile legislației de mediu, pentru transport și dotare tehnică;
- planul anual al controalelor planificate aprobat și publicat;
- controale planificate/inopinate/la solicitare pentru eliberarea actului permisiv, efectuate de către subdiviziunile cu funcții de control ale Inspectoratului;
- probe de laborator prelevate de către specialiști laboratoarelor Agenției de Mediu, necesare pentru stabilirea prejudiciului cauzat mediului prin diferite acțiuni ilegale;
- actele legislative aplicate pentru domeniile de competență aferente controalelor, Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor din domeniile de competență ale Inspectoratului;
- desfășurarea campaniilor și acțiunilor de mediu cu implicarea factorilor de decizie ai APL-urilor și agenților economici privind acțiunile de protecția mediului și respectării legislației de mediu;
- activități de comunicare plasate pe pagina web oficială, comunicate de presă/informații/emisiuni;
- acordarea consultațiilor privind prevenirea încălcărilor legislației de mediu;
- recepționarea mesajelor parvenite prin intermediul poștei electronice, pagina de Facebook, apelurilor telefonice parvenite la Telefonul Verde;
- examinarea petițiilor/solicitărilor/sesizărilor parvenite în adresa Inspectoratului.
-

Activități de consultanță și comunicare

Pentru realizarea funcției de consultare, prevăzută de art. 3² alin. (2) din Legea nr. 131/2012, în scopul prevenirii încălcărilor legislației și în vederea aplicării corecte a prevederilor legale, Inspectoratul publică pe pagina web oficială www.ipm.gov.md și rețeaua de socializare Facebook informație referitoare la controlul de stat, încălcărilor tipice constante, precum și recomandări pentru cazurile respective.

Pe parcursul anului 2024, inspectorii IPM au exercitat activ un rol de consultare în cadrul fiecărui control. Un număr de **131** de controale au fost efectuate cu scop consultativ și de promovare a conformării la normele legale, în cazul persoanelor aflate în primii trei ani de activitate de la data înregistrării de stat. Acestea reprezintă 5% din totalul controalelor efectuate.

Pentru perioada anului 2024, au fost publicate **1060** de postări pe pagina web oficială și **1052** postări în rețelele de socializare (Facebook) anunțuri, comunicate referitoare la activitatea IPM, noutăți cu privire la cadrul normativ, evenimente, apariții media, aferente domeniilor de competență ale IPM. Astfel, a fost accesată de **75145** de

ori pagina web oficială a IPM, iar pagina oficială a IPM în rețelele de socializare (Facebook) de **767988** de ori.

În scop de informare și creștere a gradului de conștientizare ecologică a populației prin intermediul paginii oficiale web au fost oglindite evenimentele consacrate zilelor internaționale: „Ziua Pământului”, „Săptămâna mobilității europene”, „Ziua Mondială a Apei”, „Săptămâna verde Europeană”, „Ziua Mondială a Mediului”, „Ziua Internațională a Pădurilor”, campania „Marea Debarasare”, campania de primăvară privind salubritatea, amenajarea teritoriilor și corpurilor de masa, campania de toamnă de salubritate și amenajare a localităților, desfășurarea acțiunii „Râu curat de la sat la sat”, „Un arbore pentru dănuirea noastră”, Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor 2023-2032.

Măsuri preventive și de atenuare

În scopul sprijinirii conformării voluntare și prevenirii încălcărilor legislației de mediu, drept măsură preventivă de atenuare, a fost publicarea pe pagina web oficială a Graficului controalelor planificate pentru anul 2024. Această măsură oferă agenților economici transparență și posibilitatea de a se documenta din timp asupra eventualelor controale care îi pot viza, având astfel ocazia de a-și alinia activitatea la cerințele legale în vigoare în domeniul protecției mediului.

De asemenea, au fost inițiate campanii de informare/conștientizare și sensibilizare adresate mediului de afaceri, autorităților publice locale și publicului larg, unde s-a avut drept scop, creșterea gradului de conștientizare privind importanța protecției mediului, utilizarea responsabilă a resurselor naturale și respectarea reglementărilor în domeniu. Totodată, s-a pus accent pe prezentarea consecințelor legale în cazul nerespectării obligațiilor, inclusiv posibilele sancțiuni aplicabile.

Concluzii și propuneri

În baza prevederilor Legii nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a desfășurat controale planificate și inopinate având ca scop asigurarea respectării legislației de mediu și prevenirea impactului negativ asupra factorilor de mediu. Controalele efectuate au evidențiat un rol esențial al Inspectoratului în supravegherea activităților economice cu potențial impact asupra mediului, contribuind astfel la aplicarea principiului prevenirii, reducerii și remedierii daunelor de mediu. În procesul de control, au fost respectate principiile fundamentale ale Legii nr. 131/2012, precum transparența, proporționalitatea și nediscriminarea, fiind urmărită crearea unui echilibru între necesitatea protecției mediului și asigurarea unui mediu favorabil pentru desfășurarea activităților economice.

Pe parcursul desfășurării controalelor de stat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM), au fost constatate o serie de dificultăți ce au îngreunat eficiența procesului de control. În acest context, IPM a înaintat propuneri de modificare a Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, cu scopul de a optimiza mecanismele de control și de a reduce barierele identificate în practică.

Totodată, au fost evidențiate limitări semnificative, generate de insuficiența resurselor tehnice și umane, precum și de necesitatea continuă de instruire și

perfecționare profesională a inspectorilor de mediu. De asemenea, cooperarea interinstituțională – în special cu autoritățile publice locale și alte entități cu atribuții de control – rămâne o provocare, impunând măsuri de consolidare pentru a asigura aplicarea coerentă și eficientă a legislației de mediu.

În concluzie, aplicarea Legii nr. 131/2012 în activitatea de control a Inspectoratului pentru Protecția Mediului a contribuit în mod semnificativ la creșterea conformării agenților economici și la protejarea mediului. Este necesară, însă, menținerea unui cadru normativ flexibil și adaptabil, precum și consolidarea capacităților instituționale pentru a face față noilor provocări din domeniul protecției mediului.

**Informația privind controalele planificate și
executarea lor pe anul 2024**

Nr. d/o	Raion	Domenii de activitate															Total		
		protecția aerului atmosferic			protecția resurse acvatice			protecția resurse forestiere			gestionarea deșeurilor			control geologic					
		planificat	executat	neexecutate	planificat	executat	neexecutate	planificat	executat	neexecutate	planificat	executat	neexecutate	planificat	executat	neexecutate	planificat	executat	neexecutate
1	IPM Chișinău	106	61	45	35	14	21			0	53	23	30			0	194	98	96
2	IPM Bălți	33	26	7	9	9	0	2	2	0	11	10	1			0	55	47	8
3	IPM Cahul	2	1	1	11	11	0			0	4	3	1			0	17	15	2
4	IPM Comrat	8	8	0	9	9	0	1	1	0			0			0	18	18	0
5	IPM Anenii -Noi	3	3	0	15	15	0			0	1	1	0			0	19	19	0
6	IPM Basarabeasca	10	6	4	5	5	0			0	6	5	1			0	21	16	5
7	IPM Briceni	22	22	0	23	22	1	2	2	0	30	30	0			0	77	76	1
8	IPM Cantemir	6	6	0	12	12	0			0	10	10	0			0	28	28	0
9	IPM Cimișlia	10	9	1	7	6	1			0	9	8	1			0	26	23	3
10	IPM Criuleni	7	7	0	16	16	0	1	1	0	10	9	1			0	34	33	1
11	IPM Călărași	8	8	0			0			0	2	2	0			0	10	10	0
12	IPM Căușeni			0	9	9	0	2	2	0	9	9	0			0	20	20	0

13	IPM Donduşeni	15	15	0	35	33	2	12	12	0	44	42	2		0	106	102	4	
14	IPM Drochia	7	7	0	23	22	1	1	1	0	11	11	0		0	42	41	1	
15	IPM Dubăsari	3	3	0	1	1	0			0	12	12	0		0	16	16	0	
16	IPM Făleşti	4	4	0	20	20	0	2	2	0	2	2	0		0	28	28	0	
17	IPM Floreşti	15	14	1	4	4	0			0			0		0	19	18	1	
18	IPM Edineţ	12	10	2	1	1	0			0	11	8	3		0	24	19	5	
19	IPM Glodeni	7	7	0	3	3	0			0			0		0	10	10	0	
20	IPM Hînceşti	9	7	2	17	15	2			0	12	10	2		0	38	32	6	
21	IPM Ialoveni	12	7	5	28	17	11			0	33	21	12		0	73	45	28	
22	IPM Leova	30	28	2	15	14	1	2	2	0	34	32	2		0	81	76	5	
23	IPM Nisporeni	5	5	0	7	7	0			0			0		0	12	12	0	
24	IPM Ocniţa	1	1	0	8	8	0	1	1	0	15	14	1		0	25	24	1	
25	IPM Orhei	7	6	1	10	10	0	2	2	0	2	2	0		0	21	20	1	
26	IPM Rezina	14	13	1	8	8	0			0	14	13	1		0	36	34	2	
27	IPM Rîşcani	11	11	0	14	14	0			0	8	8	0		0	33	33	0	
28	IPM Ştefan - Vodă	5	5	0	7	7	0	2	2	0			0		0	14	14	0	
29	IPM Sîngerei	4	4	0	24	24	0	1	1	0	6	6	0		0	35	35	0	
30	IPM Soroca	13	13	0	7	7	0	2	2	0	13	13	0		0	35	35	0	
31	IPM Străşeni	2	2	0	5	5	0	2	2	0	5	4	1		0	14	13	1	
32	IPM Şoldăneşti	13	12	1	13	13	0	2	2	0	9	9	0		0	37	36	1	
33	IPM Taraclia	10	10	0	10	10	0			0	11	11	0		0	31	31	0	
34	IPM Teleneşti	2	2	0	10	10	0	1	1	0	1	1	0		0	14	14	0	
35	IPM Ungheni	7	7	0	5	5	0	4	4	0			0		0	16	16	0	
36	Aparat Central	3	1	2			0	4	4	0			0	33	5	28	40	10	30
Total		426	351	75	426	386	40	46	46	0	388	329	59	33	5	28	1319	1117	202

VIII. ASISTENȚA JURIDICĂ ȘI COMBATEREA CONTRAVENȚIILOR DE MEDIU

Alexandru BERLIBA
*Șef, Direcția Juridică, Inspectoratul
pentru Protecția Mediului*

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) al Legii 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător Inspectoratul pentru Protecția Mediului are funcția de exercitare a controlului de stat asupra respectării legilor și altor acte normative în problemele protecției mediului și folosirii resurselor naturale.

Prevederile punctului 10 supct. 10 lit. d) al aceluiași act normativ, reglementează - Inspectoratul constată contravenții și încheie procese-verbale, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni, conform prevederilor Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Contravențiile de mediu sunt abateri de la normele legale privind protecția mediului care nu ating gradul de pericol social al unei infracțiuni.

În corcondanță cu prevederile art.405 alin. (1) al Codului Contravențional, contravențiile prevăzute la art. 95, 109 –112, art.113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) și (5), art.115, 117–119, 120–126, 126², 126³, 127–130, 132–154, 154¹, art. 155 alin. (1), art. 155² alin. (3), art.156, 182 și art. 349 alin. (6) se constată și se examinează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Contravenția prevăzută la art. 349 alin. (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.

Combaterea contravențiilor de mediu este un aspect crucial al protecției mediului și se referă la ansamblul de măsuri și acțiuni întreprinse pentru a preveni, depista și sancționa faptele de încălcare a legislației de mediu care, prin natura lor, nu constituie infracțiuni, dar generează totuși un impact negativ asupra mediului.

Procesul de combatere a contravențiilor este unul important în aplicarea legii și menținerea ordinii într-o societate. Acesta implică o serie de etape, de la prevenție și constatare până la aplicarea măsurilor de sancționare.

Procesul de combatere a contravențiilor poate fi împărțit în mai multe etape principale:

Prevenția – având drept scop să descurajeze comiterea contravențiilor înainte ca acestea să se producă, iar de către IPM sunt desfășurate campanii de conștientizare publică privind normele legale și consecințele încălcării acestora;

Constatarea și înregistrarea contravențiilor din domeniul protecției mediului;

Examinarea cazurilor de încălcare a legislației din domeniul protecției mediului și aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul Contravențional.

Importanța respectării teoretice și practice a procedurii contravenționale este susținută de principiile fundamentale precum principiul legalității și egalității în fața

legii, principiul dreptății, principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii.

În condițiile edificării statului de drept, este imperativă sarcina impusă de principiile contravenționale privind respectarea procedurii contravenționale astfel, încât aceasta să garanteze libertatea și drepturile legale ale individului și să nu admită tragerea la răspundere și sancționarea contravențională nelegitimă.

Pe parcursul anului 2024, efectele inspecțiilor și controalelor efectuate, au impus aplicarea normelor prevederilor Capitolului IX din Codul Contravențional al Republicii Moldova „Contravenții în Domeniul Protecției Mediului”.

Inspectorii de stat ai mediului și ai Inspecțiilor pentru Protecția Mediului teritoriale au constatat și examinat 5801 de cauze contravenționale în baza proceselor-verbale proprii.

Ținând cont de spectrul larg al competențelor IPM, în anumite situații, alte organe cu statut de agenți constatatori acumulează informații cu privire la comiterea unor acțiuni ce cad sub incidența componentei de contravenție în domeniul protecției mediului.

Aceste materialele sunt remise după competență IPM, prin urmare, au fost recepționate 1024 cauze contravenționale, dintre care 924 au fost examinate cu aplicarea sancțiunilor corespunzător competențelor.

În anul 2024, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Inspecțiile pentru protecția Mediului teritoriale au încheiat și înaintat spre examinare autorităților competente au fost remise organelor competente 197 procese verbale cu privire la contravenție, în vederea expunerii asupra corpurilor delictive sau asupra aplicării de către instanța de judecată a sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, corespunzător prevederilor art. 395 Cod Contravențional.

Pornind de la principiul „Poluatorul plătește” și în cazul cauzării prejudiciilor componentelor de mediu ca urmare a activității antropogene, suplimentar sancțiunilor contravenționale aplicate contravenienților, IPM evaluează și prejudiciile în baza actelor normative în vigoare și le înaintează persoanelor culpabile pentru recuperare.

Astfel, suma prejudiciilor cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare este de 3508905, totodată, fiind înaintate acțiuni civile în instanțele de judecată în vederea recuperării prejudiciilor cauzate mediului în caz de neachitare benevolă.

Activitatea IPM privind combaterea acțiunilor ilicite din domeniul protecției mediului în anul 2024 s-a evidențiat pozitiv comparativ cu anul 2023, fiind înregistrate rezultate apreciate, respectiv, vizualizând rezultatele IPM, constatăm că, în anul 2024 au fost examinate mai multe cazuri de încălcare a legislației de mediu în coraport cu anii precedenți.

Respectarea legislației de mediu nu este doar o formalitate legală, ci o necesitate vitală și o responsabilitate fundamentală pentru fiecare individ, companie și instituție.

Într-o lume confruntată cu schimbări climatice, epuizarea resurselor și pierderea biodiversității, conformarea cu normele de mediu devine un pilon central al dezvoltării durabile și al bunăstării colective.

„Natura nu încalcă niciodată propriile legi”.

Date aferente examinării cauzelor de încălcare a legislației de mediu

Autoritatea de specialitate din care face parte agentul constatator	Procese verbale cu privire la contravenție întocmite în baza constatărilor proprii	Suma amenzilor aplicate	Suma amenzilor achitate timp de 3 zile lucrătoare	Suma amenzilor încasate	Contestații depuse împotriva proceselor verbale cu privire la contravenție	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare
Inspectoratul pentru Protecția Mediului	5801	15558000	6907800	7166750	70	3535071

IX. ASPECTE ECONOMICO-FINANCIARE ÎN ACTIVITATEA INSPECTORATULUI

Viorel IACUB,
Şef, Direcția finanțe și logistică

Marina GHERȘCOVICI,
Şef, Secția buget și evidență contabilă

Asigurarea economico-financiară a activității pentru anul 2024

Cheltuielile financiare pentru întreținerea și funcționarea *Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM)* cu subdiviziunile sale teritoriale pentru anul 2024 au fost acoperite din următoarele surse interne de venituri:

- finanțare de la buget;
- resurse colectate de instituție, inclusiv:
 - ✓ încasări de la prestarea serviciilor cu plată;
 - ✓ încasări de la plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public.

Un rol important în procesul de finanțare a cheltuielilor pentru dezvoltarea bazei tehnico–materiale și întreținerii activității curente a Inspectoratului și subdiviziunilor sale teritoriale le revine resurselor colectate de instituție acumulate în urma prestării serviciilor în domeniul protecției mediului contra plată la solicitarea beneficiarilor și încasărilor de la plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public.

Structura veniturilor prenotate se prezintă în Tabelul 1 (mii lei).

Tabelul 1

Denumire	Aprobat	Plan precizat pe an	Executat pe perioada de gestiune
1	2	3	4
Finanțare de la buget	49 997,1	55 338,7	55 311,6
Încasări de la prestarea serviciilor cu plata	350,0	430,0	302,9
Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public	100,0	100,0	198,0

În anul 2024, IPM a continuat să beneficieze de **asistența financiară externă** din partea Comisiei Europene în conformitate cu Acord de finanțare a grantului semnat. Mijloacele financiare au fost încasate pe conturile trezoreriale "Granturi primite de la organizațiile internaționale pentru proiecte finanțate din surse externe pentru bugetul de stat".

**Sinteza veniturilor și cheltuielilor executate în anul 2024
se prezintă în Tabelul 2:**

Tabelul 2

Denumirea grantului	Buget total	Perioada totală de implementare	Total Venituri încasate în a.2024	Soldul de mijloace bănești la începutul a.2024, mii lei	Total cheltuieli în a.2024, mii lei
Proiect „Protocolul de informații și investigații privind infracțiunile de mediu bazat pe mai multe surse de date (EMERITUS)”	37 937,0 €	01.09.2022 – 31.08.2025	3 748,75 € / 72,0 mii lei	281,3	349,5

În componenta cheltuielilor se includ:

- deplasări de serviciu peste hotare = 54,6 mii lei
- alte cheltuieli în baza de contracte cu PF (cheltuieli de personal) = 86,5 mii lei
- procurarea altor materiale = 208,4 mii lei

Sinteza alocațiilor de la bugetul de stat pentru **cheltuieli de personal** în perioada anilor 2021-2024 se reflectă în **Tabelul 3** (mii lei).

Tabelul 3

Indici	2021	2022	2023	2024
Aprobat	35737,1	37597,3	44003,9	44003,9
Plan precizat pe an	35386,1	40317,1	46087,6	49225,5
Executat pe perioada de gestiune	35386,1	40317,1	46087,6	49225,3

Informația privind statele și efectivul de personal, inclusiv numărul de instituții (total).	1/1	1/1	1/1	1/1
Personal (salariați) total,	287	287	273	273
-Funcționari publici	269	269	255	255
-Personal ce asigură deservirea tehnică a instituției	18	18	18	18

Informația privind executarea cheltuielilor suportate pentru întreținerea activității curente a IPM, inclusiv și procurarea activelor nefinanciare în anul de gestiune 2024 este reflectată în **Tabelul 4** (mii lei).

Tabeelul 4

Denumire	Clasificația economică	Aprobat	Plan precizat pe an	Executat pe perioada de gestiune
1	2	3	4	5
I. CHELTUIELI		4 173,2	4 483,2	4 418,5
Energia electrică	2221 10	150,0	108,0	108,0
Gaze	2221 20	200,0	199,0	199,0
Energie termică	2221 30	100,0	131,2	131,2
Apa și canalizare	2221 40	13,2	21,7	19,8
Alte servicii comunale	2221 90	-	3,3	3,3
Servicii informaționale	2222 10	305,0	354,8	354,8
Servicii de telecomunicații	2222 20	305,0	151,4	151,4
Servicii de locațiune	2223 00	1 850,0	1 771,0	1 733,1
Servicii de transport	2224 00	200,0	382,8	382,6
Servicii de reparații curente	2225 00	250,0	559,9	559,9
Formare profesională	2226 00	10,0	10,0	8,1
Deplasări de serviciu în interiorul țării	2227 10	100,0	100,0	99,2
Servicii editoriale	2229 10	20,0	8,0	8,0
Servicii de pază	2229 40	450,0	368,6	367,3

Servicii neatribuite altor alineate	2229 99	60,0	153,5	153,4
Îndemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă	2735 00	150,0	150,0	131,2
Plăți aferente documentelor executorii cu executare benevolă	2813 61	10,0	10,0	8,1
II. ACTIVE NEFINANCIARE		2 270,0	2 160,1	2159,4
Procurarea mașinilor și utilajelor	3141 10	100,0	100,0	100,0
Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere	3161 10	20,0	20,0	19,5
Procurarea combustibilului	3311 10	1 900,0	1 790,1	1 790,1
Procurarea pieselor de schimb	3321 10	100,0	100,0	99,9
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	3361 10	50,0	50,0	50,0
Procurarea altor materiale	3391 10	100,0	100,0	99,9

SUPPORTUL LOGISTIC AL

INSPECTORATULUI PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

Activitatea economico-financiară a IPM se desfășoară în strictă conformitate cu legislația în vigoare și limitele de alocații aprobate de către Ministerul Finanțelor RM.

Situația economico – financiară din țara, influențată de factorii externi și situația pe plan internațional a impus unele restricții și a contribuit la creșterea prețurilor la resurse energetice, petroliere și majorarea costurilor de servicii de аренда / servicii comunale etc, suportate de IPM pentru întreținerea a 38 de subdiviziuni teritoriale de mediu.

Ca urmare, pentru asigurarea continuității activităților inspectorilor de mediu în folosul societății și a statului în domeniul protecției mediului înconjurător, a fost asigurat procesul de finanțare a cheltuielilor primordiale, cum ar fi: remunerarea muncii și cheltuielile curente de întreținere.

Pe parcursul anului de gestiune 2024 au fost întreprinse acțiuni practice referitor la consolidarea bazei tehnico-materiale a Inspectoratului și subdiviziunilor sale teritoriale în limita resurselor financiare disponibile pentru anul 2024, precum și datorită sprijinului și asistenței oferite din partea partenerilor de dezvoltare.

Pe parcursul anului 2024 *Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității (UIPAC)* a procurat din sursa ID Creditul 7174-MD și a transmis IPM mijloacele fixe în suma totală de 19 267,0 mii lei, după cum urmează:

- Set body camera (Type-I) – 40 un. în suma totală 826,2 mii lei
- Notebook Acer Travel Mate – 100 un. în suma totală 2 074,2 mii lei
- Printer Canon Pixma Mobile – 25 un. în suma totală 145,7 mii lei
- Printer format A2 Canon - 1 un. în suma totală 23,8 mii lei
- Autoturism FORD Ranger -2 un. în suma totală 1 532,5 mii lei
- Autoturism DACIA Duster – 32 un. în suma totală 14 114,7 mii lei
- Barca FurSeal 535DC – 1 un. în suma totală 549,8 mii lei.

În cadrul proiectului „*Planul de management privind suprimarea eşalonată a hidroclorfluorocarburilor (HCFC), HPMP faza III – trasa 1*” (componenta UNDP), cu suportul financiar Fondului Multilateral al Protocolului de la Montreal au fost procurate 36 de seturi de detectoare electronice de scurgere a agenților frigorifici care au fost transmise către IPM în scopul consolidării capacităților tehnice.

În cadrul proiectului „*Guvernare multi-participativă pentru o mai bună protecție și conservare a faunei sălbatice*”, realizat de Societatea Pentru Protecția Păsărilor și a Naturii și finanțat de Ambasada Republicii Cehe în Republica Moldova au fost procurate 10 unități de Binoclu Vanguard VEO HD 1042, care au fost transmise către IPM în scopul consolidării capacităților tehnice.

În contextul dezvoltării și consolidării capacităților tehnice la componenta suportul logistic al IPM au fost alocate resursele financiare, inclusiv pentru:

- servicii de locațiune, inclusiv аренда și servicii energetice pentru 31 de subdiviziuni teritoriale de protecția mediului – 1 733,1 mii lei;
- servicii energetice și comunale (pentru 8 sedii ale IPM) – 461,3 mii lei.
- servicii informaționale, inclusiv servicii de Internet / servicii GPS lunar pentru monitorizarea automobilelor de serviciu / mentenanța programului de contabilitate / servicii GPS în regim de timp real la efectuarea lucrărilor geodezice / Servicii de Acces și actualizare a produsului software "e-Administrare. Managementul documentelor.– 354,8 mii lei;
- servicii de telefonie corporativă / telefonie fixă – 151,4 mii lei;
- servicii de asigurare a mijloacelor de transport din dotarea instituției / achitarea taxelor pentru folosirea drumurilor / testarea tehnică a autoturismelor – 382,6 mii lei;
- servicii de reparație a autoturismelor din dotarea instituției– 559,9 mii lei;
- servicii editoriale – 8,0 mii lei;
- servicii de pază (inclusiv paza fizică) – 367,3 mii lei
- formare profesională – 8,1 mii lei;
- servicii neatribuite altor alineate – 153,4 mii lei;
- procurarea combustibilului / pieselor de schimb pentru autoturismele – 1890,0 mii lei;
- procurarea materialelor de uz gospodăresc și altor materiale (blanchete, apa potabilă, diplome etc.) – 149,9 mii lei;
- procurarea mijloacelor fixe – 119,5 mii lei.

Constatări și concluzii

Ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor o deține transferurile trezoreriale privind cheltuielile de personal = **49 225,3 mii lei**, care sunt finanțate în întregime din bugetul de stat.

Cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea IPM cu subdiviziunile sale teritoriale constituie **4 418,5 mii lei**, care se acoperă parțial din resurse colectate de instituție: "Incasări de la prestarea serviciilor cu plata" și "Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public".

Drept obiectiv prioritar pentru perioada apropiată, sub aspectul consolidării logistice, Inspectoratul pentru Protecția Mediului urmează să creeze condiții normale de lucru tuturor colaboratorilor, să-i doteze cu echipament performant în scopul asigurării securității ecologice a statului și garantării unui mediu natural sănătos tuturor cetățenilor.

În acest context asistența și suportul din partea ministerului de ramură și partenerilor de dezvoltare rămâne o sursă importantă pentru realizarea acestor priorități.

X. ASPECTE JURIDICO-ECONOMICE PRIVIND ÎNCASAREA PLĂȚII PENTRU POLUAREA MEDIULUI

Andrei ȘONȚEVOI

Șef, Serviciul plăți și taxe pentru poluare

Plata pentru poluarea mediului este un instrument juridico-economic care are trei scopuri fundamentale, și anume :

a) crearea unui sistem de activitate economică în care devine neconvenabilă cauzarea oricărui prejudiciu mediului;

b) stimularea construcției și exploatării sistemelor de captare și neutralizare a poluanților, de colectare, reciclare și distrugere a deșeurilor, precum și implementarea de tehnologii nonpoluante, realizarea altor măsuri care ar micșora volumul emisiilor (deversărilor) de poluanți în mediu și ar diminua formarea deșeurilor de producție și a deșeurilor de ambalaje;

c) formarea fondurilor ecologice pentru finanțarea activității orientate spre ameliorarea calității mediului.

Subiecții ai plății pentru emisiile (deversările) de poluanți în mediu și depozitarea deșeurilor de producție sînt persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sub orice formă stabilită de legislație, și care admit emisii de poluanți și/sau depozitează deșeuri de producție, stabilite conform art.6, 9, și 10 din Legea nr.1540-XIII din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului și include:

1). Plata pentru emisiile de poluanți ale surselor staționare în aerul atmosferic;

2). Plata pentru deversări de poluanți cu ape uzate:

- în obiective acvatice (*în limitele normativelor stabilite și cu depășirea normativelor stabilite*);

- în rezervoare receptoare, câmpuri de filtrație, colectoarele canalelor de scurgere pentru must de dejecții animaliere și este percepută de la subiecții care admit asemenea deversări pentru întreg volumul evacuărilor de apă;

- evacuările de apă din bazinele piscicole și pentru scurgerile din averse de pe teritoriul întreprinderilor (ape meteorice) și este percepută de la subiecții care admit depășirea, în raport cu normativele stabilite, a masei de poluanți în apele reziduale.

3). Plata pentru depozitarea deșeurilor în amplasamente autorizate (depozite de deșeuri).

Potrivit art.15 alin.(3) din Legea 1540/1998, funcția de control asupra corectitudinii calculului plății și plenitudinii virării la buget a plăților stabilite la art.6,

9 și 10 din legea menționată, este exercitată de către inspecțiile pentru protecția mediului al Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Controlul asupra corectitudinii calculului este executat în condițiile Legii nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în urma controalelor planificate, pe următoarele domenii de activitate: „Protecția aerului atmosferic”, „Protecția resurselor acvatice” și „Gestionarea deșeurilor”

În anul 2024 de către inspecțiile pentru protecția mediului au fost supuși controlului **1117** agenți economici, fiind verificată plată pentru poluarea mediului în suma de 2 061 494,00 lei, iar suma neachitată a fost de 138 863,00 lei.

Potrivit informației de la Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova, la data de 24.04.2024, pentru anul 2023 au prezentat **6 262** agenți economici Darea de seamă privind plata pentru poluare pentru emisiile și deversările de poluanți și depozitarea deșeurilor (Forma EMPOLDEP 19), plătitori stabiliți conform art.6, 9, și 10 din Legea 1540/1998 și au înaintat spre achitarea suma totală de **16 270 802,27** lei.

Plăți pentru poluarea mediului calculate la compartimentele de mediu:

„Emisiile de poluanți de la sursele staționare” – 4 255 946,24 lei.

„Evacuările de poluanți pentru scurgerile din averse de pe teritoriul întreprinderilor (ape meteorice)” – 7 476 330,74 lei;

„Deversările de poluanți cu ape uzate” – 3 041 549,91 lei;

„Depozitarea deșeurilor în amplasamente autorizate” – 1 494 533,65 lei.

Lista agenților economici - contribuabili mari.

Nr.	Denumirea agentului economic	Suma calculată, lei
1	TERMOELECTRICA S.A.	1 835 454,37
2	AUTOSALUBRITATE I.M.	624 740,08
3	"UZINA METALURGICA MOLDOVENEASCA" S.A.T.D.	221 913,26
4	GOLDEN PIGLET S.R.L.	407 492,09
5	APA-CANAL CHISINAU S.A.	519 224,83
6	CALEA FERATA DIN MOLDOVA I.S.	247 874,48
7	MOLDRETAIL GROUP S.R.L.	177 135,17
8	S.R.L. LUKOIL-Moldova	155 280,11
9	LAFARGE CIMENT (MOLDOVA) S.A.	106 628,95
10	FLORENI S.R.L.	108 232,56
11	GOSPODARIA COMUNAL-LOCATIVA CALARASI I.M.	106 026,00
12	MOLDTELECOM S.A.	108 586,10
13	FIER GRUP S.R.L.	77 222,29
14	I.C.S. FUNNY PIG S.R.L.	61 945,43
15	I.M. ROMPETROL MOLDOVA S.A.	84 376,05
16	CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCA S.A.	59 563,83
17	47TH PARALLEL S.R.L.	54 711,64
18	AEROPORTUL INTERNATIONAL CHISINAU I.S.	41 149,69

XI. 2024 – UN AN AL IMPLICĂRII PENTRU NATURĂ ȘI EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

Ludmila GOBJILA,

*Șef, Serviciul Sinteză
informaționale și relații cu publicul*

Republica Moldova în tranziție ecologică: progrese, provocări și perspective durabile

În ultimii ani, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în domeniul protecției mediului și al dezvoltării durabile. Cu toate acestea, tranziția către un mediu sănătos și echilibrat presupune eforturi continue, cooperare între instituții și implicarea activă a cetățenilor.

Cadrul legal și instituțional

La nivel legislativ, Comisia Parlamentară pentru Mediu și Dezvoltare Regională, în colaborare cu Ministerul Mediului, continuă să elaboreze politici menite să reglementeze și să protejeze mediul înconjurător. În aplicarea acestor politici, un rol esențial îl joacă instituțiile subordonate, precum Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția de Mediu, Agenția Moldsilva și Agenția „Apele Moldovei”. La acest efort contribuie activ și organizațiile neguvernamentale, instituțiile academice, precum și mass-media, prin intermediul unor structuri dedicate – cum ar fi Asociația Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic.

Educația ecologică – fundamentul unei societăți responsabile

Un pilon cheie al politicilor de mediu este educația ecologică. Inspectorii de mediu, în colaborare cu administrațiile publice locale și agenți economici, organizează sesiuni de informare în instituții de învățământ și comunități. Scopul acestor acțiuni este dezvoltarea unui comportament ecologic responsabil încă din primii ani de viață. Totuși, nivelul de conștientizare ecologică rămâne scăzut în rândul populației generale. Pentru a schimba acest lucru, este necesară intensificarea campaniilor de informare, dar și organizarea mai frecventă a activităților participative, precum salubritatea spațiilor verzi, curățarea albiilor râurilor sau plantarea de arbori.

Proiecte relevante implementate în anul 2024

„O Justiție Verde pentru un Mediu Protejat și Comunități Durabile”

În parteneriat cu Asociația EcoContact și cu sprijinul Suediei, acest proiect a urmărit consolidarea aplicării legii în domeniul protecției mediului. Inspectorii de mediu au lucrat în echipă cu procurori, reprezentanți ai Institutului Național al Justiției

și alte autorități, pentru a îmbunătăți instrumentele legale contravenționale și penale în fața infracțiunilor de mediu.

Proiectul EMERITUS

Finanțat de Uniunea Europeană prin programul Horizon Europe, EMERITUS este un proiect internațional ce are ca scop combaterea criminalității de mediu – considerată a patra cea mai extinsă activitate infracțională la nivel mondial. Proiectul reunește 20 de parteneri din 9 țări, inclusiv Moldova, și integrează tehnologii moderne precum dronele și datele satelitare pentru detectarea și investigarea infracțiunilor ecologice.

Provocări persistente și perspective viitoare

În ciuda progreselor, Moldova se confruntă cu probleme sistemice: deficit de fonduri, acces limitat la tehnologii moderne și un nivel redus de informare în rândul populației. Cu toate acestea, oportunitățile oferite de parteneriatele internaționale, accesul la fonduri europene și implicarea tot mai activă a societății civile oferă premise reale pentru transformări durabile.

Concluzie: o chemare la implicare

Protecția mediului nu este exclusiv responsabilitatea autorităților. Este o responsabilitate colectivă, a fiecăruia dintre noi. Fie că este vorba de reducerea deșeurilor, economisirea resurselor sau participarea la acțiuni de voluntariat ecologic, orice gest contează.

Prin educație, colaborare și implicare, Republica Moldova poate deveni un model regional de sustenabilitate și echilibru ecologic. Pașii făcuți deja confirmă că direcția este bună – dar drumul trebuie continuat cu aceeași determinare.

XII. ABORDAREA STATISTICĂ A INFORMAȚIEI DE MEDIU

Maria ȘEREMET,
*specialist superior, Serviciul sinteze
informaționale și relații cu publicul*

- Anexa 1 – Activitatea integrală a Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (70 de indicatori).
- Anexa 2 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 pe subdiviziuni (70 de indicatori).
- Anexa 3 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul SOL, 51 de indicatori).
- Anexa 4 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul SUBSOL, 40 de indicatori).
- Anexa 5 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul APA, 53 de indicatori).
- Anexa 6 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul AER, 52 de indicatori).
- Anexa 7 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul FLORA, 59 de indicatori).
- Anexa 8 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul FAUNA, 46 de indicatori).
- Anexa 9 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul SUBSTANȚE CHIMICE, 38 de indicatori).
- Anexa 10 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul DEȘEURI, 59 de indicatori).
- Anexa 11 – Activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 (compartimentul COMPLEXE (avize, procese-verbale, autorizații etc.), 49 de indicatori).

ACTIVITATEA INTEGRALĂ
a Inspectoratului pentru Protecția Mediului
pentru anul 2024

Anexa 1

Nr. d/o	Denumirea criteriilor	În total	Indicatori pe componente de mediu și genuri de activitate.														
			Solut	Subsol	Apa	Aerul	Flora					Fauna					
							Agenția Moldsilva	Primării			Ministerul Transporturilor	Alți deținători	Resurse cinegetice	Resurse piscicole	Chimie	Deșeuri	Complexe
								Spații Verzi	Fond forestier	Fășii forestiere							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	1319	0	33	426	426	43	1	0	0	0	0	2	0	53	327	8
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	1117	0	5	386	351	43	1	0	0	0	0	2	0	51	271	7
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	71	5	2	0	22	1	0	0	0	0	0	0	0	29	10	2
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permisive , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	1364	13	0	278	591	268	2	19	5	39	53	2	0	12	80	2
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al	60	3	0	33	4	6	1	0	0	1	1	0	0	1	6	4

	activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)																	
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	142	5	11	26	46	6	1	1	1	0	0	0	0	0	0	37	8
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	45	0	16	5	11	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	6	4
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	169	1	0	60	82	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	12
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe)(conform pozițiilor 2-8) , (nr.)	2522	21	34	594	849	320	3	21	8	37	54	4	0	77	212	288	
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	58	0	4	29	2	0	0	0	0	0	0	2	0	7	3	11	
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	4281	516	45	484	33	94	194	265	434	17	24	428	252	9	1164	322	
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	1738	114	5	431	69	47	110	19	95	14	50	98	91	9	540	46	
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	2636	215	31	461	62	15	34	67	501	10	5	297	104	5	723	106	
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescise divizate pe domenii), (pentru	683	7	27	241	156	52	0	3	7	2	8	0	5	3	117	55	

	înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	5801	150	71	1061	127	472	169	80	375	52	52	188	1099	3	1872	30
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	197	7	0	2	2	5	2	2	10	2	2	3	7	0	149	4
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	1023	21	4	83	6	117	40	28	119	7	61	13	80	8	431	5
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	174	2	0	37	2	6	8	5	12	1	14	3	7	0	76	1
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	336	14	1	17	2	22	17	7	25	1	27	1	39	0	163	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	752	10	7	85	3	118	38	17	116	8	19	13	46	3	269	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	70	5	1	13	3	3	5	3	4	0	1	15	0	0	16	1
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	67	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	62	0	2	0
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	517	12	43	259	89	6	13	0	3	2	1	2	1	1	69	16
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	145	1	2	9	4	52	12	4	6	6	0	0	0	0	45	4
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-	6024	150	38	932	41	546	184	98	487	55	84	196	1144	2	2053	14

	verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)																	
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	4104400	62500	253000	2304400	463900	55000	194000	0	50000	30000	15000	1800	15000	9000	573500	77300	
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	746800	900	3000	32300	4200	350000	53000	25500	56000	24000	0	0	0	0	193800	4100	
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	10517400	408600	131550	1131650	107300	1360050	437950	186200	1221850	142550	235300	267400	577350	4000	4284350	21300	
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	214000	0	40000	91500	25000	54500	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0	
30	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	15558000	472000	427550	3560750	585400	1814550	684650	211700	1327850	191550	250300	269200	592350	13000	5055650	101500	
31	Cuantumul (totalul de la pozițiile anterioare 26-29) amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	6907800	212350	183275	1656275	251450	839000	301075	90200	551450	81525	116900	125850	282925	6500	2171775	37250	
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	6142	141	72	1143	125	545	188	82	448	55	78	185	1096	13	1950	21	
33	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	7166750	219100	186275	1695975	255250	893300	313075	90700	560200	96525	120600	127650	293375	6500	2258475	49750	

34	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
35	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	231	7	8	17	7	34	14	7	30	2	3	1	32	0	69	0
36	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	1033150	32200	45000	46100	66200	108400	37000	27800	105850	6000	12500	600	24150	0	521350	0
37	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	3535071	76889	211869	1536379	4293	357023	569354	75653	292127	42950	54486	43750	262597	0	7200	500
38	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	1573974	49952	136492	222636	2841	247154	304559	652271	231872	37891	54486	38750	174415	0	7200	500
39	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunt/sesizare, suspendate (lei)	362007851	1678796	14053153	343238896	0	427895	501547	240106	325338	53721	65309	132500	1290590	0	0	0
40	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunt/sesizare, achitate (lei)	37176	0	0	0	0	0	0	0	20291	0	0	0	16885	0	0	0
41	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	446	27	16	10	28	7	76	35	55	7	2	10	6	0	162	5
42	Demersuri către APL , (nr.)	1668	255	17	129	4	7	38	185	68	2	1	2	0	0	731	229
43	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	2061494	0	228	893846	247288	410	0	0	0	0	0	0	0	4289	600769	314664
44	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	138863	0	0	22395	30046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86422
45	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	227754	2236	0	18740	69918	0	510	0	0	0	0	0	144	360	5465	130381
46	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	226027	2236	0	18368	70521	0	510	0	0	0	0	0	144	0	5465	128783
47	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	6606	146	34	194	9	714	74	173	903	28	13	1222	817	3	2089	187
48	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0
49	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	1266	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	1258	0	0	0
50	Pește captat ridicat, (kg)	547	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	543	0	0	0
51	Arbori tăiați ilicit (nr.)	17552	0	0	0	0	4167	450	4294	6797	1462	382	0	0	0	0	0
52	Arbori vatați (nr.)	674	0	0	0	0	217	176	20	103	103	55	0	0	0	0	0
53	Cazuri de tăieri ilicite (nr.)	923	0	0	0	0	232	125	96	397	49	24	0	0	0	0	0
54	Masă lemnoasă extrasă ilicit (m ³)	2611	0	0	0	0	689	176	550	982	155	59	0	0	0	0	0

55	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	1617	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1592	3
56	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	43	30	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1
57	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	22	2	0	1	0	1	0	0	0	0	1	6	0	8	3	0	
58	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	240	63	0	41	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	130
59	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	32	1	0	2	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1
60	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	561	11	0	140	131	110	4	45	25	18	31	0	0	12	8	26	
61	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	91	89	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
62	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	336	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	165	41	0	
63	Examinarea petițiilor , (nr.)	2421	126	113	402	191	77	270	64	75	9	22	34	43	20	772	203	
64	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc., (nr. de evenimente)	451	18	6	17	46	10	1	2	0	1	2	17	12	9	63	247	
65	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	296	18	0	7	25	35	3	23	8	0	0	1	0	0	18	158	
66	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	103	2	0	2	3	6	1	0	3	0	0	21	33	0	16	16	
67	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	50	6	1	4	5	4	1	1	0	0	0	4	4	0	15	5	
68	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	694	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	682	0	
69	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	6	0	
70	Coordonări pentru nimicirea substanțelor degradate sau produselor contrafăcute, (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	

ACTIVITATEA
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024 pe subdiviziuni

Anexa 2

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	1319	19	55	21	77	17	10	28	20	194	26	18	34	106	16	42	24	28
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	1117	19	47	16	76	15	10	28	20	98	23	18	33	102	16	41	19	28
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	71	0	2	0	2	0	0	0	0	34	8	0	0	0	0	1	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permisive , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	1364	33	36	7	41	37	45	18	31	238	26	38	50	45	13	37	16	36
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	60	8	0	0	0	0	5	0	0	0	0	1	13	1	0	3	6	0

6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	142	12	2	2	1	2	4	0	2	56	1	5	8	0	1	3	3	1
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	45	3	0	0	0	0	1	0	0	11	0	0	0	0	2	4	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	169	14	0	4	5	2	0	5	9	49	9	1	1	3	0	0	4	6
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe)(conform pozițiilor 2-8), (nr.)	2522	64	86	15	91	50	62	30	53	394	46	59	104	124	32	89	46	65
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	58	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	28	0	1	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	4281	21	148	32	515	54	84	54	105	79	150	116	88	381	47	177	315	117
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	1738	34	87	7	2	3	5	4	19	18	34	3	26	3	36	217	6	103
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	2636	38	0	9	1049	0	1	17	54	66	54	0	43	18	92	394	0	3
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau	683	59	6	15	49	6	6	12	22	57	6	8	58	22	56	19	8	20

	inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																		
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	5801	105	83	19	130	135	142	51	235	90	64	170	115	161	177	257	265	155
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	197	11	0	0	7	22	8	0	10	2	0	0	1	0	1	33	18	0
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	1023	37	0	22	0	138	1	68	38	67	36	0	16	24	5	86	7	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	174	6	0	0	0	0	0	2	13	67	0	0	0	24	5	0	0	0
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	336	1	0	0	0	64	0	31	10	0	0	0	0	0	0	19	3	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	752	30	0	22	23	78	0	33	15	95	36	0	16	2	0	71	4	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	70	3	0	0	1	3	1	1	0	12	1	3	1	0	0	4	5	6
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	67	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	517	20	24	6	26	11	4	1	26	126	5	7	10	7	5	18	17	6
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-	145	3	0	1	1	1	7	1	2	15	0	8	2	9	0	10	3	1

	verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)																		
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	6024	107	59	34	122	201	131	84	235	111	95	155	119	171	176	278	249	148
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	4104400	184000	93600	64500	156600	107500	24000	7500	204200	1005000	58000	96000	67500	77500	73500	171300	190700	81000
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	746800	9300	0	10000	1200	7500	159300	7500	6000	44900	0	42500	13150	25000	0	14500	7000	2500
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	10517400	265300	189850	126550	212850	346350	364000	228500	297250	302700	328900	417450	189600	336850	177000	494750	327550	218100
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	214000	0	0	0	15000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25000	0	0
30	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	15558000	458600	283450	201050	370650	461350	547300	243500	507450	1352600	386900	555950	270250	439350	251400	696250	525250	301600
31	Cuantumul (totalul de la pozițiile anterioare 26-29) amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control	6907800	153650	129625	91775	172825	199725	216150	90400	252825	570550	164300	242875	123275	205225	125700	295425	200875	140150

	cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)																		
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	6142	101	77	37	145	174	113	63	260	212	84	154	126	178	181	271	244	116
33	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	7166750	158650	133825	91775	172825	213725	216150	101600	254625	604550	170800	246875	125775	205225	125700	296225	212375	142650
34	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
35	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	231	7	4	4	1	10	13	13	1	14	6	6	0	3	0	18	5	2
36	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	1033150	37500	20000	17500	10000	22900	105000	50600	6000	53500	50600	62200	0	9500	0	81600	65000	1800
37	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	3535071	37426	43609	3775	87898	130024	34219	8653	43837	1778271	11278	76859	2794	206871	63269	46304	19024	56147
38	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	1573974	19643	36049	2518	69331	63666	29713	8130	43837	252765	5344	74845	2794	76546	63269	23925	16865	60074
39	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	362007851	256570334	0	0	0	305717	0	0	501000	88856752	0	0	0	407807	0	79088	1298110	0
40	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	37176	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	446	1	0	0	0	3	0	0	2	241	0	1	0	48	1	10	91	0
42	Demersuri către APL, (nr.)	1668	58	0	21	32	0	0	1	179	91	69	0	0	63	26	266	53	68
43	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	2061494	963062	186472	13553	45894	12373	5242	0	31854	53175	65056	14102	59991	0	0	0	0	0

44	Mărirea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	138863	3000	0	0	0	2036	0	0	0	0	0	14102	55291	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	227754	1863	31345	0	0	4471	0	0	5760	5994	0	0	1584	47304	2	52920	0	1800
46	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	226027	1863	31948	0	0	4471	0	0	5760	5994	0	0	1584	46080	2	52920	0	1800
47	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	6606	161	49	94	202	83	172	163	167	33	221	137	81	302	60	530	403	105
48	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	20	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
49	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	1266	14	0	0	0	8	0	15	0	27	0	0	10	0	434	0	10	0
50	Pește captat ridicat, (kg)	547	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	446	0
51	Arbori tăiați ilicit (nr.)	17552	443	136	52	47	965	527	338	122	1138	65	1108	62	6900	53	503	258	216
52	Arbori vatamati (nr.)	674	3	12	5	20	4	11	0	3	136	9	76	0	0	0	11	16	2
53	Cazuri de tăieri ilicite (nr.)	923	26	0	8	16	40	30	16	25	74	13	39	0	150	1	31	31	17
54	Masă lemnoasă extrasă ilicit (m ³)	2611,46	98	12	8	9	111	114	32	21	378	14	106	5	663	4	90	79	64
55	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	1617	56	0	13	18	57	32	15	20	42	50	16	5	45	6	134	88	30
56	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	43	0	0	0	0	3	2	0	1	0	0	1	0	3	1	9	1	1
57	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	240	7	10	0	3	9	4	8	14	16	11	14	6	0	3	4	2	9
59	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	32	0	0	1	0	5	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	1	0
60	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	561	3	0	15	52	9	18	0	31	2	24	0	2	50	0	33	11	33
61	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	91	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
62	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	336	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	1	0	0	0	0	0	0
63	Examinarea petițiilor, (nr.)	2421	124	21	3	10	48	77	63	16	691	22	32	61	14	3	43	26	127

64	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	451	8	8	0	1	49	3	4	20	4	21	2	10	2	0	4	47	2
65	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	296	1	22	0	30	4	3	4	3	2	15	3	18	4	4	14	15	0
66	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	10	0	21	3	0	1
67	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	50	0	0	0	0	0	0	0	5	2	0	16	1	0	0	2	0	1
68	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	694	30	0	8	0	5	28	1	41	0	39	0	0	0	120	0	37	74
69	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	43	0	0	0	0	0	0	0	0	15	5	0	0	0	0	0	3	0
70	Coordonări pentru nimicirea substanțelor degradate sau produselor contrafăcute, (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 2

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	19	10	38	73	40	81	12	25	21	36	33	35	35	14	37	14	31	14	16
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	18	10	32	45	10	76	12	24	20	34	33	35	35	13	36	14	31	14	16
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform	0	2	0	2	5	3	2	0	7	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0

	art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)																			
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	44	31	46	44	47	25	20	22	39	22	32	11	36	91	17	26	21	14	29
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	1	0	1	1	0	0	1	10	0	0	2	1	2	0	1	0	0	3
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	2	11	16	0	0	0	0	0	1	0	3	3	0	0	0	0	3
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	18	0	1	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	8	2	0	0	1	6	1	7	5	0	9	0	1	0	10	2	5	0	0
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe)(conform pozițiilor 2-8) , (nr.)	64	44	73	80	92	73	35	47	79	40	66	44	69	107	44	41	35	28	51
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	1	4	0	0	0	0	3	10	0	0	0	0	2	3	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale	101	193	81	46	54	98	52	60	151	50	241	27	84	126	91	33	71	34	205

	(APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)																			
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	22	28	4	86	52	29	7	36	145	21	85	102	342	25	123	5	3	11	5
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	16	63	4	15	53	3	15	1	0	95	126	116	83	113	19	74	0	2
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	4	10	6	0	27	51	10	13	14	0	27	42	10	7	7	7	9	6	4
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	204	174	180	35	527	230	202	98	125	77	359	68	195	113	132	277	127	93	231
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	3	0	4	7	10	0	1	2	30	3	17	0	0	1	3	0	3
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	17	45	0	0	0	32	0	12	163	0	91	0	1	25	1	72	19	0	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	17	5	0	0	0	0	8	0	0	7	5	3	1	2	1	8	0	0	0
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	13	0	0	0	0	0	0	100	0	46	0	0	0	0	49	0	0	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	4	27	0	9	0	31	7	11	58	0	41	0	59	25	8	15	19	13	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1	1	0	7	2	0	2	3	8	0	1	0	0	0	2	0	0	2
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor	0	0	0	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)																			
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	7	8	12	4	30	6	2	3	16	7	17	10	35	7	10	2	10	2	10
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	1	1	3	0	14	5	6	0	2	0	11	2	1	9	0	1	5	1	19
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	214	196	165	44	487	250	219	97	165	75	391	56	202	123	131	297	131	103	203
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	53000	78700	116900	15000	223300	50000	8700	44000	192500	69600	34000	88000	142200	68000	47100	31500	63000	27000	89500
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	1500	1500	30000	9000	84500	7500	48500	3000	8000	0	22450	4500	1500	27400	0	13000	14600	0	119500
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	282300	285400	408050	58900	594750	445650	305600	250550	568400	115750	519050	140950	309750	343050	136600	258000	175100	182450	313550
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	3000	94500	0	0	0	0	0	47000	0	0	0	0	0	29500	0	0
30	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la	336800	365600	554950	84700	997050	503150	362800	297550	768900	185350	622500	233450	453450	438450	183700	302500	282200	209450	522550

	contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)																			
31	Cuantumul (totalul de la pozițiile anterioare 26-29) amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	137575	153350	246175	37850	466725	214775	174250	155325	353600	75850	308075	103650	219475	200600	91850	140300	133625	83775	235625
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	215	201	170	47	510	237	211	100	162	70	396	62	234	129	141	283	139	94	205
33	Cuantumul (totalul pozițiilor anterioare 26-29) amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	147575	153350	269275	37850	470375	241925	186650	177125	369700	78550	316825	103650	219475	208050	91850	148300	135075	85875	251925
34	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	10	12	2	0	18	17	1	0	17	6	2	6	4	7	0	0	3	11	8
36	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	28850	58900	15000	0	39000	56000	3000	5000	61500	15950	600	25650	14500	29800	0	7400	13500	39800	25000
37	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	25358	79388	21681	6205	223453	45632	11161	19379	103629	5248	50217	24614	86934	17804	10454	30140	18583	14507	65428
38	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	16587	75616	20199	6205	165513	12319	10043	14249	98740	5376	79803	9612	67269	12578	10454	22392	18275	14210	65219
39	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	8258	0	0	13853001	0	0	0	0	42264	9954	49600	0	13109	0	0	0	0	12858
40	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	20291	0	0	0	10385	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6500	0	0	0

41	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	4	0	0	24	2	0	0	0	1	10	1	0	2	0	0	0	0	4
42	Demersuri către APL, (nr.)	40	40	1	168	12	6	17	91	152	0	173	8	4	13	4	0	10	0	2
43	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	6744	10627	5564	0	0	2678	13841	8102	244415	0	81513	0	27948	36688	11456	19851	112211	4587	24495
44	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1301	0	0	9767	0	24601	10401	0	18365
45	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	32016	0	870	0	0	1118	1555	2198	0	22155	0	11713	2124	0	0	216	0	745
46	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	31644	0	510	0	0	1118	1555	2198	0	21879	0	11713	2025	0	0	216	0	746
47	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	373	182	53	542	197	227	88	226	57	79	379	134	211	157	148	202	87	173	128
48	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	1	0	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
49	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	0	0	0	0	606	1	0	0	9	27	78	0	8	0	0	11	1	0	4
50	Pește captat ridicat, (kg)	0	0	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	0	0
51	Arbori tăiați ilicit (nr.)	342	409	295	9	209	24	185	163	459	46	442	267	413	548	121	155	94	61	377
52	Arbori vatamati (nr.)	4	40	1	3	26	0	6	8	188	2	59	0	22	2	0	2	2	0	1
53	Cazuri de tăieri ilicite (nr.)	18	28	19	3	50	19	25	10	22	6	48	11	36	39	14	20	13	6	19
54	Masă lemnoasă extrasă ilicit (m ³)	45	82	49	5	113	8	23	38	33	17	69	21	48	96	19	79	12	13	32
55	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	63	61	102	7	2	88	115	41	53	11	129	8	92	29	31	58	7	11	82
56	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	0	1	3	0	0	1	2	1	0	0	3	1	1	4	0	0	0	2	2
57	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	1	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	6	7	6	0	0	8	6	0	10	4	4	2	24	8	9	5	3	6	12
59	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0
60	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	44	30	0	0	45	0	0	5	38	0	30	2	1	66	15	0	2	0	0

61	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	0	0	0	0	81	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
62	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	0	0	0	0	322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Examinarea petițiilor , (nr.)	2	13	12	7	505	23	5	26	51	15	86	3	57	33	36	23	6	107	30
64	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	1	1	4	0	133	0	15	5	0	16	3	1	4	37	0	16	29	0	1
65	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	11	8	4	0	4	8	2	3	2	45	12	8	13	5	10	2	6	3	8
66	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	1	0	0	0	38	0	0	0	2	0	0	6	11	0	0	1	4	0	0
67	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	1	2	0	8	0	0	2	3	0	2	3	2	0	0	0	0	0	0
68	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	0	24	16	0	2	0	0	42	22	0	49	25	25	11	0	2	19	0	74
69	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	0	1	1	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	8	2	0	3	0	0
70	Coordonări pentru nimicirea substanțelor degradate sau produselor contrafăcute, (nr.)	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

VITATEA
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(SOL)

Anexa 3

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permisive , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	13	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	5	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe)(, (nr.)	21	4	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1
7	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	516	5	7	4	32	0	0	5	30	0	14	30	6	64	0	55	0	23
8	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	114	1	4	0	0	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	20	0	3
9	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	215	2	0	0	36	0	0	3	18	0	6	0	2	0	0	75	0	1
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	7	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	150	11	1	1	3	1	5	0	3	4	2	2	9	15	2	12	2	6
12	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	21	0	0	1	0	1	0	3	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
14	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	14	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	10	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0

17	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
18	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	12	0	0	1	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	1	1	0	0
19	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	149	11	2	1	3	0	5	0	3	5	2	2	9	15	1	11	2	6
21	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	62500	0	0	6000	0	6000	0	0	0	10500	0	0	0	0	7500	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	408600	39700	1000	600	10600	0	23600	0	6200	13100	3000	14000	14800	19100	3000	44800	600	21000
24	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite	472000	39700	1000	6600	10600	6000	23600	0	6200	23600	3000	14000	14800	19100	10500	44800	600	21000

	spre examinare de la alte autorități, (lei)																		
25	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	212350	19100	500	3300	5300	3000	6800	0	3100	10550	1500	7000	7400	9850	5250	12400	300	8000
26	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	140	10	1	2	3	1	3	0	3	6	2	2	9	13	2	9	1	4
27	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	219100	19100	500	3300	5300	3000	6800	0	3100	10550	1500	7000	7400	9850	5250	12400	300	8000
28	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
29	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0
30	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	32200	0	0	0	0	0	0	0	6000	2500	0	0	0	0	0	10000	0	0
31	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	76889	1268	0	0	17347	0	3750	0	250	7388	0	0	180	625	17280	3849	0	2106
32	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	49952	1268	0	0	0	0	2500	0	250	7388	0	0	180	600	17280	3724	0	1856
33	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	1678796	1521578	0	0	0	0	0	0	0	155548	0	0	0	1670	0	0	0	0
34	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	27	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Demersuri către APL , (nr.)	255	27	0	2	1	0	0	0	54	8	7	0	0	0	0	57	15	2
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	2236	1491	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

37	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	2236	1491	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	146	12	0	0	0	0	1	5	0	5	0	0	0	0	0	0	15	
39	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	30	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	3	0	6	1	1
41	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	63	4	10	0	0	0	0	0	13	0	0	14	0	0	0	0	0	0
43	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	11	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
45	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	89	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Examinarea petițiilor , (nr.)	126	11	1	0	1	0	3	0	1	54	0	1	3	3	0	1	0	8
48	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	18	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	18	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 3

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taracția	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	1	0
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe , (nr.)	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0	6	0	1	0	0	0	0	1	0
7	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL,	2	37	1	1	0	7	7	6	23	1	52	0	40	17	9	10	17	1	10

	inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)																			
8	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	1	2	1	1	0	1	0	4	11	1	8	12	30	0	9	0	0	0	0
9	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	1	0	0	1	0	4	0	0	5	12	13	2	14	3	17	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	2	7	5	1	1	3	8	2	4	1	6	2	14	3	2	3	3	1	3
12	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0
14	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
15	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0
17	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
18	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0

	dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)																			
19	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
20	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	7	5	1	0	2	10	1	4	1	8	2	15	3	2	3	3	1	3
21	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	10000	0	0	0	0	5000	0	0	0	0	0	10000	7500	0	0	0	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	900	0	0
23	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	8000	38500	1200	0	11200	8600	10600	11200	1500	15800	11500	21200	22500	1200	4400	2100	4000	20000
24	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	10000	8000	38500	1200	0	16200	8600	10600	11200	1500	15800	21500	28700	22500	1200	4400	3000	4000	20000
25	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	5000	4000	19250	600	0	8100	3700	10300	4500	0	7900	8750	14350	6250	600	2200	1500	2000	10000
26	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr.)	2	7	5	1	1	3	6	3	2	0	7	2	16	2	2	3	4	1	3

27	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	5000	4000	19250	600	1250	8100	4900	10900	5200	0	10900	8750	14350	6250	600	2200	1500	2000	10000
28	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
30	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	0	0	0	0	0	0	0	0	2200	1500	0	0	0	10000	0	0	0	0	0
31	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	0	0	0	75	0	1092	3840	0	50	8564	9224	0	0	0	0	0	0
32	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	0	0	0	0	75	0	1092	3965	0	50	500	9224	0	0	0	0	0	0
33	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Demersuri către APL, (nr.)	0	20	0	0	0	1	5	24	0	0	28	0	1	1	0	0	2	0	0
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	0	0	0	373	0	373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	373	0	373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	36	6	0	33	0	16	0	4	0	10	0	0
39	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	0	1	2	0	0	1	2	1	0	0	3	0	1	3	0	0	0	0	2
41	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	2	0	0	0	3	0	0	0	0	1	1	4	0	7	2	0	2	0

43	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0
45	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	0	0	0	0	81	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
46	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților , (nr.)	0	0	0	0	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Examinarea petițiilor , (nr.)	0	2	0	0	7	0	1	1	4	0	14	0	6	2	1	0	1	0
48	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0
49	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
50	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
51	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

**Activitatea
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(SUBSOL)**

Anexa 4

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabeasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	11	3	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe) , (nr.)	34	3	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	1	0	0
7	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	45	1	0	0	3	1	0	0	2	0	0	4	0	1	0	3	3	0
9	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu	31	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0

	termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
11	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
12	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	71	1	0	0	0	6	1	2	1	5	0	4	1	4	1	0	7	0	
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	4	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	
14	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	7	0	0	0	0	1	0	0	0	4	1	0	0	0	0	1	0	0	
16	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	43	0	0	0	0	0	1	0	0	8	0	0	0	3	0	1	1	0	
18	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	parvenite de la alte autorități (nr.)																		
19	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	38	1	0	0	0	7	0	2	1	1	1	4	1	1	1	0	6	0
20	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	253000	0	0	0	0	0	0	0	0	34000	0	0	0	28000	0	12500	3000	0
21	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	131550	3000	0	0	0	22500	3000	7000	3000	3000	3000	12000	6000	6250	1800	0	22500	0
23	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	40000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	427550	3000	0	0	0	22500	3000	7000	3000	37000	3000	12000	6000	34250	1800	12500	25500	0
25	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la	183275	1500	0	0	0	11250	1500	3500	1500	11000	1500	6000	3000	17125	900	6250	12750	0

	contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)																		
26	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	72	1	0	0	0	7	0	2	1	5	1	4	2	4	1	1	7	0
27	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	186275	1500	0	0	0	11250	1500	3500	1500	14000	1500	6000	3000	17125	900	6250	12750	0
28	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	45000	0	0	0	0	0	0	0	0	12000	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	211869	0	0	0	0	1108	0	0	1069	9936	2942	9699	0	159115	0	7528	1696	0
32	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	136492	0	0	0	0	1108	0	0	1069	9936	0	9699	0	53825	0	7528	990	10560
33	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	14053153	0	0	0	0	218241	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	16	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
35	Demersuri către APL, (nr.)	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
36	Mărirea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	228	0	0	228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

37	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	34	0	0	0	0	3	2	4	0	0	0	4	0	0	0	0	2	0
38	Examinarea petițiilor , (nr.)	113	0	0	0	0	3	0	3	0	2	1	1	1	0	0	0	0	1
39	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 4

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul I P M	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)																			
6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	0	0	0	2	21	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	1	0	0	0	14	2	0	0	1	0	3	0	0	1	0	2	3	0	0
9	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3	0	0
11	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
12	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1	0	1	0	18	0	0	0	2	1	1	1	3	2	0	0	3	5	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	1	0	1	0	20	0	0	0	1	1	1	0	3	0	0	0	1	0	0
18	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
19	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	2	5	0
20	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	3000	0	3000	0	126500	0	0	0	12500	6000	3000	0	9000	0	0	0	12500	0	0
21	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0	0	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	5500	0	0	3000	4000	0	0	3000	0	1500	0	0	6000	15500	0

23	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	0	40000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	3000	0	3000	0	172000	0	0	3000	16500	6000	3000	3000	9000	4500	0	0	18500	15500	0
25	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1500	0	1500	0	61500	0	0	3000	8250	3000	1500	1500	4500	2250	0	0	9250	7750	0
26	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1	0	1	0	16	0	0	0	2	1	1	1	3	2	0	0	3	5	0
27	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1500	0	1500	0	61500	0	0	3000	8250	3000	1500	1500	4500	2250	0	0	9250	7750	0
28	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	0	0	0	0	30000	0	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	0	0	8825	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8451	1500	0
32	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	0	0	0	8825	0	0	1	0	0	23000	0	0	0	0	0	8451	1500	0
33	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	0	0	0	13834911	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

34	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Demersuri către APL, (nr.)	0	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	2	12	0	
38	Examinarea petițiilor, (nr.)	0	0	0	0	96	1	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
39	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

ACTIVITATEA
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(APA)

Anexa 5

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabeasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	426	15	9	5	23	11	0	12	9	35	7	9	16	35	1	23	1	20
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	386	15	9	5	22	11	0	12	9	14	6	9	16	33	1	22	1	20
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	278	6	1	1	14	11	13	2	13	5	10	6	7	13	2	19	3	11

4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	33	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	2	2	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	26	4	0	0	0	1	1	0	0	6	1	1	0	0	1	2	0	1
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
7	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	60	8	0	0	4	1	0	0	7	1	0	1	0	3	0	0	1	3
8	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	594	28	9	2	25	19	13	4	22	8	11	14	36	26	4	48	7	32
9	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	29	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	13	0	1	0	0
10	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	484	4	14	3	111	19	4	3	8	8	25	7	13	30	3	8	45	29
11	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	431	4	7	0	1	0	3	4	8	4	4	0	17	3	1	32	4	35
12	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	461	7	0	1	135	0	0	3	8	19	20	0	19	18	13	40	0	0
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea	241	31	0	4	12	3	0	2	7	2	0	5	20	7	6	13	2	15

	încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																		
14	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1061	34	12	8	43	31	15	14	75	14	26	22	23	23	6	53	66	36
15	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	83	1	0	0	0	12	0	5	3	37	1	0	2	0	0	7	0	0
17	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	37	0	0	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	17	1	0	0	0	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
19	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	85	0	0	0	4	8	0	1	3	46	1	0	2	0	0	4	0	0
20	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	13	1	0	0	0	0	0	1	0	7	0	0	1	0	0	0	1	1
21	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	259	17	3	1	8	7	2	1	21	83	3	3	6	4	3	10	8	2
22	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	9	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0
23	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	932	15	9	7	39	32	13	14	57	12	24	17	19	19	3	47	58	34
24	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	2304400	124000	21000	12000	99000	76500	21000	7500	166000	597000	28000	36000	46500	49500	30000	145000	91500	24000

25	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	32300	0	0	0	0	0	0	0	0	2900	0	5500	0	0	0	0	0	0
26	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	1131650	17400	7500	8250	59600	37750	17250	16200	37900	16600	31000	24200	25300	26600	3600	57100	95650	46900
27	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	91500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25000	0	0
28	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	3560750	141400	28500	20250	158600	114250	38250	23700	203900	616500	59000	65700	71800	76100	34500	227100	187150	70900
29	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1656275	57000	12750	10125	79300	55375	19125	11400	101650	260800	28750	31350	28400	37050	17250	113550	86825	34200
30	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1143	28	11	8	47	37	14	14	77	86	24	18	24	22	6	58	64	34
31	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1695975	57000	15750	10125	79300	56875	19125	11400	102250	276800	30250	31350	28400	37050	17250	113550	88325	34200
32	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	17	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1
33	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	46100	10000	0	0	0	2000	0	0	0	900	0	1500	0	2000	0	0	0	1500
34	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	1536379	0	0	0	51566	0	0	0	12795	1309431	4704	0	0	0	15876	0	2177	1304
35	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	222636	0	0	0	51566	0	0	0	12795	0	392	0	0	0	15876	0	2177	1304
36	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	343238896	255048756	0	0	0	0	0	0	0	88190140	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	10	1	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0

38	Demersuri către APL, (nr.)	129	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	39	0	0
39	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	893846	229440	105290	9148	34635	9725	4477	0	31252	0	40070	13508	0	0	0	0	0	0
40	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	22395	0	0	0	0	788	0	0	0	0	0	13508	0	0	0	0	0	0
41	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	18740	0	15558	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1440
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	18368	0	15558	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1440
43	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	194	3	6	3	28	4	5	6	6	0	0	3	0	0	0	0	27	2
44	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Participări în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	41	1	0	0	0	3	1	3	1	0	2	0	1	0	0	1	2	0
47	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	140	1	0	0	14	1	6	0	13	0	8	0	0	15	0	17	3	13
49	Examinarea petițiilor , (nr.)	402	15	3	0	3	20	6	18	4	108	2	7	16	1	0	14	2	16
50	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	17	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
51	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0

Continuare la Anexa 5

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Ifinești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	4	3	17	28	0	15	7	8	10	8	14	24	7	5	13	7	10	10	5
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	4	3	15	17	0	14	7	8	10	8	14	24	7	5	13	7	10	10	5

3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	8	10	6	20	4	0	4	4	7	3	13	0	14	18	6	14	5	3	2
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	1	7	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	1	1	0	0	0	1	0	3	5	0	7	0	1	0	6	2	4	0	0
8	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	12	14	17	22	3	8	11	13	25	0	25	24	21	26	14	21	6	13	11
9	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0	0	0	2	2	0	0
10	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	12	14	1	10	0	21	7	0	11	5	11	3	3	13	5	2	17	3	12
11	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	13	10	0	31	0	21	2	17	13	18	25	17	60	18	48	1	3	6	1
12	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	3	2	2	0	15	0	6	1	0	25	19	33	22	28	2	20	0	0
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii),	1	4	3	0	0	17	4	7	8	0	20	24	5	4	2	3	3	4	3

	(pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
14	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	60	30	24	12	0	32	31	14	25	21	69	22	46	25	55	19	31	18	26
15	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	1	0	0	0	1	0	2	4	0	3	0	0	1	0	2	1	0	0
17	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
19	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	4	0	1	0	1	1	0	2	0	4	1	0	0	1	1	0
20	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	2	2	8	2	2	2	1	2	10	4	11	5	4	4	5	2	5	2	4
22	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
23	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	58	28	16	16	0	30	30	14	14	17	71	17	46	22	50	17	28	17	22
24	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	15000	30000	77900	0	50000	24000	7500	21000	131000	54000	6000	60000	41500	39000	40500	31500	33000	21000	47000
25	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție	0	0	0	9000	0	1500	3000	0	8000	0	1200	0	0	0	0	0	1200	0	0

	încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)																			
26	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	75200	26300	17100	17300	0	43400	26200	19400	25500	23800	81700	24700	60300	44250	30400	18400	28700	18600	21600
27	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	3000	0	0	0	0	0	0	44000	0	0	0	0	0	19500	0	0
28	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	90200	56300	95000	29300	50000	68900	36700	40400	164500	77800	132900	84700	101800	83250	70900	49900	82400	39600	68600
29	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	44950	28150	35550	10150	25000	32450	18350	20200	79250	29450	66450	36350	50900	41025	35450	24950	41200	19350	32200
30	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr.)	60	30	21	18	0	31	31	16	22	14	83	21	50	25	55	19	34	18	23
31	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	44950	28150	47450	10150	25000	32450	18350	20200	79250	32150	66450	36350	50900	41025	35450	24950	41200	19350	33200
32	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	0	1	0	0	0	2	0	0	2	1	0	1	0	1	0	0	0	1	2
33	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	0	900	0	0	0	4000	0	0	4500	1200	0	12000	0	1200	0	0	0	1200	3200
34	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	48031	0	0	0	0	0	0	68388	0	1080	0	915	0	0	0	0	0	20112
35	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	48031	0	0	0	0	0	0	68388	0	1080	0	915	0	0	0	0	0	20112
36	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Demersuri către APL, (nr.)	0	0	0	49	0	2	0	0	0	0	28	1	1	1	2	0	0	0	0
39	Mărirea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	6113	8435	3040	0	0	0	11706	6252	181012	0	74666	0	0	0	831	19147	100511	4587	0

40	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1301	0	0	0	0	0	6797	0	0
41	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	744	0	0	0	0	0	625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	373
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	372	0	0	0	0	0	625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	373
43	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilegale, (nr.)	0	1	0	18	0	0	0	8	0	8	10	0	8	17	8	5	18	0	0
44	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Participări în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	5	1	0	0	0	5	0	0	0	0	0	1	0	1	2	2	1	2	6
47	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	8	3	0	0	0	0	0	0	7	0	12	1	0	14	4	0	0	0	0
49	Examinarea petițiilor, (nr.)	0	2	2	2	81	10	0	2	16	1	11	1	13	7	10	0	1	0	8
50	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
51	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0
52	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
53	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ACTIVITATEA
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2023
(AER)

Anexa 6

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al	426	3	33	10	22	2	8	6	0	106	10	8	7	15	3	7	12	4

	activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)																		
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	351	3	26	6	22	1	8	6	0	61	9	8	7	15	3	7	10	4
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	22	0	0	0	1	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	591	17	27	5	17	8	8	6	6	215	9	20	15	3	5	11	8	10
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	46	2	1	1	0	1	0	0	1	27	0	2	0	0	0	0	2	0
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	11	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării	82	3	0	0	1	1	0	5	0	47	1	0	0	0	0	0	2	2

	prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)																		
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	849	15	54	6	22	8	14	6	7	293	10	28	22	9	8	18	22	14
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	33	2	0	0	19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	7	2	0
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice, (nr.)	69	2	15	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	2	0
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	62	2	0	0	19	0	0	0	0	2	0	0	0	0	9	8	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	156	10	6	11	7	0	0	1	0	32	6	2	8	0	12	4	1	3
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	127	0	23	4	20	1	1	0	1	6	1	3	0	0	0	8	8	2
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	6	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate, (nr.)	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
22	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	89	0	17	4	14	1	0	0	1	5	1	2	0	0	0	4	5	2
23	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
24	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	41	0	6	0	5	0	1	0	0	4	0	1	0	0	0	2	4	0
25	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	463900	0	45600	46500	30600	10000	0	0	1200	75000	15000	21000	0	0	0	4800	70000	30000
26	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale	4200	0	0	0	1200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0	0

	parvenite de la alte autorități (lei)																		
27	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	107300	0	32400	0	2300	0	5000	0	0	15000	0	5000	0	0	0	1500	10800	0
28	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	25000	0	0	0	15000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	585400	0	78000	46500	34100	10000	5000	0	1200	90000	15000	26000	0	0	0	9300	80800	30000
30	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	251450	0	35900	23250	17050	5000	2500	0	600	42500	7500	13000	0	0	0	4050	10400	15000
31	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	125	0	22	4	20	1	1	0	1	8	1	2	0	0	0	8	5	2
32	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	255250	0	37100	23250	17050	5000	2500	0	600	42500	7500	13000	0	0	0	4050	10400	15000
33	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	7	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	4	0
34	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	66200	0	5000	0	0	0	0	0	0	5000	0	0	0	0	0	1200	55000	0
35	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	4293	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	4276	0

36	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	2841	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	2824	0	
37	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	28	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	Demersuri către APL , (nr.)	4	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	247288	77976	81181	2281	10959	2648	586	0	602	0	20349	593	0	0	0	0	0	0	
40	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	30046	0	0	0	0	1248	0	0	0	0	0	593	0	0	0	0	0	0	
41	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	69918	0	15414	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52920	0	360
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	70521	0	16017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52920	0	360
43	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	9	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
44	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Inspectări a activității licențiate , (nr.)	20	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	131	1	0	5	18	0	4	0	6	1	6	0	0	3	0	11	5	9	
48	Examinarea petițiilor , (nr.)	191	9	3	0	0	0	3	0	1	97	0	3	1	0	1	0	0	0	8
49	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	46	0	0	0	1	0	1	2	0	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0
50	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	25	0	0	0	20	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

52	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Continuare la Anexa 6

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Oenița	Orhei	Rezina	Rișcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	15	7	9	12	3	30	5	1	7	14	11	4	13	2	13	5	10	2	7
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	14	7	7	7	1	28	5	1	6	13	11	4	13	2	12	5	10	2	7
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	25	10	21	20	10	9	7	6	15	4	10	6	11	14	3	4	12	4	10
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor	0	0	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

	parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)																			
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	7	1	0	0	0	2	0	4	0	0	2	0	0	0	3	0	1	0	0
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	40	17	23	22	18	10	13	7	25	0	17	9	18	16	10	10	14	6	18
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	0	0	0	3	0	0	1	0	9	0	2	0	10	1	21	0	0	0	0
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	17	1	0	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii),	3	4	1	0	0	13	4	2	3	0	4	4	4	0	4	3	3	1	0

	(pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1	2	2	0	0	1	2	2	0	0	2	0	19	1	13	0	0	0	4
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
22	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	1	2	2	0	0	1	1	0	0	0	2	0	18	0	4	0	1	0	1
23	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

24	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	1	1	9	0	0	0	3
25	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	15000	16200	30000	0	0	15000	1200	0	0	0	4000	0	20200	0	5100	0	0	0	7500
26	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	1200	0	0	5000	1500	0	0	0	0	600	5000	9500	0	0	0	12500
28	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10000	0	0
29	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	15000	16200	30000	1200	0	15000	6200	1500	0	0	4000	0	20800	5000	14600	0	10000	0	20000
30	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	7500	8100	15000	600	0	7500	2500	1050	0	0	1000	0	10400	2500	7300	0	5000	0	6250

31	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1	2	2	1	0	1	2	2	0	0	2	0	19	1	13	0	1	0	3
32	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	7500	8100	15000	600	0	7500	3100	1050	0	0	3000	0	10400	2500	7300	0	5000	0	6250
33	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Demersuri către APL, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
39	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	631	271	2524	0	0	2678	1640	1038	22079	0	6847	0	0	0	0	704	11700	0	0
40	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2460 1	3604	0	0
41	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	684	0	0	540	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	684	0	0	540	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0
44	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

45	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
47	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	25	6	0	0	0	0	0	0	13	0	9	0	0	6	3	0	0	0
48	Examinarea petițiilor , (nr.)	0	0	0	0	48	0	1	0	1	0	2	0	1	2	7	0	0	0
49	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	1	1	0	0	21	0	0	3	0	2	2	0	2	1	0	2	1	0
50	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
52	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

ACTIVITATEA
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(FLORA)

Anexa 7

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabeasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	44	0	2	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0	12	0	1	0	2

2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	44	0	2	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0	12	0	1	0	2
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	386	6	3	1	8	17	24	10	11	13	7	7	25	28	4	7	4	12
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	9	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	9	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

	publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)																		
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	443	9	5	1	10	17	31	10	12	14	7	10	27	40	4	8	4	14
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	1028	3	79	12	137	9	8	21	15	24	22	15	15	111	12	39	63	29
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	335	1	52	4	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	4	53	0	31
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	632	1	0	5	405	0	1	3	0	3	2	0	2	0	13	92	0	1

14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	72	1	0	0	5	0	6	0	0	0	0	0	21	12	9	0	0	0	
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1200	8	27	4	29	34	59	9	43	38	12	86	17	60	11	42	23	38	
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	23	0	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	372	19	0	9	0	57	0	34	13	8	4	0	0	23	1	34	0	0	
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	46	3	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	23	1	0	0	0	
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	99	0	0	0	0	27	0	13	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	316	16	0	9	8	31	0	24	9	29	4	0	1	1	0	35	0	0	
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	16	1	0	0	1	1	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	3
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)																		
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	25	0	1	0	1	0	0	0	1	10	1	0	0	0	0	0	0	1
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	80	1	0	1	0	1	7	1	2	10	0	5	1	3	0	1	0	1
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	1454	26	25	12	36	64	53	32	49	55	15	81	16	82	11	67	23	36
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	344000	0	15000	0	15000	0	0	0	15000	149000	15000	0	0	0	0	0	0	15000
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor	508500	7500	0	10000	0	7500	47500	7500	6000	36000	0	34000	10000	16000	0	2500	0	2500

	contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)																		
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	3582400	98600	65600	32800	54000	148400	160950	88300	90250	131700	42000	192500	46800	218400	29300	125800	59250	82900
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	54500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	4479100	106100	80600	42800	69000	155900	208450	95800	111250	316700	57000	226500	56800	234400	29300	118000	59250	100400
31	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1978125	11050	37800	17650	27000	66450	96725	29400	55625	129100	26000	106250	23400	108450	14650	52650	29625	44050
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1396	10	24	10	36	56	49	20	52	60	13	80	19	80	11	57	23	30
33	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-	2073625	16050	37800	17650	27000	66950	96725	29400	55625	139100	31000	110250	23400	108450	14650	52650	29625	46550

	verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)																		
34	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	90	6	2	3	0	4	4	9	0	4	0	3	0	2	0	6	0	1
35	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	297550	27500	5000	7500	0	17500	15000	37000	0	10000	0	7500	0	7500	0	12700	0	300
36	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	1390427	30158	43609	3775	18986	44916	30469	8653	29723	451498	3632	67160	2114	47132	12263	34927	10875	52737
37	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	937397	12375	36049	2518	17765	40558	27213	8130	29723	235423	4953	65146	2114	22122	12263	12673	10875	21354
38	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	1613917	0	0	0	0	87475	0	0	0	511064	0	0	0	331137	0	79088	469110	0
39	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	20291	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	182	0	0	0	0	2	0	0	0	77	0	0	0	44	1	10	20	0
41	Demersuri către APL, (nr.)	301	0	0	2	28	0	0	0	27	3	2	0	0	63	0	85	1	0
42	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	1905	37	7	16	45	24	81	64	42	5	33	62	26	116	4	149	116	29

46	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Arbori tăiați ilicit (nr.)	17552	443	136	52	47	965	527	338	122	1138	65	1108	62	6900	53	503	258	216
48	Arbori vatamati (nr.)	674	3	12	5	20	4	11	0	3	136	9	76	0	0	0	11	16	2
49	Cazuri de tăieri ilicite (nr.)	923	26	0	8	16	40	30	16	25	74	13	39	0	150	1	31	31	17
50	Masă lemnoasă extrasă ilicit (m ³)	2659,11	97,93	12,11	7,81	9,03	111,13	113,92	31,62	21,31	378,21	14,20	106,32	4,70	662,96	16,40	89,93	79,36	63,64
51	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
54	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	233	1	0	2	12	3	8	0	11	0	5	0	0	31	0	4	2	11
55	Examinarea petițiilor, (nr.)	517	10	5	0	2	14	40	11	1	224	3	3	9	3	1	3	2	36
56	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	69	1	0	0	7	0	0	1	2	1	0	2	0	0	1	7	12	0
58	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	2	0	0	0
59	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 7

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul I P M	Leova	Nisporeni	Ocița	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	4	2	0	1	2	0	0	1	2	2	2	2	0	1	4
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	4	2	0	1	2	0	0	1	2	2	2	2	0	1	4
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	10	7	17	1	2	15	8	9	17	9	5	4	7	49	8	8	4	6	13

5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	10	7	17	3	8	17	8	9	21	0	5	4	11	51	10	10	4	7	18
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	15	48	28	19	39	18	10	20	27	1	36	4	6	44	1	13	13	7	65
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	3	2	1	22	2	0	1	7	52	1	3	25	60	0	5	0	0	0	1
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	21	0	0	3	1	0	0	0	4	27	0	30	0	5	13	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	2	0	0	0	6	0	0	0	0	0	6	0	3	0	0	0	0	1

15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	29	46	32	10	87	62	56	36	17	14	39	18	23	35	18	26	23	15	74
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	7	16	0	0	0	21	0	7	66	0	9	0	0	20	1	18	5	0	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	2	0	0	0	0	0	0	35	0	2	0	0	0	0	15	0	0	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	4	16	0	3	0	22	2	7	30	0	7	0	30	18	2	2	5	1	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	3	0	13	0	5	0	0	0	1	1	0	3	0	1	2	0	17
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	38	64	29	12	76	85	54	43	46	14	45	17	52	50	21	28	26	16	55
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la	0	10000	0	15000	24000	0	0	0	20000	0	0	0	4000	20000	0	0	0	0	27000

	contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)																			
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	0	0	30000	0	84500	0	39000	0	0	0	7500	3000	0	17000	0	13000	11000	0	116500
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	96150	105700	96650	29000	246750	206800	105300	124850	158900	21900	103650	41150	121550	148100	42700	61500	50500	31550	122150
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	0	54500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	96150	115700	126650	44000	409750	206800	144300	124850	178900	21900	111150	44150	125550	185100	42700	74500	61500	31550	265650
31	amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de	38950	48950	59575	22000	201100	88750	70900	51175	81950	9550	55575	18250	57775	84425	21350	32000	27625	13275	119075

	control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)																			
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	32	64	30	12	86	75	57	38	43	12	46	15	50	52	21	26	25	14	68
33	Cuquantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	38950	48950	59575	22000	202350	108550	70900	71175	86150	9550	55575	19500	57775	85675	21350	37500	27875	13275	134075
34	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, , (nr.)	8	6	1	0	0	9	0	0	4	2	0	3	3	3	0	0	2	2	3
35	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	18250	22400	5000	0	0	28000	0	0	10100	2800	0	12500	10000	15000	0	5000	6000	5000	10000
36	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	25358	31357	15431	6205	121081	28057	11161	18286	31401	5248	29587	16050	56477	17804	10454	10390	7632	13007	42816
37	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	16587	27585	13949	6205	73096	2244	10043	13156	26386	5376	33173	9112	44415	12578	10454	9142	7324	12710	42607
38	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	8258	0	0	0	0	0	0	0	42264	9954	49600	0	13109	0	0	0	0	12858

39	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	20291	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	4	0	0	7	0	0	0	0	1	10	1	0	2	0	0	0	0	3
41	Demersuri către APL, (nr.)	0	0	0	4	0	1	2	0	76	0	2	2	0	0	0	0	3	0	0
42	Mărirea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	0	410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	138	71	0	182	55	69	19	89	0	14	89	57	38	61	38	24	20	47	38
46	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
47	Arbori tăiați ilicit (nr.)	342	409	295	9	209	24	185	163	459	46	442	267	413	548	121	155	94	61	377
48	Arbori vatamati (nr.)	4	40	1	3	26	0	6	8	188	2	59	0	22	2	0	2	2	0	1
49	Cazuri de tăieri ilicite (nr.)	18	28	19	3	50	19	25	10	22	6	48	11	36	39	14	20	13	6	19
50	Masă lemnoasă extrasă ilicit (m ³)	45,08	81,90	49,44	4,67	148,80	7,62	23,02	38,37	32,77	16,75	69,22	20,75	48,28	96,16	19,00	79,28	12,22	13,05	32,15
51	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

53	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
54	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	10	20	0	0	41	0	0	2	16	0	6	1	1	38	8	0	0	0	0	
55	Examinarea petițiilor , (nr.)	1	1	4	2	76	3	0	7	8	2	15	0	11	3	0	8	3	0	6	
56	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	
57	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	2	6	0	0	0	6	0	1	1	0	5	0	7	0	0	0	1	0	6	
58	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0
59	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(FAUNA)**

Anexa 8

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabesca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Donușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0

6	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	680	0	22	1	143	1	0	1	0	0	26	0	0	17	2	0	88	6
8	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice, (nr.)	189	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	0	24	15	0	4
9	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	401	0	0	0	338	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	15	0	1
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0
11	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1287	8	0	0	13	21	5	2	21	7	2	4	34	3	116	17	70	3
12	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	93	3	0	0	0	16	0	2	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0
14	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	10	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
15	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	40	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza	59	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0

	materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)																		
17	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
18	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	1340	11	0	0	13	38	5	4	21	7	2	4	34	3	117	19	70	3
21	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	16800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	844750	4200	0	0	6150	20600	10200	5200	9700	4200	1200	5300	18900	4600	68100	11900	32650	1800
23	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și	861550	4200	0	0	6150	20600	10200	5200	9700	4200	1200	5300	18900	4600	68100	11900	32650	1800

	celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)																		
24	Cuquantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	408775	2100	0	0	3075	9200	5100	2600	4550	1800	300	2650	8850	2300	34050	3900	16325	900
25	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1281	11	0	0	13	34	5	4	20	6	1	4	35	3	117	15	70	3
26	Cuquantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	421025	2100	0	0	3075	9200	5100	2600	5150	1800	300	2650	8850	2300	34050	4500	16325	900
27	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	33	0	0	0	0	4	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0
28	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	24750	0	0	0	0	2200	0	0	0	600	600	0	0	0	0	500	0	0
29	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	306347	6000	0	0	0	84000	0	0	0	0	0	0	0	0	10650	0	0	25000
30	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	213165	6000	0	0	0	22000	0	0	0	0	0	0	0	0	10650	0	0	25000
31	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	1423090	0	0	0	0	0	0	0	501000	0	0	0	0	75000	0	0	829000	0
32	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	16885	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	16	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	4	0	0	2	0
34	Demersuri către APL, (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

35	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	144	0	0	0	0	0
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	144	0	0	0	0	0
37	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	2039	49	21	16	93	25	24	32	48	1	42	31	12	99	33	153	88	13	
38	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	20	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
39	Scule de pescuit ridicate, (nr.)	1265	14	0	0	0	8	0	15	0	27	0	0	10	0	434	0	10	0	
40	Pește captat ridicat, (kg)	547	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	446	0	
41	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea petițiilor, (nr.)	77	0	0	0	0	0	1	2	0	5	0	0	2	0	0	0	0	0	0
43	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	29	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
44	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	
46	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 8

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)																			
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	18	37	3	0	0	7	0	16	30	42	75	0	0	22	40	1	0	0	82
8	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	0	0	0	0	48	0	1	0	4	0	2	15	59	2	0	4	0	0	1
9	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	1	5	7	5	0	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	49	7	13	0	415	37	10	3	37	24	102	2	12	3	17	173	21	4	32
12	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	3	0	0

13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	2	1	0	0	0	0	0	0	4	0	38	0	1	1	0	15	6	0	0
14	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
15	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	28	0	0	0	0	6	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	10	0	4	3	0	9	6	4	0
17	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	6	0	0	0	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	0	0	0	0	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	51	8	13	0	406	37	10	3	39	24	108	1	17	6	17	185	24	8	32
21	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	16800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	16650	5800	21200	0	306000	32250	8300	1800	31400	16150	50100	4000	15100	3600	6600	75300	9600	15000	21200

23	Cuquantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	16650	5800	21200	0	322800	32250	8300	1800	31400	16150	50100	4000	15100	3600	6600	75300	9600	15000	21200
24	Cuquantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	8325	2900	10600	0	156600	13875	4150	900	12450	7850	24225	2000	5300	1500	3300	34950	4500	7500	10150
25	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr.)	51	8	13	0	402	32	10	3	32	22	98	2	16	4	17	173	22	8	27
26	Cuquantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	8325	2900	10600	0	159000	16275	4150	900	13650	7850	25275	2000	5300	2100	3300	37450	5100	7500	10450
27	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	0	0	0	0	15	1	0	0	5	1	2	0	1	0	0	0	0	0	1
28	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	0	0	0	0	9000	600	0	0	2700	450	600	0	4500	0	0	2400	0	0	600
29	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	6250	0	92380	17500	0	0	0	0	19500	0	20318	0	0	19750	2500	0	2500
30	Prejudiciile cauzate mediului achitate , (lei)	0	0	6250	0	79800	10000	0	0	0	0	22500	0	12715	0	0	13250	2500	0	2500
31	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, suspendate (lei)	0	0	0	0	18090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prejudiciile remise organelor de drept prin denunț/sesizare, achitate (lei)	0	0	0	0	10385	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6500	0	0	0
33	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Demersuri către APL , (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
35	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	153	48	1	160	142	82	37	16	27	56	110	29	62	19	50	130	17	53	67
38	Arme de vânătoare ridicate, (nr.)	1	0	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1

39	Scule de pescuit ridicat, (nr.)	0	0	0	0	606	1	0	0	8	30	78	0	8	0	0	11	1	0	4
40	Pește captat ridicat, (kg)	0	0	0	0	41	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	44	0	0	0
41	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea petițiilor, (nr.)	0	0	1	0	55	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	6	0	0	3
43	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0
44	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	38	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
46	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(SUBSTANȚE CHIMICE)**

Anexa 9

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	53	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	37	0	2	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al	51	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	35	0	2	0	0

	activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)																		
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	29	0	0	0	1	0	0	0	0	15	6	0	0	0	0	1	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	77	0	0	0	1	0	0	0	3	15	6	1	0	19	0	3	0	0
7	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
8	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	1
9	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
11	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
12	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
16	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
17	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	9000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9000	0	0	0	0	0	0
18	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	4000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	0	2500	0
19	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și	13000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	9000	0	0	0	0	2500	0

	celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)																			
20	Cuquantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	6500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	750	4500	0	0	0	0	1250	0
21	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
22	Cuquantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	6500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	750	4500	0	0	0	0	1250	0
23	Demersuri către APL, (nr.)	31	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	655646	0	555910	99736	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	3000	0	0	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	733	0	0	373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	373	0	0	373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	63	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	64	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

30	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Examinarea petițiilor , (nr.)	92	0	71	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	16	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 9

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	2	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	2	0	0	0	0

	întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)																			
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	2	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19 (pe domenii), (nr.)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	1
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	0	2	1	1	1	0	1	3	0	0	2	0	7	8	2	0	0	0	1
7	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
9	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
11	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
12	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
14	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
15	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reeșind din amenzile	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)																			
21	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Demersuri către APL, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
29	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0
30	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

33	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
34	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	0	0	0	0	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Examinarea petițiilor, (nr.)	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Depozite de deșuri funcționale în localități (altele decât cele stihnice) verificate în perioada raportării, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	8	1	0	3	0	0

**Activitatea
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(DEȘURI)**

Anexa 10

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Aneni Noi	Bălți	Basarabesca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Ecinet	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	327	1	11	6	30	4	2	10	6	53	9	0	10	7	12	9	11	2
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător	271	1	10	5	30	3	2	10	6	23	8	0	9	7	12	9	8	2

	executate (pe domenii), (nr.)																		
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	10	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	80	1	5	0	2	1	0	0	0	4	0	4	1	0	2	0	0	2
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	37	0	1	1	0	0	1	0	1	18	0	1	4	0	0	1	0	0
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0

8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	13	2	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	1
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	212	3	17	0	3	1	1	0	7	16	0	4	13	3	16	11	3	4
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	1164	6	26	3	64	18	65	12	50	28	18	58	34	108	27	59	114	16
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	540	24	7	0	0	1	0	0	8	5	8	3	2	0	0	95	0	27
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	723	26	0	1	104	0	0	3	28	31	13	0	7	0	38	154	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor	117	12	0	0	22	0	0	0	15	2	0	1	2	0	24	1	2	2

	depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	1872	41	20	2	22	41	56	24	91	14	20	48	28	56	41	125	84	70	
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	149	9	0	0	6	20	7	0	9	1	0	0	0	0	0	17	14	0	
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	431	14	0	12	0	50	1	20	22	18	30	0	12	1	3	40	6	0	
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	76	0	0	0	0	0	0	0	13	18	0	0	0	1	3	0	0	0	
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate , (nr.)	163	0	0	0	0	29	0	12	6	0	0	0	0	0	0	15	3	0	
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	269	14	0	12	11	21	0	8	3	12	30	0	12	1	0	27	3	0	
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	16	1	0	0	0	2	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	1	1	
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestații, (nr.)	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	Persoane juridice sancționate în baza	69	2	3	0	3	2	1	0	3	14	0	1	3	0	1	2	0	1	

	proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)																		
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	45	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	1	6	0	6	3	0
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	2053	43	17	14	26	60	54	32	104	27	50	46	36	51	43	132	84	69
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	573500	60000	12000	0	12000	15000	3000	0	22000	126000	0	30000	21000	0	36000	9000	0	12000
27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	193800	1500	0	0	0	0	111800	0	0	6000	0	3000	2250	9000	0	9000	7000	0
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție	4284350	102400	83350	84900	80200	117100	144000	111800	150200	119100	247200	164450	70400	61900	71200	253650	102600	65500

	încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)																		
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Cuquantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	5055650	163900	95350	84900	92200	132100	258800	111800	172200	251100	247200	197450	93650	70900	107200	272650	109600	77500
31	Cuquantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	2171775	62900	42675	37450	41100	49450	84400	43500	85800	111800	98000	72125	45775	30450	53600	102625	42300	38000
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	1950	41	19	13	26	38	41	23	106	40	41	44	35	56	44	123	72	43
33	Cuquantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	2258475	62900	42675	37450	41100	61450	84400	54700	86400	116800	98000	72125	45775	30450	53600	102825	42300	38000
34	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

35	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	69	0	1	1	1	1	9	4	0	2	5	2	0	0	0	9	1	0
36	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	521350	0	10000	10000	10000	1200	90000	13600	0	22500	50000	53200	0	0	0	57200	10000	0
37	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	7200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7200	0	0	0
38	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	7200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7200	0	0	0
39	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	162	0	0	0	0	0	0	0	0	92	0	1	0	0	0	0	68	0
40	Demersuri către APL, (nr.)	731	31	0	10	2	0	0	0	70	64	27	0	0	0	26	85	37	66
41	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	600769	555910	0	1896	300	0	179	0	0	0	349	0	0	0	0	0	0	0
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	5465	0	373	0	0	4471	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
43	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	5465	0	373	0	0	4471	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
44	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	2089	60	15	18	35	22	55	51	71	22	72	37	43	87	23	228	166	46
45	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	1592	56	0	13	18	57	32	15	20	42	47	16	5	45	6	134	88	30
46	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	11	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3	0	0
47	Acte normative avizate (HG, legi, programe,	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)																		
48	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	6	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	8	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților , (nr.)	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Examinarea petițiilor , (nr.)	772	71	9	0	2	8	23	27	9	192	6	16	22	6	1	25	15	42
53	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	63	0	4	0	0	0	2	1	2	0	4	1	0	0	0	1	0	2
54	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	18	0	2	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	3	3	0	0
55	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0
56	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	15	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	6	0	0	0	0	0	0
57	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	682	30	0	8	0	5	28	1	41	0	27	0	0	0	120	0	37	74
58	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
59	Coordonări pentru nimicirea substanțelor degradate sau produselor contrafăcute, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 10

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul I P M	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	11	33	0	34	0	7	2	14	8	6	6	4	7	0	11	1	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	0	0	9	21	0	32	0	7	2	13	8	6	6	3	7	0	11	1	0
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	4	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permissive , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	0	2	2	2	31	1	1	3	0	6	0	1	3	3	0	0	0	0	3
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	0	0	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	1	4	5	7	41	7	2	9	5	0	7	7	4	5	2	0	0	1	3
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	53	57	2	8	1	42	22	18	45	0	62	19	35	22	16	5	19	5	27
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	5	13	1	25	2	7	0	8	51	0	45	32	122	3	39	0	0	5	2
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	11	5	2	1	34	0	5	0	0	60	51	69	19	39	1	19	0	2
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	2	15	2	1	3	0	2	7	1	0	0	0	0	1	0
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	62	82	103	12	6	95	95	41	38	12	135	23	78	36	27	56	46	50	92
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	2	0	0	6	7	0	1	2	24	3	17	0	0	1	0	0	3
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	8	20	0	0	0	10	0	3	86	0	40	0	0	3	0	26	6	0	0

18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	8	4	0	0	0	0	8	0	0	7	5	2	0	0	0	7	0	0	0
19	Dosare/decizii contravenționale parvenite de la alte autorități clasate, (nr.)	0	9	0	0	0	0	0	0	57	0	14	0	0	0	0	18	0	0	0
20	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate în baza materialelor parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	9	0	2	0	8	5	3	25	0	21	0	19	3	6	1	6	7	0
21	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
22	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și decizii emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități care au fost clasate de instanța de judecată ca urmare a contestării, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	1	3	1	0	3	2	0	1	2	0	2	4	8	0	1	0	3	0	2
24	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	1	1	0	0	0	4	1	0	0	0	9	1	1	2	0	0	1	1	2
25	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	67	89	102	15	3	96	114	33	61	17	154	18	71	37	32	64	48	56	88
26	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	10000	22500	6000	0	6000	6000	0	23000	25000	0	6000	18000	60000	0	1500	0	17500	6000	8000

27	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	1500	1500	0	0	0	6000	6500	3000	0	0	13750	1500	1500	4500	0	0	1500	0	3000
28	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	94300	139600	234600	9000	35000	152000	152200	89400	337400	52400	262700	56600	91000	111500	46200	98400	78200	97800	116100
29	Amenzi aplicate în baza proceselor-verbale de control (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	105800	163600	240600	9000	41000	164000	158700	115400	362400	52400	285450	76100	152500	116000	47700	98400	97200	103800	127100
31	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	31350	61250	104700	4500	20500	64100	74050	68700	165200	21200	141375	36800	76250	53400	23850	46200	44550	33900	57950
32	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	68	90	98	15	5	95	105	38	48	19	154	21	80	35	33	62	50	48	81
33	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	41350	61250	115900	4500	20500	69050	84650	69900	175200	21200	144075	35550	76250	59000	23850	46200	45150	36000	57950
34	Decizii ale IPM privind sistarea activității sau suspendarea actelor permissive validate de instanța de judecată, (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Cereri înaintate executorului judecătoresc pentru executarea silită a amenzii, (nr.)	2	5	1	0	0	5	0	0	4	1	0	2	0	2	0	0	1	8	2

36	Suma amenzii care urmează a fi încasată datorită executării silite, lei.	10600	35600	10000	0	0	23400	0	5000	42000	10000	0	1150	0	3600	0	0	7500	33600	11200
37	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
40	Demersuri către APL, (nr.)	40	20	0	78	0	0	1	67	0	0	86	3	2	9	2	0	4	0	1
41	Mărirea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	0	0	0	0	812	41324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	0	0	0	0	247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	373
43	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	0	0	0	0	0	0	247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	373
44	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	79	62	0	182	0	76	32	77	16	0	137	48	87	55	46	37	20	61	23
45	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	63	61	102	7	2	88	115	41	53	11	115	8	92	29	31	50	7	11	82
46	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0
47	Acte normative avizate (HG, legi, programe, planuri) de către aparatul central al IPM, (nr.)	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
50	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
51	Avize privind omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, (nr.)	0	0	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Examinarea petițiilor, (nr.)	1	7	4	2	126	9	0	16	11	1	41	2	26	15	18	9	1	0	9

53	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	2	0	38	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0
54	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
55	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	4	0	0	0	1	0	0
56	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
57	Depozite de deșeuri funcționale în localități (altele decât cele stihinice) verificate în perioada raportării, (nr.)	0	24	16	0	2	0	0	42	22	0	49	25	25	11	0	2	19	0	74
58	Depozite de substanțe chimice, produse de uz fitosanitar (PUF) verificate pe parcursul raportării, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
59	Coordonări pentru nimicirea substanțelor degradate sau produselor contrafăcute, (nr.)	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea
Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru anul 2024
(COMPLEXE)**

Anexa 11

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	TOTAL	Anenii Noi	Bălți	Basarabeasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	15	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	8	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)	29	0	6	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	1	2
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	1	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării	194	0	0	5	1	9	8	2	0	11	22	0	2	3	3	8	3	21

	prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)																		
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe), (nr.)	17	0	0	1	0	0	0	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	3
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	121	0	0	5	1	0	0	1	0	10	33	0	5	0	6	8	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	93	0	2	5	0	7	0	6	0	27	0	0	0	14	0	1	1	2
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	45	0	0	0	0	1	0	0	0	15	1	0	7	0	1	0	2	5
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	6	0	0	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor	44	0	0	0	0	1	0	0	0	15	1	0	2	15	1	0	1	2

	parvenite de la alte autorități (nr.)																		
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0
19	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	14	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	3
20	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	102600	0	0	0	0	12000	0	0	0	45900	20000	0	0	0	1200	0	1300	18000
21	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	16400	0	0	0	0	0	0	0	0	900	0	0	3400	0	0	0	0	4800
23	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	119900	0	0	0	0	12000	0	0	0	46800	20000	0	3400	0	1200	0	1300	22800
24	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu	52600	0	0	0	0	0	0	0	0	17550	10000	0	1700	0	600	0	650	15900

	privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)																		
25	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	50	0	1	0	0	0	0	0	0	15	1	0	14	0	1	0	1	5
26	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	53800	0	0	0	0	0	0	0	0	18750	10000	0	1700	0	600	0	650	15900
27	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	10500	0	0	0	0	0	0	0	0	10500	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	31	0	0	0	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0	5	0
30	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	43	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	3	1
31	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	1835261	991265	0	0	0	9728	0	0	0	595684	0	0	103793	0	0	0	0	0
32	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	70396	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	57121	0	0	0	0	0

33	Demersuri către APL, (nr.)	169432	576	0	0	0	0	0	0	7429	14937	0	0	4680	63121	745	0	0	373	
34	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	170501	576	0	0	0	0	0	0	7429	14937	0	0	4464	63823	745	0	0	373	
35	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	93	0	0	10	0	0	0	0	0	8	14	0	0	0	0	0	0	1	
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	129	0	0	1	0	6	7	0	0	18	3	0	4	0	2	7	0	13	
38	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	13	0	0	0	1	1	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	2	1	
40	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
41	Participări în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	173	10	0	2	0	1	2	5	0	3	8	0	0	0	0	0	0	6	24
42	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	270	1	0	0	4	28	0	2	13	2	0	0	6	2	6	2	37	2	
43	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	77	2	0	0	5	0	1	3	1	0	1	0	25	1	0	0	1	0	
44	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	32	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	
45	Examinarea petițiilor , (nr.)	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
46	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	20	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

47	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
48	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)																		
49	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)																		

Continuare la Anexa 11

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Florești	Glodeni	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IPM	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Sorocea	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Controale planificate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător executate (pe domenii), (nr.)	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător la solicitarea agentului economic , conform art.19, alin. (1) pct.5 (pe domenii), (nr.)	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător pentru eliberarea actelor permise , conform art 19' (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător în baza autosesizării IPM (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
6	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la	0	0	0	14	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

	controlul de stat al activității de întreprinzător conform petițiilor parvenite de la persoane fizice/juridice (pe domenii), (nr.)																			
7	Controale inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător conform demersurilor parvenite de la autorități publice, organele procuraturii, MAI etc. (pe domenii), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Controale repetate a celor planificate sau inopinate în baza Legii nr. 131 din 08.06.2012 cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător (pentru verificarea executării prescripției și altele) (pe domenii), (nr.)	0	1	54	3	0	0	11	0	1	0	3	0	0	14	0	0	3	1	5
9	Procese-verbale de control încheiate în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (procesul-verbal încheiat pe mai multe domenii se include doar la complexe) , (nr.)	0	0	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunii în rezultatul controalelor planificate și inopinate, (nr.)	0	0	46	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	3	0	0
11	Acte de inspectare la inspectarea Administrațiilor publice locale (APL, inclusiv obiectelor administrate de APC), (nr.)	0	0	6	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3	4	0	5	8	0	0
12	Acte de inspectare la inspectarea persoanelor fizice , (nr.)	0	1	0	0	0	0	2	0	3	0	4	0	0	2	0	0	0	0	1
13	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în actele de inspectare (pentru înlăturarea încălcărilor depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
14	Prescripții înaintate în rezultatul controalelor planificate sau inopinate conținute în procesele-verbale de control (indicații prescrise divizate pe domenii), (pentru înlăturarea încălcărilor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

	depistate cu termenul stabilit de 30-90 zile), (nr.)																			
15	Procese-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM în baza constatărilor proprii, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare altor autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Dosare contravenționale examinate în baza materialelor parvenite de la alte autorități (nr.)	0	1	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
18	Decizii de sancționare emise pe baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
19	Contestații depuse de contravenienți la procesele-verbale cu privire la contravenție sau la deciziile în baza dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	2	0	0	0	0	1
20	Persoane juridice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (nr.)	0	1200	0	0	0	0	1500	0	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Persoane cu funcții de răspundere sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	900	0	0	0	0	0
22	Persoane fizice sancționate în baza proceselor-verbale de control, proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (nr.)	0	0	0	0	0	0	300	0	0	0	3600	0	0	1900	0	0	0	0	1500
23	Amenzi aplicate persoanelor juridice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	1200	0	0	0	0	1800	0	1500	0	3600	0	0	2800	0	0	0	0	1500

24	Amenzi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere în baza proceselor-verbale cu privire la contravenții încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități (lei)	0	600	0	0	0	0	900	0	750	0	1800	0	0	1400	0	0	0	0	750
25	Amenzi aplicate persoanelor fizice în baza proceselor-verbale cu privire la contravenții încheiate de IPM și dosarelor contravenționale parvenite de la alte autorități, (lei)	0	1	0	0	0	0	2	0	1	0	4	0	0	3	0	0	0	0	1
26	Cuantumul amenzilor aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenții încheiate de IPM și celor parvenite spre examinare de la alte autorități, (lei)	0	600	0	0	0	0	900	0	750	0	1800	0	0	1400	0	0	0	0	750
27	Cuantumul amenzilor încasate în 3 zile lucrătoare reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenții încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Persoane care au achitat amenzile în termen de 3 zile lucrătoare din data aplicării sancțiunii, (nr).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Cuantumul amenzilor încasate reieșind din amenzile aplicate în baza proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunii, proceselor-verbale cu privire la contravenții încheiate de IPM și celor parvenite de la alte autorități, (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Prejudiciile cauzate mediului calculate și înaintate spre achitare, (lei)	0	0	3	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
31	Prejudiciile cauzate mediului achitate, (lei)	0	41131	0	0	0	4968	461	0	0	0	0	0	59622	26082	2527	0	0	0	0
32	Demersuri, denunțuri, sesizări prezentate procuraturii și organelor afacerilor interne, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13275	0	0	0	0	0
33	Demersuri către APL, (nr.)	868	25044	0	0	0	0	373	0	1381	0	29990	0	16353	2700	0	0	864	0	0

34	Mărimea plății pentru poluarea mediului verificată de subdiviziunile IPM teritoriale în rezultatul controalelor, (lei)	868	25044	0	0	0	0	373	0	2126	0	30260	0	16353	2268	0	0	864	0	0
35	Mărimea plății pentru poluarea mediului neachitată pentru anii precedenți stabilită în rezultatul controalelor, (lei)	0	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Servicii prestate de subdiviziunile IPM, (lei)	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Servicii prestate de subdiviziunile IPM achitate, (lei)	6	5	8	3	0	0	11	0	0	2	2	0	13	12	0	0	2	0	4
38	Razii de salubritate, antibraconaj și combaterea tăierilor ilicite, (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Cazuri de încălcare a regulilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv arderea lor, sancționate conform art.154 alin.(1), CC al R.Moldova (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Cazuri de ardere în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență, sancționate conform art.115 alin.(3), CC al RM (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Participari în comisii la recepția finală a lucrărilor finanțate din bugetul de stat, (nr.)	0	0	11	0	1	0	5	0	2	2	1	0	0	5	0	0	2	82	1
42	Inspectări a activității licențiate, (nr.)	0	26	15	0	3	4	18	2	5	24	6	3	1	39	0	9	6	0	4
43	Inspectări pe teren necesare eliberării diferitor autorizații de către alte autoritățile emitente (nr.)	1	1	2	0	0	0	3	0	0	4	4	1	0	1	0	0	11	0	9
44	Coordonări a schimbării destinației terenurilor, (nr.)	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	10
45	Examinarea petițiilor , (nr.)	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
46	Participări la întruniri, seminare, conferințe, expediții, simpozioane, vizite de lucru etc, (nr. de evenimente)	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Ore ecologice desfășurate în instituții și organizații, (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Publicații în presa scrisă locală și națională alta decât pagina electronică a IPM, (nr.)																			
49	Participări în emisiuni Radio, TV, de nivel local și național (nr.)																			

XIII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Anul analizat a evidențiat atât progrese importante, cât și provocări persistente în domeniul protecției mediului. Consolidarea capacităților instituționale, îmbunătățirea dotărilor tehnice, digitalizarea proceselor și intensificarea colaborării interinstituționale rămân priorități pentru anii următori.

Prin eforturi coordonate la nivel național și local, Republica Moldova își reafirmă angajamentul față de protejarea mediului și atingerea obiectivelor globale privind schimbările climatice, dezvoltarea durabilă și conservarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

BIBLIOGRAFIE

(acte legislative și normative utilizate)

- *Strategia NAȚIONALĂ de mediu;*
- *Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 248 din 10.04.2013;*
- *Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011;*
- *Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16.06.1993;*
- *Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă nr. 440 din 27.04.1995;*
- *Legea nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului;*
- *Legea nr.209 din 29.07.2016 privind deșeurile;*
- *Legea nr.277 din 29.11.2018 privind substanțele chimice;*
- *Legea nr.119 din 22.06.2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;*
- *Legea regnului animal nr. 439 din 27.04.1995.*
- *Legea vânătorii și fondului cinegetic nr. 298. Din 30.11.2018.*
- *Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149 din 08.06.2006.*
- *Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538 din 25.02.1998.*
- *Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591-XIV din 23.09.1999.*
- *Legea regnului vegetal. nr.239-XVI din 08.11.2007*
- *Legea nr. 105 din 02.06.2005 cu privire la grădinile botanice.*
- *Legea pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate. nr.1041-XIV din 15.06.2000.*
- *Legea nucului.nr.658-XIV din 29.10.1999.*
- *Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat;*
- *Legea nr.1102 din 06.02.1997 cu privire la resursele naturale;*
- *Legea nr.325 din 15.12.2005 cu privire la Cartea Roșie;*
- *Legea nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător;*
- *Codul funciar nr. 828 din 25.12.1990.*
- *Codul Contravențional nr.218 din 24.10.2008.*
- *Codul silvic nr.887 al RM din 21.06.1996.*
- *Hotărârea de Guvern nr. 548 din 13.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.*
- *Hotărârea de Guvern nr. 955 din 2018 privind planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea – Prut și Marea Neagră.*
- *Hotărârea de Guvern nr. 950 din 25.11.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri de apă pentru localitățile urbane și rurale.*
- *Hotărârea Guvernului nr.315 din 26.04.2010 pentru aprobarea regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman.*

ABREVIERI.

IPM	-	Inspectoratul pentru Protecția Mediului
AFSA	-	Autorizații de folosință specială a apei
BNS	-	Biroul Național de Statistică
CMA	-	Concentrația maximă admisibilă
MM		Ministerul Mediului
POP	-	Poluanți organici persistenti
SE	-	Stație de epurare
SEB	-	Stație de epurare biologică
SVPM	-	Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova
ST	-	Structuri teritoriale
UA	-	Utilizatori de apă
SS	-	Serviciu de salubritate
ÎM	-	Întreprinderea Municipală
<i>AEPA</i>	-	<i>Autorizație de emisii a poluanților în atmosferă</i>
<i>AMFSA</i>	-	<i>Autorizație de mediu pentru folosință specială a apei</i>
<i>ANSA</i>	-	<i>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</i>
<i>al.</i>	-	<i>Alineat</i>
<i>AO</i>	-	<i>Asociație obștească</i>
<i>APL</i>	-	<i>Administrația Publică Locală</i>
<i>Art.</i>	-	<i>Articol</i>
<i>CC RM</i>	-	<i>Cod Contravențional al Republicii Moldova</i>
<i>CMA</i>	-	<i>Concentrația maximă admisibilă</i>
<i>CR</i>	-	<i>Consiliul Raional</i>
<i>DLA</i>	-	<i>Deversări limitat admisibile</i>
<i>ELA</i>	-	<i>Emisii limitat admisibile</i>

FEN	-	<i>Fondul Ecologic Național</i>
GȚ	-	<i>Gospodărie țărănească</i>
HG	-	<i>Hotărâre de Guvern</i>
ÎI	-	<i>Întreprindere Individuală</i>
IP	-	<i>Inspectoratul de Poliție</i>
ÎS	-	<i>Întreprindere de Stat</i>
ÎSO	-	<i>Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei</i>
IPM	-	<i>Inspectoratul pentru Protecția Mediului</i>
IPMO	-	<i>Inspecția pentru Protecția Mediului Orhei</i>
MM	-	<i>Ministerul Mediului al Republicii Moldova</i>
OAPL	-	<i>Organele Administrației Publice Locale</i>
OS	-	<i>Ocolul silvic</i>
RM	-	<i>Republica Moldova</i>
SA	-	<i>Societate pe acțiuni</i>
SRL	-	<i>Societate cu răspundere limitată</i>
SVP	-	<i>Societatea vânătorilor și pescarilor.</i>